

UCG
Univerzitet Crne Gore

BILTEN

Univerziteta Crne Gore

ISSN 1800-5101

<http://www.ucg.ac.me>

Univerzitet Crne Gore
Cetinjska br. 2

Broj : 457
Godina : 2019.
Podgorica, 24. april 2019.

Broj primjeraka : 50

REFERAT

Za izbor u akademsko zvanje za oblasti: Računarstvo i Digitalna obrada signala na Elektrotehničkom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

Konkurs je objavljen u dnevnom listu "Pobjeda" od 13.02.2019. godine. Na raspisani Konkurs javio se kandidat **DR SLOBODAN ĐUKANOVIĆ**.

BIOGRAFIJA

Slobodan Đukanović je rođen 04.07.1976. u Valjevu, Srbija. Osnovnu i srednju elektrotehničku školu je završio u Lajkovcu, Republika Srbija.

Elektrotehnički fakultet (ETF) u Podgorici je upisao 1995, gdje je diplomirao 2001.

Postdiplomske studije je upisao 2002. godine na ETF-u u Podgorici, gdje je i od kada zaposlen u svojstvu saradnika stažiste. Magistarski rad pod nazivom „Analiza i uklanjanje nestacionarnih uskopojasnih smetnji u DSSS komunikacionim sistemima“ odbranio je 10.11.2004.

Doktorsku disertaciju pod nazivom "Optimalni prijemnik za uklanjanje nestacionarnih ometača u DSSS sistemima zasnovan na lokalnoj polinomijalnoj Fourier-ovoj transformaciji" odbranio je 18.05.2008. na ETF-u u Podgorici.

Za vrijeme doktorskih studija, boravio je u Napulju, Italija, na Univerzitetu Federico II, Dipartimento di Informatica e Sistemistica, tokom septembra 2006. Studijsku 2008/09. godinu, proveo je u Grenoblu, Francuska, gdje je radio na realizaciji projekta TetraS, u istraživačkom centru GIPSA-lab. U periodu Decembar 2015–Jul 2016, boravio je kao gostujući profesor na Univerzitetu Degli Studi di Napoli "Parthenope", Napulj, gdje je držao kurs "Fourier analysis and instantaneous frequency estimation" na doktorskim studijama studijskog programa *Information Engineering*.

Slobodan Đukanović je izabran u zvanje docenta na Univerzitetu Crne Gore 26.02.2009, a u zvanje vanrednog profesora 26.06.2014. godine.

Autor je 78 naučnih radova, od toga 27 u renomiranim svjetskim časopisima. Autor je jednog i koautor dva udžbenika. Bio je angažovan na nekoliko inostranih i domaćih istraživačkih

projekata. U periodu Jun 2015–Novembar 2017, vršio je funkciju naučnog direktora BIO-ICT projekta, prvog Centra izvrsnosti u Crnoj Gori.

Dobitnik je nagrade iz Fonda CANU za postignute rezultate u oblasti nauke za 2010. godinu.

PODACI O RADNIM MJESTIMA I IZBORIMA U ZVANJE

U zvanje saradnika u nastavi na ETF-u u Podgorici izabran sam 01.01.2002. godine.

U zvanje docenta Univerziteta Crne Gore izabran sam 26.02.2009. odlukom Senata Univerziteta Crne Gore broj 01-267.

U zvanje vanrednog profesora Univerziteta Crne Gore izabran sam 26.06.2014. odlukom Senata Univerziteta Crne Gore broj 08-1106 od 26.02.2009.

U periodu od poslednjeg izbora do danas izvodio sam nastavu na sledećim predmetima:

Elektrotehnički fakultet (Podgorica):

1. Programiranje I (druga godina osnovnih akademskih studija, studijski program EA)
2. Programiranje I (druga godina osnovnih akademskih studija, studijski program ETR)
3. Objektno-orijentisani dizajn softvera (prva godina specijalističkih akademskih studija, smjer Računari)
4. Programiranje kroz aplikacije (prva godina specijalističkih studija Primijenjenog računarstva)

Filozofski fakultet (Nikšić):

5. Informatika i istorija II (prva godina specijalističkih akademskih studija, studijski program Istorija)

Fakultet za pomorstvo (Kotor):

6. Osnove računarstva II (osnovni akademski studijski program Pomorske nauke)
7. Primjena računara u pomorstvu (osnovni primijenjeni studijski program Nautika)

Fakultet za proizvodnju i menadžment (Univerzitet u Istočnom Sarajevu, Trebinje, BiH):

8. Programiranje i programski jezici

KLASIFIKACIONA BIBLIOGRAFIJA

KVANTITATIVNA OCJENA REFERENCI DO POSLEDNJEG IZBORA

(BILTENI UCG BROJ 236 (10.11.2008.) i 321 (1.4.2014.))

I. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST						UKUPNI BROJ BODOVA
1.1. Monografije	1.1.1.	1.1.2.	1.1.3.	1.1.4.	1.1.5.	78
Broj referenci*broj bodova						
1.2. Radovi objavljeni u časopisima		1.2.1.	1.2.2.	1.2.3.	1.2.4.	
Broj referenci*broj bodova		4*7+5*6+ 3*3.5+3*3		1*0.5		15.65
1.3. Radovi na kongresima, simpozijumima, seminarima			1.3.1.	1.3.2.	1.3.3.	
Broj referenci*broj bodova			1*2+5*1+ 7*0.67+ 5*0.5+ 1*0.4	1*0.5+ 1*0.33+ 1*0.25		
1.4. Uvodno, objavljeno plenarno predavanje				1.4.1.	1.4.2.	38
Broj referenci*broj bodova						
1.5. Recenzije			1.5.1.	1.5.2.	1.5.3.	

REFERAT

Za izbor u akademsko zvanje za oblast: **Italijanistika**, uža naučna oblast: Italijanska književnost i civilizacija (Italijanska književnost 3 – Barok, prosvjetiteljstvo i neoklasicizam – osnovne studije – studijski program Italijanski jezik i književnost; Italijanska književnost 4 – Romantizam, realizam - moderna i savremena književnost – osnovne studije – studijski program Italijanski jezik i književnost; Italijanska književnost 5 – Književnost prve polovine 20. vijeka – tumačenje tekstova – osnovne studije – studijski program Italijanski jezik i književnost; Italijanska književnost 3 – Značenje i tumačenje teksta sa seminarskim radom – master studije – studijski program Italijanski jezik i književnost).

Konkurs je objavljen u dnevnom listu "Dan" od 26. novembra 2018. godine. Na raspisani konkurs javila se kandidatkinja **DR OLIVERA POPOVIĆ**.

BIOGRAFIJA

Rođena sam 1981. godine u Podgorici, gdje sam završila osnovnu školu i Filološku gimnaziju. Na Filozofski fakultet Univerziteta Crne Gore, Odsjek za italijanski jezik i književnost, upisala sam se 2000/2001. akademske godine. Diplomirala sam februara 2005. godine sa prosječnom ocjenom u toku studija 9,54. Ispite na dvogodišnjim postdiplomskim studijama, smjer za Nauku o književnosti, položila sam sa prosječnom ocjenom 9,25, a zvanje magistra književnih nauka stekla sam marta 2009. godine na Filozofskom fakultetu u Nikšiću, odbranom teze pod naslovom *Tršćanska italijanska periodika do ujedinjenja Italije o Crnoj Gori*. Akademske 2009/2010. godine upisala sam doktorske studije na Filozofskom fakultetu Univerziteta Crne Gore (Smjer za nauku o književnosti), tokom kojih sam u nekoliko navrata izvršila višemjesečno istraživanje u italijanskim bibliotekama u Padovi, Rimu, Veneciji, Trstu, Bolonji i Firenci, kao i u Nacionalnoj i

drugim bibliotekama u Crnoj Gori, to jest na Cetinju, u Podgorici i u Nikšiću. Doktorsku tezu pod naslovom *Italijanski putopis XIX vijeka o Crnoj Gori* odbranila sam marta 2017. godine.

Prvo radno iskustvo stekla sam u podgoričkoj gimnaziji "Slobodan Škerović", a italijanski jezik na raznim nivoima predavala sam i na kursovima organizovanim u okviru nekoliko međunarodnih projekata u Crnoj Gori. Usavršavala sam se i na odgovarajućim seminarima za nastavnike stranih jezika. Više puta sam kao stipendista boravila u Italiji gdje sam pohađala različite kurseve italijanskog jezika, književnosti i kulture, kao i međukulturne komunikacije (jul-avgust 2013: Laboratorio internazionale della comunicazione sociale, linguistica e letteraria, Università Cattolica e Università degli Studi di Udine; septembar 2012: Corso di Relazioni Interadriatiche, Università degli studi di Bari; maj – jul 2009: Università di studi, Padova; mart – jun 2007: Università di studi, Trieste; jul 2007: Summer School in Studi Adriatici, Rimini; jul 2006: Università di studi, Lecce; avgust 2005: Università per stranieri, Perugia; septembar 2002: Università di studi, Bari).

Na Studijskom programu za italijanski jezik i književnost na Filozofskom fakultetu u Nikšiću angažovana sam kao saradnik u nastavi od 2005. godine. U razdoblju od 2008. do 2018. godine učestvovala sam na brojnim međunarodnim skupovima organizovanim na univerzitetima kod nas i u inostranstvu i kao saradnik bila uključena u više nacionalnih i međunarodnih projekata. Osim bavljenja nastavom i naukom, u prethodnom periodu aktivno sam učestvovala u radu više univerzitetskih tijela kao predstavnik saradnika u nastavi. Sada sam predstavnik saradnika u Vijeću Filološkog fakulteta, a prije toga bila sam član Senata UCG (2010–2012), Predsjednik Asocijacije saradnika i studenata postdiplomskih i doktorskih studija UCG (2012–2014), kao i član Upravnog odbora UCG (2014–2016).

KLASIFIKACIONA BIBLIOGRAFIJA

I. Vrste i kvantitativno ocjenjivanje naučno-istraživačkih rezultata

Kateg orija	Naziv grupe rezultata	Oznaka	Vrsta rezultata	Broj poena
N 2	Poglavlja u naučnoj monografiji i pregledni radovi	N 2.1	Poglavlje u monografiji međunarodnog značaja - Popović, O. (2016). "Contemporary studies of travel writings", <i>Re-Entering Old Spaces</i>, ur. Marija Krivokapić i Aleksandra Batrićević, Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing, str. 279–294. ISBN-13:978-1-4438-9044-1. ISBN-10: 1-4438-9044-8. - Popović, O. (2015). "Adolfo Rossi on Montenegro", <i>The Balkans in Travel Writing</i>, ur. Marija Krivokapić, Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing, str. 37–47. ISBN-13:978-1-4438-7637-7. ; ISBN-10: 1-4438-7637-2.	4
		N 2.5	Pregledni rad u časopisu nacionalnog značaja Popović, O. (2018) „Putopisno upoznavanje Italijana sa Crnom Gorom“, <i>Lingua montenegrina</i>, 11, sv.1, br. 21, str. 157–177, ISSN 1800-7007.	2
		N 4.2	Rad u međunarodnom časopisu - Popović, O. (2016). "Un parlamentare italiano nel Montenegro ai tempi della Grande crisi d'Oriente (1875-1877)", <i>Aevum</i>, 90, sv. 3, str. 671–679. ISBN: 978-88-343-3318-1; ISSN (hartija): 00019593; ISSN (digitalno): 1827787X. - Burzanović, S., Popović, O. (2016). "Vico Mantegazza e il Montenegro", <i>Acta histriae</i> 24, sv. 3, str. 511–527, DOI 10.19233/AH.2016.20.	3
		N 4.3	Rad u nacionalnom časopisu međunarodnog značaja Popović, O. (2013). "Il Montenegro nel libro odeporico di Vincenzo Vannutelli", u: <i>Italica Belgradensia</i>, vol 1, ur. Snežana Milinković i Mila Samardžić, Beograd: Filološki fakultet Univerziteta u Beogradu, str. 102–113, ISSN 0353-4766.	2
		N 4.5	Rad u časopisu nacionalnog značaja Popović, O. (2016). „Putovanje jednog nadbiskupa u Crnu	

			Goru 1885. godine", <i>Lingua montenegrina</i> , 9, sv. 2, br. 18, str. 185 – 198, ISSN 1800-7007.	1
N 5	Radovi na naučnim skupovima, i učešće na konkursima i izložbama	N 5.3	Saopštenje (naučni rad) na naučnom skupu međunarodnog značaja štampano u cjelini • Popović, O. (2017) „Tršćanska italijanska štampa o crnogorskom knjazu Danilu“, <i>Crna Gora i Italija – književne, kulturne i jezičke veze</i>, ur. Niko Martinović, Podgorica: CANU, 29–48; ISBN: 978-86-7215-403-0. • Popović, O. (2016) „L'esperienza montenegrina di Manfredo Cagli“, <i>Književnost, umjetnost, kultura između dviju obala Jadrana i dalje od mora IV – Letteratura, arte, cultura tra le due sponde dell'Adriatico ed oltre IV</i>, ur. Nedeljka Balić Nižić, Andrijana Jusup Magazin, Zadar: Sveučilište u Zadru, str. 109–120, ISBN: 978-953-331-123-4. • Popović, O. (2014), „Il Diavoleto triestino sul Montenegro dal 1848 al 1860“, <i>Filološka istraživanja danas</i>, tom VI, <i>Kultura, civilizacija, filologija</i>, ur. Aleksandra Vraneš i Ljiljana Marković, Beograd: Filološki fakultet, str. 225–238, ISBN: 978-86-6153-246-7. • Popović, O. (2014). „Antonio Baldacci e il Montenegro“, <i>Zbornik Međunarodnoga znanstvenog skupa u spomen na prof. dr Žarka Muljačica (1922. – 2009.)</i>, Zagreb: Filozofski fakultet, str. 271–277, ISBN: 9789531755399. • Popović, O. (2013). „Putopis: od rubnog žanra do generatora novih književnih teorija“, <i>Size Zero/ mala mjera III, Od margine do centra: feminizam, književnost, teorija</i>, ur. Aleksandra Nikčević-Batričević, Podgorica: ICJK, str. 205–216, ISBN: 9940579403, 9789940579401. • Popović, O. (2011) „Lik žene u pjesmama o Crnoj Gori objavljenim u tršćanskoj štampi sredinom XIX vijeka“, <i>Size zero/mala mjera II: Ženski lik u književnom tekstu</i>, ur. Aleksandra Nikčević-Batričević, Podgorica: ICJK, str. 47–61, ISBN: 9789940579012 9940579012. • Popović, O., Brajčić, C., (2011). „One example of balkanistic discourse“, u <i>1st Foreign Language Teaching and Applied Linguistics Conference, FLTAL 2011 Proceedings: Linguistic and Cultural Diversity within Learning Communities – Crosscultural and Trans-national Perspectives</i>, ur. A. Akbarov, Sarajevo: Burch University, str. 1011–1017, ISBN: 978-9958-9965-9-7. • Popović, O. (2010). „Putopis o Crnoj Gori u tršćanskoj štampi u prvoj polovini XIX vijeka“, <i>Jezik, književnost, promene: književna istraživanja</i>, ur. Vesna Lopičić i Biljana Mišić Ilić, Niš: Filozofski fakultet, str. 217–229, ISBN: 978-86-7379-205-7. • Popović, O. (2010). „Autonomija studenata i univerzitetska nastava“, <i>Autonomija učenika i nastavnika u nastavi jezika i književnosti</i>, ur. Julijana Vučo i Biljana Milatović, Nikšić: Filozofski fakultet, str. 75–81, ISBN: 8677980393, 9788677980399. • Popović, O., Bojičić, G. (2009). „Jezička laboratorija kao centar samostalnog rada u nastavi italijanskog jezika i književnosti“, <i>Individualizacija i diferencijacija u nastavi jezika i književnosti</i>, ur. Julijana Vučo i Biljana Milatović, Nikšić: Filozofski fakultet, str. 247-252, ISBN: 8677980377, 9788677980375.	1
		N 5.10	Učešće na međunarodnoj izložbi (sa međunarodnom selekcijom i katalogom štampanim na jednom od svjetskih jezika) • 2015: sa Federikom Godijem i Matcom Stefanorijem priredila izložbu arhivske građe o <i>Italijanskoj partizanskoj diviziji Goribaldi</i> (Rim, 28. 11–22. 12. 2015)	1
N 9		N 9.1	Učešće u nacionalnom naučnom projektu • 2018 - : Susreti kultura – strane književnosti u Crnoj Gori do 1918. godine. Projekat se finansira iz sredstava Crnogorske akademije nauka i umjetnosti • 2012–2014: Savremena književno-teorijska čitanja: Novi uvidi u teorijski i kritički diskurs (nosilac projekta: Filozofski fakultet). Projekat je finansiran iz sredstava Ministarstva nauke Crne Gore	3 3
		N 9.2	Učešće u međunarodnom naučnom projektu • 2017 - : Crnogorsko-hrvatski povijesni, književni i kulturni odnosi, Program naučno-tehnološke saradnje između vlada	

		Crne Gore i Republike Hrvatske za 2017–2018. godinu (nosilac projekta: Istorijski institut Univerziteta Crne Gore, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu). Projekat je finansiran iz sredstava Ministarstva nauke Crne Gore u okviru bilateralne saradnje sa Republikom Hrvatskom	3
		• 2015–2017: ERASMUS+ Re@WBC, Enhancement of HE research potential contributing to further growth of the WB region (nosilac projekta: Univerzitet u Nišu).	4
		• 2006–2008: INTERREG III/A: TIORCAS - Trasferimento Innovazione ed Organizzazione nella Ricerca, nella Cultura, nell'Ambiente e nella Sanità (nosilac projekta: Università degli Studi del Molise)	2
		• 2005–2007: INTERREG III/A Viaggiadr - Viaggiatori dell'Adriatico. Scrittura e percorsi di studio (nosilac projekta: Università di Lecce).	2

Ukupan broj bodova: 47

III. Vrste i kvantitativno ocjenjivanje pedagoških sposobnosti

PS	Kvalitet nastave	PS	Kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave	S
----	------------------	----	--	---

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I. OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST UVJETA U POGLEDU STUPNJA OBRAZOVANJA

Na natječaj Univerziteta Crne Gore objavljen u dnevnom listu "Dan" 26. studenoga 2018. godine za izbor u akademsko zvanje za područje Italijanistika, uže znanstveno polje: Italijanska književnost i civilizacija (Italijanska književnost 3 – Barok, prosvjetiteljstvo i neoklasicizam – osnovne studije – studijski program Italijanski jezik i književnost; Italijanska književnost 4 – Romantizam, realizam – moderna i savremena književnost – osnovne studije – studijski program Italijanski jezik i književnost; Italijanska književnost 5 – Književnost prve polovine 20. vijeka – tumačenje tekstova – osnovne studije – studijski program Italijanski jezik i književnost; Italijanska književnost 3 – Značenje i tumačenje teksta sa seminarskim radom – master studije – studijski program Italijanski jezik i književnost) prijavila se kandidatkinja dr. sc. Olivera Popović.

Dr. sc. Olivera Popović rođena je 17. rujna 1981. u Podgorici. Osnovnu školu i Filološku gimnaziju završila je u Podgorici, a diplomirala je na Filozofskom fakultetu Univerziteta Crne Gore u Nikšiću (Odsjek za italijanski jezik i književnost), 2005. godine. Akademski naziv magistra filoloških nauka stekla je 2009. godine na Filozofskom fakultetu u Nikšiću obranivši magistarsku radnju pod naslovom *Tršćanska italijanska periodika do ujedinjenja Italije o Crnoj Gori*. Doktorsku tezu pod naslovom *Italijanski putopis XIX vijeka o Crnoj Gori* obranila je u ožujku 2017. godine, stekavši naziv doktora književnih znanosti. Kao stipendist talijanske vlade u više navrata boravila je u Italiji.

Može se utvrditi da u pogledu stupnja obrazovanja dr. sc. Olivera Popović ispunjava sve uvjete propisane Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja.

ANALIZA ZNANSTVENO-ISTRAŽIVAČKOG (UMJETNIČKOG) RADA

Znanstveni radovi dr. sc. Olivera Popović imaju za cilj rasvjetljavanje kulturnih veza Italije i Crne Gore sa aspekta književne produkcije kojoj je u fokusu pažnje neposredno iskustvo Talijana koji su Crnu Goru posjetili tokom XIX. i početkom XX. stoljeća i o tome ostavili pisani zapis u formi putopisa. Njeno istraživanje o slici Crne Gore u talijanskim putopisima, zasnovano na ostvarenjima i uvidima nekih od najznačajnijih suvremenih književnih teoretičara, u skladu je s trendovima imagoloških proučavanja putopisne literature o raznim zemljama započetim sedamdesetih godina prošloga stoljeća.

Radovi dr. Popović objavljeni su u međunarodnim monografijama, časopisima koji se nalaze u međunarodnim bazama (A&HCI, SSCI, SCOPUS), kao i časopisima koji imaju redovnu međunarodnu distribuciju. U skladu s uputama navedenim u Mjerilima za izbor u znanstveno-nastavno zvanje, u ovoj recenziji ćemo se osvrnuti na neke od tih radova.

U radu „Un parlamentare italiano nel Montenegro ai tempi della Grande crisi d'Oriente" (*Aevum*, 90, sv. 3, str. 671–679; ISBN: 978-88-343-3318-1; ISSN: 00019593) dr. sc. Olivera Popović obrađuje djelo *Obale Dalmacije i Crna Gora (La costa dalmata e il Montenegro*, Barbera: Firenze, 1877.) talijanskog putopisca i člana talijanskog parlamenta Alfreda Serristorija, koji je Crnu Goru posjetio u vrijeme crnogorsko-turskog rata 1876–1878. Ističući povijesne i političke motive ove posjete, dr. Popović dovodi u vezu autorove političke stavove o „istočnom pitanju" i putopisni prikaz Crne Gore i Crnogoraca, kojima Serristori daje podršku u ostvarivanju njihovih nacionalnih ciljeva. Serristorijev interes i aktivnost po ovom pitanju Olivera Popović smatra komplementarnim djelovanju talijanskog konzula Cesarea Durandoa, u čijem je društvu Serristori pratio ratne događaje i aktivnosti u crnogorskom vojnom logoru. Serristorijeva slika Crne Gore i odnos prema Crnogorcima uspoređeni su i sa stavovima i prikazima iznesenim u putopisnim izvještajima talijanskog novinara Eugenia Popovića koji je Crnu Goru posjetio u istom razdoblju. Osim smještanja Serristorijevog putopisa u odgovarajući povijesni, politički i kulturološki kontekst u okviru kojeg se slika o Crnoj Gori stvarala, ovo njegovo djelo dr. sc. Popović je obrađila i s aspekta suvremenih pristupa literaturi putopisnog žanra, zasnivajući svoje zaključke i tumačenja na postavkama autora koji su se bavili proučavanjem književnih i povijesnih izvora „esenijalističkog diskursa" o Balkanu.

Putopisnim ali i publicističkim stvaralaštvom o Crnoj Gori još jednog od važnih kulturnih posrednika u upoznavanju talijanske čitalačke publike s crnogorskim privrednim i kulturnim miljeom Olivera Popović bavila se u radu „Vico Mantegazza e il Montenegro", (*Acta histriae* 24, sv. 3, str. 511–527, DOI 10.19233/AH.2016.20), napisanim u koautorstvu s dr. sc. Slavkom Burzanovićem. U ovom radu analizirani su ličnost i djelo novinara, političkog analitičara i putopisca Vica Mantegazza, čiji je putopis o Crnoj Gori objavljen 1896. godine doživio čak tri izdanja iste i četvrto 1910. godine. Osim sagledavanja presudne Mantegazzine uloge u stvaranju sasvim nove diskurzivne prakse pri opisu prilika u Crnoj Gori, proistekle prvenstveno iz povijesnih okolnosti koje su dovele do zblježavanja crnogorske i talijanske kraljevske obitelji, to jest vjenčanja talijanskog princa prijestolonasljednika Viktora Emanuela III Savojskog sa crnogorskom princezom Jelenom Petrović 1896. godine, u radu su razmotrene i brojne Mantegazzine aktivnosti usmjerene na italijansku političku i ekonomsku ekspanziju na Balkanu u godinama koje su uslijedile. Mantegazzin višegodišnji rad sagledan je i s aspekta njegovih osobnih motiva zainteresiranosti za ovu zemlju, dok se na njegovu obimnu pisanu ostavštinu upućuje kao na relevantan izvor za proučavanje važnih pitanja talijansko-crnogorskih i talijansko-austro-ugarskih pitanja.

Znanstveni interesi dr. sc. Olivera Popović okrenuti su i k teorijskom proučavanju putopisa kao žanra koji je doveo do konstituiranja novih grana znanosti o književnosti, poput imagologije. U radu "Contemporary studies of travel writings", (*Re-Entering Old Spaces*, ur. Marija Krivokapić i Aleksandra Batrčević, Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing, str. 279–294, ISBN-13: 978-1-4438-9044-1, ISBN-10: 1-4438-9044-8) dr. Popović analizira aspekte putopisne književnosti koji su doveli do novih pristupa u tumačenju ovih djela. Pozivajući se na suvremenu književno-povijesnu literaturu, Olivera Popović je

ponudila pregled različitih teorijskih pristupa djelima ovog žanra, naročito kada je riječ o putopisima kojima su u fokusu pažnje zemlje Istočne Evrope. Diskurzivna svojstva putopisnog žanra sagledana su iz perspektive kako različitih književnih čimbenika koji utječu na njegovu produkciju i oblikovanje, tako i društveno-povijesnih i kulturnih okolnosti koje su uvjetovale kontinuitet ili prekid određenih konvencija kroz epohe.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Pedagoški rad dr. sc. Olivera Popović zasniva se na dugogodišnjem iskustvu na Univerzitetu Crne Gore. Od 2005. do 2019. godine dr. Popović je angažirana u nastavi na svim predmetima talijanske književnosti na osnovnim studijama, kao i na predmetima talijanske književnosti na specijalističkim studijama. Plan i program predmeta iz kojih izvodi nastavu objavljeni na mrežnim stranicama Univerziteta Crne Gore pokazuju da dr. Popović koristi najnovije udžbenike renomiranih izdavača iz područja talijanskog jezika i književnosti.

Positivne ocjene studentskih anketa svjedoče o savjesnom radu, dobroj komunikaciji i visokoj razini pedagoške osposobljenosti kandidatkinje. Iz svega navedenog proizlazi da je dr. sc. Olivera Popović kvalificirana i spremna da preuzme nastavne obaveze na grupi predmeta za koje se bira u akademsko zvanje.

II. VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO PODRUČJIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova	Broj bodova
1. ZNANSTVENO ISTRAŽIVAČKI RAD	17	47
3. PEDAGOŠKI RAD		5
UKUPNO		52

III. MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu cjelovitog uvida u biografiju i bibliografiju kandidatkinje može se zaključiti da dr. Olivera Popović ispunjava sve uvjete propisane Mjerilima za izbor u zvanje na Univerzitetu Crne Gore. Stoga predlažem Vijeću Filološkog fakulteta u Nikšiću i Senatu Univerziteta Crne Gore da dr. sc. Oliveru Popović izabere u akademsko zvanje za područje – Italijanistika, na studijskom programu Italijanski jezik i književnost Filološkog fakulteta (Italijanska književnost 3 – Barok, prosvjetiteljstvo i neoklasicizam – osnovne studije – studijski program Italijanski jezik i književnost; Italijanska književnost 4 – Romantizam, realizam – moderna i savremena književnost – osnovne studije – studijski program Italijanski jezik i književnost; Italijanska književnost 5 – Književnost prve polovine 20. vijeka – tumačenje tekstova – osnovne studije – studijski program Italijanski jezik i književnost; Italijanska književnost 3 – Značenje i tumačenje teksta sa seminarskim radom – master studije – studijski program Italijanski jezik i književnost) na Filološkom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

RECENZENT

Prof. dr. sc. Nedjeljka Babić-Nižić
Zadar

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Na konkurs Univerziteta Crne Gore objavljen u dnevnom listu "Dan" 26. novembra 2018. godine za izbor u akademsko zvanje za oblast Italijanistika, uža naučna oblast: Italijanska književnost i civilizacija (Italijanska književnost 3 – Barok, prosvjetiteljstvo i neoklasicizam – osnovne studije – studijski program Italijanski jezik i književnost; Italijanska književnost 4 – Romantizam, realizam – moderna i savremena književnost – osnovne studije – studijski program Italijanski jezik i književnost; Italijanska

književnost 5 – Književnost prve polovine 20. vijeka – tumačenje tekstova – osnovne studije – studijski program Italijanski jezik i književnost; Italijanska književnost 3 – Značenje i tumačenje teksta sa seminarskim radom – master studije – studijski program Italijanski jezik i književnost) prijavila se kandidatkinja dr. Olivera Popović.

Dr. Olivera Popović rođena je 17. septembra 1981. u Podgorici. Osnovnu školu i Filološku gimnaziju završila je u Podgorici, a diplomirala je na Filozofskom fakultetu Univerziteta Crne Gore u Nikšiću (Odsjek za italijanski jezik i književnost), 2005. godine. Akademski naziv magistra filoloških nauka stekla je 2009. godine na Filozofskom fakultetu u Nikšiću odbranivši magistarsku tezu pod naslovom *Tršćanska italijanska periodika do ujedinjenja Italije o Crnoj Gori*. Doktorsku tezu pod naslovom *Italijanski putopis XIX vijeka o Crnoj Gori* odbranila je marta 2017. godine, stekavši naziv doktora književnih nauka. Kao stipendista italijanske vlade u više navrata boravila je u Italiji.

Može se konstatirati da u pogledu stepena obrazovanja dr. Olivera Popović ispunjava sve uvjete propisane Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademsko i naučno zvanje.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG (UMJETNIČKOG) RADA

Na osnovu temeljnog uvida u priloženu biografiju i klasifikacionu bibliografiju može se uočiti da je naučno interesovanje dr. Olivera Popović pretežno usmjereno na proučavanje talijanske putopisne literature o Crnoj Gori i Crnogorcima. Baveći se općom problematikom prikazivanja drugosti prvenstveno iz perspektive analize diskursa dr. Popović je rekonstruirala i ilustrirala razvoj prevladavajućih putopisnih paradigmi u djelima autora koji su ovu zemlju posjetili tokom XIX i početkom XX vijeka. Temeljeći svoje interpretacije na tumačenjima autora koji su ispitali retoričke strategije koje dovode do stvaranja i uvrđivanja konstelacije ideja o balkanskom Drugom u zapadnoevropskoj kulturi dr. Olivera Popović je uspjela ponuditi cjelovitu analizu ovakvog vida recepcije Crne Gore i Crnogoraca u talijanskoj kulturi, značajno doprinoseći osvjetljavanju talijansko-crnogorskih književnih i kulturnih veza. U svojim radovima dr. Popović ističe i ključne aktere koji su doprinijeli uspostavljanju i jačanju raznih oblika suradnje Crne Gore i Italije, naročito od trenutka kada su obje zemlje uspjele ostvariti svoje nacionalne ciljeve i postati nezavisne i međunarodno priznate države.

Dr. Olivera Popović je samostalno i u koautorstvu objavila naučne radove u međunarodnim monografijama, časopisima koji se nalaze u međunarodnim bazama (A&HCI, SSCI, SCOPUS), kao i u časopisima koji imaju redovnu međunarodnu distribuciju. U skladu s uputama datim u Mjerilima za izbor u nastavno-naučno zvanje, u ovoj recenziji ćemo se osvrnuti na neke od tih radova.

Medu istaknutijim radovima dr. Olivera Popović je "Adolfo Rossi on Montenegro", (The Balkans in Travel Writing, uredila Marija Krivokapić, Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing, 2015, str. 37–47), u kome je analiziran putopis jednog od najznačajnijih imena talijanskog novinarstva s kraja XIX vijeka. Proučavajući Rossijevo djelo u okvirima dominantne tradicije talijanskog putopisanja o Crnoj Gori i Crnogorcima u vrijeme vjeridbe i vjenčanja Savoja-Petrović 1896. godine, dr. Popović ukazuje na doprinos ovog autora u procesu detaljnijeg upoznavanja Talijana sa zemljom njihove buduće kraljice, posebno kroz odabir pojava i fenomena koji su talijanskoj čitačkoj publici predstavljani, kao i načina na koji su interpretirani. Putopis Adolfa Rossija dr. Popović uvrštava među prva djela koja su ustanovila novi diskurs o Crnoj Gori, karakterističan po ukazivanju na rezultate koje je mala balkanska zemlja ostvarila u nastojanju da usvoji dostignuća ekonomski razvijenijih zemalja. Rossijevo djelo ocijenjeno je i s aspekta autorovog poznavanja putopisne i historijske literature o Crnoj Gori, te utjecaja koji su informacije dobijene tim putem imale na Rossijev putopisni prikaz posjećene sredine.

Prepletanjem političkih, vjerskih, kulturnih i drugih faktora koji su utjecali na predstavljanje Crne Gore dr. Olivera Popović bavi se i u radu „Putovanje jednog nadbiskupa u Crnu Goru 1885. godine“ (*Lingua montenegrina*, 9, sv. 2, br. 18, str. 185–198, ISSN 1800-7007). U njemu je analizirano putopisno djelo u kome talijanski nadbiskup Vincenzo Vanutelli opisuje svoju kratkotrajnu posjetu Crnoj Gori 1886. godine. Dr. Popović je nastojala rasvijetliti historijski, politički i kulturološki kontekst njegove posjete, kako bi ustanovila koji su faktori imali uticaja na sliku Crne Gore i Crnogoraca zabilježenu u njegovom putopisu, a zatim i otkrili motive posjete ovog dominikanskog fratara, kasnije kardinala, koji je

ostavio jedno od rijetkih svjedočanstava o maloj balkanskoj književini u godinama neposredno nakon Berlinskog kongresa (1878). Dovodeći Vanutellijevo djelo u vezu s aktivnostima katoličke crkve usmjerenim na pridobijanje vjernika u slavenskim zemljama, dr Popović ilustrira važnost motiva putovanja u analizi tradicije prikaza Crne Gore i Crnogoraca u okvirima talijanske kulturne kodifikacije.

Dr Popović je u suradnji sa kolegom S. Burzanovićem napisala i rad „Vico Mantegazza e il Montenegro“, objavljen u časopisu *Acta Histriae* 24 (sv. 3, str. 511–527, DOI 10.19233/AH.2016.20), u kome se bavi ličnošću i djelom novinara, političkog analitičara i putopisca Vica Mantegazze, jednog od ključnih aktera upoznavanja Talijana sa Crnom Gorom na razmeđu XIX i XX vijeka. U Mantegazzinom opsežnom opusu veliki broj radova posvećen je ovoj zemlji, a oni do sada nisu bili predmet naučne obrade. U ovom radu je s više aspekata sagledana Mantegazzina uloga u približavanju crnogorskog društva talijanskoj čitalačkoj publici, analiziran je njegov afirmativni diskurs o procesu transformacije crnogorskog društva u moderno, a Mantegazzine raznovrsne aktivnosti situirane su u kontekst italijanske ekonomske i političke ekspanzije na Balkanu. Takođe, ukazuje se na njegovo djelo kao na relevantan izvor za izučavanje nekoliko krupnih pitanja talijansko-crnogorskih odnosa: dinastičke veze Savoja-Petrović, porast italijanskog političkog utjecaja u Crnoj Gori, ali i mjesto ove zemlje u suparništvu Italije i Austro-Ugarske.

Svi radovi dr Olivera Popović napisani su preciznim naučnim stilom i uz upotrebu primjerenog metodološkog aparata i zasnovani su na temeljnom proučavanju bogate relevantne literature.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Pedagoški rad dr Olivera Popović izuzetno je raznovrstan i po svim mjerilima izuzetno uspješan. Od 2005. do 2019. godine dr Popović angažirana je u nastavi na predmetima Italijanska književnost I, Italijanska književnost II, Italijanska književnost III, Italijanska književnost IV, Italijanska književnost V, Italijanska književnost VI, Italijanska književnost I (specijalistički studij), Savremeni italijanski jezik V, Savremeni italijanski jezik VI, Italijanski jezik I (pomoćni predmet), Italijanski jezik II (pomoćni predmet), Italijanski jezik III (pomoćni predmet), Italijanski jezik IV (pomoćni predmet). Na osnovu dokumentacije objavljene na sajtu Univerziteta Crne Gore i na osnovu vlastitog uvida i suradnje zaključujem da dr Popović koristi najnovije italijanske udžbenike renomiranih izdavača iz oblasti talijanskog jezika i književnosti.

Dr Olivera Popović je u radu sa kolegama i studentima pokazala izuzetne rezultate, a o njoj sklonosti ovom pozivu i izraženim pedagoškim sposobnostima svjedoče pozitivne ocjene studentskih anketa i odlične ocjene kolega.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova	Broj bodova
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD	17	47
3. PEDAGOŠKI RAD		5
UKUPNO		52

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

(Jasan zaključak o ispunjenosti uslova za izbor u odgovarajuće zvanje i mišljenje, saglasno Mjerilima za izbor u zvanje)

Na osnovu značajnog naučnog doprinosa, akademskih aktivnosti i odličnih rezultata pedagoškog rada, sa izrazitim zadovoljstvom predlažem Vijeću Filološkog fakulteta u Nikšiću i Senatu Univerziteta Crne Gore da dr Oliveru Popović izabere u akademsko zvanje za oblast – Italijanistika, na studijskom programu Italijanski jezik i književnost Filološkog fakulteta (Italijanska književnost 3 – Barok, prosvjetiteljstvo i neoklasicizam – osnovne studije – studijski program Italijanski jezik i književnost; Italijanska književnost 4 – Romantizam, realizam – moderna i savremena književnost – osnovne studije – studijski program Italijanski jezik i književnost; Italijanska književnost 5 – Književnost prve polovine

20. vijeka – tumačenje tekstova – osnovne studije – studijski program Italijanski jezik i književnost; Italijanska književnost 3 – Značenje i tumačenje teksta sa seminarskim radom – master studije – studijski program Italijanski jezik i književnost) na Filološkom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

RECENZENT

prof.dr. Sanja Roić
Zagreb

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Na konkurs Univerziteta Crne Gore objavljen u dnevnom listu *Dan* 26. novembra 2018. godine za izbor u akademsko zvanje za oblast Italijanistika, uža naučna oblast: Italijanska književnost i civilizacija (Italijanska književnost 3 – Barok, prosvjetiteljstvo i neoklasicizam – osnovne studije – studijski program Italijanski jezik i književnost; Italijanska književnost 4 – Romantizam, realizam – moderna i savremena književnost – osnovne studije – studijski program Italijanski jezik i književnost; Italijanska književnost 5 – Književnost prve polovine 20. vijeka – tumačenje tekstova – osnovne studije – studijski program Italijanski jezik i književnost; Italijanska književnost 3 – Značenje i tumačenje teksta sa seminarskim radom – master studije – studijski program Italijanski jezik i književnost) prijavila se kandidatkinja dr Olivera Popović.

Dr Olivera Popović rođena je 17. septembra 1981. u Podgorici. Osnovnu školu i Filološku gimnaziju završila je u Podgorici, a diplomirala na Filozofskom fakultetu Univerziteta Crne Gore u Nikšiću (Odsjek za italijanski jezik i književnost) 2005. godine. Akademski naziv magistra filoloških nauka u dvogodišnjem trajanju stekla je 2009. godine na Filozofskom fakultetu u Nikšiću, odbranivši magistarsku rad pod naslovom *Trščanska italijanska periodika do ujedinjenja Italije o Crnoj Gori*. Doktorsku disertaciju pod naslovom *Italijanski putopis XIX vijeka o Crnoj Gori* odbranila je marta 2017. godine, stekavši naziv doktora književnih nauka. Kao stipendista italijanske vlade imala je više studijskih boravaka u Italiji u kojima je usavršavala svoje didaktičke kompetencije i bavila se naučno-istraživačkim radom.

Može se konstatovati da u pogledu stepena obrazovanja dr Olivera Popović ispunjava sve uslove propisane Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademsko i naučno zvanje.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG (UMJETNIČKOG) RADA

Na osnovu priložene biografije i bibliografije može se zaključiti da je dr Olivera Popović do sada objavila više naučnih radova i da redovno učestvuje na domaćim i međunarodnim naučnim skupovima i kongresima. Njen naučno-istraživački rad uglavnom je posvećen proučavanju talijansko-crnogorskih književnih i kulturnih veza, odnosno temama u kojima se književnoistorijski, književnoteorijski i kulturološki fenomeni koji se proučavaju primarno u italijanskoj književnosti i kulturi dovode u vezu sa društveno-istorijskim, književnim i kulturološkim fenomenima na prostorima Crne Gore.

Dr Olivera Popović objavila je svoje naučne radove u međunarodnim monografijama, časopisima koji se nalaze u međunarodnim bazama, časopisima koji imaju redovnu međunarodnu distribuciju, kao i zbormicima radova sa međunarodnih naučnih skupova. U svojim radovima dr Popović je najviše pažnje posvetila interdisciplinarnim i multidisciplinarnim proučavanjima putopisnih priloga u Crnoj Gori, znanja koja oni generišu, opšte problematike prikazivanja *drugosti*, uticaja kulturno-društvenih obrazaca autorove sredine na njegov doživljaj nove stvarnosti i njeno dekodiranje, kao i aspekata vezanih za materijalnu kulturu, prostorne odnose, itd. Njen cilj bio je da rasvijetli jedan manje poznati vid crnogorsko-italijanskih književnih veza i dodira i proširi saznanja o činjenicama koje svjedoče o ovom vidu recepcije Crne Gore i Crnogoraca u jednoj od velikih i drevnih evropskih kultura kakva je italijanska. U svijetlu novijih istraživanja i njihovih rezultata u proučavanju fenomenologije i retorike *drugosti* dr Popović je analizi ove teme pristupila iz perspektive diskursa i istorijski orijentisane kulturološke kritike. Osim što u

svom naučnom radu nudi cjelovitu i sadržajnu imagošku analizu italijanskih putopisnih djela o Crnoj Gori, Olivera Popović ukazuje i na ključne aktere u uspostavljanju veza između Italije i balkanskih zemalja uopšte, a uspijeva i da ustanovi eventualne podudarnosti između italijanskog putopisnog diskursa o Crnoj Gori i tradicije putopisnog pripovijedanja o drugim južnoslovenskim krajevima.

U svojim interpretacijama, analizama i sintezama, vršnim uz konsultovanje relevantne teorijske, književnoistorijske i književnokritičke literature, Olivera Popović je pokazala osobine odmjerenosti, kritičnosti, sveobuhvatnosti i detaljnosti. Nudeći naučne i pragmatične rezultate istraživanja, izložene na argumentovan, jasan i precizan način, njen naučnoistraživački rad predstavlja originalan doprinos imagoškim studijama fokusiranim na prostore Jugoistočne Evrope.

Osim radova objavljenih u zbornicima sa međunarodnih naučnih skupova, dr Popović je objavila dva poglavlja u stranim monografskim publikacijama i dva rada koja se nalaze u relevantnim međunarodnim bazama podataka (SSCI, A&HCI), samostalno i u koautorstvu. U ovoj recenziji osvrnućemo se na neke od tih radova, a u skladu s uputstvima datim u Mjerilima za izbor u nastavno-naučno zvanje.

U radu „Un parlamento italiano nel Montenegro ai tempi della Grande crisi d'Oriente“ (Aevum, 90, sv. 3, str. 671–679; ISBN: 978-88-343-3318-1; ISSN: 00019593) Olivera Popović obrađuje političke i kulturne motive interesovanja italijanskih autora za Crnu Goru u vrijeme crnogorsko-turskog rata 1876–1878. U ovom radu dr Popović je prikazala i analizirala djelo *Obale Dalmacije i Crna Gora* (La costa dalmata e il Montenegro, Barbera: Firenze, 1877) italijanskog putopisca i člana italijanskog parlamenta Alfreda Seristorija, koji je u društvu italijanskog konzula Čezara Durandoa na licu mjesta pratio ratne događaje, dajući u ovom svom putopisu podršku Crnogorcima u ostvarenju njihovih nacionalnih ciljeva. U radu je istaknut istorijski, politički i kulturološki kontekst Seristorijeve posjete kako bi bili utvrđeni činioци koji su imali uticaja na autorovu sliku Crne Gore i Crnogoraca. Seristorijevo djelo obrađeno je i s aspekta savremenih teorija o putopisu, a Olivera Popović je svoje teorijske postavke i zaključke zasnovala na interpretativnim modelima autora koji su proučavali književne i istorijske izvore „esejističkog diskursa“ o Balkanu i rekonstruisali puteve njegove difuzije.

Više pažnje savremenim pristupima u tumačenju putopisnih djela koja su dala zamaha novim teorijama i dovela do konstituisanja novih istraživačkih grana nauke o književnosti dr Popović je posvetila u radu „Contemporary studies of travel writings“, (Re-Entering Old Spaces, ur. Marija Krivokapić i Aleksandra Batrićević, Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing, str. 279–294. ISBN-13:978-1-4438-9044-1. ISBN-10: 1-4438-9044-8). U ovom radu ponuđen je pregled razvoja i odlika putopisnog žanra pozivajući se na noviju književno-teorijsku literaturu o ovom pitanju. U središtu pažnje je uticaj motiva putovanja i percepcije svijeta na stvaranje određenih putopisnih paradigmi, a dat je i osvrt na društveno-istorijske i druge okolnosti koje su uslovljavale kontinuitet ili prekid konvencija putopisnog žanra kroz epohe. Ovaj istorijsko-teorijski pristup u analizi putopisnog žanra i njegovih diskurzivnih svojstava omogućava sagledavanje ne samo odlika jedne književne vrste, njene problematike i promjena kroz vrijeme, već i isprepletanosti različitih istorijskih, privrednih, društvenih i kulturnih činilaca koji su uticali i utiču na putopisnu književnu produkciju.

Rad „Putopisno upoznavanje Italijana sa Crnom Gorom“ (Lingua montenegrina, 11, sv.1, br. 21, str. 157–177, ISSN 1800-7007) predstavlja vrijedan doprinos proučavanju italijanske putopisne književnosti o Crnoj Gori, donoseći panoramski pregled putopisnih djela o Crnoj Gori na italijanskom jeziku, počev od prvih, objavljenih u XIX vijeku, zaključno sa djelima objavljenim u vrijeme Balkanskih ratova (1912–1913). Upravo ovo razdoblje predstavlja najplodniju fazu italijanske putopisne produkcije o Crnoj Gori. Rad donosi osnovne informacije kako o djelima italijanskih autora, tako i o italijanskim prevodima putopisa sa drugih jezika, u kojima su autori u prvom licu opisali svoja stvarena putovanja u Crnu Goru i iznijeli zapažanja o ovoj zemlji i njenom narodu. Takođe, ponuđene su informacije i o beletrističkim djelima koja su nastala kompiliranjem putopisne literature. Dr Olivera Popović je dala i opšti osvrt na predstavljene putopise, na sliku Crne Gore u njima i na povode interesovanja italijanske kulturne javnosti za ovu zemlju i prilike u njoj tokom XIX i početkom XX vijeka. Ovaj rad predstavlja vrijednu polazišnu osnovu za sve proučavaoce putopisne književnosti o Crnoj Gori, omogućavajući utvrđivanje podudarnosti i razlika između italijanskog putopisnog interesovanja

za Crnu Goru i tradicije putopisnog pripovijedanja o ovoj zemlji na drugim jezicima.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Pedagoški rad dr Olivera Popović pratim od samog početka, još od vremena kada je kao saradnica u nastavi angažovana na izvođenju vježbi iz italijanskog jezika i književnosti. Od 2005. godine dr Popović angažovana je u nastavi prvo kao saradnik vježbama iz predmeta Italijanska književnost I, Italijanska književnost II, Italijanska književnost III, Italijanska književnost IV, Italijanska književnost V, Italijanska književnost VI, Italijanska književnost I (specijalistički studij), Savremeni italijanski jezik V, Savremeni italijanski jezik VI, Italijanski jezik I (pomoćni predmet), Italijanski jezik II (pomoćni predmet), Italijanski jezik III (pomoćni predmet), Italijanski jezik IV (pomoćni predmet), a potom, od 2012. godine i izvođeci nastavu, odnosno držeći predavanja pod mojim mentorstvom na predmetima Italijanska književnost III, Italijanska književnost IV, Italijanska književnost VI, Italijanska književnost I (specijalistički studij) Italijanska civilizacija 3, Italijanska civilizacija IV. U svom radu dr Popović koristi najnovije italijanske udžbenike renomiranih izdavača iz oblasti italijanskog jezika i književnosti.

Dr Olivera Popović se veoma odgovorno i posvećeno odnosi prema svojim nastavnim obavezama, kako u radu sa studentima (o čemu govori i visoka srednja ocjena u studentskim anketama), tako i u saradnji sa kolegama na Filološkom fakultetu i Univerzitetu.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova	Broj bodova
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD	17	47
3. PEDAGOŠKI RAD		5
UKUPNO		52

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu cjelovitog uvida u biografiju i bibliografiju kandidatkinje može se konstatovati da dr Olivera Popović ne samo da ispunjava sve uslove propisane Mjerilima za izbor u zvanje na Univerzitetu Crne Gore, nego predstavlja izrazit primjer vrijednog, i odgovornog univerzitetskog nastavnika koji savjesno ispunjava svoje obaveze, kako u domenu nastave, tako i vrlo posvećeno se baveći naučno-istraživačkim radom. Stoga sa zadovoljstvom predlažem Senatu Univerziteta Crne Gore da dr Oliveru Popović izabere u zvanje docenta za oblast – Italijanistika, na studijskom programu Italijanski jezik i književnost Filološkog fakulteta (Italijanska književnost 3 – Barok, prosvjetiteljstvo i neoklasicizam – osnovne studije – studijski program Italijanski jezik i književnost; Italijanska književnost 4 – Romantizam, realizam – moderna i savremena književnost – osnovne studije – studijski program Italijanski jezik i književnost; Italijanska književnost 5 – Književnost prve polovine 20. vijeka – tumačenje tekstova – osnovne studije – studijski program Italijanski jezik i književnost; Italijanska književnost 3 – Značenje i tumačenje teksta sa seminarskim radom – master studije – studijski program Italijanski jezik i književnost).

RECENZENT

prof. dr Vesna Kilibarda

REFERAT

Za izbor u akademsko zvanje za oblast: **Montenegristika/Srbistika** (osnovne studije: Savremeni srpski jezik 1 – standardizacija i pravopis – Studijski program za srpski jezik i južnoslovenske književnosti, Savremeni srpski jezik 2 – fonetika i fonologija – Studijski program za srpski jezik i južnoslovenske književnosti, Uvod u lingvistiku – Studijski program za engleski jezik i književnost, Uvod u opštu lingvistiku – Studijski program za francuski jezik i književnost; master studije: Analiza diskursa – Studijski program za crnogorski jezik i južnoslovenske književnosti i Studijski program za srpski jezik i južnoslovenske književnosti).

Konkurs je objavljen u dnevnom listu "Pobjeda" od 1.10.2018. godine. Na raspisanom Konkursu javila se kandidatkinja **DR SANJA ŠUBARIĆ**

BIOGRAFIJA

Rođena sam u Podgorici. Osnovnu školu („Maksim Gorki“) i srednju školu (Gimnazija „Slobodan Škerović“ – humanistički smjer) završila sam u Podgorici kao nosilac diplome Luča.

Diplomirala sam 1997. godine na Filozofskom fakultetu u Nikšiću – Odsjek za srpskohrvatski jezik i jugoslovensku književnost sa opštim uspjehom 8,85 u toku studija i ocjenom 10 na diplomskom ispitu (iz Sintakse padeža i glagolskih oblika).

Postdiplomske studije – smjer Nauka o jeziku završila sam na Filozofskom fakultetu u Nikšiću sa prosječnom ocjenom 10; zvanje magistra lingvističkih nauka stekla sam 19. juna 2002. odbranivši magistarski rad *Impertiv i imperativna značenja u dokumentima Crnogorskog senata (1857–1879)*, pred komisijom: mentor prof. dr Božo Čorić (Filološki fakultet – Beograd), prof. dr Branislav Ostojić (Filozofski fakultet – Nikšić) i prof. dr Živojin Stanojčić (Filološki fakultet – Beograd).

Na Filološkom fakultetu u Beogradu 27. avgusta 2009. prijavila sam odbranu doktorske disertacije *Jezik dokumenata Crnogorskog senata* (470 str.), a 25. maja 2010. odbranila disertaciju i stekla naučni stepen doktora filoloških nauka, pred komisijom u sastavu: mentor prof. dr Božo Čorić (Filološki fakultet – Beograd), prof. dr Brankica Čigoja (Filološki fakultet – Beograd) i prof. dr Branislav Ostojić (Filozofski fakultet – Nikšić).

Na Univerzitetu Crne Gore izabrana sam u zvanje docenta u junu 2013.

PODACI O RADNIM MJESTIMA I IZBORIMA U ZVANJA

Od januara 1998. bila sam angažovana kao saradnik stipendista na Studijskom programu za srpski jezik i književnost na Filozofskom fakultetu u Nikšiću.

KLASIFIKACIONA BIBLIOGRAFIJA

KVANTITATIVNA OCJENA REFERENCI DO POSLEDNJEG IZBORA
(Bilten br. 300, 8. mart 2013, str. 17–23)

Zvanje asistenta za lingvističku grupu predmeta stekla sam 9. VII 2003. godine (odluka broj 01–602).

Na matičnom fakultetu držala sam u kontinuitetu (1998–2011/12) vježbe iz Savremenog srpskog jezika (fonetika i fonologija) odnosno na predmetima Savremeni srpski jezik (standardizacija i pravopis) i Savremeni srpski jezik (fonetika i fonologija). Više godina držala sam vježbe i na predmetu Savremeni srpski jezik na Odsjeku za engleski jezik i književnost, kao i na Odsjeku za ruski jezik i književnost. Od osnivanja Studijskog programa za obrazovanje učitelja na albanskom jeziku u Podgorici bila sam angažovana kao saradnik na predmetima Savremeni srpski jezik (pravopis, fonetika i fonologija, morfologija) i Savremeni srpski jezik (sintaksa). Kao saradnik izvodila sam nastavu i na predmetima Savremeni srpski jezik (morfologija) i Savremeni srpski jezik (tvorba riječi) na SP za srpski jezik i južnoslovenske književnosti. Školske 2007/08. držala sam vježbe na predmetu Analiza diskursa (specijalističke studije SP za srpski jezik i južnoslovenske književnosti), a od školske 2008/09. g. (SP za srpski jezik i južnoslovenske književnosti) odnosno 2011/12. g. (SP za crnogorski jezik i južnoslovenske književnosti) do sticanja akademskog zvanja na istom predmetu bila sam angažovana kao predavač pod mentorstvom. Od školske 2006/07. držim predavanja na predmetu Uvod u lingvistiku na SP za engleski jezik i književnost, a od školske 2009/10. za isti predmet bila sam angažovana i na SP za engleski jezik i književnost u Beranama. Od osnivanja SP za crnogorski jezik i književnost do izbora u akademsko zvanje držala sam vježbe na predmetima Savremeni crnogorski jezik (standardizacija i pravopis) i Savremeni crnogorski jezik (fonetika i fonologija). Saglasno reformisanim nastavnim programima od školske 2017/18. nastavu iz predmeta Uvod u opštu lingvistiku izvodim i na SP za francuski jezik i književnost.

U zvanje docenta izabrana sam 13. juna 2013 (odluka br. 08–1258, objavljena u Biltenu UCG, broj 307).

Kao autor, stručni konsultant i kao recenzent saradivala sam sa Zavodom za udžbenike i nastavna sredstva iz Podgorice; kao stručni saradnik bila sam angažovana i u aktivnostima Zavoda za školstvo, kao i Ispitnog centra iz Podgorice. Završila sam više stručnih obuka i seminara i učestvovala u radu regionalnih stručnih konferencija. Stekla sam sertifikat nastavnika u projektu *Reading and Writing for Critical Thinking (RWCT)*; imam status voditelja u Projektu *Aktivno učenje i kritičko mišljenje u visokoškolskoj nastavi*.

U periodu april 2015 – april 2017. bila sam angažovana u Crnogorskoj akademiji nauka i umjetnosti kao redaktor i član redakcije *Rječnika crnogorskog narodnog i književnog jezika*.

I. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST						UKUPNI BROJ BODOVA
1.1. Monografije	1.1.1.	1.1.2.	1.1.3.	1.1.4.	1.1.5.	
Broj referenci*broj bodova						
1.2. Radovi objavljeni u časopisima	1.2.1.	1.2.2.	1.2.3.	1.2.4.		
Broj referenci*broj bodova		3x4 2x3 2x1,5	3x1,5			25,5
1.3. Radovi na kongresima, simpozijumima, seminarima		1.3.1.	1.3.2.	1.3.3.		
Broj referenci*broj bodova		4x2	2x1			10
1.4. Uvodno, objavljeno plenarno predavanje			1.4.1	1.4.2		
Broj referenci*broj bodova						
1.5. Recenzije		1.5.1.	1.5.2.	1.5.3.		
Broj referenci*broj bodova						
UKUPNO ZA NAUČNOISTRAŽIVAČKU DJELATNOST						35,5
3. PEDAGOŠKA DJELATNOST						
3.1. Udžbenici	3.1.1.	3.1.2.	3.1.3.	3.1.4.		
Broj referenci*broj bodova				2x2 1x1,5		
3.2. Priručnici		3.2.1.	3.2.2.	3.2.3.		
Broj referenci*broj bodova						
3.3. Gostujući profesor			3.3.1.	3.3.2.		

Broj referenci*broj bodova				
3.4. Mentorstvo	3.4.1.	3.4.2.	3.4.3.	
Broj referenci*broj bodova				
3.5. Kvalitet pedagoškog rada (može se koristiti ukoliko se na zvaničnim studentskim anketama najmanje tri godine uzastopno dohiju odlične ocjene za sve elemente pedagoškog rada)				
UKUPNO ZA PEDAGOŠKU DJELATNOST				5,5
4. STRUČNA DJELATNOST				
4.1. Stručna knjiga		4.1.1.	4.1.2.	
Broj referenci*broj bodova				
4.2. Urednik ili koeditor	4.2.1.	4.2.2.	4.2.3.	
Broj referenci*broj bodova				
4.3. Stručni članak			4.3.1.	
Broj referenci*broj bodova				
4.4. Objavljeni prikazi			4.4.1.	
Broj referenci*broj bodova				
4.5. Popularno-stručni članci			4.5.1.	
Broj referenci*broj bodova				
4.6. Ostala dokumentovana stručna djelatnost			4.6.1.	
Broj referenci*broj bodova				15
UKUPNO ZA STRUČNU DJELATNOST				15

PREGLED RADOVA I BODOVA NAKON PRETHODNOG IZBORA

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST	Br. ref.	Br. kan.
1.2. Radovi objavljeni u časopisima		
1.2.2. Radovi objavljeni u međunarodnim časopisima koji se ne nalaze u bazama podataka, a imaju redovnu međunarodnu distribuciju i rezime na stranom jeziku		
1. Šubarić, S. (2018): Rod u gramatičkom opisu imenica (prilog stabilnosti kategorije imeničkog roda), <i>Folia Linguistica et Litteraria</i> , 20: str. 21–45. ISSN 2337-0955 (Online), ISSN 1800-8542 (Print).	4	4
2. Šubarić, S. (2017): Status skraćena – u istorijskoj i savremenoj perspektivi, <i>Slavistična revija</i> , Letn. 65, št. 2: str. 263–280. ISSN 1855-7570 (online), ISSN 0350-6894 (print) (SCOPUS).	4	4
3. Šubarić, S. (2017): Prilog istoriji jezika – disimilacija i metateza suglasnika u pisanoj građi XIX vijeka, <i>Folia Linguistica et Litteraria</i> , 16: str. 155–166. ISSN 2337-0955 (Online), ISSN 1800-8542 (Print).	4	4
4. Šubarić, S. (2016): Ikavski i ekavski refleksi starog vokala jala u dokumentaciji Crnogorskog senata, <i>Zbornik Matice srpske za slavistiku</i> : str. 177–190. ISSN 0352-5007 UDC 821.16+811.16(05).	4	4
5. Šubarić, S. (2015): Nepostojano a u spisima Crnogorskog senata, <i>Glasnik Odjeljenja humanističkih nauka</i> , Crnogorska akademija nauka i umjetnosti: str. 103–120. ISSN 2337-0122.	4	4
6. Šubarić, S. (2015): Morfološke karakteristike prezenta u dokumentaciji Crnogorskog senata, <i>Folia Linguistica et Litteraria</i> , 10: str. 8–22. ISSN 2337-0955 (Online), ISSN 1800-8542 (Print).	4	4
1.2.3. Radovi objavljeni u domaćim časopisima		
7. Šubarić, S. (2016): Suglasnici h i f u rukopisma Crnogorskog senata, <i>Glasnik Narodnog muzeja Crne Gore</i> , nova serija, XI knjiga: str. 265–274. ISSN 1800-5713.	1,5	1,5
1.3. Radovi na kongresima, simpozijumima i seminarima		
1.3.1. Međunarodni kongresi, simpozijumi i seminari		
8. Šubarić, S. (2018): O leksičkim spojevima tipa Omer(-)paša, <i>Zbornik referata pročitanih na 10.</i>		

simpozijumu u Bukureštu održanom od 12. do 14. oktobra 2017. na temu „Andrićev Omerpaša Latas“ i specijalno pripremljenih radova u okviru međunarodnog projekta „Andrić-Initiative: Ivo Andrić u evropskom kontekstu“, <i>ANDRIĆEV LATAS / ANDRIĆ'S LATAS</i> , Branko Tošović (Hg./ur.), Andrić-Initiative, 11. Institut für Slavistik der Karl-Franzens-Universität Graz • Departman za rusku i slovensku filologiju Fakulteta za strane jezike i književnosti Univerziteta u Bukureštu • Udruženje Srba u Rumuniji • Narodna i univerzitetska biblioteka Republike Srpske u Banjaluci • Svet knjige Beograd • nmlibris Beograd. str. 763–773, COBISS.RS-ID7640088.	2	2
9. Šubarić, S. (2018): Dijahronijski osvrt na imena balkanskih naroda u leksikografiji, <i>Book of Abstracts, The XIV International Conference on Anglo-American Literary Studies, Faculty of Philology, Nikšić, Montenegro, June 28–29, 2018. RECLAMING / RENAMING HISTORIES</i> , str. 12. ISBN 978-9940-694-06-7.	0,4	0,4
10. Šubarić, S. (2015): O fonetizmu konsonanata u dokumentima Crnogorskog senata, <i>Međunarodni naučni skup – Njegoševi dani 5 – Zbornik radova – Nikšić 4–7. septembar 2013. godine, Univerzitet Crne Gore, Filozofski fakultet</i> , str. 365–389, ISBN 978-86-7798-100-6.	2	2
Domaći kongresi, simpozijumi i seminari		
11. Šubarić, S. (2017): Jezički aspekti izvršne i sudske vlasti u Crnoj Gori XIX vijeka, <i>Monografija Književnost i jezik u funkciji promovisanja univerzalnih vrijednosti i identitetskih komponenti crnogorskog društva</i> (rezultat istraživačkog projekta i naučnog skupa u organizaciji Filološkog fakulteta UCG, uz podršku Ministarstva kulture Crne Gore), str. 59–82, ISBN 978-9940-694-05-0, COBISS.CG-ID 3518440.	1	1
1.5. Recenziranje		
1.5.2. Radovi objavljeni u međunarodnim časopisima koji se ne nalaze u bazama podataka, a imaju redovnu međunarodnu distribuciju i rezime na stranom jeziku		
12. <i>Folia Linguistica et Litteraria: Časopis za nauku o jeziku i književnosti</i> , ISSN 2337-0955 (Online), ISSN 1800-8542 (Print) – 3 rada (br. 7, 8, 9).	1	3
13. DHS, Društvene i humanističke studije, <i>Časopis Filozofskog fakulteta u Tuzli</i> , ISSN 2490-3604 (print), ISSN 2490-3647 (online) – 1 rad.	1	1

3. PEDAGOŠKA DJELATNOST	Br. ref.	Br. kan.
3.1.2. Korišćenje referentnog inostranog udžbenika kod nas – Predmet: Savremeni srpski jezik 2 – Fonetika i fonologija: 1. Dragoljub Petrović, Snežana Gudurić (2010): <i>Fonologija srpskoga jezika</i> , Institut za srpski jezik SANU, Beogradska knjiga, Matica srpska, Beograd. ISBN 978-86-7590-256-0 (BK). – Predmet Analiza diskursa: 2. Lada Badurina (2008): <i>Između redaka. Studije o tekstu i diskursu</i> , Zageb-Rijeka. ISBN 978-953-169-180-2; ISBN 978-953-6939-48-0 (ICR). 3. Robert-Alain de Beaugrande, Wolfgang Ulrich Dressler (2010): <i>Uvod u lingvistiku teksta</i> . Disput, Zagreb. ISBN 978-953-260-116-9 (Disput); ISBN 978-953-6104-75-8 (Filozofski fakultet u Rijeci). – Predmet Uvod u (opštu) lingvistiku: 4. Zrinjka Glovački-Bernardi, August Kovačec i dr. (2007): <i>Uvod u lingvistiku</i> , Školska knjiga, Zagreb. ISBN 978-953-0-30204-4.	5	5
3.4. Mentorstvo 3.4.2. Na postdiplomskom studiju (kod magisterija i specijalizacija) – Ana Simović, 8/10: <i>Diskurs i tekst – različiti pristupi proučavanja, definisanje i pokušaj razgraničenja pojmova</i> (oktobar, 2012). – Maja Milatović, 19/6: <i>Pravopisne karakteristike dnevne štampe u Crnoj Gori</i> (mart 2015).	1 1	1 1
3.5. Kvalitet pedagoškog rada Na osnovu anketa studenata i potvrde prodekana za nastavu	5	5

4. STRUČNA DJELATNOST	Br. ref.	Br. kan.
4.6. Ostala dokumentovana stručna djelatnost – Učestvovala na IV regionalnoj konferenciji edukatora Promjena počinje u meni, Neum, Bosna i Hercegovina, 29. VIII – 1. IX 2012. – Kao lektor i prevodilac bila angažovana u EX.PO.AUS projektu kulturno-turističke valorizacije Uneskovih lokacija na Jadranu (2013). – Član komisije za reviziju Ispitnog kataloga: Crnogorski-srpski, bosanski, hrvatski jezik i književnost, Maturski ispit u gimnaziji, školska 2013/2014. godina, Ispitni centar, Podgorica. – Recenzija knjige dr Dušanke Popović Čitati, razumjeti, znati – savremeni pristup nastavi jezika, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva – Podgorica, 2014. ISBN 978-86-303-1801-6. – Učestvovala u recenziranju Zbornika radova sa Pete konferencije Instituta za strane jezike – ICIFLS i Društva za primijenjenu lingvistiku Crne Gore (12–13. jun 2014): WORD ACROSS CULTURES, Institute of Foreign Languages, 2015. ISBN 978-86-85263-14-9. – Jedan od recenzenata monografije Stvaralaštvo Dragana Radulovića (urednik doc. dr Svetlana Kalezić-Radonjić), Institut za dječiju i omladinsku književnost, NVU Prijatelji, 2015, ISBN 978-9940-9691-0-3. – Član redakcije za publikaciju Sunce u cvrčku – 100 godina od rođenja Branka Ćopića, Naša škola, Zavod za školstvo, 2015, ISBN 978-9940-24-059-2. – Jedan od recenzenata monografije Savremena crnogorska književnost za djecu i omladinu I (urednik doc. dr Svetlana Kalezić-Radonjić), JU	20	15

„Ratkovićeve večeri poezije”, Institut za dječiju i omladinsku književnost, 2016, ISBN 978-9940-656-38-6 (Ratkovićeve večeri poezije); ISBN 978-9940-9691-0-0 (Institut za dječiju i omladinsku književnost). – Član i predsjednik Komisije za akreditaciju programa stručnog usavršavanja nastavnika za školsku 2016/2017. godinu, Zavod za školstvo, Podgorica. – Učesnik projekta Pročavanje pisanog jezičkog izraza u Crnoj Gori Crnogorske akademije nauka i umjetnosti 2015, 2017. – Član stručnog tima Projekta Književnost i jezik u funkciji promovisanja univerzalnih vrijednosti i identitetskih komponenti crnogorskog društva (mart 2017 – decembar 2017), Filološki fakultet UCG; član uređivačkog odbora istoimene monografije, ISBN 978-9940-694-05-0, COBISS.CG-ID 3518440. – Član i predsjednik Komisije za akreditaciju programa stručnog usavršavanja nastavnika za školsku 2017/2018. i 2018/2019. godinu, Zavod za školstvo, Podgorica. – U periodu april 2015 – april 2017. bila angažovana (kao redaktor i član redakcije) na projektu izrade Rječnika crnogorskog narodnog i književnog jezika (I tom, A–V, Podgorica, 2016, ISBN 978-86-7215-376-7 (knj-1)) i II tom, G–D, neobjavljeno izdanje). – Učestvovala u međunarodnom istraživačkom projektu Andrić-Initiative, Ivo Andrić u evropskom kontekstu, Grac, rukovodilac projekta Branko Tošović (simpozijum 2017, zbornik referata 2018). – Bila član komisije za ocjenu polaznih istraživanja za izradu doktorske disertacije Jovane Đurčević: Anglizmi u crnogorskom jeziku – kognitivnolingvistički pristup – na Filološkom fakultetu (2017). – Član komisije za ocjenu polaznih istraživanja za izradu doktorske disertacije Ljubomira Ivanovića: Jezička sredstva za izražavanje vrednovanja u njemačkim i crnogorskim parlamentarnim debatama – na Filološkom fakultetu. – Član komisije za ocjenu podobnosti teme odnosno odbranu magistarskog rada Milana Ivanovića: Semantika koordiniranih sinonima u poslanicama Petra I Petrovića Njegoša – na Filološkom fakultetu (rad odbranjen 7. IX 2018). – Član komisije za ocjenu podobnosti teme i odbranu magistarskog rada Bojana Minića: Stilogenost i stilematičnost glasova crnogorskog jezika na primjerima iz književnougjetničkog funkcionalnog stila – na Filološkom fakultetu (2018). – Višegodišnji član komisija za polaganje prijemnog ispita iz maternjeg jezika (Crnogorskog-srpskog, bosanskog, hrvatskog jezika i književnosti) na Pravnom fakultetu i Fakultetu političkih nauka UCG. – Na Institutu za strane jezike obavljala ispit iz Crnogorskog jezika za strane državljane. – Član nekoliko komisija za odbranu diplomskih radova. – Autor nastavnih programa za predmete na kojima sam birana.	
---	--

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO ISTRAŽIVAČKI RAD	13	29	34,9	70,4
3. PEDAGOŠKI RAD			12	17,5
4. STRUČNI RAD			15	30
UKUPNO			61,9	119,5

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD	16	13	29	35.5	34.9	70.4
3. PEDAGOŠKI RAD	3		3	5.5	12	17.5
4. STRUČNI RAD				15	15	30
UKUPNO	19	13	31	56	61.9	117.9

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

STEPEN OBRAZOVANJA

Na osnovu uvida u podnijetu dokumentaciju, biografiju, klasičnu bibliografiju, uz kvantitativno bodovanje referenci, možemo konstatovati da je dr Sanja Šubarić u potpunosti ispunila propisane uslove u pogledu stepena obrazovanja koji su definisani Zakonom o visokom obrazovanju Crne Gore, Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja za izbor u zvanje.

NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD

Na osnovu pažljivog uvida u bibliografiju objavljenih radova dr Sanje Šubarić jasno se vidi raznovrsnost, obim, šira oblast i kvalitete njenog naučnoistraživačkog rada. Sve njene radove karakteriše preglednost, sistematičnost, tačnost do minucioznosti naučna utemeljenost i korišćenje bogate literature. Za ovu priliku analiziramo tri njena rada.

U radu **O leksičkim spojevima tipa Omer (-)paša** kandidatkinja predloža i komentariše pravopisnu normu koja određuje način pisanja leksičkih spojeva tipa Omer(-)paša, odnosno vlastitih imena i postpozitivnih orijentalnih titula. Sa tim u vezi ona komentariše i leksičke geografske opise sastavnica opšteg značenja i provjerava i tvorbeni status konkretnih spojeva. Kandidatkinja ukazuje na to da je grafička nestabilnost određenih spojeva predodređena normom koja obrazac pisanja uslovljava njegovom utemeljenošću, a otuda i značenjskim sadržajem elemenata apelativnog karaktera (aga, beg). Ipak, u tumačenju sadržaja norme zaključuje da sastavljeno pisanje postpozitivne titule paša sa imenom na koji se odnosi nema normativno nastavno utemeljene i da je kombinovanjem njihove veze u pisanom izrazu preuzeta sa spojeva koji iza vlastitog imena imaju leksemu aga, odnosno beg.

Dr Sanja Šubarić ukazuje na dilemu da li je spoj imena i titule u Andrićevom romanu Omer-paša Latas složenica ili polusloženica. Sa njom se suočavaju i različita izdanja Andrićevih romana. U djelu pak koji je autorka koristila za potrebe svog rada konkretni spoj ima formu složenice. Tim povodom ona bilježi i ostale spojeve istog sastava – antroponim + orijentalna titula. Izdvojeno primjere kandidatkinja tumači u odnosu na pravopisnu normu i provjerava i njihov tvorbeni status u gramatičkoj literaturi. U cilju pravopisnih identifikacija oslonac usmjerava na leksikografske opise opštih oznaka kao sastavnih elemenata ekscerpiranih primjera.

Analizom ortografskog i tvorbenog statusa leksičkih spojeva antroponim + orijentalna titula pokazalo se da tu vrstu spojeva gramatička literatura uglavnom ne prepoznaje kao posebnu tvorbeno kombinaciju, a da je kombinovanje grafičkog lika pojedinih spojeva predodređeno normom koja predviđa posebne obrasce pisanja za različite semantičke, odnosno upotrebne vrijednosti njihovih apelativnih elemenata.

U radu **Status skraćenica u istorijskoj i savremenoj perspektivi** dr Sanja Šubarić predstavlja i komentariše status skraćenica u normativnoj literaturi srpskog i crnogorskog jezika, ali i daje osvrt na njihovu poziciju određenu normom nekadašnjeg srpskohrvatskog jezika. Ona inicira pitanja koja se tiču »pravopisne relevantnosti«, međusobnog pravopisne i gramatičke nauke, uloge tradicije u pozicioniranju određenih skraćenih formi i pokušava da konkretnim zapažanjima doprinese prevazilaženju postojećih njasnoća i uočenih nedosljednosti.

Korišćenjem obimne literature datim osvrtom kandidatkinja je predložila trčan skraćenicu u normativnoj literaturi relevantnoj za nastavu predmeta. Savremeni srpski jezik (standardizacija i

pravopis) i Savremeni crnogorski jezik (standardizacija i pravopis) i na taj način ukazala na segmente norme koji u praksi uzrokuju nesigurnost, a samim tim i zavređuju pažnju jezičkih stručnjaka. Kako je izvjesno da različite vrste skraćenic ne pripadaju jednako domenu ortografije, konkretnim pitanjima kandidatkinja je zašla i u metodološki aspekt »pravopisne relevantnosti«. Pitanje koje je otvoreno i koje treba kritički preispitati tiče se ingerencije pravopisa da pojedine složene forme skraćenic (verzalne akronime) isključi iz deklinacionog sistema i tako im ospori morfološki status. Sa tim u vezi je, kako ističe autorka, i pitanje uloge tradicije u njihovom pozicioniranju – koliko je opravdano normom podržavati postojanje i raširene obrasce koji se opiru gramatičkom ustrojstvu.

Prema mišljenju kandidatkinje jasno je da se nestabilna i teorijsko – metodološka nedefinisana pozicija akronima može unaprijediti samo preciznim deklinacionim i tvorbenim obrascima utvrđenim gramatičkom normom a onda i dosljednim pravopisnim principima koji će podr(a)žavati gramatičku normu. Bavljenjem konkretnom temom kandidatkinja ističe da je uvjerena i u opravdanost popisa skraćenic kao osnovnog dodatka pravopisu. S obzirom na ekspanziju skraćenic u savremenom jezičkom izrazu, upotrebnost i praktičnu funkciju, prema njenom uvjerenju, ne treba dovoditi u pitanje.

U radu **Prilog istoriji jezika – disimilacija i metateza u pisanoj gradnji XIX v.** dr Sanja Šubarić konkretnom gradnjom i primjerima daje doprinos saznanjima o fonetizmu jezičkog izraza XIX vijeka na prostoru Crne Gore. Korespondencija Crnogorskog senata poslužila joj je kao gradja za praćenje glasovnih izmjena zabilježenih pisanom riječju, a objektivnim okolnostima analiza je ograničena na rukopise nastale u periodu 1860-1879.g. Ona prati disimilaciju i metatezu suglasnika, a u vezi sa zabilježenim stanjem daje osvrt na situaciju u crnogorskim govorima i izraz starijih literarnih stvaralaca; u vezi sa određenim oblicima kandidatkinja komentariše i savremenu normu.

Disimilacija (razjednačavanje) glasova, kao proces suprotna asimilaciji (jednačenju) u tipologijama glasovnih promjena koje se vrše u različitim jezicima najčešće se predstavlja kao jedna od uobičajenih. Iako rjeđa od asimilacije, ipak se prepoznaje kao dosta česta.

Razjednačavanje suglasnika obično se realizuje tako što jedan od dva srodna suglasnika u neposrednom dodiru, prelazi u glas koji nema izgovorne osobine drugoga, tj. u suglasnik koji je manje sličan susjednom. Ista pojava zahvata i nesusjedne glasove, odnosno glasove u različitim slogovima. Iako je riječ, kaže autorka, o pojavi fonetsko-fonološke prirode, ona može biti uslovljena i psihološkim razlozima. Vršiti se u različitim pravcima – kao regresivan ili progresivan proces. Kandidatkinja u svom radu ukazuje na mnoge primjere koji su nastali i nestaju ovim putem, npr.: gumno-guvno; slobodno-osvobodit; erkovni-crkvene; netko-neko; vas-sav; levorver-revolver-levor; pašiste-pasište itd.

PEDAGOŠKA OSPOSOBLJENOST

Kandidatkinja dr Sanja Šubarić pri svom radu koristi referentne inostrane udžbenike kod nas, mentorica je za dva magistarska rada i na osnovu ankete studenata i prodekana za nastavu ocijenjena je najvećom ocjenom. Kod mene je bila angažovana kao asistent punih trinaest godina i sjećam se jedne ankete studenata u kojoj je pisalo da je asistent naprosto genijalan i da je fascinirajuće koliko sebe unosi pri objašnjavanju složene pravopisne problematike. Objektivnost, principijelnost, naučna utemeljenost i posvećenost poslu koji obavlja su karakteristike kandidatkinje dr Sanje Šubarić.

STRUČNI RAD

Kandidatkinja dr Sanja Šubarić je višestruko stručno angažovana. Učestvovala je na IV regionalnoj konferenciji edukatora »Promjena počinje u meni«, Neum, Bosna i Hercegovina, 2012. g. Kao lektor i prevodilac bila je angažovana u EXPOAUS projektu kulturno-prosvjetne organizacije Uneskovih lokacija na Jadranu 2013. godine. Bila je član Komisije za reviziju Ispitnog kataloga: Crnogorski-srpski, bosanski, hrvatski jezik i književnost školske 2013/2014. godine. Matuski ispit u gimnaziji, Ispitni centar, Podgorica. Bila je član i predsjednik Komisije za akreditaciju, programa stručno usavršavanja nastavnika za školsku 2016/2017. godinu, Zavoda za školstvo, Podgorica. Član i predsjednik Komisije za akreditaciju programa stručnog usavršavanja nastavnika za školsku 2017/2018. i 2018/2019. g. U periodu april 2015- april 2017. godine, bila je angažovana kao redaktor i član redakcije na projektu izrade Rječnika crnogorskog narodnog i književnog jezika.

Učestvovala je u međunarodnom istraživačkom projektu Andrić – Initiative, Ivo Andrić u evropskom kontinentu, Grac, simpozijum 2017, zbornik radova 2018. Bila je recenzent nekoliko monografija i publikacija, član Komisije za ocjenu podobnosti teme i kandidata, autor je nastavnih programa na predmetima na kojima je birana.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

Po našem mišljenju kandidatkinja je objektivno vrednovala svoje objavljene naučne radove, kao i pedagoški i stručni rad:

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD	13		29		34.9	70.4
3. PEDAGOŠKI RAD	3				12	17.5
4. STRUČNI RAD					15	30
UKUPNO					61.9	117.9

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu prethodno izloženog pregleda naučnog i stručnog rada i naše ocjene, možemo zaključiti da dr Sanja Šubarić ispunjava sve naučne, stručne i pedagoške uslove za izbor u zvanje vanrednog profesora koji su propisani Zakonom o visokom obrazovanju Crne Gore.

Stoga, sa zadovoljstvom predlažemo Senatu Univerziteta Crne Gore da dr Sanju Šubarić izabere u zvanje vanrednog profesora na Studijskom programu srpski jezik i južnoslovenske književnosti za predmete: Savremeni srpski jezik (standardizacija i pravopis), Savremeni srpski jezik (fonetika i fonologija), Studijski program za engleski jezik i književnost – Uvod u lingvistiku, Studijski program za francuski jezik i književnost – Uvod u opštu lingvistiku; Studijski program za crnogorski jezik i južnoslovenske književnosti i Studijski program za srpski jezik i južnoslovenske književnosti – Analiza diskursa.

RECENZENT

Prof. dr Zorica Radulović, redovni profesor
Filološki fakultet Nikšić

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

STEPEN OBRAZOVANJA

Dr Sanja Šubarić završila je srednje obrazovanje u Gimnaziji „Slobodan Škerović“ u Podgorici, humanistički smjer, kao dobitnik diplome Luča. Diplomirala je 1997. sa visokim prosjekom na Filozofskom fakultetu u Nikšiću na Odsjeku za srpskohrvatski jezik i jugoslovensku književnost. Postdiplomske studije, smjer Nauka o jeziku, završila je takođe na Filozofskom fakultetu u Nikšiću – sa prosječnom ocjenom 10, i 2002. stekla zvanje magistra lingvističkih nauka odbranivši rad na temu *Imperativ i imperativna značenja u dokumentima Crnogorskog senata (1857–1879)*. Na Filološkom fakultetu u Beogradu 2010. godine odbranila je doktorsku disertaciju pod nazivom *Jezik dokumenata Crnogorskog senata*, čime je stekla titulu doktora filoloških nauka.

Od januara 1998. godine bila je saradnik stipendista na Studijskom programu za srpski jezik i književnost na Filozofskom fakultetu u Nikšiću, a zvanje asistenta za lingvističku grupu predmeta stekla je 2003. godine. U zvanje docenta na Univerzitetu Crne Gore izabrana je u junu 2013. godine

Do izbora u zvanje docenta nastavu je, kao saradnik odnosno asistent, a onda i kao predavač pod mentorstvom, izvodila na različitim odsjecima odnosno studijskim programima – SP za srpski jezik i južnoslovenske književnosti, SP za crnogorski jezik i južnoslovenske književnosti, SP za engleski jezik (Nikšić i Berane), SP za ruski jezik i književnost, SP za obrazovanje učitelja na albanskom jeziku.

Sanja Šubarić naučnu posvećenost pokazala je i dvogodišnjim leksikografskim radom (2015 – 2017) u Crnogorskoj akademiji nauka i umjetnosti – bila je angažovana kao redaktor i član redakcije *Rječnika crnogorskog narodnog i književnog jezika*. Kao stručni saradnik saraduje sa Zavodom za udžbenike i nastavna sredstva, Zavodom za školstvo i Ispitnim centrom. O njenom pedagoškom usavršavanju, pored ostalih, svjedoči sertifikat nastavnika u projektu *Reading and Writing for Critical Thinking (RWCT)*, kao i sertifikat o statusu voditelja u Projektu *Aktivno učenje i kritičko mišljenje u visokoškolskoj nastavi*.

NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD

U naučno-istraživačkom radu dr Sanja Šubarić usmjerena je na posmatranje različitih jezičkih pojava – iz dijahronijske i sinhronijske perspektive. I u jednom i drugom slučaju Sanja Šubarić pokazuje analitičnost i minucioznost u obradi odabranih tema, a iz savremenog ugla značajna je njena spremnost da otvara neriješena jezička pitanja i da preispituje sporna normativna rješenja. Iz tog razloga ovom prilikom, kao posebno interesantne za savremenu nauku o jeziku, izdvajamo tri njena rada – *Rod u gramatičkom opisu imenica (prilog stabilnosti kategorije imeničkog roda)*, *Status skraćena – u istorijskoj i savremenoj perspektivi* i *O leksičkim spojevima tipa Omer(-)paša*.

Rad *Rod u gramatičkom opisu imenica (prilog stabilnosti kategorije imeničkog roda)* bavi se kategorijom imeničkog roda i ukazuje na nedostanke gramatičkog opisa imenica zasnovanog na morfološkom određenju njihovog roda. Opis imenica u *Gramatici crnogorskog jezika*, kao i leksikografsko iskustvo i pedagoška praksa, podstakli su kolegicu Šubarić da ukaže na sintaksičku prirodu imeničkog roda, koja se u domaćoj nauci uglavnom zapostavlja ili pak negira. Dr Šubarić ističe da se rod u srpskoj, hrvatskoj i bosanskoj literaturi definiše morfološki, sintaksički ili kombinacijom morfološkog, morfosintaksičkog i leksičkog pristupa, odnosno kombinacijom paradigmatskog i kongruencijskog kriterijuma. Kako definicija gramatičkog roda nije opšteprihvaćena, a imajući u vidu poimanje te kategorije u domaćoj nauci o jeziku, kolegice Šubarić aktualizuje Hocketovu definiciju roda, staru gotovo šezdeset godina, i polazeći od nje predstavlja imenički rod primarno kao kategoriju sa sintaksičkom realizacijom. Dr Šubarić analizira pitanje imeničkog roda i s obzirom na njegov tretman u udžbeničkoj literaturi namijenjenoj nastavi *Crnogorskog-srpskog, bosanskog i hrvatskog jezika i književnosti* u srednjim školama – ona konstatuje da je opis imenica u udžbeniku za II razred gimnazije u pojedinim dijelovima doslovno preuzet iz *Gramatike crnogorskog jezika*. Autorka osporava morfološko određenje roda imenica – iz koga proizilazi poistovjećivanje kategorije roda i deklinacijske vrste. S obzirom na takvo određenje roda imenica, ona ukazuje i na nedosljednosti, nepreciznosti i pogrešne tvrdnje date gramatičkim opisom imenica crnogorskog jezika u tretiranoj literaturi. Zaključuje da je u *Gramatici crnogorskog jezika*, kao i u udžbeničkoj literaturi oslonjenoj na nju, određenje roda imenica zapravo otvoreno pitanje, a konkretnim tumačenjem kolegice Šubarić daje relevantan putokaz za njegovo normativno revidiranje i uobličavanje.

Iz domena domaće normativistike interesantan i značajan jeste i rad *Status skraćena – u istorijskoj i savremenoj perspektivi*. U njemu autorka komentariše status skraćena u normativnoj literaturi srpskog, crnogorskog, kao i nekadašnjeg srpskohrvatskog jezika. Obrasci skraćivanja riječi u domenu su ortografske norme, ali su skraćene višečlanih naziva, kao morfološke i tvorbene vrste, u domenu i jezičke norme. Bez obzira na to, autorka konstatuje da nas svakodnevni jezički izraz suočava sa nedorečenošću i nepreciznošću datih pravila i dilemama koje se ne mogu razriješiti upotrebom konkretnih pravopisnih i gramatičkih izdanja. Istorijskim osvrtom autorka prati skraćene od vremena Aleksandra Belića do današnjih dana. Posebno zanimljivi, iz savremene perspektive, jesu segmenti rada koji se odnose na upotrebu akronima, kao skraćena nastalih od višečlanih vlastitih imena. Autorka u tom smislu otkriva neusaglašenost pravopisne i gramatičke norme i konstatuje da njihova upotreba ne počiva na validnim pravopisnim i gramatičkim rješenjima. Otuda potencira pitanje „pravopisne relevantnosti“ i smatra nužnim kritičko preispitivanje ingerencije pravopisa da verzalne akronime isključi iz deklinacionog sistema. Za autorku je važno i pitanje uloge tradicije u pozicioniranju verzalnih akronima kao pravopisnih i morfoloških odnosno tvorbenih kategorija – koliko je opravdano pozivati se na tradiciju i normom podržavati obrasce „koji se

opiru gramatičkom ustrojstvu". S obzirom na činjenicu da se u pojedinim pravopisnim priručnicima akronimi predstavljaju isključivo kao grafijska (i izgovorna) forma – „bez bilo kakvog uputa o njihovoj deklinacionoj i tvorbenoj integritetnosti“ – autorka se zalaže i za kritičko preispitivanje metodološke uobličivosti konkretnih pravila. Svakako, iniciranje datih pitanja na način kako je to uradila koleginja Šubarić jeste svojevrsan doprinos za nova normativna sagledavanja spornih obrazaca odnosno kategorija.

U radu *O leksičkim spojevima tipa Omer(-)paša* Šubarić predočava pravopisne norme koje se tiču pisanja vlastitih imena i postpozitivnih orijentalnih titula. U tom smislu autorka komentariše i leksikografske opise sastavnica opšteg značenja, kao i tvorbeni status konkretnih spojeva. Zapravo, Andrićev roman *Omer-paša Latas* bio je povod da se autorka pozabavi konkretnim pitanjima. Utvrdila je da gramatička literatura uglavnom ne prepoznaje kao posebnu tvorbenu kategoriju spjeve tipa *antroponim + orijentalna titula*, a da je kolebljivost grafičkog lika određenih spojeva te vrste uslovljena normom koja predviđa posebne obrasce pisanja „za različite semantičke odnosno ugovorne vrijednosti njihovih apelativnih elementa“. Sasvim nedvosmisleno i argumentovano autorka je pokazala da sastavljeno pisanje postpozitivne titule *paša* sa imenom na koje se odnosi nema normativno utemeljenje i da je kolebljivost njihove veze u pisanom izrazu prenjeta sa spojeva koji iza vlastitog imena imaju leksemu *aga* odnosno *beg*. Konkretni zaključak ilustrovan je analitičkim predočavanjem relevantnih pravopisnih, tvorbenih i leksičkih opisa. I u ovom slučaju značajna je činjenica da dr. Šubarić, iz sasvim argumentovanih razloga, inicira pitanje poboljšanja konkretne ortografske norme – naime, svojom analizom nametnula je pitanje svrsishodnosti pravopisnog dubletizma zasnovanog na ne baš prozirnim upotrebnim vrijednostima određenih leksema orijentalnog porijekla. Iz tog razloga sugerise i da leksički opisi određenih orijentalnih titula zahtijevaju dodatnu pažnju i leksikografa i pravopisnih normadavaca. Važno je reći da je autorka u razmatranju konkretnog problema uzela u obzir normativnu literaturu srpskog, crnogorskog, bosanskog i hrvatskog jezika.

U bibliografiji dr. Sanje Šubarić nalaze se i radovi koji se bave istorijskim aspektima jezičkih pojava – *Ikavski i ekavski refleks starog vokala jata u dokumentaciji Crnogorskog senata*, *Prilog istoriji jezika – disimilacija i metateza suglasnika u pisanoj građi XIX vijeta*, *Nepostojano a u spisima Crnogorskog senata* i drugi. Konkretno jezičke analize zasnivaju se na prilično obimnoj originalnoj administrativno-pravnoj građi (rukopisni materijal) i izvjesno je da predstavljaju vrijedan doprinos saznanjima o jezičkoj situaciji u Crnoj Gori XIX vijeka.

PEDAGOŠKA DJELATNOST

Dr. Sanja Šubarić stekla je bogato nastavno iskustvo izvođeci nastavu najprije kao saradnik u nastavi, potom kao asistent, kao predavač pod mentorstvom, a zatim i kao docent UCG. Nastavu je izvodila na osnovnim studijama više studijskih programa Filozofskog odnosno Filološkog fakulteta. Kao docent nastavu izvodi na osnovnim studijama SP za srpski jezik i južnoslovenske književnosti, SP za engleski jezik i književnost, SP za francuski jezik i književnost, kao i na master studijama SP za srpski jezik i južnoslovenske književnosti i SP za crnogorski jezik i južnoslovenske književnosti. U nastavi koristi relevantnu, domaću i inostranu, savremenu udžbeničku literaturu. O njenoj pedagoškoj aktivnosti svjedoče i mentorstva prilikom izrade specijalističkih radova, kao i učešće u komisijama za ocjenu polaznih istraživanja za izradu doktorskih disertacija odnosno ocjenu podobnosti tema i odbranu magistarskih radova.

OSTALA STRUČNA DJELATNOST

Dr. Sanja Šubarić učestvovala je u recenziranju više publikacija, monografija, zbornika radova. Učestvovala je i u nekoliko projekata nacionalnog značaja – npr. *Proučavanje pisanog jezičkog izraza u Crnoj Gori* (CANU), *Književnost i jezik u funkciji promovisanja univerzalnih vrijednosti i identitetskih komponentni crnogorskog društva* (Filološki fakultet, UCG), a učestvovala je i u međunarodnom istraživačkom projektu – *Ivo Andrić u evropskom kontekstu*. Kao lektor i prevodilac bila je angažovana u projektu EX-PO-AUS namijenjenom kulturno-turističkoj valorizaciji Uneskovih lokacija na Jadranu. Značajno je i njeno učešće (kao redaktora i člana redakcije) u izradi *Rječnika crnogorskog narodnog i književnog jezika*. Aktivno je učestvovala u izradi nastavnih programa na Filološkom fakultetu, a bila je i član komisije za

teviziju *Ispitnog kataloga: Crnogorski-srpski, bosanski, hrvatski jezik i književnost, Maturski ispit u gimnaziji*.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD	16	13	29	35.5	34.9	70.4
3. PEDAGOŠKI RAD	3		3	5.5	12	17.5
4. STRUČNI RAD				15	15	30
UKUPNO	19	13	31	56	61.9	117.9

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu uvida u klasifikacionu bibliografiju, može se zaključiti da je dr. Sanja Šubarić ostvarila formalne uslove neophodne za izbor u naredno akademsko zvanje. Rad dr. Sanje Šubarić karakteriše adekvatan metodološki pristup, bogat korpus koji analizira, kao i analitičnost i sistematičnost u analizi. Njena istraživanja jezičkih pojava na različitim nivoima, minucioznim pristupom i argumentovanošću zaključaka, nameću se kao relevantna lingvistička literatura.

Imajući u vidu njene naučne i stručne referencije, kao i njen pedagoški i stručni rad, preporučujem da se dr. Sanja Šubarić izabere u zvanje vanrednog profesora za oblast Montenegristika/Srbistika – na predmetima: Savremeni srpski jezik 1 – standardizacija i pravopis – Studijski program za srpski jezik i južnoslovenske književnosti, Savremeni srpski jezik 2 – fonetika i fonologija – Studijski program za srpski jezik i južnoslovenske književnosti, Uvod u lingvistiku – Studijski program za engleski jezik i književnost, Uvod u opštu lingvistiku – Studijski program za francuski jezik i književnost (osnovne studije); Analiza diskursa – Studijski program za crnogorski jezik i južnoslovenske književnosti i Studijski program za srpski jezik i južnoslovenske književnosti (master studije).

RECENZENT

Prof. dr. Igor Lakić, vanredni profesor
Filološki fakultet, Univerzitet Crne Gore

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Na osnovu uvida u podnesenu dokumentaciju konstatujemo da doc. dr. Sanja Šubarić, jedini kandidat koji se javio na raspisani konkurs za oblast Montenegristika/Srbistika (osnovne studije: Savremeni srpski jezik 1 – standardizacija i pravopis – SP Srpski jezik i južnoslovenske književnosti, Savremeni srpski jezik 2 – fonetika i fonologija – SP Srpski jezik i južnoslovenske književnosti, Uvod u lingvistiku – SP Engleski jezik i književnost, Uvod u opštu lingvistiku – SP Francuski jezik i književnost; master studije: Analiza diskursa – SP Crnogorski jezik i južnoslovenske književnosti i SP Srpski jezik i južnoslovenske književnosti) na Filološkom fakultetu UCG, u pogledu stepena obrazovanja u potpunosti ispunjava sve izborne uslove propisane Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom UCG i Mjerilima za izbor u akademsko i naučno zvanje. Diplomirala je 1997. a magistrirala 2002. godine na Filozofskom fakultetu u Nikšiću. Titulu doktora filoloških nauka stekla je 2010. godine na Filološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu. U akademsko zvanje docenta na Filozofskom fakultetu UCG izabrana je 2013. godine.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA

Iz vrijednog naučnoistraživačkog opusa kandidatkinje dr. Sanje Šubarić, a u skladu s preporukom o analizi do tri najvažnije objavljene rada koju Mjerila za izbor u akademsko i naučno zvanje na UCG daju recenzentima, da na taj način, između ostalog,

obrazlože predlog za izbor u zvanje, najprije ćemo izdvojiti i prokomentarisati rad *Rod u gramatičkom opisu imenica (prilog stabilnosti kategorije imeničkog roda)* (*Folia Linguistica et Litteraria*, 20: str. 21–45). On aktualizuje pitanje imeničkog roda s obzirom na tretman tog pitanja u prvoj službenoj gramatici crnogorskog jezika, a onda i u udžbeničkoj literaturi namijenjenoj nastavi četvorinoglasnog školskog predmeta: *Crnogorski - srpski, bosanski, hrvatski jezik i književnost*. Sasvim argumentovano autorka predloža sintaksičku prirodu imeničkog roda i osporava pristup kojim se ista kategorija identifikuje kao morfološka. Na sasvim jasan i egzaktan način negira tumačenje kojim se poistovjećuju rod i deklinacijska vrsta, tj. tumačenje po kome je pripadnost rodu određena flektivnim afiksom nominativa jednine i tipom deklinacije, a istovremeno tip deklinacije vrijednošću roda. Dr Šubarić se u ovom radu suočava sa manjkavostima gramatičkog opisa imenica u crnogorskom jeziku i vrlo analitički identifikuje neprecizne i pogrešne tvrdnje datog opisa koje se nužno moraju revidirati. Istovremeno, problematizuje i kritički preispituje pojedina tradicionalna tumačenja u opisima imenica unutar gramatičkih odnosno lingvističkih izdanja srodnih jezika. U tom smislu neosporan je značaj konkretnog rada za domaću nauku o jeziku, ali i njegov doprinos stabilnijoj poziciji kategorije imeničkog roda u svim jezicima koji egzistiraju na prostoru nekadašnjeg srpskohrvatskog jezika.

Iste kvalitete ima i rad *O leksičkim spojevima tipa Omer(-)paša* (Zbornik referata pročitan na 10. simpozijumu u Bukureštu održanom od 12. do 14. oktobra 2017. na temu „Andrićev Omerpaša Latas“ i specijalno pripremljenih radova u okviru međunarodnog projekta „Andrić-Initiative: Ivo Andrić u evropskom kontekstu“, *ANDRIĆEV LATAS / ANDRIĆ'S LATAS*, Branko Tošović (Hg./ur.), Andrić-Initiative, 11. Institut für Slavistik der Karl-Franzens-Universität Graz • Departman za rusku i slovensku filologiju Fakulteta za strane jezike i književnosti Univerziteta u Bukureštu • Udruženje Srba u Rumuniji • Narodna i univerzitetska biblioteka Reoublike Srbije u Banjaluci • Svet knjige Beograd • nmlibris Beograd, str. 763–773), u kom autorka daje jasan odgovor u vezi s dilemom koja prati pisanje spojeva *antropomim+orijentalna titula paša*: pravopisni standard konkretne spojeve određuje kao polusloženice, a kolebljivost u njihovom pisanju neopravdano je procijenjena sa normiranog dubletizma spojeva *antropomim + orijentalna titula aga/beg*. U vezi s ovim problemom dr Šubarić detaljno tumači pravopisne principe srpskog, crnogorskog, bosanskog, hrvatskog, kao i nekadašnjeg srpskohrvatskog jezika, ali predloža i tvorbeni status konkretnih spojeva u naučnoj i stručnoj literaturi ovih jezika. Ona ukazuje i na činjenicu da je pravopisni obrazac pojedinih spojeva tipa *antropomim+ orijentalna titula* uslovljen semantičkim sadržajem leksema orijentalnog porijekla, pa se iz tog razloga bavi i leksičkim opisom konkretnih leksema. Otuda s pravom smatra da pojedine leksikografske definicije zahtijevaju posebnu pažnju obradivača leksičke građe, a onda i tvorca pravopisnog standarda. Sasvim izvjesno, i ovim radom kandidkinja daje vrlo korisnu sinjericu za poboljšanje pravopisnih normi.

Još jednim prilično obimnim radom, *Status skraćena – u istorijskoj i savremenoj perspektivi* (*Slavistična revija*, Letn. 65, št. 2: str. 263–280), dr Šubarić je pokazala spremnost da osvijetli i polemički razotkrije određena normativna rješenja koja u jezičkoj praksi uzrokuju nesigurnost i kolebljivost. Minuciozan pristup određenim dijelovima ortografske odnosno jezičke norme, i skretanje pažnje na preispitivanje mogućnosti njenog poboljšanja, prema riječima same autorke, primarno su motivisani iskustvom višegodišnjeg rada sa studentima na predmetima Savremeni srpski jezik (standardizacija i pravopis) i Savremeni crnogorski jezik (standardizacija i pravopis). Ta vrsta iskustva i činjenica da autorka vlada i detaljima ortografskih pravila – u istorijskoj i savremenoj ravni – rezultirali su naučnim samopouzdanjem da se predstave manjkavosti (jezičke, terminološke, sadržajne, logičke, sistemske, metodološke, tehničke) konkretnih ortografskih, ali i gramatičkih rješenja, i iniciraju pitanja koja zahtijevaju pažnju jezičkih stručnjaka. Posebno zanimljivo pitanje koje dr Šubarić otvara, jeste pitanje koje se tiče ingerencije pravopisa da verzalnim akronimima, kao skraćenicama višesložnih naziva, ospori morfološki status promjenljive vrste, a u vezi sa njim postavlja još jedno važno pitanje – pitanje uloge tradicije u pozicioniranju verzalnih akronima. Svakako, u kontekstu date analize izdvojena pitanja prepoznaju se kao jasan orijentir za unapređenje spornih normativnih rješenja, a samim tim svjedoče i o naučnoj zrelosti i odgovornosti autorka.

Analizirani, ali i ostali radovi dr Šubarić navedeni u klasifikacionoj bibliografiji, objavljeni u međunarodnim i domaćim časopisima i zbornicima s konferencija, zasnovani na aktuelnoj literaturi i savremenoj metodologiji lingvističkih istraživanja, predstavljaju važne fundamentalnoteorijske priloge ne samo domaćoj filologiji nego i slavistici uopšte, pa je bez sumnje kandiduju za izbor u više akademsko zvanje.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Dr Sanja Šubarić je ubrzo po završetku studija angažovana na Filozofskom fakultetu u Nikšiću (1998), na kome je veliko pedagoško iskustvo sticala najprije kao saradnik stipendista odnosno asistent izvodeći vježbe iz pravopisa i raznovrsnih jezičkih disciplina, od fonetike i fonologije, preko morfologije, tvorbe riječi i sintakse, do analize diskursa, na više odsjeka/studijskih programa Filozofskog fakulteta u Nikšiću i na SP Obrazovanje učitelja na albanskom jeziku u Podgorici. Dok je bila u statusu saradnika sa doktoratom, pod mentorstvom je držala i predavanja iz predmeta Savremeni srpski jezik (morfologija) i Savremeni srpski jezik (tvorba riječi) na osnovnim studijama SP Srpski jezik i južnoslovenske književnosti, Analiza diskursa na specijalističkim studijama SP Srpski jezik i južnoslovenske književnosti i SP Crnogorski jezik i južnoslovenske književnosti, Uvod u lingvistiku na osnovnim studijama SP Engleski jezik i književnost, kako u Nikšiću tako i u Beranama. Prilikom izbora u akademsko zvanje docenta (2013) umjesto Morfologije i Tvorbe riječi preuzela je Standardizaciju i pravopis i Fonetiku i fonologiju. Saglasno reformisanim nastavnim programima, od akademske 2017/18. godine izvodi nastavu i iz predmeta Uvod u opštu lingvistiku na SP Francuski jezik i književnost, pa je i on pripao korpusu predmeta za aktuelni izbor.

Dr Šubarić u nastavi koristi relevantnu i recentnu udžbeničku literaturu kako bi predmetni sadržaji koje prezentuje studentima bili što potpuniji i aktuelniji. Studenti njen pedagoški rad vrednuju pretežno visokim ocjenama ističući njene odlične stručne i naučne kompetencije. Biraju je i za mentora pri izradi specijalističkih završnih radova. Aktivnost u pedagoškom radu dr Šubarić vrlo često iskazuje i kroz članstvo u komisijama za odbranu odnosno ocjenu i odbranu kako specijalističkih tako i magistarskih i doktorskih radova.

Zaključujemo da navedene činjenice govore o nesumnjivoj pedagoškoj osposobljenosti dr Šubarić, odnosno o ispunjenosti i ovog uslova za izbor u akademsko zvanje vanrednog profesora.

Ocjena stručnog rada

Stručni rad dr Sanje Šubarić, vrlo plodan i raznovrstan, svjedoči o njenom kontinuiranom i intenzivnom djelovanju i u ovoj oblasti. U okviru nje ostvaruje značajnu saradnju sa Zavodom za školstvo (kao član i predsjednik Komisije za akreditaciju programa stručnog usavršavanja nastavnika za školsku 2016/2017, 2017/2018. i 2018/2019. godinu, te kao član redakcije za publikaciju *Sunce u cvrčku – 100 godina od rođenja Branka Ćopića* 2015. godine), Ispitnim centrom (kao član Komisije za reviziju *Ispitnog kataloga: Crnogorski-srpski, bosanski, hrvatski jezik i književnost, Maturski ispit u gimnaziji*, školske 2013/2014. godine) i CANU (kao redaktor i član redakcije *Rječnika crnogorskog narodnog i književnog jezika*, u periodu april 2015 – april 2017). Od ostalih stručnih aktivnosti dr Šubarić izdvajamo recenziranje brojnih naučnih radova, knjiga i drugih publikacija, čiji su izdavači Filološki fakultet u Nikšiću, Filozofski fakultet u Tuzli, Institut za dječiju i omladinsku književnost, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Institut za strane jezike i Društvo za primijenjenu lingvistiku Crne Gore u Podgorici. Akcentujemo i njeno članstvo u stručnom timu na projektu *Književnost i jezik u funkciji promovisanja univerzalnih vrijednosti i identitetskih komponenti crnogorskog društva* (mart 2017 – decembar 2017), Filološkog fakulteta UCG, te učešće na međunarodnom istraživačkom projektu *Andrić-Initiative, Ivo Andrić u evropskom kontekstu* (Grac, 2017) i nacionalnom *Pročavanje pisanog jezičkog izraza u Crnoj Gori* (CANU 2015, 2017). Ogledala se i kao lektor i prevodilac u EX.PO.AUS projektu kulturno-turističke valorizacije Uneskovih lokacija na Jadranu (2013).

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD	16	13	29	35.5	38.9	74.4
3. PEDAGOŠKI RAD	3		3	5.5	12	17.5
4. STRUČNI RAD				15	15	30
UKUPNO	19	13	31	56	65.9	121.9

Pregledom klasifikacione bibliografije, uočili smo da je dr Sanja Šubarić svoj rad *Jezički aspekt izvršne i sudske vlasti u Crnoj Gori XIX vijeka*, svrstala u kategoriju Domaći kongresi, simpozijumi i seminari (pod br. 11), vjerovatno zato što je on svoju prezentaciju i imao na jednoj domaćoj naučnoj konferenciji. Međutim, s obzirom na to da je u široj verziji (str. 59–82) objavljen u monografiji *Književnost i jezik u funkciji promovisanja univerzalnih vrijednosti i identitetskih komponenti crnogorskog društva* u izdanju Filološkog fakulteta u Nikšiću uz podršku Ministarstva kulture Crne Gore, treba ga prebaciti u kategoriju Dio naučne monografije izdate kod nas (i u okruženju) čiji su izdavači nacionalne akademije nauka i državni univerziteti, i umjesto jednim vrednovati ga sa pet bodova. Ostali radovi su bodovani u skladu s Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja.

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Analiza naučnoistraživačke, stručne i pedagoške djelatnosti doc. dr Sanje Šubarić nesumnjivo pokazuje da ona ispunjava sve naučne, pedagoške i stručne uslove neophodne za izbor u više zvanje, pa s posebnim zadovoljstvom preporučujemo Vijeću Filološkog fakulteta i Senatu UCG da je izaberu u akademsko zvanje **vanrednog profesora** za naučnu oblast Montenegristika/Srbistika (osnovne studije: Savremeni srpski jezik 1 – standardizacija i pravopis – SP Srpski jezik i južnoslovenske književnosti, Savremeni srpski jezik 2 – fonetika i fonologija – SP Srpski jezik i južnoslovenske književnosti, Uvod u lingvistiku – SP Engleski jezik i književnost, Uvod u opštu lingvistiku – SP Francuski jezik i književnost; master studije: Analiza diskursa – SP Crnogorski jezik i južnoslovenske književnosti i SP Srpski jezik i južnoslovenske književnosti).

RECENZENT

Prof. dr Sonja Nenezic
Filološki fakultet UCG

REFERAT

Za izbor u akademsko zvanje za oblasti: **Romanistika-Francuski jezik** (matične/nematične studije), na studijskom programu Francuski jezik i književnost (Francuski jezik 3 – Leksikologija i semantika 1, Francuski jezik 4 – Leksikologija i semantika 2, Savremeni francuski jezik 7, Savremeni francuski jezik 8, Istorija francuskog jezika 1, Istorija francuskog jezika 2) na Filološkom fakultetu.

Konkurs je objavljen u dnevnom listu "Dan" od 7.05.2018. godine. Na raspisani Konkurs javio se kandidat **DR MILAN BARAC**.

BIOGRAFIJA

Rođen sam 21.05.1973. u Podgorici. Osnovnu i srednju školu završio sam u Kolašinu. Filološki fakultet Univerziteta u Prištini upisao sam 1994. a isti završio 1998. i stekao zvanje *profesor francuskog jezika i književnosti*. Stručni ispit za *nastavnika i saradnika* za struku *profesor francuskog jezika i književnosti* položio sam u Novom Sadu 2000. Bio sam stipendista Vlade Republike Francuske na postdiplomskim studijama u Francuskoj tokom akademske 2000/2001. Magistarski rad "L'enseignement du français au Monténégro" odbranio sam 2001. na Univerzitetu François Rabelais u Tours (François Rabelais, Tours) u Francuskoj a doktorirao na temi "La langue française et ses pratiques au XVIIIe siècle : représentations, jugements de valeur, réflexion philosophique" na istom univerzitetu 2006. Period od 1998. do 2000. obilježen je mojim prosvjeto-pedagoškim radom na poslovima nastavnika francuskog jezika u OŠ Risto Manojlović u Kolašinu. Od 2005. radim na UCG kao saradnik u nastavi a kasnije kao docent, na Filozofskom a zatim na Filološkom fakultetu u Nikšiću. Predavao sam ili predajem gotovo sve lingvističke predmete iz oblasti francuske lingvistike: Savremeni francuski jezik, Nekonvencionalni francuski jezik, Leksikologiju i semantiku, Istoriju francuskog jezika, Prevodenje tekstova sa francuskog jezika i na francuski jezik itd. Obavljao sam dužnost Rukovodioca studijskog programa za francuski jezik i književnost na Filozofskom fakultetu u Nikšiću u period od 2007. do 2013.-e godine. U istom periodu bio sam član Organizacionog odbora za proslavu Dana frankofonije u Crnoj Gori. Od zasnivanja radnog odnosa na UCG sva svoja predavanja držim na francuskom jeziku i tokom svoje dosadašnje univerzitetske karijere (trinaest godina rada na UCG) održao sam sve svoje časove kao i određeni broj časova kolega kada su iz raznih razloga bilo odsutni sa nastave. Učestvovao sam na naučnim skupovima prvenstveno u inostranstvu i to na onima gdje se prezentacije vrše isključivo na francuskom jeziku. Pored naučno-pedagoškog rada bavim se i muzikom, sviram gitaru i kantautor sam na crnogorskom i francuskom jeziku (do sada sam napisao i komponovao više od sto pjesama na crnogorskom i više od dvadeset na francuskom jeziku). Tečno govorim ruski jezik i aktivno se bavim sportom.

KLASIFIKACIONA BIBLIOGRAFIJA

KVANTITATIVNA OCJENA REFERENCI DO POSLEDNJEG IZBORA

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST						UKUPNI BROJ BODOVA
1.1. Monografije	1.1.1.	1.1.2.	1.1.3.	1.1.4.	1.1.5.	
Broj referenci*broj bodova	20					20
1.2. Radovi objavljeni u časopisima	1.2.1.	1.2.2.	1.2.3.	1.2.4.		12,5
Broj referenci*broj bodova	7(?)	4	1,5			
1.3. Radovi na kongresima, simpozijumima, seminarima	1.3.1.	1.3.2.	1.3.3.			4
Broj referenci*broj bodova	4					
1.4. Uvodno, objavljeno plenarno predavanje	1.4.1.	1.4.2.				0,5
Broj referenci*broj bodova						
1.5. Recenzije	1.5.1.	1.5.2.	1.5.3.			0,5
Broj referenci*broj bodova			0,5			
UKUPNO ZA NAUČNOISTRAŽIVAČKU DJELATNOST						37
2. UMJETNIČKA DJELATNOST						
Premijerno predstavljanje	2.1.	2.2.	2.3.	2.4.	2.5.	
Broj referenci/broj bodova					4	
UKUPNO ZA UMJETNIČKU DJELATNOST						4

3. PEDAGOŠKA DJELATNOST					
3.1. Udžbenici	3.1.1.	3.1.2.	3.1.3.	3.1.4.	5
Broj referenci*broj bodova			5		
3.2. Priručnici		3.2.1.	3.2.2.	3.2.3.	
Broj referenci*broj bodova					
3.3. Gostujući profesor			3.3.1.	3.3.2.	
Broj referenci*broj bodova					
3.4. Mentorstvo		3.4.1.	3.4.2.	3.4.3.	1
Broj referenci*broj bodova			1		
3.5. Kvalitet pedagoškog rada (može se koristiti ukoliko se na zvaničnim studentskim anketama najmanje tri godine uzastopno dobiju odlične ocjene za sve elemente pedagoškog rada)					5
UKUPNO ZA PEDAGOŠKU DJELATNOST					11
4. STRUČNA DJELATNOST					
4.1. Stručna knjiga			4.1.1.	4.1.2.	
Broj referenci*broj bodova					
4.2. Urednik ili koeditor		4.2.1.	4.2.2.	4.2.3.	6
Broj referenci*broj bodova		6			
4.3. Stručni članak				4.3.1.	
Broj referenci*broj bodova					
4.4. Objavljeni prikazi				4.4.1.	
Broj referenci*broj bodova					
4.5. Popularno-stručni članci				4.5.1.	
Broj referenci*broj bodova					
4.6. Ostala dokumentovana stručna djelatnost				4.6.1.	
Broj referenci*broj bodova					
UKUPNO ZA STRUČNU DJELATNOST					6

PREGLED RADOVA I BODOVA NAKON PRETHODNOG IZBORA

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST	Br. ref.	Br. kan.
1.1.1. Barac, Milan, <i>La langue française et ses pratiques au XVIIIe siècle: représentations, jugements de valeur, réflexion philosophique</i> , L'ANRT, Lille, 2015, I.S.B.N 978-2-7295-8357-6, 310 p.		20
1.2.1. Barac, Milan, <i>Les changements phonétiques du latin classique à l'ancien français</i> , Edition KIME, Paris, 2018, I.S.B.N 978-284174-800-6.		7
1.2.3. Barac, Milan, <i>Les matrices sémantiques dans la création argotique française</i> , Logos et Littera, Niksic, 2018, ISSN 2336-9884.		1,5
1.2.3. Barac, Milan, <i>Prilike u Francuskoj u domenu obrazovanja u osamnaestom vijeku</i> , Rijec br 11, Niksic, str. 109-121, ISSN 0354-6039.		1,5
1.3.1. Barac, Milan, <i>Le champ lexical et les réseaux lexicaux : le cas du français</i> , 5 ^e Congrès Mondial de Linguistique Française, Tours, 2016.		2
1.3.1. Barac, Milan, <i>Analyse lexico-sémantique du roman les Combustible d'Amélie Nothomb</i> , 1 ^{er} Colloque international francophone en Ukraine, Kiev, 2017.		2

2. UMJETNIČKA DJELATNOST	Br. ref.	Br. kan.
2.6. Barac, Milan, Konkurs Poezika, https://www.poezika.com/konkurs.html , Natasa, 2014.		4
2.6. Barac, Milan, Konkurs Poezika, https://www.poezika.com/konkurs.html , Francuskinja, 2016.		
2.6. Barac, Milan, Konkurs Poezika, https://www.poezika.com/konkurs.html , Dusanka, 2017.		
2.6. Barac, Milan, Konkurs Poezika, https://www.poezika.com/konkurs.html , Lidija, 2017.		

3. PEDAGOŠKA DJELATNOST	Br. ref.	Br. kan.
3.1.3. Hélix, Laurence, <i>Histoire de la langue française</i> , Ellipses, Paris, 2011, ISBN 978-2-7298-6470-5.		5
3.4.3. Mentor na izradi diplomskog rada :		
- Edine Sabanovic, <i>Les verbes du troisième groupe</i> , 2017.		4
- Ilinke Soskic, <i>Le français en Belgique, en Suisse et au Luxembourg</i> , 2015.		
- Tamare Macanovic, <i>L'argot français</i> , 2015.		
- Selme Erovic, <i>La comparaison des expressions imagées avec des noms des fruits et légumes en français et en BCMS</i> , 2017.		
3.5. Kvalitet pedagoskog rada u anketama studenata ocijenjen visokim ocjenama.		5
4. STRUČNA DJELATNOST	Br. ref.	Br. kan.
4.2.1. Barac, Milan, <i>France-Monténégro: regards croisés</i> , Cahiers d'Histoire Culturelle, p.7-11, Université François Rabelais de Tours, 2015, ISSN 1281-6019, ISBN 978-2-918815-11-2.		6

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO ISTRAŽIVAČKI RAD	6	6	37	37
2. UMJETNIČKI RAD	4	4	4	4
3. PEDAGOŠKI RAD	11	11	11	11
4. STRUČNI RAD	6	6	6	6
UKUPNO	27	27	58	58

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

STEPEN OBRAZOVANJA

U skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta i Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja Univerziteta Crne Gore konstatujem da što se tiče stepena obrazovanja docent dr Milan Barac ispunjava uslove za izbor u akademsko zvanje vanrednog profesora. Studije francuskog jezika i književnosti završio je 1998. godine, magistrirao je Francuskoj 2001. god. radom *L'enseignement du français au Monténégro*, a doktorsku disertaciju *La langue française et ses pratiques au XVIIIe siècle: représentations, jugement de valeur, réflexion philosophique* odbranio je 5. jula 2006. na Univerzitetu "Fransoa Rable" u Turu. U zvanje docenta na Filozofskom fakultetu UCG izabran je u novembru 2007. godine, pa u isto zvanje reizabran u julu 2013. godine. Odluka o posljednjem izboru objavljena u Biltenu br. 314 od 7. novembra 2013.

NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD

Najkompleksnije i najbolje naučno djelo doc. dr Milana Barca predstavlja monografija *La langue et ses pratiques au XVIIIe siècle: représentations, jugements de valeur, réflexion philosophique*, štampana od renomiranog francuskog izdavača specijalizovanog za objavljivanje naučnih rezultata postignutih u doktorskim istraživanjima: ANRT (Atelier national de reproduction des thèses) iz Lila. Ova monografija je ubrzo nakon prvog (2013) doživjela i drugo izdanje (2015) što jasno svjedoči o njenom kvalitetu i naučnom interesovanju u velikoj frankofonoj naučnoj i akademskoj zajednici za rezultate prezentirane u toj monografiji.

Knjiga se bavi francuskim jezikom XVIII vijeka i podijeljena je na dva dijela. Prvi se bavi odnosom francuskih filozofa Kondijaka, Rusoa i Didroa prema francuskom jeziku ali daje i komparativnu analizu određenih tekstova ova tri autora u odnosu na pitanje nastanka samog jezika. Što se tiče francuskog jezika sva trojica su dala značajan doprinos njegovom razvoju tokom XVIII vijeka, samim tim što su pisali na tom jeziku, doprinosili razvoju leksike, te filozofske i naučne misli. Autor zaključuje da je pitanje porijekla jezika vrlo slično tretirano u Rusoovom i Kondijakovom djelu, pa obojica smatraju da je emocija ta koja je podstakla prvog čovjeka da progovori. Kondijak analizira gramatičku, odnosno sintaksičku stranu francuskog jezika, Ruso njegovu prozodiju odnosno melodičnost, dok je kod Didroa u prvom planu estetska strana francuskog jezika.

Enciklopedija Didroa i D'alamberta kao jedno od kapitalnih djela francuske naučne misli XVIII vijeka, ili bolje reći njen dio koji se odnosi na jezik, takođe je predmet analize u ovoj monografiji, kao i sličnosti i razlike, stereotipi i istine vezane za francuski jezik, ali i neke evropske jezike (engleski, njemački, italijanski i španski). U uvodnom dijelu daje se pregled suprotnih stavova prema pitanju stanja francuskog jezika i naročito kvaliteta književnih djela napisanih na njemu tokom XVIII vijeka. Riječ je o stavovima Mari-Zozefa Šenijera s jedne i Laarpa s druge strane. U drugom dijelu knjige data je detaljna slika izučavanja francuskog jezika u Francuskoj i nekim evropskim zemljama u XVIII vijeku. Posebna pažnja je posvećena udžbenicima francuskog jezika iz te epohe koji su se koristili u Francuskoj, Engleskoj, Njemačkoj, Italiji i Španiji. Opšte zapažanje koje autor monografije iznosi jeste da uglavnom postoje „dva francuska jezika“ jedan koji se govori u Francuskoj i drugi koji se govori na evropskim i svjetskim dvorovima toga vremena. Nakon iscrpne analize udžbenika doc. dr M. Barac zaključuje da se ista konstatacija odnosi i na udžbenike: jedan francuski jezik opisuje se u francuskim udžbenicima, drugi, prilično različit, u inostranim.

Važno je napomenuti da doc. dr Milan Barac svoje radove o francuskom jeziku i kulturi uglavnom objavljuje na francuskom jeziku u specijalizovanim francuskim časopisima i kod renomiranih francuskih izdavača, dakle kod onih koji najbolje mogu da procijene njihovu vrijednost i značaj. Rjeđe objavljuje u našim časopisima i jezicima što je s obzirom na predmet njegovog istraživanja razumljivo. Jedan od radova objavljenih u prestižnom časopisu Instituta za jezik i književnost Filološkog fakulteta, "Riječi" jeste rad *Prilike u Francuskoj u domenu obrazovanja u osamnaestom vijeku*. U ovom radu autor daje pregled učenja i nastave engleskog, njemačkog, italijanskog i španskog jezika u Francuskoj u osamnaestom vijeku. Opisivane su i analizirane metode korištene u nastavi i učenju navedenih jezika i to je istraživačka osu koju autor

slijedi u cijelom svom radu. Interna jezička i metodološka analiza je primarna i praktično jedina koja je primijenjena. Eksterni odrednici koje se odnose na političke, kulturološke i civilizacijske prilike su svedene na najmanju moguću mjeru i figuriraju samo kada je autor smatrao da su neophodne radi pojašnjenja određenih pojmova, pojava i slično. Sinhronijska ravan koja u svom centru sadrži osamnaesti vijek odabrana je zbog svog «prosvjetiteljskog» značaja. Zaključak je da su se francuske društvene i kulturne elite osamnaestog vijeka manje zanimale za španski nego za druge evropske jezike i da je opšte gledano, zainteresovanost Francuza za strane jezike u ovom periodu bila vrlo slabo izražena.

STRUČNI RAD

Veliki dio svog angažmana i rada doc. dr Milan Barac posvećuje i stručnim poslovima. Uspješno je rukovodio Studijskim programom za francuski jezik i književnost, sada rukovodi sindikalnom organizacijom Filološkog fakulteta. Rado učestvuje u projektima pokrenutim na Institutu za jezik i književnost Filološkog fakulteta a koji su u dodiru sa njegovim naučnim interesovanjima. Agilno i predano učestvuje u svim projektima i aktivnostima koje se pokreću na Studijskom programu za francuski jezik i književnost i frankofonim asocijacijama koje tradicionalno organizuju *Dane frankofonije* u Cmoj Gori. Bavi se prevodjenjem sa francuskog i na francuski jezik, i učestvuje u organizaciji takmičenja iz francuskog jezika na državnom nivou. Pripremio je, uradio i napisao predgovor specijalnom broju uglednog časopisa *Cahiers d'histoire culturelle* Univerziteta "Fransoa Rable" iz Tura koji je čitav posvećen francusko-crnogorskim kulturnim dodirima i uticajima, pod naslovom: *France- Monténégro: regards croisés*.

PEDAGOŠKA DJELATNOST

Docent dr Milan Barac ima dugogodišnje pedagoško iskustvo u radu sa učenicima i studentima u različitim sredinama: crnogorskoj i francuskoj. Na Filozofskom, kasnije Filološkom fakultetu u Nikšiću na Studijskom programu za francuski jezik i književnost angažovan je najprije kao saradnik u nastavi, a zatim i kao docent. U nastavi koristi referentne francuske udžbenike, a sam je autor dvije skripte za predmete koje predaje. Zbog svoje stručnosti i pristupačnosti studenti ga često biraju za mentora kod kojeg rade diplomatske radove. Milan Barac se pokazao kao odličan predavač koji ima dobar, podstican i neposredan odnos sa studentima o čemu svjedoče studentske ankete u kojima redovno dobija najbolje ocjene.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

Kvantitativna ocjena referenci urađena je u skladu sa važećim pravilima, a u konačnoj tabeli zbirnog pregleda radova i bodova našli su se rezultati iz tabele sa prethodnog izbora objavljeni u Biltenu br. 304 od 9. maja 2013. godine kojima su dodati bodovi za reference nastale nakon prethodnog izbora. Broj sakupljenih bodova višestruko nadmašuje propisano za izbor u zvanje vanrednog profesora što dodatno govori o kvalitetu kandidata.

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO ISTRAŽIVAČKI RAD	6	14	21	73
2. UMJETNIČKI RAD	4	5	4	8
3. PEDAGOŠKI RAD	6	20	14	29.5
4. STRUČNI RAD	1	9	6	18
UKUPNO			45	125.5

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Docent dr Milan Barac svojim radnim i stručnim kvalitetima, naučno-istraživačkim radom, profesionalnim odnosom i angažovanjem na Studijskom programu za francuski jezik i književnost doprinosi da ovaj Studijski program na najbolji način ispunjava svoju obrazovnu i naučnu misiju.

Smatramo da kolega Milan Barac ispunjava uslove predviđene Zakonom o visokom obrazovanju i Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja Univerziteta Crne Gore za izbor u zvanje vanrednog profesora, iako nema dva rada objavljena u međunarodnim časopisima sa SSCI ili A&HCI liste ali ima kategoriju N 1.1 - naučnu monografiju međunarodnog značaja (*La langue et ses pratiques au XVIIIe siècle: représentations, jugements de valeur, réflexion philosophique*, L'ANRT, Lil) i kategoriju N 2.1 - poglavlje u monografiji međunarodnog značaja (*Stratégies et pouvoirs de la forme brève*, Edition KIME, Paris) koje svojom međunarodnim značajem, kvalitetom i vidljivošću mogu zamijeniti dva rada sa pomenutih međunarodnih lista. Napominjemo da se kategorije N 1.1 i N 2.1 po kriterijumima Mjerila za izbor u zvanja vrednuju sa znatno više bodova od radova sa međunarodnih lista i predstavljaju značajnije naučno postignuće u naučnoj oblasti (humanističke, filološke nauke) u kojoj su ostvarene. Nije manje važno istaći da su naučni rezultati kolege M. Barca o francuskom jeziku i kulturi objavljeni od renomiranih francuskih izdavača što potvrđuje njihov kvalitet i značaj.

Stoga sa zadovoljstvom predlažem Vijeću Filološkog fakulteta u Nikšiću i Senatu Univerziteta Crne Gore da doc. dr. Milana Barca izabere u zvanje vanrednog profesora za predmete: *Leksikologija i semantika, Istorija francuskog jezika I, Istorija francuskog jezika II*, na osnovnim studijama i *Francuski jezik I, Francuski jezik II* na prvoj godini specijalističkih studija na Studijskom programu za francuski jezik i književnost Filološkog fakulteta u Nikšiću.

RECENZENT

Dr. Rajka Glušica, redovni profesor
Filološki fakultet Univerziteta Crne Gore

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Na osnovu dokumentacije koju je doc. dr. Milan Barac priložio uz prijavu na konkurs, objavljenom u dnevnom listu *Dan* 7. maja 2018. godine, za izbor u akademsko zvanje za oblast Romanistika – Francuski jezik, u pogledu stepena obrazovanja kandidat ispunjava uslove. Nakon završenih studija francuskog jezika i književnosti, master rad i doktorska teza su iz oblasti francuskog jezika.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA

Bibliografija koju je kandidat dr. Milan Barac dostavio u konkursnom materijalu sadrži objavljenu tezu, klasifikovanu kao autorska naučna monografija izdata od strane renomiranog međunarodnog izdavača, jedan rad sa potvrdom da je prihvaćen za štampu u francuskoj izdavačkoj kući KIME, dva rada objavljena u domaćim časopisima, kao i dva izlaganja na međunarodnim konferencijama. Osim toga, kandidat je autor Predgovora tematskog broja „France-Monténégro: regards croisés“ časopisa *Cahiers d'Histoire Culturelle*, mentor je u izradi četiri diplomska rada, a neuobičajeno je naučnoj bibliografiji dodao i umjetničku djelatnost.

Tematski, radovi doc. dr. Milana Barca pripadaju oblasti istorije francuskog jezika, leksikologije i semantike.

Autorska monografija *La langue française et ses pratiques au XVIIIe siècle* (klasifikovana kao 1.1.1.) nije dostavljena recenzentima sa konkursnom dokumentacijom. Izdavač monografije nije na listi renomiranih međunarodnih izdavača koju je usvojio Senat UCG. Navedena monografija već je bodovana za prethodni izbor u zvanje docenta kandidata dr. Milana Barca, što postoji u Biltenu br. 304 od 9. maja 2013. godine te se ne može uzimati u razmatranje.

Za referencu koju je kandidat klasifikovao kao 1.2.2. „Les changements phonétiques du latin classique à l'ancien français“ nema dokaza da je rad objavljen niti da pripada kategoriji u kojoj je klasifikovan.

Pažnju ćemo usmjeriti na rad „Les matrices sémantiques dans la création argotique française“, koji je objavljen u časopisu *Logos et Littera*, u kome se prati istorijat i leksičko-semantička analiza argoa, žargonskog „pod sistema“ francuskog jezika. Nakon evociranja nekoliko značajnih punktova u istoriji argoa, autor nas upozna sa prosedeima stvaranja leksički i semantički živog vokabulara ovog specijalnog jezika, od metafore i metonimije do arhaizama i pozajmica iz stranih jezika. Brojni primjeri ilustruju svaki od pomenutih postupaka gradnje. U zaključku se sam proces

stvaranja argoa tumači kao društveno funkcionalan čin, jednom vrstom revolta u odnosu na standardni jezik.

Rad pod nazivom „Prilike u Francuskoj u domenu obrazovanja u osamnaestom vijeku“, objavljen u časopisu *Riječ*, fokusiran je na nastavu stranih jezika u Francuskoj u XVIII vijeku. Posebno se prati nastava njemačkog, engleskog, italijanskog i španskog jezika.

Za izlaganje na 5. Svjetskom kongresu francuske lingvistike koji je održan od 4. do 6. jula 2016. godine, dostavljena je potvrda o učešću kandidata sa izlaganjem na temu „Le champs lexical et les réseaux lexicaux; le cas de français“. Za izlaganje „Analyse lexicosémantique du roman *les Combustibles* d'Amélie Nothomb“ na Međunarodnoj konferenciji Frankofonije u Kijevu 19-20. oktobra 2017. dostavljen je program konferencije. Leksičko-semantičke analize doc. dr. Milana Barca primjenjuje i na savremene književne tekstove. Rad prati izvjesne lekseme i sintagme vezane za ukus i procjene u dramskom tekstu Améli Notomb.

Naučno-istraživački rad doc. dr. Milana Barca dosljedno je u oblastima istorije jezika, semantike i leksikologije. Birajući teme koje ga lično intrigiraju, autor pokazuje samostalnost i samouvjerenost u analizi, na štetu kritičko-teorijskog istraživačkog aparata.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

S obzirom na to da je u studentskim anketama nastavnički rad dr. Milana Barca vrednovan ocjenama od 3.98 do 5.00, riječ je o iskusnom pedagogu, što se potvrđuje i mentorski radom.

ANALIZA STRUČNOG RADA

Kandidat je autor Predgovora tematskog broja „France-Monténégro: regards croisés“ časopisa *Cahiers d'Histoire Culturelle*, u kome je ko-urednik sa L. Quetin i J.-J. Tatin-Gourierom.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD				45	3.8	48.8
2. PEDAGOŠKI RAD				18.5	11	29.5
3. STRUČNI RAD				13	6	19
UKUPNO				76.5	20.8	97.3

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Naučni odbor Senata UCG-a dostavio je recenzentima Konačno mišljenje da bodovanje koje je kandidat doc. dr. Milan Barac priložio uz svoju bibliografiju, „nije u potpunosti usklađeno sa kategorijom časopisa“, no nije precizirano na koje se to tačno radove odnosi. Iako se, dakle, ne može verifikovati bodovanje koje je kandidat dostavio, u skladu sa Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja, doc. dr. Milan Barac ima samostalne autorske radove u naučnoistraživačkoj djelatnosti.

Recenzentski rad je podrazumijevao, na osnovu uvida u konkursnu dokumentaciju, korekciju bodovanja. Referenca koja je već bodovana prilikom prethodnog izbora u zvanje i referenca za koju ne postoji dokaz da je rad objavljen, isključeni su iz bodovanja. Bodovi su umanjeni za izlaganja na međunarodnim konferencijama koja nisu objavljena, u skladu sa Preporukama Naučnog odbora za popunjavanje klasifikacione bibliografije.

U skladu sa članom 7 Mjerila za izbor u akademska i naučna zvanja, koji propisuje da je za ponovni izbor u isto zvanje neophodno u posljednjem izbornom periodu ostvarili najmanje dodatnih 25% bodova od broja koji je potreban za izbor u više zvanje, konstatujemo da kandidat dr. Milan Barac ispunjava uslov za izbor u zvanje docenta.

RECENZENT

prof. dr. Marjana Đukić
Podgorica

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

Na konkurs za izbor u akademsko zvanje za oblast Romanistika - Francuski jezik za predmete Leksikologija i semantika, Istorija francuskog jezika I, Istorija francuskog jezika II na osnovnim studijama i Francuski jezik I, Francuski jezik II na prvoj godini specijalističkih studija na Studijskom programu za francuski jezik i književnost Filološkog fakulteta u Nikšiću prijavio se kandidat doc. dr Milan Barac.

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Uvidom u dostavljenu dokumentaciju evidentno je da je prijavljeni kandidat studije francuskog jezika i književnosti završio 1998. godine, Magistrirao je u Francuskoj 2001. god. radom: *L'enseignement du français au Monténégro*, a doktorsku disertaciju: *La langue française et ses pratiques au XVIIIe siècle: représentations, jugement de valeur, réflexion philosophique* odbranio je 5. jula 2006. na Univerzitetu "Fransoa Rable" u Turu. U zvanje docenta na Filozofskom fakultetu UCG izabran je u novembru 2007. godine, pa u isto zvanje reizabran u julu 2013. godine. Odluka o posljednjem izboru objavljena u Biltenu br. 314 od 7. novembra 2013.

Može se konstatovati da, u pogledu stepena obrazovanja, doc. dr Milan Barac ispunjava uslove za izbor u akademsko zvanje na Filološkom fakultetu, a u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA

Tematski, radovi doc. dr Milana Barca pripadaju oblasti istorije francuskog jezika, leksikologije i semantike. Bibliografija koju je kandidat doc. dr Milan Barac dostavio u konkursnom materijalu sadrži objavljenu tezu, klasifikovanu kao autorska naučna monografija, izdatu od strane renomiranog međunarodnog izdavača, jedan rad koji je prihvaćen za štampu u francuskoj izdavačkoj kući KIMÉ, dva rada objavljena u domaćim časopisima, kao i dva izlaganja na međunarodnim konferencijama.

Kandidat je i autor Predgovora tematskog broja „France-Monténégro: regards croisés“ časopisa *Cahiers d'Histoire Culturelle*.

U radu „Les matrices sémantiques dans la création argotique française“, koji je objavljen u časopisu *Logos et Littera*, kandidat prati istorijat i leksičko-semantičku analizu argoa, žargonskog „podistema“ francuskog jezika. U zaključku se sam proces stvaranja argoa tumači kao društveno funkcionalan čin, neka vrsta revolta u odnosu na standardni jezik. Jedan od radova objavljenih u časopisu Filološkog fakulteta, „Riječ“ jeste i rad *Prilike u Francuskoj u domenu obrazovanja u osamnaestom vijeku*. U ovom radu autor daje pregled učenja i nastave engleskog, njemačkog, italijanskog i španskog jezika u Francuskoj u osamnaestom vijeku.

Analizom tematike priloženih publikacija smatram da doc. dr Milan Barac svoju istraživačku aktivnost i interesovanje fokusira na oblast istorije jezika, semantike i leksikologije. Odabirom tema koje ga intrigiraju, autor nam pokazuje istraživačku i naučnu samostalnost i zrelost u naučnoj analizi i pristupu.

Uzevši u obzir cjelokupan naučno-istraživački rad, mišljenja sam da kandidat doc. dr Milan Barac u potpunosti ispunjava propisane uslove za sticanje akademskog zvanja.

OCJENA STRUČNOG RADA

Dio svog angažmana i rada doc. dr Milan Barac posvećuje i stučnim poslovima. Uspješno je rukovodio Studijskim programom za francuski jezik i književnost. Sada rukovodi sindikalnom organizacijom Filološkog fakulteta.

Bavi se prevodjenjem sa francuskog i na franeuski jezik i učestvuje u organizaciji takmičenja iz francuskog jezika.

Kandidat je autor Predgovora tematskog broja „France-Monténégro : regards croisés“ časopisa *Cahiers d'Histoire Culturelle*, u kome je ko-urednik sa L. Quetin i J-J. Tatin- Gourier-om.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Poseban kvalitet kandidata predstavlja njegov savjestan i predan pristup nastavnom procesu. S obzirom na to da je u studentskim anketama nastavnički rad dr Milana Barca vrednovan ocjenama od 3.98 do 5.00, riječ je o iskusnom pedagogu, što potvrđuje i mentorski rad.

Na osnovu svega gore navedenog, konstatujem da doc. dr Milan Barac po pitanju pedagoške osposobljenosti zadovoljava sve kriterijume sadržane u Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO ISTRAŽIVAČKI RAD	6	14	21	73
2. UMJETNIČKI RAD	4	5	4	8
3. PEDAGOŠKI RAD	6	20	14	29.5
4. STRUČNI RAD	1	9	6	18
UKUPNO			45	125.5

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu priložene klasifikacione bibliografije i analize naučno-istraživačkog i pedagoškog rada kandidata a u skladu sa članom 7 Mjerila za izbor u akademska i naučna zvanja, koji propisuje da je za ponovni izbor u isto zvanje neophodno u posljednjem izbornom periodu ostvariti najmanje dodatnih 25% bodova od broja koji je potreban za izbor u više zvanje smatram da doc. dr Milan Barac ispunjava uslove predviđene Zakonom o visokom obrazovanju Crne Gore, Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja Univerziteta Crne Gore da bude reizabran u akademsko zvanje docent.

RECENZENT

Dr Aleksandra Banjevic, vanredni profesor
Filološki fakultet Univerziteta Crne Gore

REFERAT

Za izbor u akademsko zvanje za oblast: **Ruski jezik** na studijskom programu Ruski jezik i književnost Filološkog fakulteta – osnovne studije za grupu predmeta: Ruski jezik 1 – Fonetika i fonologija, Istorija ruskog jezika 1, Istorija ruskog jezika 2, Savremeni ruski jezik 4 – Nivo B 1.2, i Ruski jezik 3 – Morfolgija 2.

Konkurs je objavljen u dnevnom listu „Pobjeda“ od 29. juna 2018. godine. Na raspisani Konkurs javio se kandidat **DR ZDRAVKO BABIĆ**.

BIOGRAFIJA

Rođen sam 29. 11. 1979. godine u Nikšiću. Osnovnu školu i gimnaziju završio sam kao nosilac diplome „Luča“. Studije ruskog jezika i književnosti na Filozofskom fakultetu u Nikšiću završio sam 2003. godine sa prosječnom ocjenom 9.80. Postdiplomske studije (smjer – nauka o jeziku) završio sam na Filološkom fakultetu u Beogradu sa prosječnom ocjenom 9.60, odbranivši 28. decembra 2007. godine magistarski rad pod nazivom „Impersonalnost u savremenom ruskom, srpskom i poljskom jeziku“. Doktorsku disertaciju na temu „Kategorija personalnosti u slovenskim jezicima“ odbranio sam 21. marta 2012. godine, takođe na Filološkom fakultetu u Beogradu.

PODACI O RADNIM MJESTIMA I IZBORIMA U ZVANJA

Zaposlen sam od 2004. godine na Filozofskom fakultetu u Nikšiću (kasnije Filološki fakultet). Kao asistent ili saradnik u nastavi držao sam vježbe iz Sintakse ruskog jezika sa stilistikom I i II, leksičko-gramatičke vježbe na predmetima Savremeni ruski jezik I, II, III, IV, V i VI i ortografske vježbe na predmetu Savremeni ruski jezik I i II. Izvodio sam nastavu i na predmetima Ruski jezik I, II, III i IV na nelingvističkim studijskim programima. Bio sam honorarno angažovan na Institutu za strane jezike u Podgorici (Studije prevodilaštva) od školske 2008/2009. do 2012/2013. školske godine na predmetima Sintaksa ruskog jezika I i II i Savremeni ruski jezik III i IV (gramatičke vježbe). U zvanje docenta izabran sam 13. juna 2013. godine za predmete: Ruski jezik – fonetika, Morfologija ruskog jezika – glagoli, veznici, rječe i uzvici, Istorijaska gramatika ruskog jezika I i II, Ruski jezik I i II na lingvističkim studijama). Pored predmeta za koje sam izabran, izvodio sam nastavu i na predmetima Morfologija ruskog jezika – pridjevi i prilozi, Morfologija ruskog jezika – brojevi, zamjenice i veznici.

Bio sam tri školske godine (2004-2007) lektor na Šleskom univerzitetu u Katowicama (Poljska) u okviru sporazuma o

međunarodnoj saradnji između Šleskog univerziteta i Univerziteta Crne Gore. Više puta sam studijski boravio u Moskvi, u Sankt Peterburgu sam boravio mjesec dana (20. maj – 20. jun 2009) u okviru sporazuma o saradnji između Univerziteta Crne Gore i Državnog univerziteta u Sankt Peterburgu, a na Varšavskom univerzitetu na Institutu za rusistiku bio sam mjesec dana (11. maj – 11. jun 2017) u okviru Erasmus Mundus Sigma Agile projekta.

Bavim se poređenjima slovenskih jezika iz oblasti morfologije, sintakse, istorijske gramatike i fonetike, posebnu pažnju posvećujući tipološkim poređenjima ruskog i drugih slovenskih jezika. Učestvovao sam u realizaciji naučno-istraživačkog projekta Instituta za slavistiku Univerziteta „Karl Franc“ u Gracu.

Autor sam nastavnih programa za koje sam izabran. Pod mojim mentorstvom odbranjeno je ili je u toku izrade nekoliko diplomskih radova i jedan magistarski rad, član sam komisije za ocjenu teme magistarskog rada i bio sam član više komisija za odbranu diplomskih radova. Učestvovao sam u sastavljanju maturaških i drugih testova i bio član komisija u Ispitnom centru Crne Gore.

Ovlašteni sam sudski tumač za ruski i poljski jezik.

KLASIFIKACIONA BIBLIOGRAFIJA

KVANTITATIVNA OCJENA REFERENCI DO POSLEDNJEG IZBORA

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST						UKUPNI BROJ BODOVA
1.1. Monografije	1.1.1.	1.1.2.	1.1.3.	1.1.4.	1.1.5.	5
Broj referenci*broj bodova					1*5	
1.2. Radovi objavljeni u časopisima	1.2.1.	1.2.2.	1.2.3.	1.2.4.		15
Broj referenci*broj bodova	1*7	2*4				
1.3. Radovi na kongresima, simpozijumima, seminarima		1.3.1.	1.3.2.	1.3.3.		6
Broj referenci*broj bodova		3*2				
1.4. Uvodno, objavljeno plenarno predavanje			1.4.1.	1.4.2.		
Broj referenci*broj bodova						
1.5. Recenzije		1.5.1.	1.5.2.	1.5.3.		
Broj referenci*broj bodova						
UKUPNO ZA NAUČNOISTRAŽIVAČKU DJELATNOST						26
3. PEDAGOŠKA DJELATNOST						
3.1. Udžbenici	3.1.1.	3.1.2.	3.1.3.	3.1.4.		5
Broj referenci*broj bodova		4*5				
3.2. Priručnici		3.2.1.	3.2.2.	3.2.3.		
Broj referenci*broj bodova						
3.3. Gostujući profesor			3.3.1.	3.3.2.		
Broj referenci*broj bodova						
3.4. Mentorstvo		3.4.1.	3.4.2.	3.4.3.		3
Broj referenci*broj bodova			1*1	4*0,5		
3.5. Kvalitet pedagoškog rada (može se koristiti ukoliko se na zvaničnim studentskim anketama najmanje tri godine uzastopno dobiju odlične ocjene za sve elemente pedagoškog rada)						5
UKUPNO ZA PEDAGOŠKU DJELATNOST						13
4. STRUČNA DJELATNOST						
4.1. Stručna knjiga			4.1.1.	4.1.2.		
Broj referenci*broj bodova						
4.2. Urednik ili koeditor		4.2.1.	4.2.2.	4.2.3.		2
Broj referenci*broj bodova				1*2		
4.3. Stručni članak				4.3.1.		
Broj referenci*broj bodova						
4.4. Objavljeni prikazi				4.4.1.		
Broj referenci*broj bodova						
4.5. Popularno-stručni članci				4.5.1.		
Broj referenci*broj bodova						
4.6. Ostala dokumentovana stručna djelatnost				4.6.1.		
Broj referenci*broj bodova						
UKUPNO ZA STRUČNU DJELATNOST						17

PREGLED RADOVA I BODOVA NAKON PRETHODNOG IZBORA

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST	Br. ref.	Br. kan.
1.1. Monografije 1.1.5. Dio naučne monografije izdate kod nas (i u okruženju) čiji su izdavači nacionalne akademije nauka i državni univerziteti i dio knjige studijskog karaktera izdate kod nas		
1. Бабич, З. (2015) Безличные предложения с каузаторм действия в русском языке (в сопоставлении с сербским). В: <i>Русский язык в исследованиях сербских славистов</i> , Филологический факультет Белградского университета, Белград 2015, стр. 103–120. ISBN 978-86-6153-333-4, COBISS.SR-ID 217184012	5	5
1.2. Radovi objavljeni u časopisima 1.2.1 Radovi objavljeni u časopisima koji se nalaze u međunarodnim bazama		
1.2.2 Radovi objavljeni u međunarodnim časopisima koji se ne nalaze u bazama podataka, a imaju redovnu međunarodnu distribuciju i rezime na stranom jeziku		
2. Бабич, З. (2017) О неким начинима изражавања уопштено-личног значења у словенским језицима. <i>Зборник Матице српске за славистику</i> , 91. Нови Сад, 2017, стр. 167–181. ISSN 0352-5007, UDC 821.16+811.16(05)	4	4
3. Бабич, З. (2018) Фразеолошки статус конструкције са значењем 'Одзвонило је неком/нечему' у словенским језицима. <i>Јужнословенски филолог</i> , 74/2, Београд 2018, стр.139–159, ISSN 0350-185X	4	4
1.3. Radovi na kongresima, simpozijumima i seminarima 1.3.1 Međunarodni kongresi, simpozijumi i seminari		
4. Babić, Z. (2014) Leksička sredstva izražavanja neodređenosti i uopštenosti radnje u romanu Travnička hronika. In: Tošović B. (urednik) <i>Zbornik radova s međunarodnog naučnog skupa „Šesti Andrićev simpozijum „Travnička hronika“ / Andrićs Chronik. Glas. 4-6. oktobar 2013, str. 709–715. ISBN 978-3-9503561-6-9, ISBN 978-99938-30-73-3</i>	2	2
5. Бабич, З. (2015) Некоторые способы выражения второго лица единственного числа в русском и других славянских языках. В: <i>Материалы XIII конгресса МАПРЯЛ в 15 томах, «Русский язык и литература в пространстве мировой культуры»</i> , Том 11, «Сопоставительное изучение русского и других языков: лингвистический и методический аспекты», Санкт-Петербург, с. 25–30. (XIII kongres MAPRJAL, Granada, Španija, 13–20. septembar 2015) ISBN 978-3-9906636-1-9, ISBN 978-3-9906636-0-3 (CD)	2	2
6. Бабич, З. (2016) Поређења српског, руског и пољског језика у истраживањима Предрага Пипера (са освртом на друге словенске језике). У: <i>Лингвистика и славистика у делу Предрага Пипера (зборник радова)</i> , Нови Сад, 2016, стр. 132–143. (Округли сто о добитнику Награде Златна књига Библиотеке Матице српске, 15. новембар 2016) ISBN 978-86-80061-52-8, COBISS.SR-ID 312435463	2	2

3. PEDAGOŠKA DJELATNOST	Br. ref.	Br. kan.
3.1.2 Korišćenje referentnog inostranog udžbenika kod nas		
Predmet: Ruski jezik – fonetika (po novom akreditovanom programu Ruski jezik 1 – Fonetika i fonologija) Aleksandar Terzić, <i>Fonetika ruskog jezika</i> , Beograd, 2003, ISBN: 86-7391-010-2		
Predmet: Morfologija ruskog jezika – glagoli, veznici, rječiće i uzvici (po novom akreditovanom programu Ruski jezik 3 – Morfolgija 2) <i>Sovremennyj russkij jazyk: Učebnik / Pod redakcijей H.C. Baltinoj</i> , Moskva, 2002, ISBN 5-94010-008-2	5	5
Predmet: Morfologija ruskog jezika – glagoli, veznici, rječiće i uzvici (po novom akreditovanom programu Ruski jezik 3 – Morfolgija 2) Г. А. Золотова и др., <i>Коммуникативная грамматика русского языка</i> , Москва, 1998, ISBN: 5-89042-050-X		
Predmet: Istorijska gramatika I i II (po novom akreditovanom programu Istorija ruskog jezika I i Istorija ruskog jezika 2) В. В. Иванов, <i>Историческая грамматика русского языка</i> , Москва, 1990, ISBN 5-09-000910-4		
3.4. Mentorstvo 3.4.2 Na postdiplomskom studiju		
– Ana Furtula: <i>Nepotpuni glagoli u ruskom i crnogorskom/srpskom jeziku</i>	2	1
3.4.3. Mentorstvo na dodiplomskom studiju		
– Dragana Drašković, 4/12: <i>Kratki pridjevi u ruskom jeziku – obrazovanje i upotreba, specijalistički rad</i> , odbranjen 26. 12. 2013.	0,5	0,5
– Danijela Miljenović, 3/12: <i>Upotreba infinitiva u savremenom ruskom jeziku, specijalistički rad</i> , odbranjen (01. 04. 2014).	0,5	0,5
– Ana Todorović, 5/12 <i>Jednačenje suglasnika po zvučnosti u ruskom jeziku u poređenju sa srpskim, specijalistički rad</i> , odbranjen 12. 05. 2015.	0,5	0,5
– Mileva Kadić, 2/14: <i>Sudbina poluglasnika u razvoju ruskog jezika, specijalistički rad</i> , odbranjen 29. 12. 2016.	0,5	0,5
3.5. Kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave Na osnovu anketa studenata i potvrde prodekana za nastavu	5	5

4. STRUČNA DJELATNOST	Br. ref.	Br. kan.
4.2.3. Prevod književnog djela		
Babić, Z., Jovović, T. Dokumenta o Njegošu iz Ruskog državnog arhiva, u: <i>Arhivski zapisi</i> , godina XX/2013, broj 1, Državni arhiv Crne Gore, Cetinje 2013, str. 154–190, ISSN 0353-7404.	4	2
4.6. Ostala dokumentovana stručna djelatnost		
Učešće u naučno-istraživačkom projektu:		
– Projekat: 2007–2015. Ivo Andrić im europäischen Kontext / Andrićinitiative: Ivo Andrić u evropskom/europskom kontekstu. Forschungsprojekt Graz, Institut für Slawistik der Karl Franzens-Universität Graz. Rukovodilac projekta: prof. dr Branko Tošović		

Stručno usavršavanje (mobilnost)

– Kao dobitnik stipendije u okviru projekta ERASMUS MUNDUS ACTION 2 PROJECT SIGMA Agile u periodu od 11. maja do 11. juna 2017. godine boravio sam u cilju naučnog i stručnog usavršavanja na Varšavskom univerzitetu na Institutu za rusistiku

Ostalo:

- Autor nastavnih programa za predmete iz kojih izvodim nastavu.
- Saradnik Ispitnog centra na sastavljanju maturskih i drugih testova za osnovce i srednjoškolce.
- Održano predavanje na Institutu za rusistiku Varšavskog univerziteta na temu *Односоставные предложения – типологические различия между русским, польским и сербским языками* (za vrijeme boravka na Varšavskom univerzitetu po osnovu projekta ERASMUS MUNDUS ACTION 2 PROJECT SIGMA Agile, 23. maj 2017. godine).
- Prevodjenje prilikom posjeta na nivou sastanaka ministara i ostalih zvaničnih delegacija iz Rusije i Poljske.
- Član komisija za ocjenu podobnosti teme i kandidata za izradu magistarskog rada.
- Član komisija za odbranu diplomskih radova.
- Autor testova i član komisija u Ispitnom centru Crne Gore.

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJEATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO ISTRAŽIVAČKI RAD	7	13	19	39
3. PEDAGOŠKI RAD			13	18
4. STRUČNI RAD	1	2	17	25,5
UKUPNO	8	15	49	82,5

IZVJEŠTAJ RECENZENTA**I OCJENA USLOVA****ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA**

Uvidom u dostavljenu konkursnu dokumentaciju konstatujem da kandidat ispunjava sve uslove propisane Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja za izbor u akademsko zvanje prema raepisanom konkursu.

Доц. др Здравко Бабић је са изузетно високим просјеком и у предвиђеном року завршио основне и магистарске студије, а такође једнако успјешно је одбранио магистарски рад и докторску дисертацију.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG (UMJETNIČKOG) RADA

(Rezime recenzenta o naučnoistraživačkom (umjetničkom) radu kandidata na osnovu priloženih referenci sa izborom i tri naučnoistraživačka rada (umjetnička djela) za koja recenzent smatra da predstavljaju najznačajniji doprinos kandidata u izvještajnom periodu, saglasno Mjerilima za izbor)

Доц. др Здравко Бабић се веома успјешно бави проучавањима лингвистичке русистике у ужем слимсу, али и типолошким и конфронтативним истраживањима словенских језика, што се огледа у редовним учешћима на конференцијама, особито у иностранству и објављивањем у часописима и зборницима међународног значаја. Резултат истраживања у радовима колеге Бабића приказани су и протумачени јасно и врло прегледно, увијек са теоријском и емпиријском аргументацијом, при чему се аутор ослања на различите методе

и изворе. Најкраће речено, објављени радови представљају њиховог аутора – доц. др Здравко Бабића – као врсног аналитичара јер врло јасно показују да он са смислом уочава и правилно поставља проблем, nudeћи при том низ теоријски и емпиријски добро заснованих и убједљивих рјешења, а све то с једним дозираним степеном акрибичности својственом искусним истраживачима, што се посредно огледа и у врло доброј пријемчивости за читаоца.

У периоду од задњег избора (у научно звање доцента) посебно се истичу 3 обимније студије, од којих су 2 објављене у ремираним славистичким часописима индексираним у међународним библиометријским цитатним базама података Web of Science (ESCI – Emerging Sources Citation Index) и ERIH PLUS list (European Reference Index for the Humanities and Social Sciences, a 1 студија – у колективном монографском издању.

У раду „Фразеолошки статус конструкције са значењем 'одзвонило је некоме/нечему' у словенским језицима“, Јужнословенски филолог, LXXIV/2, Београд, 2018, 139–159 [ISSN 0350-185X, UDK 808 // 811, DOI: <https://doi.org/10.2298/JFI1802139B>, COBIS.SR-ID 615183] посвећеном анализи микросинтаксичких конструкција фразеологизованог типа (у чијем се средишту налази један израз са различитим модификацијама), односно једном од аспеката тзв. „мале синтаксе“, чије је проучавање у савременим лингвистичким истраживањима веома актуелно, прије свега у оквиру познате Московске семантичке школе на челу са Ј. Д. Апрејаном, гдје посебно мјесто припада недовољно изученој области интердепенденције и интеракције граматике и рјечника, односно синтаксе и лексике, а шире – универзалној теорији лингвистичких модела «Смисао ⇔ Текст» И. А. Мељчука и А. К. Жолковского, која се и налази у основи савремене Московске семантичке школе, чијој се концепцији и аутор рецензираног рада у својој фразеосемантичкој анализи на одређен начин приближава.

Аутор врло сувисло, досљедно и логички интерпретира научне резултате постигнуте у области фразеолошких испитивања српског и других словенских језика, при чему се, разумије се, на прихватљив начин и ослања на њих, развијајући и аргументујући своју основну претпоставку о лексикографском (фразеолошком) статусу, значењу, граматичким специфичностима и употребном потенцијалу конкретог, у раду разматраног фразеологизма (*одзвонило је некоме/нечему*).

Гледано и са формалне стране, садржај рецензираног истраживања изложен је на доста прегледан и релативно концизан начин, што је у складу са задатим теоријско-методолошким оквиром, чему доприноси и пажљиво тематски разрађена структура истраживања одражена посебно и у кратко формулисаним поднасловима.

Аутор врло поступно анализира сложени механизам настанка значења израза *одзвонило је* ('некоме') који се налази у фокусу његовог истраживања. Указујући на секундарну номинацију израза добијену метонимијом, којом се успоставила веза између чина умирања човјека и звука црквених звона, он се у даљој анализи посебно осврће на значење датог израза које се не односи на човјека – *одзвонило је* ('нечему'), истичући притом да се оно развило посредством метафоре као резултата претходног метонимијског поступка-процеса. У свом даљем разматрању аутор долази до закључка да дати израз представља заправо специфичан тип безличне конструкције, која, за разлику од већине фразеологизама, успијева да и без другог члана (компоненте) сачува потпуно значење, што у суштини потврђује познату „премије“ везану за „лозициону“ синтаксу реченичних дијелова – да речница као апстрактни модел захваљујући везама и функцијама формалио изражених чланова увијек реферише и о формално одсутним (неизраженим) члановима, чиме се чувају структурне позиције свих чланова, дакле, чак и оних који су формално изостављени или неизражени (што може да буде условљено контекстом, говорном ситуацијом или пак општим искуством исоица одређеног језика и опште учесника комуникативног чина), тако да структурно крње (непотпуне) реченице укључујући и безличне, у које се анализиран израз може уврстити (јер им вршилац радње није обавезно изражен), у погледу комуникативне релевантности ничим не разликују од структурно (пот)пуних, због чега су и оне увијек довољно јасне и функционално одрживе. У том смислу аутор закључује да „структурна редукција не може бити пресудан фактор у погледу одређивања фразеолошког статуса“ јер „неке реченице без субјекта (или са изостављеним субјектом) у потпуности чувају семантички садржај (*грми/гром – грми; киша пада – пада*), и то

се може рећи и за овај израз: 'Одзвонила су звона' – 'Одзвонило је'."

Приводећи крају овај кратки критичко-аналитички осврт, можемо истаћи да је ауторово полазно теоријско становиште поткрепљено одговарајућом емпиријском грађом и образложеним запажањима која се тичу како ширих тако и појединих ужих питања, чиме исправно постављена теоријско-методолошка рјешења и закључци који изиру из њих добијају на убједљивости, а сама тема на заокружености, на основу чега се може оцијенити да рецензирани рад, иако на први поглед обрађује тематски уску, фрагментарно дефинисану проблематику, представља важан допринос савременим фразеосемантичким, а дијелом и синтаксичким испитивањима (посебно у погледу разраде и дефинисања структурно крњих реченица/конструкција и категорије безличности) српског и других словенских језика јер проведена анализа може да послужи и као нека врста модела за разрјешавање других, више или мање сличних, проблема везаних за мале граматичке форме, односно конструкције.

Узимајући у обзир досљедно и прецизно проведenu анализу пажљиво одабраног конкретнoг језичког материјала заступљеног у српском и другим словенским језицима (али не и појединачно представљеног у свим словенским рјечничким корпусима фразеолошког типа), ваљану научну аргументацију и логички заснована објашњења и консеквентне закључке, као и све претходно наведене оцјене и запажања, сматрамо да рецензирани рад „Фразеолошки статус конструкције са значењем 'одзвонило је некоме/нечему' у словенским језицима" испуњава све неопходне критеријуме оригиналне научне студије јер је заснован на чврстој теоријској утемељености и убједљивој научној аргументацији. Такође, на основу свега изнесеног може се закључити да рецензирани прилог објављен у једном од најрецензиранијих часописа у области лингвистичке славистике (који је, поред осталог, индексан у међународним библиометријским цитатним базама података ERIH PLUS list (European Reference Index for the Humanities and Social Sciences: <https://dbh.nds.uib.no/publiseringsskanaler/erihplus/periodical/info.action?id=480427>), Linguistic Bibliography (https://bibliographies.brillonline.com/search?s.q=juznoslovenski+filolog&s.fs2_parent=s.f.book.bibliography-of-slavic-linguistics&search-go=Search), DOAJ (Directory of Open Access Journals: https://doaj.org/search?source=%7B%22query%22%3A%20%7B%22query%22%3A%20%7B%22query%22%3A%20%7B%22juznoslovenski%20filolog%22%2C%20%22default_operator%22%3A%20%22AND%22%7D%7D%7D&ref=homepage-box#XHM37KJQIV) и др.) представља не само несумњив допринос савременим синтаксичким и фразеосемантичким истраживањима већ и важан теоријско-емпиријски искорак у дајој области.

У раду „О неким начинима изражавања уопштено-личног значења у словенским језицима“, Зборник Матице српске за славистику, 91, Нови Сад, 2017, стр. 167–181. [ISSN 0352-5007, 821.16+811.16(082) // UDC 811.16/17'37, COBISS.SR-ID 4152578], полазећи од досадашњих истраживања те појаве, аутор, првенствено имајући у виду типолошке сличности и разлике, доноси и аргументује и нова добро систематизована запажања о појави о којој пише. Дату анализу заснива на тврдњи да се уопштено-личност не може повезивати са једним типом једночланих реченица (реченице са главним чланом у другом лицу једине глагола ('0/ти')), као што је то веома често био случај у научној литератури, првенствено русистичкој, већ да се мора имати у виду да изражавања уопштено-личног радње није везано за неки структурни тип реченице (као што је то најчешће али не и увијек случај са неодређено-личним или безличним реченицама), о чему се такође може наћи упориште у бројним научним истраживањима. Највећи дио овог истраживања аутор посвећује разликама у употреби реченица са уопштено-личним значењем са главним чланом израженим обликом глагола у 2. лицу једине наспрам реченица са уопштено-личним значењем са главним чланом израженим лексемом *човек* у позицији субјекта. Користећи примјере из електронских корпуса словенских језика, као и преводне еквиваленте, аутор показује да су за руски језик, као и за украјински и бјелоруски, више карактеристичне реченице са главним чланом у другом лицу једине глагола ('0/ти'), док су у западнословенским и јужнословенским језицима више у употреби реченице са лексемом *човек* у позицији субјекта. Иако је на тему уопштено-личности доста писано у дужем периоду, мора се закључити да нема много радова који из угла

више словенских језика посматрају проблем изражавања уопштено-личног радње, те се с правом може рећи да рецензирани рад (објављен у угледном славистичком часопису индексаном у међународним библиометријским цитатним базама података Web of Science (ESCI – Emerging Sources Citation Index: <http://mil.clarivate.com/cgi-bin/jmist/jlresults.cgi?PC=EX&Alpha=Z>), ERIH PLUS list (European Reference Index for the Humanities and Social Sciences: <https://dbh.nds.uib.no/publiseringsskanaler/erihplus/periodical/info.action?id=483992>), Научная электронная библиотека eLIBRARY.RU (<https://elibrary.ru/item.asp?id=25935141>), РИНЦ (Российский индекс научного цитирования https://elibrary.ru/query_results.asp) и др.) представља значајан допринос типолошким истраживањима словенских језика.

У раду „Безличные предложения с каузативом действия в русском языке (в сопоставлении с сербским)“, В: Предраг Пипер, Ксения Кончаревич (сост.), Русский язык в исследованиях сербских славистов, Филологический факультет Белградског универзитета (Серија: Труды о языке и литературе, кн. 1), Белград 2015, стр. 103–120. [ISBN 978-86-6153-333-4, УДК 811.161.1 (082.2), COBISS.SR-ID 217184012]

Здравко Бабић примјењује рјешу и новију класификацију имперсоналних реченица према семантичком критеријуму (али уз довољно обраћање пажње на разлике формално-структурне природе), на чијем основу упоређује структурно различите а семантички сличне имперсоналне реченице у руском и српском језику. У центру његовог истраживања су реченице за означавање каузативне имперсоналности, рус. *Ветром унесло лодку*, које се веома често употребљавају у руском, али не и у српском језику, ако се изузме ретка употреба реченица типа *Дијелу ноћ вратило се вратица*, које су семантички блиске али структурно, у односу на поље каузативне имперсоналности, веома различите. Колега Здравко Бабић је одредио исцрпан списак глагола у руском језику који се могу наћи у функцији предиката ових реченица, а такође је пажљиво проанализирао и веома аргументовано разјаснио лексичку условљеност употребе датог типа реченица. Може се са сигураншћу рећи да изнесени резултати испитивања каузативне имперсоналности дају значајан допринос упоредном проучавању руског и српског језика.

СТРУЧНИ РАД:

Доц. др Здравко Бабић редовно учествује на међународним конференцијама, где се успјешно потврђује у области лингвистичке русистике и у области типолошких истраживања словенских језика. Веома високу стручност у области историје језика показао је као коаутор у преводу докумената о Његошу Руског државног историјског архива језика 19. вијека, изразито сложеног језика и стила, а своју стручну оспособљеност континуирано развија и обогаћује као тумач за руски и полски језик кроз веома захтјевне видове писаног и усменог преводјења.

Више пута је студијски боравио у земљи уже струке – Русији, прије свега на универзитетима у Москви и Петрограду, који пружају широке могућности како за усавршавање руског језика и најсавременијих наставних метода у струци тако и за стицање нових, позитивних искустава у области високошколске наставе засноване на реализацији одговарајућих програма датих универзитета са признатим високим међународним рењеом, као и стеченом академском традицијом. Такође, на Варшавском универзитету на Институту за русистику провео је мјесец дана (11. мај – 11. јун 2017) у оквиру Erasmus Mundus Sigma Agile пројекта, где је и одржао предавање о типолошким разликама између руског, полског и српског језика у оквиру једночланих реченица.

Посебан допринос колега Здравка Бабића у оквиру струке огледа се у важном сегменту основно-, средњо- и високошколске наставе – креирању евалуативних активности и задатака, гдје конструктивно учествује као члан комисија за оцјену подобности теме и кандидата за израду магистарских радова, аутор тестова и члан комисија у Испитном центру Црне Горе, члан комисија за одбрану дипломских радова те сарадник Испитног центра на састављању матурских и других тестова за основце и средњошколце.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI (Rezime rezultata pedagoškog rada, sa naglašenim rezultatima iz zvaničnih studentskih anketa, ocjene pristupnog predavanja, ocjene inauguracionog predavanja)

ПЕДАГОШКИ РАД:

Здравко Бабић, као асистент и доцент, учествовао је у реализацији наставе на готово свим језичким предметима. Као асистент држао је вјежбе из Синтаксе руског језика са стилистиком 1 и 2, лексичко-граматичке вјежбе на предметима Савремени руски језик 1, 2, 3, 4, 5 и 6 и ортографске вјежбе на предмету Савремени руски језик 1 и 2. Након избора у звање доцента изводи наставу на предметима Руски језик – фонетика, Морфологија руског језика – глаголи, везници, рјечце и узвици, Историја граматике руског језика 1 и 2, Руски језик 1 и 2 на лингвистичким студијама, а такође и на предметима за које није бирао (Морфологија руског језика – придеви и прилози, Морфологија руског језика – бројеви, замјенице и везници). Изводио је четирн године наставу и на Институту за стране језике у Подгорици (Студије преводилаштва) на предметима Синтакса руског језика 1 и 2 и Савремени руски језик 3 и 4 (граматичке вјежбе). Треба нагласити да је педагошке и стручне компетенције имао прилике да додатно обогати успешним трогодишњим радним ангажманом у својству лектора на Шлеском универзитету у Катовицама (Пољска).

У претходном периоду наставне обавезе доц. др Здравка Бабића, које су подразумијевале извођење наставе на темељним предметима на студијском програму, биле су широке и разноврсне захваљујући чему је стекао богато професионално, педагошко искуство. Његов досадашњи наставни рад био је изузетно успешан и квалитетан, о чему свједоче и високе оцјене добијене након спроведених анонимних студенских евалуација (анкета) из предмета које држи у последњем изборном периоду. Свој педагошки рад колега Бабић континуирано допуњује као ментор приликом израде специјалистичких и дипломских радова, као и једног магистарског рада, а аутор је наставних програма за предмете из којих изводи наставу.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD	7	6	13	20	19	39
3. PEDAGOŠKI RAD				5	13	18
4. STRUČNI RAD	1	1	2	8,5	17	25,5
UKUPNO	8	7	15	33,5	49	82,5

На основу увида у приложени конкурсни материјал сматрам да је кандидат правилно извршио бодовање потребних референци.

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

(Јасан закључак о испуњености услова за избор у одговарајуће звање и мишљење, сагласно Мјерилима за избор у звање)

На основу прегледа приложене и достављене конкурсне документације кандидата, као и на основу подробне анализе и оцјене његовог досадашњег научног рада (посебно одраженог у радовима објављеним у рецензираним славистичким часописима укључујући и часописе који се налазе у међународним базама) те истакнуте педагошке и стручне способности, сматрам да он у потпуности испуњава услове предвиђене Мјерилима о условима и критеријумима за избор у академску и научна звања. Имајући у виду све чињенице изнесене у претходним одјелима реферата-рецензије, част ми је да предложим Сенату Универзитета Црне Горе да овај извјештај усвоји и да доц. др Здравка Бабића изабере у звање ванредног професора за научну област Руски језик на студијском програму Руски језик и књижевност Филолошког факултета – основне студије за групу предмета: Руски језик 1 – Фонетика и фонологија, Историја руског језика 1, Историја руског језика 2, Савремени руски језик 4 – Ниво Б 1.2, Руски језик 3 – Морфологија 2.

RECENZENT

Др Дојчил Војводић, редовни професор
Филозофског факултета Универзитета у Новом Саду

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

На основу прегледа достављене натјечајне документације утврђујем да кандидат испуњава све услове прописане Законом о високом образовању, Statutom Универзитета Црне Горе и Мјерилима за избор у академска и научна звања за избор у академско звање ванредног професора. Доц. др. Здравко Бабић је у предвиђеном року и с високим просјеком, завршио основне и магистарске студије, а успјешно је одбранио магистарски рад и докторску дисертацију. У даљњој анализи дају се рецензије 3 чланка који су објављени у врхунски рецензираним публикацијама (WoS, ERIH PLUS, RINC).

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG (UMJETNIČKOG) RADA

1. У раду „Фразеолошки статус конструкције са значењем 'одзвонило је некое/нечему' у словенским језицима“, Јужнословенски филолог, LXXIV/2, Београд, 2018, 139–159 [ISSN 0350-185X] аутор анализира фразеолошки статус конструкције са значењем *odzvoniло је некое/нечему* у словенским језицима. Аутор истиче да се пренесено значење ове конструкције „doшао је крај некое/нечему“ susreће у српском, хрватском, словенском, чешком и словачком језику – док се такво значење не реализује у осталим словенским језицима. Кроз многобројне примјере аутор анализира стилстичке нијансе у којима се овај израз реализује у наведеним словенским језицима (примјерце употреба крњег перфекта у српском и хрватском језику). Врло је значајна и ауторова анализа проблема: ради ли се уопће о фразеологизму или не, с обзиром да га у фразеолошким рјечницима српског, хрватског, словенског, словачког и чешког језика нема. Како би doшао до одговора на то питање, аутор понајприје анализира неколико најзначајнијих дефиниција фразеологизма. На основу тих дефиниција аутор проводи анализу наведеног израза и на основу тако проведене анализе аутор долази до закључка да се уистину ради о фразеологизму. Рад прати импресивни попис литературе што говори о знатној озбиљности приступа теми.

2. У раду „О неким начинима изражавања уопштено-личног значења у словенским језицима“, Зборник Матице српске за славистику, 91, Нови Сад, 2017, стр. 167–181. [ISSN 0352-5007, UDC 821.16+811.16(05)], аутор у овој обимној студији ставља акценат на типолошке специфичности у употреби реченица са уопштено-личним значењем, што овом раду даје посебну квалитету јер се мора имати у виду да се у славистичким истраживањима о овој теми најчешће писало у оквиру контрастивних успоредаби или у оквиру неких словенских језика. Centralni dio rada posvećen je razlikama u upotrebi rečenica s ovakvim značenjem i s glavnim članom izraženim glagolom u 2. licu jednine u odnosu na rečenice s ovakvim značenjem i s glavnim članom izraženim leksemom *čovjek* u poziciji subjekta. Аутор, уз примјере из електроничких корпуса словенских језика различитих стилора и пријевне еквиваленте за потребе доказивости постављеног циља, јасно изводи закључак да у руском (и у другим истоочно-словенским језицима) постоје реченице типа *От тебя ничего не скроешь*, које нису карактеристичне за друге словенске језике, те да су, типолошки проматрано, за руски језик, као и за украјински и белоруски, више карактеристичне реченице с главним чланом у другом лицу једине глагола ('0/ти'), док су у западнословенским и јужнословенским језицима више у употреби реченице са лексемом *čovjek* у позитиву subjekta. Без обзира што се не ради о истраживању које би на основу постигнутих циљева могло пружити неке статистичке податке, јасно је да је аутор уочио и образложио типолошке специфичности појединих словенских језика везане за проблем изражавања уопштено-личног радње.

3. У раду „Некоторые способы выражения второго лица единственного числа в русском и других славянских языках“, XIII kongres MAPRJAL, Granada, Španija, 13–20. septembar 2015, Том 11, с. 25–30. [ISBN 978-5-9906636-1-9, ISBN 978-5-9906636-0-3 (CD)] аутор истражује могућности транспозиције замјени другог лица једине првим и трећим лицем једине и мноштине. Упоредјујући пажљиво одабране примјере из стручне литературе и електронских корпуса, као и пријевне еквиваленте, аутор изводи закључак да се типолошка сличност међу словенским језицима огледа

prilikom zamjene drugog lica jednine prvim licem množine u približno sličnim komunikativnim situacijama (doktorsko "mi", blagonaklonost, ironija, prezir, saosjećajnost i sl.), dok je zamjena drugog lica jednine prvim licem množine moguća u srpskom (*Ma vidi me što sam sladak. Što mi je lijepa haljinica*), kao i u češkom jeziku, ali ne i u ruskom jeziku. Dalje, autor se bavi zamjenom drugog lica jednine trećim licem množine i dolazi do suprotnog zaključka, tj. u primjerima koji se tiču zasluge forme izražavanja poštovanja uglavnom u ruskom jeziku (*Hy как, являя милость изволили отдохнуть?*) moguće je sresti ovakvu zamjenu, dok takva zamjena nije u duhu srpskog jezika ali se može sresti u nekim prevodima pod uticajem međujezičke interferencije.

STRUČNI RAD:

Doc. dr. Zdravko Babić visoku stručnost pokazuje i kao prevoditelj za ruski i poljski kroz veoma zahtjevnice vidove pisanog i usmenog prevodenja. Posebno treba istaknuti prijevod u koautorstvu rukom pisanih dokumenata o Njegošu Ruskog državnog istorijskog arhiva. Radi se naime o jeziku 19. st. i izrazito složenog rukopisa i stila.

Doc. dr. Zdravko Babić više puta se usavršavao u Moskvi i Sankt-Peterburgu, a na Varšavskom sveučilištu na Institutu za rusistiku proveo je mjesec dana (11. svibanj – 11. lipanj 2017.) u okviru Erasmus Mundus Sigma Agile projekta, gdje je i održao predavanje na temu: „*Односостаные предложения – типологические разницы между русским, польским и сербским языками*“. Dodatan doprinos u okviru struke pokazuje učestvujući u članstvima komisija za obranu diplomskih radova i komisija za ocjenu podobnosti teme i kandidata za izradu magistarskih radova, a autor je naturalnih i drugih testova za osnovce i srednjoškolce i član komisija za ocjenjivanje u Ispitnom centru Crne Gore.

PEDAGOŠKI RAD:

Doc. dr. Zdravko Babić je u svojstvu suradnika u nastavi ili asistenta držao vježbe iz *Sintakse ruskog jezika sa stilistikom 1 i 2*, leksičko-gramatičke vježbe na predmetima *Savremeni ruski jezik 1, 2, 3, 4, 5 i 6* i ortografske vježbe na predmetu *Savremeni ruski jezik 1 i 2*. Od izbora u zvanje docenta izvodi nastavu na premetima *Ruski jezik – fonetika, Morfologija ruskog jezika – glagoli, veznici, rječice i uzvici, Istorijaska gramatika ruskog jezika 1 i 2, Ruski jezik 1 i 2* na lingvističkim studijama, a također i na predmetima *Morfologija ruskog jezika – pridjevi i priloz, Morfologija ruskog jezika – brojevi, zamjenice i veznici*, za koje nije biran. Honorarno je surađivao četiri godine i na Institutu za strane jezike u Podgorici (Studiji prevodilaštva) na predmetima *Sintaksa ruskog jezika 1 i 2* i *Savremeni ruski jezik 3 i 4* (gramatičke vježbe). Sudjelovanjem u realizaciji nastave na najvažnijim jezičkim predmetima, jasno se vidi da je pedagošku osposobljenost sticao postupno na najpravičniji način, a neposredna potvrda toga jesu anonimne studentske ankete o radu profesora, koje su ocijenjene sa izuzetno visokim ocjenama. Autor je nastavnih programa za predmete iz kojih izvodi nastavu, a bio je mentor prilikom izrade više specijalističkih i diplomskih radova i jednog magistarskog rada. Posebno treba naglasiti trogodišnji radni angažman u svojstvu lektora na Šleskom univerzitetu u Katowicama (Poljska), čime je evidentno dopunio svoje pedagoške i stručne kompetencije. Poznavanje još jednog slavenskog jezika na pravi način je iskoristio za mobilnost i redovno znanstvena istraživanja na materijalu tri i više jezika.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD	7	6	13	20	19	39
3. PEDAGOŠKI RAD				5	13	18
4. STRUČNI RAD	1	1	2	8,5	17	25,5
UKUPNO	8	7	15	33,5	49	82,5

Uvidom u priloženi konkursni materijal potvrđujem da je kandidat pravilno izvršio bodovanje referenci.

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Smatram da na osnovu objavljenih njegovih radova u renomiranim slavističkim časopisima, osobite pedagoške i stručne osposobljenosti, kandidat ispunjava sve uvjete predviđene Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja te stoga s izuzetnim zadovoljstvom predlažem da Senat Univerziteta Crne Gore doc. dr. Zdravka Babića izabere u zvanje vanrednog profesora za predmete: *Ruski jezik 1 – Fonetika i fonologija, Istorija ruskog jezika 1, Istorija ruskog jezika 2, Savremeni ruski jezik 4 – Nivo B 1.2, Ruski jezik 3 – Morfologija 2.*

RECENZENT

izv.prof.dr.sc. Rafaela Božić
Zadar

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG

(UMJETNIČKOG) RADA (Rezime recenzenta o naučnoistraživačkom (umjetničkom) radu kandidata na osnovu priloženih referenci sa izborom i tri naučnoistraživačka rada (umjetnička djela) za koja recenzent smatra da predstavljaju najznačajniji doprinos kandidata u izvještajnom periodu, saglasno Mjerilima za izbor)

Na osnovu pregleda dostavljene dokumentacije utvrđujem da kandidat ispunjava sve uslove propisane Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja za izbor u akademsko zvanje po raspisanom konkursu.

Kandidat dr Zdravko Babić se u kontinuitetu i izuzetno uspešno bavi konfrontativnim proučavanjima ruskog jezika, tipološkim istraživanjima slovenskih jezika, što potvrđuje učestvima na međunarodnim naučnim skupovima i objavlivanjem u zbornicima i časopisima od nacionalnog i međunarodnog značaja. Treba istaći da su gotovo sva istraživanja kolege Babića bazirana na tri ili više slovenskih jezika pa dobijeni rezultati imaju poseban doprinos, pogotovo u oblasti tipoloških istraživanja slovenskih jezika.

U radu „*Фразеолошки статус конструкције са значењем 'одзвонило је некоме/нечему' у словенским језицима*“, LXXIV/2, Београд, 2018, 139-159 [ISSN 0350-185X] аутор обрађује настанак, значење и савремену употребу конструкције са значењем „*Одзвонило је некоме/нечему*“ у словенским језицима. У питању је веома обимна студија и тематика која нје била предмет ранијих истраживања, где аутор на пољу морфологије глагола, синтаксе, лексикографије и фразеологије долази до важних и прецизних резултата. Др Здравко Бабић полази од различитог лексикографског статуса ове конструкције у анализираним језицима, као и различитог статуса у односу на конструкције са сличним значењем. Ипак, кроз детаљну анализу граматичких и семантичких особености конструкције са значењем „*Одзвонило је некоме/нечему*“, аутор доказује да се дата конструкција употребљава у идентичним контекстима у српском, хрватском, словеначком, чешком и словачком језику. Аутор кроз даљу поступну анализу сложеног механизма настанка датог израза, где се метонимијом успоставила веза између чина умирања човека и звука црквених звона, а посредством метафоре, као резултата претходног метонимијског поступка у оквиру значења које се не односи на човека, указује на њену изразито фреквентну употребу у различитим контекстима који нису везани за човека. Др Здравко Бабић посебно истиче две могућности употребе датог израза: прво, када се њиме жели указати на нешто што је било штетно, нефункционално, контрапродуктивно, неиновативно, застарело, неко непожељно стање, утицај, појаву, идеологију и због тога је то нешто доживљено крај, и друго, када се описује некакав крај који тек слиједи или се наизире, тј. када говорник наговештава, прориче крај нечега, доживљавајући то као

неминовност и сигуран је у такав исход, чиме се експресивност израза значајно појачава. Кроз детаљну семантичку анализу и контексте употребе датог израза у оквиру категорије неживо, аутор, придржавајући се научних резултата постигнутих у области фразеолошких испитивања српског и других словенских језика, доказује да овај израз има све елементе фразеологизма. Ту тврдњу посебно учвршћује даљом анализом граматичких и синтаксичких карактеристика датог израза, где долази до закључка да се ради о једном специфичном типу безличне конструкције, која, за разлику од већине фразеологизама, успева да и без другог члана сачува потпуно значење, довољно јасноћу и функционалну одрживост. У том смислу колега Бабић, супротно бројним усталим критеријумима за дефинисање минималног структурног оквира фразеологизма, закључује да „структурна редуција не може бити пресудан фактор у погледу одређивања фразеолошког статуса“ јер „неке реченице без субјекта (или са изостављеним субјектом) у потпуности чувају семантички садржај (*грім/гроз* – *грім*!; *киша пада* – *пада*), и то се може рећи и за овај израз: *‘Одзвонили су звона’* – *‘Одзвонило је’*.“ Мора се запазити да је др Здравко Бабић врло вешто проблематику једне наизглед структурно и значењски ограничене конструкције пренио на шире поље фразеологије, синтаксе крњих реченица и категорије безличности, где је упркос ранијим истраживањима везано за минимални структурни оквир фразеологизма и ограничени круг глагола који могу бити главни члан безличних реченица, добио другачије оригиналне и убедљиве резултате, који представљају несумњив допринос савременим фразеосемантичким и синтаксичким истраживањима. Рад има све елементе оригиналне научне студије и може послужити као добар модел за осветљавање сличних проблема у оквиру недовољно истраженог поља микросинтаксичких конструкција. Треба истаћи да је објављен у једном од најутљеднијих часописа у области лингвистичке славистике који се високо котира у бројним међународним библиометријским цитатним базама података, као што су: ERIH PLUS list (European Reference Index for the Humanities and Social Sciences), DOAJ (Directory of Open Access Journals), Linguistic Bibliography и др.

У раду „О неким начинима изражавања уопштено-личног значења у словенским језицима“, Зборник Матице српске за славистику, 91, Нови Сад, 2017, стр. 167–181. [ISSN 0352-5007, UDC 821.16+811.16(05)], полазећи од досадашњих истраживања те појаве, аутор, првенствено имајући у виду типолошке сличности и разлике, доноси и аргументује и нова добро систематизована запажања о појави о којој пише. Посвећујући највећи део свога рада анализи разлика и ограничења у употреби реченица са уопштено-личним значењем са главним чланом израженим обликом глагола у 2. лицу јединине у словенским језицима и њихових најчешћих и најприроднијих еквивалената у виду реченица са уопштено-личним значењем са главним чланом израженим лексемом 'човек' у позицији субјекта, др Здравко Бабић изводи закључак да се може повући јасна црта када је у питању типичност одређеног модела у једном или више језика у односу на друге. За руски језик, као и за украјински и белоруски, више су карактеристичне реченице са главним чланом у другом лицу јединине глагола (0'ти), док су у западнословенским и јужнословенским језицима више у употреби реченице са лексемом 'човек' у позицији субјекта. Поред тога, у руском језику у оквиру изражавања уопштено-личног значења конструкцијама са глаголом у другом лицу јединине (и њиховим трансформацијама) запажају се знатне разлике у односу на западнословенске и јужнословенске језике. Емпијску основу овог истраживања чине углавном примери из електронских корнуса словенских језика, где преовладавају примери из књижевних текстова, уз мањн број примера из разговорног језика и научнопопуларне и публицистичке литературе. Без обзира на то што се о начинима изражавања уопштено-личне радње у руском и другим словенским језицима писало прилично дуго и прилично често, треба истаћи да нема превише радова који питање изражавања уопштено-личне радње анализирају из угла више словенских језика, а том кругу ова студија свакако припада и даје значајан допринос типолошким истраживањима руског и других словенских језика. Рад је објављен у познатом славистичком часопису, који је индексан у бројним међународним библиометријским цитатним базама података, као што су: Web of Science (ESCI – Emerging Sources Citation Index, ERIH PLUS list (European Reference Index for the Humanities and Social Sciences, PИИЦ

(Россијски индекс научног цитирања Научная электронная библиотека eLIBRARY.RU.

У раду „Некоторые способы выражения второго лица единственного числа в русском и других славянских языках“, XIII kongres MAPRJAL, Granada, Španija, 13–20. septembar 2015, Том 11, с. 25–30. [ISBN 978-5-9906636-1-9, ISBN 978-5-9906636-0-3 (CD)] др Здравко Бабић у центар истраживања ставља замену другог лица јединине првим и трећим лицем јединине и множине, изостављајући из анализе добро познату замену другог лица јединине обликом другог лица множине, са којом је у свим словенским језицима, осим пољског, повезан читав низ комуникативних намера. Примењујући типолошки метод и метод преводних еквивалената у оквиру транспозиције лица, аутор закључује да је замена другог лица јединине првим лицем множине у приближно сличним комуникативним ситуацијама (докторско "ми", нронја, саосећајност, благонаклоност, презир и сл.) својствена свим словенским језицима, док је замена другог лица јединине првим лицем јединине несвојствена руском језику, за разлику од нпр. чешког и српског језика, у којима је могућа таква замена, али углавном у реченицама са уопштено-личним значењем које се односе на саговорника. Када је у питању замена другог лица јединине трећим лицем множине, аутор наводи да је таква замена својствена везана за застареле форме изражавања поштовања углавном у руском језику (али и у чешком), док у српском језику ова замена није уобичајена, али се може срести у неким преводима под утицајем међујезичке интерференције.

СТРУЧНИ РАД:

Доц. др Здравко Бабић редовно учествује на међународним конференцијама, где се успешно потврђује у области лингвистичке русистике и у области типолошких истраживања словенских језика. Веома високу стручност у области историје језика показао је у преводу докумената о Његову Руског државног историјског архива језика 19. вијека и изразито сложеног рукописа и стила, а своју стручну оспособљеност потврђује и као преводилац и судски тумач за руски и пољски језик кроз веома захтевне видове писаног и усменог преводјења.

Више пута је студијски боравио у Москви, у Санкт-Петербургу је боравио месец дана (20. мај – 20. јун 2009) у оквиру споразума о сарадњи између Универзитета Црне Горе и Државног универзитета у Санкт-Петербургу, а на Варшавском универзитету на Институту за русистику провео је месец дана (11. мај – 11. јун 2017) у оквиру Erasmus Mundus Sigma Agile пројекта, где је и одржао предавање о типолошким разликама између руског, пољског и српског језика у оквиру јединочланих реченица. Члан је комисија за одбрану дипломских радова и комисија за оцену подобности теме и кандидата за израду магистарских радова, као и сарадник Испитног центра на састављању матурских и других тестова за основне и средњошколце и аутор тестова и члан комисија у Испитном центру Црне Горе.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI (Rezime rezultata pedagoškog rada, sa naglašenim rezultatima iz zvaničnih studentskih anketa, ocjene pristupnog predavanja, ocjene inauguracionog predavanja)

ПЕДАГОШКИ РАД:

Доц. др Здравко Бабић као асистент или сарадник у настави држао је вежбе из Синтаксе руског језика са стилистиком 1 и 2, лексичко-граматичке вежбе на предметима Савремени руски језик 1, 2, 3, 4, 5 и 6 и ортографске вежбе на предмету Савремени руски језик 1 и 2. Од избора у звање доцента изводи наставу на предметима Руски језик – фонетика, Морфологија руског језика – глаголи, везници, рјечце и узвици, Историјска граматика руског језика 1 и 2, Руски језик 1 и 2 на лингвистичким студијама), а такође и на предметима Морфологија руског језика – придејви и прилози, Морфологија руског језика – бројеви, заменице и везници, за које није биран. Осим тога био је четири године хонорарно ангажован на Институту за стране језике у Подгорици (Студије преводилаштва) на предметима Синтакса руског језика 1 и 2 и Савремени руски језик 3 и 4 (граматичке вежбе). Ово јасно потврђује да је доц. др Здравко Бабић стекао велико искуство, учествујући у реализацији наставе практично на свим главним

jezičkim predmetima. Увидом у резултате студентских анкета, јасно се види да је наставу у континуитету изводио веома квалитетно. Такође је био ментор на изради 5 специјалистичких и дипломских радова и једног магистарског рада, као и аутор наставних програма за предмете из којих изводи наставу. Аутор је наставних програма за предмете из којих изводи наставу.

Педагошке и стручне компетенције посебно је обогатио трогодишњим радним ангажманом у својству лектора на Шлеском универзитету у Катовицама, а познавање још једног словенског језика драгоцено је за подизање квалитета извођења наставе и за научноистраживачки рад, што се јасно одражава у свим референцама колеге Бабића.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD	7	6	13	20	19	39
3. PEDAGOŠKI RAD				5	13	18
4. STRUČNI RAD	1	1	2	8,5	17	25,5
UKUPNO	8	7	15	33,5	49	82,5

На основу увида у приложени конкурсни материјал констатујем да је кандидат правилно бодовао наведене референце.

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

(Јасан закључак о испуњености услова за избор у одговарајуће звање и мишљење, сагласно Мјерилима за избор у звање)

Имајући у виду изразиту стручну и педагошку способност, као и научноистраживачку активност, која се посебно огледа у објављивању оригиналних студија у ремираним славистичким часописима индексираним у међународним цитатним базама, сматрам да кандидат испуњава све услове предвиђене Мјерилима за избор у академска и научна звања, те стога топло препоручујем Сенату Универзитета Црне Горе да доц. др Здравко Бабић буде изабран у звање ванредног професора за предмете: Руски језик 1 – Фонетика и фонологија, Историја руског језика 1, Историја руског језика 2, Савремени руски језик 4 – Ниво Б 1.2, Руски језик 3 – Морфологија 2.

RECENZENT

Др Предраг Пипер, редовни професор
Универзитета у Београду, у пензији,
редовни члан САНУ

REFERAT

За избор у академско звање за област: **Didaktika** (Pedagoška komunikologija – Студијски програм pedagogija; Didaktika, Osnove organizacije nastave – Студијски програм obrazovanje učitelja; Osnove didaktike – Студијски програм predškolsko vaspitanje (Filozofski fakultet)).

Konkurs je objavljen u dnevnom listu "Dan" od 26. novembra 2018. godine. Na raspisani Konkurs javila se kandidatkinja **DR KATARINA TODOROVIĆ**.

BIOGRAFIJA

Rođena sam 01.03.1972. godine na Cetinju. Osnovnu i srednju školu prosvjetno-pedagoškog smjera sam završila u Podgorici. Na Odsjeku za Pedagogiju na Filozofskom fakultetu u Prištini diplomirala sam 24.10.1996. godine odbranivši diplomski rad na temu "Prva državna, osnovna škola u Crnoj Gori". Na istom fakultetu završila sam postdiplomski studij iz pedagogije i 24.10.2001.godine stekla zvanje magistra pedagoških nauka, a tema magistarske teze bila je »Škola u koncepciji društva koje uči«. Doktorsku disertaciju pod nazivom "Karakteristike komunikacije učitelja-vaspitača i kvalitet vaspitno-obrazovnog rada", odbranila sam 24.03.2008. godine na Filozofskom fakultetu u Novom Sadu - Odsjek za pedagogiju i stekla zvanje doktora pedagoških nauka. Radno iskustvo sam počela sticati, odmah nakon diplomiranja na osnovnim studijama, na mjestu školskog pedagoga u OŠ "Vlado Milić" u Podgorici, gdje sam radila pune 4 godine. Obzirom na kvalitet mog profesionalnog angažmana i intenzivnu dinamiku postdiplomskih studija, angažovana sam oktobra 2000.-te godine za nastavnog saradnika na Filozofskom fakultetu u Nikšiću – na Učiteljskom studiju za predmete Didaktika i Opšta pedagogija. Kada sam odbranila magistarsku tezu (2001.god.) izabrana sam u zvanje Predavača više škole na Odsjeku za Predškolsko vaspitanje za predmete Didaktika i Opšta pedagogija. Od školske 2005/06 godine do 2008.g. pod mentorstvom sam realizovala nastavu iz predmeta Pedagoška komunikologija na Studijskim programima Pedagogija i Predškolsko vaspitanje, kao i iz Didaktike-teorija obrazovanja i nastave na svim nematičnim studijskim programima na Filozofskom fakultetu. Školske 2006/07 godine realizovala sam nastavu na Likovnoj akademiji iz predmeta Didaktika, a na Filozofskom fakultetu sam držala vježbe iz sljedećih nastavnih predmeta: Didaktika I i II, Školska pedagogija, Savremene didaktičke teorije (na Studijskom programu Pedagogija), Didaktika I – Uvod u didaktiku i Didaktika II – Organizacija nastave (na Studijskom programu Obrazovanje učitelja). Izabrana sam u zvanje docenta 30.oktobra 2008.god. (odluka br.01-2305), a u zvanje vanrednog profesora 10.04.2014.god.(odluka br.08-620) za nastavne predmete: Pedagoška komunikologija na Studijskom programu Pedagogija, Didaktika I – Uvod u didaktiku i Didaktika II – Organizacija nastave na Studijskom programu Obrazovanje učitelja i Didaktika sa obrazovnom tehnologijom na Studijskom programu Predškolsko vaspitanje na Filozofskom fakultetu u Nikšiću. Osim ovih, na Filozofskom fakultetu u Nikšiću realizujem nastavu i iz Porodične i školske pedagogije i Pedagoške komunikologije na Studijskom programu Obrazovanje učitelja i iz Školske pedagogije na Studijskom programu pedagogija. Na postdiplomskim master studijama Studijskog programa za obrazovanje učitelja na Filozofskom fakultetu u Nikšiću nastavu realizujem iz nastavnog predmeta Didaktičko-inovacione teorije, a na postdiplomskim master studijama Studijskog programa Predškolsko vaspitanje iz nastavnog predmeta Interakcija i komunikologija.

KLASIFIKACIONA BIBLIOGRAFIJA

KVANTITATIVNA OCJENA REFERENCI DO POSLEDNJEG IZBORA

(SPISAK REFERENCI DAT JE U BILTENU UNIVERZITETA BR. 316 OD 30.12.2013.G.)

I. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST						UKUPNI BROJ BODOVA
1.1. Monografije		1.1.1.	1.1.2.	1.1.3.	1.1.4.	1.1.5.
Broj referenci*broj bodova						
1.2. Radovi objavljeni u časopisima		1.2.1.		1.2.2.	1.2.3.	1.2.4.
Broj referenci*broj bodova				2 x 3 3 x 4 1 x 3.5	6 x 1.5 1 x 0.5	
						31.00
1.3. Radovi na kongresima, simpozijumima, seminarima				1.3.1.	1.3.2.	1.3.3.
						20.00

Broj referenci*broj bodova		10 x 2			
1.4. Uvodno, objavljeno plenarno predavanje			1.4.1	1.4.2	
Broj referenci*broj bodova					
1.5. Recenzije		1.5.1.	1.5.2.	1.5.3.	
Broj referenci*broj bodova					
UKUPNO ZA NAUČNOISTRAŽIVAČKU DJELATNOST					51.00
3. PEDAGOŠKA DJELATNOST					
3.1. Udžbenici		3.1.1.	3.1.2.	3.1.3.	3.1.4.
Broj referenci*broj bodova			4.00		
3.2. Priručnici		3.2.1.	3.2.2.	3.2.3.	
Broj referenci*broj bodova					
3.3. Gostujući profesor			3.3.1.	3.3.2.	
Broj referenci*broj bodova					
3.4. Mentorstvo		3.4.1.	3.4.2.	3.4.3.	
Broj referenci*broj bodova			25.00	0.50	
3.5. Kvalitet pedagoškog rada (može se koristiti ukoliko se na zvaničnim studentskim anketama najmanje tri godine uzastopno dobiju odlične ocjene za sve elemente pedagoškog rada)					5.00
UKUPNO ZA PEDAGOŠKU DJELATNOST					34.50
4. STRUČNA DJELATNOST					
4.1. Stručna knjiga			4.1.1.	4.1.2.	
Broj referenci*broj bodova					
4.2. Urednik ili koeditor			4.2.1.	4.2.2.	4.2.3.
Broj referenci*broj bodova					
4.3. Stručni članak				4.3.1.	
Broj referenci*broj bodova				1	
4.4. Objavljeni prikazi				4.4.1.	
Broj referenci*broj bodova				2 x 0.50	
4.5. Popularno-stručni članci				4.5.1.	
Broj referenci*broj bodova					
4.6. Ostala dokumentovana stručna djelatnost				4.6.1.	
Broj referenci*broj bodova					28.00
UKUPNO ZA STRUČNU DJELATNOST					30.00

PREGLED RADOVA I BODOVA NAKON PRETHODNOG IZBORA

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST	Br. ref.	Br. kan.
1.2.2. Radovi u međunarodnim časopisima koji se ne nalaze u bazama podataka, a imaju redovnu međunarodnu distribuciju i rezime na stranom jeziku:		
1. Krtolica M., Todorović K. (2018) Funkcionalistička perspektiva obrazovanja, Pedagogija, br.2, ISSN 0031-3807, Beograd, str. 223-236	4	3
1.3. Radovi na kongresima, simpozijumima i seminarima		
1.3.1. Međunarodni kongresi, simpozijumi i seminari		
2. Todorović, K. (2015): Škola i digitalni mediji, Zbornik radova br.132, ODN knj.48, ISBN 978-86-7215-367-5, CANU, Podgorica, str. 45-59	2	2
3. Novović, T., Todorović, K. (2015): Prvi razred devetogodišnje osnovne škole-pretpostavka kontinuiteta u obrazovnom sustavu, Zbornik radova UFZG2015, Opatija, str.493-506	3	2
4. Todorović, K., Krtolica, M. (2018): Kritičko mišljenje u procesu obrazovanja nastavnika, Nauka bez granica 3, Obrazovanje bez granica: međunarodni tematski zbornik, Kosovska Mitrovica: Filozofski fakultet Univerziteta u Prištini, ISBN 978-86-6349-105-2, COBISS.SR-ID267457548, Kosovska Mitrovica, 2018, str.371-397	3	3
1.5. Recenzije		
5. Zbornik radova br.132, ODN knj.48, ISBN 978-86-7215-367-5, CANU, Podgorica, 2015	1	1
6. Mićanović, V., Novović, T. (2016): Metodiske pretpostavke inkluzivne nastave, Filozofski		

fakultet, Nikšić	1	1
7. Zbornik radova <i>Suvremeni izazovi u radu (školskog) pedagoga</i> , Sveučilište u Rijeci, Filozofski fakultet u Rijeci, 2017	1	1
8. Zbornik radova Filozofskog fakulteta Univerziteta u Prištini, 2018	1	1

3. PEDAGOŠKA DJELATNOST	Br. ref.	Br. kan.
3.1.2. Korišćenje referentnog inostranog udžbenika kod nas		
9. Gatto, J.T. (2005): <i>Dumbing Us Down: The Hidden Curriculum of Compulsory Schooling</i> , Gabriola Island: New Society Publisher.		
10. Bruner, J. (2006): <i>In Search of Pedagogy, Volume 1: The Selected Works of Jerome S. Bruner</i> , Routledge, London.	5	5
11. Moss, P., Urban, M. (2010): <i>Democracy and Experimentation: two fundamental values for education</i> , Bertelsmann Stiftung.		
3.3. Gostujući profesor		
12. Sveučilište u Zagrebu, Filozofski fakultet, Odsjek za pedagogiju, kolegij Teorije i metodike nastave, 2017	1	1
13. Sveučilište u Zagrebu, Filozofski fakultet, Odsjek za pedagogiju, kolegij Teorije i metodike nastave, 2018	1	1
3.4. Mentorstvo		
3.4.3. Mentorstvo na dodiplomskom studiju: Završni rad na Studijskom programu za obrazovanje učitelja:		
14. Babović Marija, Komunikacija između učitelja i roditelja učenika razredne nastave, 10.11.2016.	0.5	0.5
15. Milica Čosović, Uticaj škole na vaspitno-obrazovnu funkciju porodice, 6.11.2017.	0.5	0.5
16. Vesna Mirković, Uticaj porodičnih prilika na postignuća učenika u I ciklusu osnovne škole, 6.11.2017.	0.5	0.5

17. Milica Petričević, Porodica kao podsticajna sredina za učenje, 6.11.2017.	0.5	0.5
18. Biljana Zečević, Stepen efikasnosti primjene grupnog oblika rada u I ciklusu osnovne škole, 5.11.2018.	0.5	0.5
19. Maja Radenović, Prevazilaženje nedostataka razredno-predmetno-časovnog sistema u razrednoj nastavi u Cmoj Gori u XXI vijeku, 5.11.2018.	0.5	0.5
<i>Završni rad na Studijskom programu za pedagogiju</i>		
20. Rovčanin Emina, Digitalna pismenost nastavnika u fazi planiranja, pripremanja, izvođenja i evaluacije nastave u osnovnoj školi, 8.7.2014.	0.5	0.5
21. Marija Krušić, Konflikti u vaspitno-obrazovnom procesu, 8.7.2015.	0.5	0.5
22. Čičković Anđela, Značaj adekvatne verbalne komunikacije sa djecom u ranom školskom uzrastu, 5.10.2015.	0.5	0.5
23. Gordana Nikolić, Uticaj sredstava masovne komunikacije na konflikte u osnovnoj školi, 7.7.2016.	0.5	0.5
24. Vanja Mijušković, Digitalna pismenost nastavnika u trećem ciklusu osnovne škole, 7.7.2016.	0.5	0.5
25. Marija Đurović, Značaj komunikacije za kooperativno učenje u srednjoškolskom obrazovanju, 7.7.2016.	0.5	0.5
26. Sokolović Mersiha, Nenaslna komunikacija u ranoj adolescenciji, 17.10.2016.	0.5	0.5
27. Sanja Kilibardo, Značaj komunikacije na relaciji porodica-škola, 17.10.2016.	0.5	0.5
28. Marija Novović, Odnos učenika prema neverbalnoj komunikaciji nastavnika, 24.9.2018.	0.5	0.5
3.5. Kvalitet pedagoškog rada Na osnovu studentskih anketa	5.00	5.00

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJE LATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO ISTRAŽIVAČKI RAD	8	31	14	65
3. PEDAGOŠKI RAD			20	54,5
4. STRUČNI RAD			20	50
UKUPNO				169,5

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST UVJETA U POGLEDU STUPNJA OBRAZOVANJA

Na temelju priložene natječajne dokumentacije vidljivo je da je prof. dr. Katarina Todorović osnovno i srednje obrazovanje stekla u Podgorici. Diplomirala je na Filozofskom fakultetu - Odjeljenje za pedagogiju 1996. godine, a magistrirala 2001. godine na temu "Škola u koncepciji društva koje uči". Tijekom rada na fakultetu i sudjelujući u međunarodnim projektima izabrala je za temu doktorske disertacije aktualni aspekt inoviranja nastavnog procesa, pod naslovom: "Komunikacija učitelj - vaspitač i kvalitet vaspitno - obrazovnog rada", koju je obranila 2008. godine na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Novom Sadu. Zvanje docenta stekla je 2008. godine, a izvanrednog profesora Univerziteta Crne Gore 2014. godine. Shodno tome, kandidatkinja prof. dr. Katarina Todorović ispunjava sve uvjete vezane za stupanj obrazovanja sukladno uvjetima definiranim u Zakonu o visokom obrazovanju Crne Gore, Statutu Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja.

ANALIZA NAUČNO ISTRAŽIVAČKOG RADA

Fokus znanstveno-istraživačkog rada, kao i profesionalno-stručnog interesa kandidatkinje prof. dr. Katarine Todorović usredotočen je na problematiziranje iznimno aktualnih pitanja suvremene pedagoške tematike. Analizom bibliografskih jedinica i uvidom u znanstvene radove prezentirane na domaćim i inozemnim skupovima i konferencijama, kao i u onih objavljenih u referentnim znanstvenim časopisima i zbornicima, spoznali smo njihove vrijednosti koje je kandidatkinja realizirala samostalno ili u suautorstvu. Sagledavajući svekoliki doprinos profesorice Todorović razvoju didaktičke spoznaje, rekli bismo da je njezin rad posebice prepoznatljiv na polju inoviranja i osuvremenjivanja nastave, ali i šire pedagoške teorije i prakse. U radu pod naslovom: "Škola i digitalni mediji", objavljenom u zborniku Crnogorske akademije nauka i umjetnosti, Todorovićeva ističe značaj povezivanja teorije i prakse, te školskih spoznaja s iskustvima učenika stečenim u svakodnevnom životu. Tom prilikom ističe da je primarna zadaća nastavnika kreirati učenicima optimalni odgojno-obrazovni ambijent u kojem će svaki pojedinac uz maksimalno osobno angažiranje stjecati funkcionalna znanja i vještine. Suvremeni didaktički mediji predstavljaju samo svrsishodna oruđa koje koriste učenici u potrazi za gotovo neiscrpim izvorima stručnih i znanstvenih informacija. U tako dizajniranom nastavnom ozračju, kako piše autorica ovog rada, učenici će lakše identificirati i uspostavljati izravnije veze i odnose između osobnog iskustva i stečenih znanja u školi i izvan nje. Sukladno tome ona, između ostalog, tvrdi da je nastavnik najodgovorniji za selektiranje, izbor i učinkovitu primjenu digitalne i druge nastavne tehnologije u procesu poučavanja i učenja. U tom kontekstu promatra i problematizira kvalitetu didaktičko-medijske kompetentnosti nastavnika, budući da formalno stečeni certifikat o stručnosti u toj sferi ne predstavlja pouzdanu garanciju njihove funkcionalne obrazovno-tehnološke osposobljenosti. Posjedovati i koristiti digitalne medije je jedno, a njihova svrsishodno, racionalno i učinkovito korištenje u nastavi je sasvim drugo pitanje. Da je kolegica Todorović kontinuirano posvećena stručnom i znanstvenom istraživanju svjedoči i njen rad publiciran pod naslovom: "Kritičko mišljenje u procesu obrazovanja nastavnika". U ovom tekstu ona polazi od stava da je za razvoj učeničke samostalnosti, kreativnosti i spoznajne efikasnosti nužan preduvjet

4. STRUČNA DJELATNOST	Br. ref.	Br. kan.
4.6. Ostala dokumentovana stručna djelatnost		
Učešće u realizaciji naučno-istraživačkih projekata:		
29. Učešće u timu TEMPUS projekta Foundation of Study Program for Inclusive Education in Montenegro-FOSFIM (2012-2015). EACEA No. 25/2011, 530766, 1-2012-1-ME-TEMPUS-SMHES		
30. Učešće u realizaciji bilateralnog projekta: Međunarodni znanstveni projekat - Interkulturalne kompetencije i europske vrijednosti: Crna Gora-Hrvatska		
Članstvo u profesionalnim udruženjima, uređivačkim odborima časopisa i naučnih skupova:		
31. Članica Odbora za obrazovanje u CANU		
32. Članica Upravnog odbora Udruženja pedagoga Crne Gore		
33. Članica više komisija za ocjenu podobnosti teme i kandidata i odbranu master radova na Filozofskom fakultetu		
34. Učešće u kreiranju elaborata za master program Inkluzivnog obrazovanja na Filozofskom fakultetu u Nikšiću		
35. Predsjednica Komisije za akreditaciju programa stručnog usavršavanja nastavnika (2014-2016 g.)		
36. Članica Komisije za postdiplomske studije Filozofskog fakulteta (2015-2016g.)	20	20
37. Autorka i koordinatorica više programa stručnog usavršavanja nastavnika i stručnih saradnika za sve nivoe u školskom sistemu Crne Gore.		

da ova svojstva najprije moraju posjedovati oni koji ih odgajaju i obrazuju, a posebice odgajatelji, učitelji i pedagozi. Tom prigodom proučavana je nazočnost kritičkog mišljenja u procesu obrazovanja studenata pomenutih profila, polazeći od kurikulumom definiranih ciljeva i ishoda njihova preddiplomskog obrazovanja. Za te svrhe korištena je teorijska znanstvena analiza te analiza ishoda definiranih u crnogorskom nacionalnom okviru kvalifikacija, uključujući i nužnost uvažavanja ishoda postavljenih u kurikulumima konkretnih studijskih programa. Integralnu cjelinu ovog rada upotpunjuje i manje akcijsko istraživanje autorice, realizirano s ciljem da se sagleda značaj poticaja kritičkog mišljenja najznačajnijih subjekata u nastavnom procesu kao nužnog predujeta za ohrabivanje, osamostalivanje, istraživanje i dolaženje do novih spoznaja u svijetu koji ih okružuje. U radu pod naslovom: "Prvi razred devetogodišnje škole - pretpostavka kontinuiteta u obrazovnom sustavu", prof. dr. Katarina Todorović analizira prednosti crnogorskog osnovnog školstva s aspekta potreba, mogućnosti i interesovanja učenika prvog razreda, uključujući procjenu kvalitete nastavnih programa, udžbenika i kompetencija učitelja. Koristeći opservacijsku skalu i intervju za učitelje i odgajatelje, ali i tehnike promatranja i praćenja nastave, poslije čega je uslijedila sveobuhvatna analiza prikupljenih podataka, na temelju kojih Todorovićeva zaključuje da je nastavni program relativno dobro postavljen, a da planirane aktivnosti odgajatelja i učitelja u tom dokumentu omogućuju dječju adaptaciju i manje "skolariziran" okvir odgojno-obrazovnog rada. Bez obzira na te pozitivne tendencije u pristupu, prema tvrdnjama autorice ovog rada, postojeći udžbenici neprimjereni i neprihvatljivo triraju šablonizirane puteve pedagoškog djelovanja nastavnika kroz općeobvezujuće tematske sadržaje. Imajući u vidu navedeno, nesporno je da se kolegica Todorović kontinuirano bavi zapaženim znanstvenim proučavanjima aktualne pedagoško-didaktičke problematike i tako potvrđuje osobne aspiracije i nakanu da se iz perspektive suvremene teorije utiče na inoviranje, osuvremenjivanje i podizanje kvalitete sveukupne nastavne prakse.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Prof. dr. Todorović je uspješnu sveučilišnu karijeru započela na mjestu suradnika u nastavi. Predanim radom i permanentnim učenjem nadograđivala je i podizala osobnu profesionalnu i znanstvenu kompetentnost, tako da je birana u zvanje predavača više škole, docenta i izvanrednog profesora. Na osnovu objavljenih radova i nastavnih kolegija koji su joj povjereni jasno je vidljivo njezino didaktičko i pedagoško-komunikacijsko polje stručnog i znanstvenog interesovanja. Da je njezin pedagoški rad zasnovan na korektnim odnosima koje gradi i razvija sa studentima, svjedoče njihove brojne ankete u kojima je ocijenjena najvećim ocjenama. Ovaj stav osnažuje i njezin impresivan broj uspješnih mentorstava na završnim i specijalističkim radovima studenata pri studijskim programima predškolski odgoj, obrazovanje učitelja i studiju pedagogije Filozofskog fakulteta u Nikšiću. Kolegica Todorović je u proteklih pet godina promovirana kao istaknuti sveučilišni profesor i izvan svoje matične institucije, budući da je u dva navrata gostovala na Filozofskom fakultetu u Zagrebu.

STRUČNI RAD

Prof. dr. Katarina Todorović je osobni doprinos razvoju i afirmiranju suvremene pedagoške misli potvrdila i kroz intenzivno angažiranje u raznim stručnim tijelima, koja se bave unapređenjem crnogorskog odgojno-obrazovnog sustava. Prije zasnivanja radnog odnosa na crnogorskom Sveučilištu radila je u osnovnoj školi na mjestu stručnog suradnika i tako stjecala značajno iskustvo i spoznala zakonitosti ne samo nastavnog već i odgojno-obrazovnog procesa u cjelini. Dugi niz godina se nalazi na odgovornim pozicijama u Udruženju pedagoga Crne Gore, kao i u Odboru za obrazovanje u Crnogorskoj akademiji nauka i umjetnosti. Pored toga, ona je autorica i surealizatorica niza zapaženih programa posvećenih stručnom usavršavanju nastavnika akreditiranih u Zavodu za školstvo Crne Gore i na taj način pridonijela je osuvremenjivanju nastavne prakse u osnovnom i srednjoškolskom obrazovanju.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD	23	8	31	51	14	65
3. PEDAGOŠKI RAD				34.5	20	54.5
4. STRUČNI RAD				30	20	50
UKUPNO						169.5

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Sukladno Mjerilima za izbor u zvanje, a pritom imajući u vidu ostvarene rezultate, kvalitetu i opseg znanstvenog, stručnog i pedagoškog rada prof. dr. Katarine Todorović, mišljenja sam da ona u cjelosti ispunjava sve uvjete predviđene Mjerilima za izbor u akademska i znanstvena zvanja i zato predlažem Vijeću Filozofskog fakulteta i Senatu Univerziteta Crne Gore da je reizabere u akademsko zvanje **izvanredni profesor** za oblast Didaktika (Pedagoška komunikologija - Studijski program pedagogija; Didaktika i Osnove organizacije nastave - Studijski program obrazovanje učitelja; Osnove didaktike - Studijski program predškolsko vaspitanje) na Filozofskom fakultetu u Nikšiću.

RECENZENT

Dr.sc. Milan Matijević,
redoviti prof. u trajnom zvanju
Sveučilišta u Zagrebu

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Na konkurs objavljen u dnevnom listu "Dan", od 26. novembra 2018. godine za izbor u akademsko zvanje za oblast Didaktika - Pedagoška komunikologija - Studijski program pedagogija; Didaktika, Osnove organizacije nastave - Studijski program obrazovanje učitelja; Osnove didaktike - Studijski program predškolsko vaspitanje (Filozofski fakultet) prijavila se samo prof. dr. Katarina Todorović, koja je i do sada izvodila nastavu na predmetima za koje konkuriše. Sveobuhvatnim uvidom u dostavljenu dokumentaciju konstatujemo da kandidatkinja u pogledu stepena obrazovanja ispunjava sve uslove propisane Zakonom o visokom obrazovanju Crne Gore i Statutom Univerziteta Crne Gore.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA

Neposredni predmet naučno-istraživačkog rada i profesionalno-stručnog interesovanja kandidatkinje Katarine Todorović fokusiran je na savremenu i iznad svega veoma aktuelnu didaktičku, nastavno-organizacionu i pedagoško-komunikološku problematiku. Analizom bibliografskih jedinica i pojedinačnih naučnih radova prezentovanih na domaćim i međunarodnim skupovima i konferencijama, kao i u onih objavljenih u referentnim naučnim časopisima i zbornicima, opravdano je zaključiti da se ona kontinuirano bavi studioznim proučavanjem, te otkrivanjem i elaboracijom kauzalnih veza i odnose među najaktuelnijim pedagoško teorijskim i praktičnim fenomenima, kao nužnih pretpostavki osavremenjivanja procesa nastave i učenja.

Rad Todorovićeve pod naslovom: "Funkcionalistička perspektiva obrazovanja", objavljen u renomiranom časopisu "Pedagogija", koji se više od pola vijeka bavi esencijalnom problematikom unapređenja pedagoške teorije i prakse u regionalnim i međunarodnim okvirima. Riječ je o zapaženom naučnom radu opsega 13 strana, čiju strukturu, pored sažetka na našem, engleskom i ruskom jeziku, siniraju tri podnaslova, zaključak i popis selektivno biranih izvora. Poslije sveobuhvatne analize osnovnog predmeta proučavanja u ovom radu, ona dedukcijom izvodi ključni i naučno valjano argumentovan

zaključak, tvrdi da je strukturalno-funkcionalistička paradigma u pedagoškoj teoriji i praksi rezultirala dragocjenim saznanjima za utemeljenje, funkciju, misiju i razvoj školstva. U vezi s tim, autorka ovog teksta, konstatuje da je neposredna primjena upravo te metodološko-epistemološke paradigme, između ostalog, omogućila sveobuhvatnije proučavanje uloge i socijalizacijske funkcije škole, te uticaja različitih društvenih sistema na vaspitno-obrazovnu politiku i njenu refleksiju na formiranje pojedinca i društva u cjelini. Zato Todorovićeva s razlogom i relevantnom naučnom argumentacijom strukturalno-funkcionalističku paradigmu preferira kao izuzetno cjelishodnu za komparativno proučavanje različitih vaspitno-obrazovnih sistema, ali i za preciznije definisanje savremenih vaspitno-obrazovnih ciljeva i ishoda učenja, projektovanih po mjeri i zahtjevima "društva znanja".

Nema sumnje, da je težište stručnog i naučno-istraživačkog opusa prof. dr. Katarine Todorović fokusirano na teorijsko proučavanje i empirijsko preispitivanje zakonitosti poučavanja i učenja, s ciljem da se podigne kvalitet vaspitno-obrazovnog rada, u čijoj je funkciji i njen rad pod naslovom: "Škola i digitalni mediji". Proučavajući ovu zaista aktuelnu problematiku, kandidiranje polazi od nespornog pedagoškog stava da je učenje, prije svega, socijalno determinisan proces. Ono se kao individualna aktivnost pojedinca u školi uvijek odvija u određenom i višestruko uslovljenom socijalnom kontekstu. U tako objektivno datom vaspitno-obrazovnom ambijentu, planirano ili spontano realizuje se tzv. "skriveni" kurikulum, a kakve će on imati reperkusije po obrazovanje, razvoj i formiranje ličnosti svakog učenika ponajviše zavisi od pedagoško-psihološke i didaktičko-metodičke kompetentnosti nastavnika. Naime, danas se nastavniku nude zaista široke mogućnosti izbora i korištenja digitalnih didaktičkih medija, koji mu omogućuju da kreira optimalnu klimu za učenje, eksperimentisanje i istraživanje raznovrsnih nastavnih fenomena, procesa i pojava, po mjeri učenika različitih kognitivnih, afektivnih, psiho-motornih i drugih sposobnosti. Ova tehnologija, kako naglašava autorka rada, u nastavi ne smije biti cilj, već moćno sredstvo u rukama kompetentnog nastavnika kako bi bolje bio motivisan svaki učenik ponaosob. Selektivnim izborom i racionalnom primjenom digitalnih medija i multimedija u nastavi moguće je kod učenika istovremeno animirati različite saznanje receptore i ponuditi gotovo neiscrpane mogućnosti konsultovanja raznovrsnih stručnih i naučnih informacija. Uz njihovu pravilnu didaktičko-metodičku primjenu, nastavu je moguće efikasnije individualizovati, a njen proces učiniti saznanjima znatno bogatijim, interesantnijim, dinamičnijim, raznovrsnijim i učinkovitijim.

Svoju, ne samo didaktičku, već i metodološko-epistemološku kompetentnost koleginka Todorović potvrđuje i u radu objavljenom na temu: "Kritičko mišljenje u procesu obrazovanja nastavnika", koji predstavlja svojevrsnu simbiozu teorijskog i empirijskog proučavanja. Ovaj rad je pretendovao da sagleda značaj podsticanja kritičkog mišljenja u procesu obrazovanja nastavnika na Filozofskom fakultetu u Nikšiću. Za empirijsko proučavanje ovog problema odabran je relativno skroman uzorak od 180 studenata. Dobijeni rezultati su kvantitativno i kvalitativno obrađeni i valjano interpretirani. Oni, između ostalog, upozoravaju da bi nastavnici trebalo da posvete znatno veću pažnju, nego do sada, podsticanju i razvoju kritičkog mišljenja studenata, što podrazumjeva veću slobodu jednih i drugih, naročito pri izboru nastavnog sadržaja, ali istovremeno ukazuju i na nužnost sadržajnog rasterećenja dijela obavezujućih predmetnih kurikuluma. Shodno tim saznanjima, autorka ovog rada, apostrofirala zahtjev i potrebu da se i u visokoškolskoj nastavi posebna pažnja posveti unapređenju kvaliteta poučavanja i učenja, čija je doktrina u naučnoj literaturi prepoznatljiva pod sintagmom implicitna pedagogija. Prema tome, ključna saznanja i zaključci do kojih je u ovom radu došla Todorovićeva trebali bi da zainteresiraju nastavnike i saradnike zadužene za obrazovanje i osposobljavanje budućih prosvjetnih kadrova, ali i sve one koji kreiraju obrazovnu politiku i pretenduju da sprovode reforme, ne samo univerzitetskog obrazovanja, već svekolikog vaspitno-obrazovnog sistema.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Budući da sam godinama neposredno saradivao sa kolegicom Todorović, poznato mi je da ona kao nastavnik, u procesu organizacije i realizacije nastave, čini sve da maksimalno mobilise studente na aktivnost i punu participaciju u iznošenju vlastiti stavova i mišljenja prilikom proučavanja programskog sadržaja. S obzirom da kolegica Todorović realizuje nastavu iz oblasti Didaktike, čiji je integralni, relativno posebni i uži dio Pedagoška komunikologija, tako da je zahvaljujući bogatom znanju

i iskustvu u prilici da vlastitim primjerom pokazuje kako se u nastavnom procesu komplementarno prožimaju dostignuća savremene pedagoške teorije i nastavne prakse. Da ona taj princip podržava i neposredno realizuje u vlastitoj praksi o tome nedvosmisleno i argumentovano svjedoče kontinuirano izricane najveće ocjene u anketama njenih brojnih studenata, koji je doživljavaju kao dragocjen izvor znanja i vještina, ali i kolegicu sa kojom ostvaruju slobodnu, cjelishodnu i kvalitetnu interaktivnu saradnju. Svoje nastavničke i naučno-istraživačke kompetencije koleginka Todorović potvrđuje i valorizuje i izvan Univerziteta Crne Gore, kao gostujući profesor na drugim univerzitetima, ali i procesu realizacije cjeloživotnog obrazovanja i profesionalnog razvoja našeg predškolskog, osnovnoškolskog i srednjoškolskog nastavnčkog kadra.

STRUČNI RAD

Prof. dr. Katarina Todorović aktivno je učestvovala u radu najviših nacionalnih i međunarodnih tijela i organizacija koje se bave obrazovanjem. Pozicija aktivnog člana Upravnog odbora Udruženja pedagoga Crne Gore i članstvo u Odboru za obrazovanje u CANU potvrđuju njenu reputaciju i doprinos u razvoju vaspitno-obrazovnog sistema u Crnoj Gori. Aktivna je i kao učesnica u realizaciji profesionalnog razvoja stručnih kapaciteta i savjetovanja vodećih institucija crnogorskog obrazovnog sistema kao što je Zavod za školstvo i Zavod za udžbenike. Pored toga, prof. dr. Katarina Todorović bila je i recenzent brojnih publikacija koje utiču na unapređenje stručnih i naučnih resursa u sferi obrazovanja. U prethodnom petogodišnjem periodu, ali i ranije, neposredno je učestvovala u programima stručnog usavršavanja nastavnog kadra u Crnoj Gori kao predavač na brojnim vaspitno-obrazovnim seminarima posvećenim neposrednoj primjeni interaktivnih metoda u nastavi, razvoju kritičkog mišljenja, demokratizaciji vaspitno-obrazovnog procesa, uspostavljanju intenzivnije i cjelishodnije pedagoške komunikacije u procesu nastave i učenja. Pedagoško-stručne i naučne kompetencije ona proširuje i kontinuirano potvrđuje zapaženom participacijom u različitim projektima koje naše nadležne vaspitno-obrazovne institucije realizuju u saradnji sa renomiranim evropskim univerzitetima.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD	23	8	31	51	14	65
3. PEDAGOŠKI RAD				34.5	20	54.5
4. STRUČNI RAD				30	20	50
UKUPNO						169.5

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Shodno prethodno navedenim konstatacijama, stavovima i ocjenama o dosadašnjem naučno-istraživačkom, pedagoškom i stručnom radu prof. dr. Katarine Todorović, a saglasno odredbama Zakona o visokom obrazovanju RCG i Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja Univerziteta Crne Gore, predlažem Vijeću Filozofskog fakulteta i Senatu Univerziteta Crne Gore da prof. dr. Katarinu Todorović reizaberu u akademsko zvanje vanredni profesor za oblast Didaktika (Pedagoška komunikologija – Studijski program pedagogija; Didaktika i Osnove organizacije nastave – Studijski program obrazovanje učitelja; Osnove didaktike – Studijski program predškolsko vaspitanje) na Filozofskom fakultetu u Nikšiću.

RECENZENT

Dr Nikola Mijanović, redovni profesor
Nikišić

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Kandidatkinja prof.dr Katarina Todorović se javila na konkurs objavljen za izbor u akademsko zvanje za oblast Didaktika (Pedagoška komunikologija – Studijski program pedagogija; Didaktika, Osnove organizacije nastave – Studijski program obrazovanje učitelja; Osnove didaktike – Studijski program predškolsko vaspitanje (Filozofski fakultet). Obzirom da ona već realizuje nastavu iz ovih nastavnih predmeta, a i na osnovu pregleda konkursne dokumentacije potvrđujem da kandidatkinja u pogledu stepena obrazovanja ispunjava sve uslove propisane Zakonom o visokom obrazovanju Crne Gore i Statutom Univerziteta Crne Gore.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA

U proteklom petogodišnjem periodu prof. dr Katarina Todorović kontinuirano je radila na usavršavanju u domenu pedagoške nauke, teorije i prakse, a domaćoj i široj stručnoj javnosti predstavila se naučnim radovima, koje su međunarodni recenzenti ocijenili kao relevantna naučna ostvarenja i doprinos pedagoškoj nauci. U fokusu njenog naučno stručnog interesovanja bile su posebno apostrofirane aktuelne pedagoške teme, čiji su rezultati istraživanja izuzetno značajni za unapređenje nastavnog procesa i to od predškolskog do visokoškolskog. Todorović je dominantno posvećena oblasti Didaktike u okviru koje značajnu pažnju pridaje pedagoškim konceptima iz oblasti komunikacijskih vještina u nastavnom radu, kao i vaspitanju kao socijalnoj kategoriji u školskom ambijentu uopšte. U radu pod nazivom "Kritičko mišljenje u procesu obrazovanja nastavnika" Todorović obrađuje jedan od neophodnih djelova intelektualnog aspekta ličnosti svakog nastavnika, koji se razvija kroz razne forme komunikacije i interakcije u okviru obrazovnog sistema. U okviru ovog rada analizirano je kritičko mišljenje u visokoškolskoj nastavi iz ugla predviđenih ishoda, potreba prakse i procjena studenata druge i četvrtne godine studijskih programa za obrazovanje učitelja, vaspitača i pedagoga na Filozofskom fakultetu u Nikšiću. U prvom dijelu rada analizirana su i interpretirana različita gledišta u vezi kritičkog mišljenja, analiziran je mnogobrojni nacionalni okvir kvalifikacija, kao i ishodi studijskih programa koji su uzeti kao istraživački uzorak. U drugom dijelu rada predstavljeni su rezultati dobijeni kvalitativno-kuantitativnim istraživanjem. Originalnost ovog istraživanja se sastoji u rasvjetljavanju problematike koja se odnosi na sticanje znanja i formiranje vještina adekvatne selekcije informacija, što je jedan od ključnih ciljeva kada je učenje u pitanju. Zaključci upućuju na konkretne mogućnosti i načine unapređivanja nastave namijenjene istraživanim studijskim programima, ali je isto moguće uopštiti i na sve druge studijske programe i univerzitetske jedinice.

U radu "Prvi razred devetogodišnje osnovne škole – pretpostavka kontinuiteta u obrazovnom sustavu" Todorović analizira različite aspekte reformisanog obrazovnog konteksta u Crnoj Gori. Partnerska realizacija nastave od strane učitelja i vaspitača u prvom razredu osnovne škole je jedna od značajnih novina, te je istraživanje efekata ovakvog rješenja Todorović dobro prepoznala kao aktuelnu pedagošku temu. Veoma kompleksan istraživački rad donio je važne zaključke, a za ovu priliku ćemo to sublimirati u sljedećem: radni ambijent prvog razreda, fleksibilnija organizacija prostora, vremena, rad po centrima učenja, uz primjenu različitih oblika i metoda rada sa šestogodišnjacima, je uticao na kvalitetniju uzajamnost između profesionalaca, timski rad, posebno u okviru aktiva za prvi razred, te uspostavljanje kontinuiteta između dva segmenta-vrtića i škole. Kooperativni učenici su cilj kada je u pitanju vaspitno-obrazovni proces, a učenje kroz praksu, tj. po modelu je najefikasniji put do te vještine, što su u prilici učitelj i vaspitač i da demonstriraju. Zato smatramo veoma značajnim to što Todorović u svom naučnom opusu kontinuirano prati potrebe unapređivanja prakse i neposredno uključivanje sopstvene teorije u taj proces.

U radu „Funkcionalistička perspektiva obrazovanja“ Todorović se bavi analizom značaja društva i društvene organizacije za vaspitno-obrazovne procese. Strukturalni funkcionalizam se tretira kao značajna paradigma u proučavanju pedagoških fenomena iako je prioritarno potekao iz socioloških istraživanja. Kako obrazovanje neposredno prenosi zajedničke vrijednosti i norme

društva na svoje članove, ono je i veoma važno sredstvo socijalizacije. Zato se u radu ističe da se „učenici u školama upoznaju sa standardima pravilnog ponašanja u javnom životu što je sasvim drugačije od pravila ponašanja u porodici. Kao i ostale socijalne institucije, na primjer religija i porodica, obrazovanje priprema mlade ljude da budu produktivni i žive prema pravilima upoznajući ih sa normama, vrijednostima i sankcijama društva u kom žive.“ Interesovanje Todorović baš za ovu teoriju ima utemeljenje u činjenici da moderna funkcionalistička teorija obrazovanja tretira obrazovanje kao jednu od najvažnijih karakteristika modernog društva od čega zavisi i sam njegov razvoj. U radu se ističe da školovanje vrši važne funkcije u razvoju i održavanju jednog modernog demokratskog društva, posebno u pogledu poštovanja svih članova društvene zajednice i pružanja istih mogućnosti svima. Funkcionalistička perspektiva obezbjeđuje šire sagledavanje cjelokupnog društvenog života, pa se u radu valjano ističu i njegova ograničenja koja se ogledaju u nedovoljnom uzimanju u obzir istorijskih i socijalnih promjena. Zato Todorović objektivno sagledavajući problem zaključuje da je ovaj pristup neophodno kombinovati sa ostalima, da se ne bi samo parcijalno sagledavala istraživanja i analizirana tematika.

Smatramo da možemo zaključiti da profesorica Todorović u punoj mjeri vlada istraživačkim strategijama, kao i postupcima pretpostavljanja, analize, interpretacije i zaključivanja kada su aktuelni pedagoški problemi u pitanju, a da to predstavlja adekvatnu poziciju za dalji razvoj i doprinos ovoj oblasti. Argumentaciju za takav stav formiramo na osnovu uvida u navedene članke, kompletan naučni doprinos pedagoškoj teoriji i praksi, ali i kao dugodugogodišnji kolega Katarine Todorović, imao sam priliku da se upoznam i sa onim radovima koji još uvijek nisu objavljeni, a u procesu su recenziranja i odobravanja u renomiranom svjetskim časopisima koji se nalaze na SCI listi, kao npr. rad pod nazivom "Pioneer primary school teachers in Montenegro" čije se objavljivanje očekuje tokom 2019.g. u časopisu *Acta Histriae* (A&HCI).

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Prof.dr Katarina Todorović se postupno i u skladu sa važećim univerzitetskim normama i standardima usmjeravala u pravcu jasnog profilisanja svog naučnog i pedagoškog identiteta. Ona je prošla sve akademske nivoe, počev od zvanja asistenta za pedagošku grupu predmeta na Učiteljskom studiju, zatim zvanje Predavača više škole za nastavne predmete Didaktika i Opšta pedagogija na odsjeku za predškolsko vaspitanje (2001-2006), a od izbora u zvanje docenta 2008. godine i izbora u zvanje vanrednog profesora 2014.godine do danas, nastavu realizuje iz sljedećih nastavnih predmeta: Pedagoška komunikologija, Didaktika I – Uvod u didaktiku, Didaktika II – Organizacija nastave i Didaktika sa obrazovnom tehnologijom na Filozofskom fakultetu u Nikšiću. U procesu neposredne organizacije i realizacije nastave, Todorović ostvaruje izuzetan saradnički odnos sa studentima, nastava koju realizuje je interaktivna, a studentima omogućava učešće u diskusijama i debatama, kao na osnovnim, tako ina postdiplomskim studijama, što potvrđuju ocjene na studentskim anketama. U proteklom periodu bila je mentor za izradu većeg broja diplomskih radova, a u procesu je mentorisanja i dva master rada.

STRUČNI RAD

Obzirom na bogatu stručnu biografiju profesorice Todorović za ovu priliku ćemo izdvojiti samo ona angažovanja koja smatramo posebno značajnim za njen profesionalni razvoj. Todorović je bila aktivan član tima dva velika projekta koja su realizovana na Filozofskom fakultetu, što joj je omogućavalo dodatna stručna usavršavanja. Osim toga član je najeminentnijih profesionalnih udruženja koja se bave obrazovanjem i to: Odbora za obrazovanje u CANU i Upravnog odbora Udruženja pedagoga Crne Gore. U proteklom petogodišnjem periodu Katarina Todorović je bila i članica više komisija za ocjenu podobnosti teme i kandidata i odbranu master radova na Filozofskom fakultetu, Komisije za postdiplomske studije Filozofskog fakulteta (2015-2016g.), predsjednica Komisije za akreditaciju programa stručnog usavršavanja nastavnika (2014-2016 g.), kao i autorka i koordinatorka više programa stručnog usavršavanja nastavnika i stručnih saradnika za sve nivoe u školskom sistemu Crne Gore, koje realizuje kroz interaktivne seminare.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD	23	8	31	51	14	65
3. PEDAGOŠKI RAD				34.5	20	54.5
4. STRUČNI RAD				30	20	50
UKUPNO						169.5

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Polazeći od sveukupne ocjene naučno-istraživačkog rada, izrazito kvalitetnog pedagoškog rada i opsežne stručne aktivnosti prof. dr. Katarine Todorović, a saglasno odredbama Zakona o visokom obrazovanju CG i Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja Univerziteta Crne Gore, te uzimajući u obzir da prof. dr. Katarina Todorović ne ispunjava uslove za izbor u zvanje redovnog profesora, predlažem Vijeću Filozofskog fakulteta i Senatu Univerziteta Crne Gore da vanrednu profesoricu dr. Katarinu Todorović ponovno izaberu u akademsko zvanje **vanrednog profesora** za oblast Didaktika (Pedagoška komunikologija – Studijski program pedagogija; Didaktika, Osnove organizacije nastave – Studijski program obrazovanje učitelja; Osnove didaktike – Studijski program predškolsko vaspitanje (Filozofski fakultet)).

RECENZENT

Prof. dr. Saša Milić,
Redovni profesor UCG

Na osnovu člana 24 stav 1 tačka 4 Statuta Univerziteta Crne Gore, Upravni odbor Univerziteta Crne Gore, na predlog rektora Univerziteta Crne Gore, uz mišljenje Sektora za finansije UCG, na sjednici od 10-11. aprila 2019. godine, donio je

ODLUKU

1. Vrš se izmjene i dopune Finansijskog plana Univerziteta Crne Gore za 2019. godinu (za organizacionu jedinicu: Metalurško-tehnološki fakultet i poziciju: međunarodni projekti), prema predlozima rektora br. 01-1208 od 09.04.2019. godine i br. 01-1208/2 od 10.04.2018. godine.

2. Ova odluka stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 02-117/2

Podgorica, 11.04. 2019. godine

UPRAVNI ODBOR UNIVERZITETA CRNE GORE

Predsjednik,
Prof. dr. Duško Bjelica, s.r.

Na osnovu člana 38 Zakona o javnim nabavkama (»Službeni list CG«, br. 42/11, 57/14, 28/15 i 42/17), Upravni odbor Univerziteta Crne Gore, na predlog rektora Univerziteta Crne Gore, uz mišljenje Sektora za finansije UCG, na sjednici od 10-11. aprila 2019. godine, donio je

ODLUKU

1. DAJE SE SAGLASNOST NA IZMJENE I DOPUNE PLANA JAVNIH NABAVKI UNIVERZITETA CRNE GORE za 2019. godinu, prema predlozima rektora br. 01-1208 od 09.04.2019. godine i br. 01-1208/2 od 10.04.2018. godine, uz mišljenje Sektora za finansije UCG br. 01-1208/1 od 10.04.2019. godine.

2. Ova odluka stupa na snagu danom objavljivanja u Biltenu Univerziteta Crne Gore.

Broj: 02-117/3

Podgorica, 11.04. 2019. godine

UPRAVNI ODBOR UNIVERZITETA CRNE GORE

Predsjednik,
Prof. dr. Duško Bjelica, s.r.

Na osnovu člana 24 stav 1 tačka 17 Statuta Univerziteta Crne Gore, Upravni odbor Univerziteta Crne Gore, na predlog rektora, na sjednici od 10-11. aprila 2019. godine, donio je

ODLUKU

Član 1

Usvaja se Pravilnik o dopunama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Rektoratu Univerziteta Crne Gore br. 07-1842/1 od 06.07.2015. godine.

Član 2

Sastavni dio ove odluke čine: Predlog rektora br. 01-1078 od 01.04.2019. godine i Pravilnik o dopunama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Rektoratu Univerziteta Crne Gore.

Član 3

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u Biltenu Univerziteta Crne Gore.

Broj: 02-108/1

Podgorica, 11.04.2019. godine

UPRAVNI ODBOR UNIVERZITETA CRNE GORE

Predsjednik,
Prof. dr. Duško Bjelica, s.r.

Na osnovu člana 9 Poslovnika o radu Upravnog odbora Univerziteta Crne Gore, a u vezi sa članom 25 Statuta Univerziteta Crne Gore, Upravni odbor Univerziteta Crne Gore, na sjednici od 15-16. aprila 2019. godine, donio je

ODLUKU

1. Konstatuje se da je podniet Akt ovlaštenog predlagača – Posebnog tijela iz člana 25 Statuta Univerziteta Crne Gore (ev. br. UCG 01-1076/22-1 od 12.04.2019. godine) kojim je informisan Upravni odbor Univerziteta Crne Gore da je dr. Miljan Gogić, viši istraživač na Istorijskom institutu, izabran za predstavnika saradnika u Upravni odbor Univerziteta Crne Gore.

2. Potvrđuje se mandat dr. Miljanu Gogiću za članstvo u IV sazivu Upravnog odbora Univerziteta Crne Gore, kao predstavniku saradnika Univerziteta Crne Gore.

3. Ova odluka stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 02-82/22-1

Podgorica, 16.04.2019. godine

UPRAVNI ODBOR UNIVERZITETA CRNE GORE

Predsjednik,
Prof. dr. Duško Bjelica, s.r.

Na osnovu člana 39 stav 6 Zakona o visokom obrazovanju („Službeni list CG“, br. 44/14, 47/15, 40/16, 42/17, 71/17, 55/18 i 03/19) i člana 70 stav 2 Statuta Univerziteta Crne Gore, Upravni odbor Univerziteta Crne Gore, rješavajući po zahtjevu Biotehničkog fakulteta, na sjednici od 15-16. aprila 2019. godine, donio je

ODLUKU

1. Daje se prethodna saglasnost Biotehničkom fakultetu za zaključenje ugovora sa Upravom za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove, po pozivu te uprave br. 320/19-0410-613 od 20.02.2019. godine, za vršenje usluga koje se odnose na realizaciju dijela Programa fitosanitarnih mjera za 2019. godinu („Službeni list CG“, br. 08/19), a na osnovu ovlaštenja koje je Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove izdala Biotehničkom fakultetu Rješenjem br. 060-320/19-0410-706/2 od 14.03.2019. godine.

2. Ukupna procijenjena vrijednost ugovora iznos 136.600,00 eura, sa uračunatim PDV-om.

3. Ovlašćuje se dekan Biotehničkog fakulteta da potpiše predmetni ugovor, sa elementima i prema uslovima iz prihvaćene Ponude Biotehničkog fakulteta Univerziteta Crne Gore br. 07-1072 od 18.03.2019. godine i br. 07-1453 od 04.04.2019. godine.

4. Saglasnost iz tačke 1 ove odluke podrazumijeva zajedničku odgovornost svih članova tima Biotehničkog fakulteta kao izvršilaca posla, za potpuno izvršenje predmetnog ugovora, kao i odgovornost svakog pojedinačnog člana tog tima za dio ugovora koji izvršava, a posebno odgovornost dekana za obaveze preuzete predmetnim ugovorom.

5. Od prihoda ostvarenih po ovom osnovu u budžet Univerziteta Crne Gore izdvajaju se sredstva u skladu sa Statutom Univerziteta Crne Gore i drugim opštim aktima.

Dekan je odgovoran za postupak angažovanja izvršilaca posla, uključujući i pojedinačne isplate angažovanim licima na tim poslovima, kao i za način korišćenja sredstava prihodovanih po tom osnovu, uključujući i obavezne procenite izdvajanja za budžet Univerziteta Crne Gore i fond R Biotehničkog fakulteta, od momenta početka pružanja usluga naručiocu.

6. Biotehnički fakultet je u obavezi da potpisani i ovjereni ugovor sa Upravom za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove iz predmetnog pravnog posla dostavi rektoru, radi praćenja njegovog izvršenja.

Broj: 02-125/I

Podgorica, 16.04.2019. godine

UPRAVNI ODBOR UNIVERZITETA CRNE GORE

Predsjednik,
Prof. dr Duško Bjelica, s.r.

Na osnovu člana 75 stav 5 Statuta Univerziteta Crne Gore, Upravni odbor Univerziteta Crne Gore, na sjednici od 15-16. aprila 2019. godine, donio je

ODLUKU

I

Pokreće se postupak za izbor dekana Muzičke akademije.

Izbor se vrši za mandatni period 2019-2022. godina.

II

Rokovi za izborne radnje biće utvrđeni posebnom odlukom Upravnog odbora Univerziteta Crne Gore.

Broj: 02-129

Podgorica, 16.04.2019. godine

UPRAVNI ODBOR UNIVERZITETA CRNE GORE

Predsjednik,
Prof. dr Duško Bjelica, s.r.

Na osnovu člana 72 stav 2 Zakona o visokom obrazovanju („Službeni list Crne Gore“ br. 44/14, 47/15, 40/16, 42/17, 71/17, 55/18 i 3/19) i člana 32 stav 1 tačka 9 Statuta Univerziteta Crne Gore, Senat Univerziteta Crne Gore, na sjednici održanoj 19. aprila 2019. godine, donio je

ODLUKU
O IZBORU U ZVANJE

Dr SNEŽANA CRNOGORAC bira se u akademsko zvanje redovni profesor Univerziteta Crne Gore za oblast Hirurška grupa kliničkih medicinskih predmeta (Ginekologija i akušerstvo. Zdravstvena neza u ginekologiji i akušerstvu sa cinekologijom i akušerstvom) na Medicinskom fakultetu Univerziteta Crne Gore, na neodređeno vrijeme.

Broj: 03-1331

Podgorica, 19.04.2019. godine

SENAT UNIVERZITETA CRNE GORE

PREDSEDNIK

Prof. dr Danilo Nikolić, rektor

Na osnovu člana 72 stav 2 Zakona o visokom obrazovanju („Službeni list Crne Gore“ br. 44/14, 47/15, 40/16, 42/17, 71/17, 55/18 i 3/19) i člana 32 stav 1 tačka 9 Statuta Univerziteta Crne Gore, Senat Univerziteta Crne Gore, na sjednici održanoj 19. aprila 2019. godine, donio je

ODLUKU
O IZBORU U ZVANJE

Dr ZORICA POTPARA bira se u akademsko zvanje vanredni profesor Univerziteta Crne Gore za oblasti: Socijalna farmacija i Farmaceutska tehnologija i kozmetologija (Osnovi industrijske farmacije. Osnovi farmaceutskog menadžmenta. Farmaceutska elika i zakonodavstvo i Uvod u farmaciju. na studijskom programu Farmacija) na Medicinskom fakultetu Univerziteta Crne Gore, na period od pet godina.

Broj: 03-1332

Podgorica, 19.04.2019. godine

SENAT UNIVERZITETA CRNE GORE

PREDSEDNIK

Prof. dr Danilo Nikolić, rektor

Na osnovu člana 72 stav 2 Zakona o visokom obrazovanju („Službeni list Crne Gore“ br. 44/14, 47/15, 40/16, 42/17, 71/17, 55/18 i 3/19) i člana 32 stav 1 tačka 9 Statuta Univerziteta Crne Gore, Senat Univerziteta Crne Gore, na sjednici održanoj 19. aprila 2019. godine, donio je

ODLUKU
O IZBORU U ZVANJE

Dr EMILIJA NIKOLIĆ bira se u akademsko zvanje redovni profesor Univerziteta Crne Gore za oblast Fizioterapeutska grupa predmeta iz internističke grupe medicinskih predmeta (Fizioterapija u pulmologiji. Fizioterapija u kardiologiji (studijski program Primijenjena fizioterapija) na Medicinskom fakultetu Univerziteta Crne Gore i (Zdravstveno obrazovanje i higijena. studijski program Predškolsko obrazovanje i Fiziologija nervnog sistema, studijski program Psihologija) na Filozofskom fakultetu Univerziteta Crne Gore, na neodređeno vrijeme.

Broj: 03-1333

Podgorica, 19.04.2019. godine

SENAT UNIVERZITETA CRNE GORE

PREDSEDNIK

Prof. dr Danilo Nikolić, rektor

Na osnovu člana 72 stav 2 Zakona o visokom obrazovanju („Službeni list Crne Gore“ br. 44/14, 47/15, 40/16, 42/17, 71/17 55/18 i 3/19) i člana 32 stav 1 tačka 9 Statuta Univerziteta Crne Gore, Senat Univerziteta Crne Gore, na sjednici održanoj 19. aprila 2019. godine, donio je

O D L U K U O IZBORU U ZVANJE

Dr LJILJANA CVEJANOV KEZUNOVIĆ bira se u akademsko zvanie redovni profesor Univerziteta Crne Gore za oblast **Internistička grupa predmeta (Porodična medicina) i Javno zdravlje (Medicina rada)** na Medicinskom fakultetu Univerziteta Crne Gore, na neodređeno vrijeme.

Broj:03-1334
Podgorica, 19.04.2019. godine

SENAT UNIVERZITETA CRNE GORE
PREDSJEDNIK
Prof.dr Danilo Nikolić, rektor

Na osnovu člana 72 stav 2 Zakona o visokom obrazovanju („Službeni list Crne Gore“ br. 44/14, 47/15, 40/16, 42/17, 71/17 55/18 i 3/19) i člana 32 stav 1 tačka 9 Statuta Univerziteta Crne Gore, Senat Univerziteta Crne Gore, na sjednici održanoj 19. aprila 2019. godine, donio je

O D L U K U O IZBORU U ZVANJE

Dr DRAGINJA VUKSANOVIĆ STANKOVIĆ bira se u akademsko zvanie docent Univerziteta Crne Gore za **Građansko-pravnu oblast** na Pravnom fakultetu Univerziteta Crne Gore, na određeno vrijeme od pet godina.

Broj:03-1335
Podgorica, 19.04.2019. godine

SENAT UNIVERZITETA CRNE GORE
PREDSJEDNIK
Prof.dr Danilo Nikolić, rektor

Na osnovu člana 72 stav 2 Zakona o visokom obrazovanju („Službeni list Crne Gore“ br. 44/14, 47/15, 40/16, 42/17, 71/17 55/18 i 3/19) i člana 32 stav 1 tačka 9 Statuta Univerziteta Crne Gore, Senat Univerziteta Crne Gore, na sjednici održanoj 19. aprila 2019. godine, donio je

O D L U K U O IZBORU U ZVANJE

Dr FILIP VUKMIROVIĆ bira se u akademsko zvanie redovni profesor Univerziteta Crne Gore za oblast **Patologija iz Dijagnostičke grupe bazičnih medicinskih predmeta (Patološka anatomija, osnovne studije, studijski program Medicina, Opšta patologija, osnovne studije, studijski program Stomatologija i Oralna patologija, osnovne studije, studijski program Stomatologija)** na Medicinskom fakultetu Univerziteta Crne Gore, na neodređeno vrijeme.

Broj:03-1336
Podgorica, 19.04.2019. godine

SENAT UNIVERZITETA CRNE GORE
PREDSJEDNIK
Prof.dr Danilo Nikolić, rektor

Na osnovu člana 72 stav 2 Zakona o visokom obrazovanju („Službeni list Crne Gore“ br. 44/14, 47/15, 40/16, 42/17, 71/17 55/18 i 3/19) i člana 32 stav 1 tačka 9 Statuta Univerziteta Crne Gore, Senat Univerziteta Crne Gore, na sjednici održanoj 19. aprila 2019. godine, donio je

O D L U K U O IZBORU U ZVANJE

Dr SANJA JANČIĆ-RAŠOVIĆ bira se u akademsko zvanie redovni profesor Univerziteta Crne Gore za oblast **Matematika (Algebra 1) na Prirodno-matematičkom fakultetu Univerziteta Crne Gore i (Matematika 3 i Matematika sa informatikom) na nematičnim fakultetima, na neodređeno vrijeme.**

Broj:03-1337
Podgorica, 19.04.2019. godine

SENAT UNIVERZITETA CRNE GORE
PREDSJEDNIK
Prof.dr Danilo Nikolić, rektor

Na osnovu člana 72 stav 2 Zakona o visokom obrazovanju („Službeni list Crne Gore“ br. 44/14, 47/15, 40/16, 42/17, 71/17 55/18 i 3/19) i člana 32 stav 1 tačka 9 Statuta Univerziteta Crne Gore, Senat Univerziteta Crne Gore, na sjednici održanoj 19. aprila 2019. godine, donio je

O D L U K U O IZBORU U ZVANJE

Dr JELENA RAKOČEVIĆ bira se u akademsko zvanie redovni profesor Univerziteta Crne Gore za oblast **Botanika (Sistematika algi, osnovne studije, studijski program Biologija, Sistematika glisti i lišajeva, osnovne studije, studijski program Biologija) i oblast Ekologija (Hidrobiologija, osnovne studije, studijski program Biologija, Biocenologija, master studije, studijski program Biologija) na Prirodno-matematičkom fakultetu Univerziteta Crne Gore, na neodređeno vrijeme.**

Broj:03-1338
Podgorica, 19.04.2019. godine

SENAT UNIVERZITETA CRNE GORE
PREDSJEDNIK
Prof.dr Danilo Nikolić, rektor

Na osnovu člana 72 stav 2 Zakona o visokom obrazovanju („Službeni list Crne Gore“ br. 44/14, 47/15, 40/16, 42/17, 71/17 55/18 i 3/19) i člana 32 stav 1 tačka 9 Statuta Univerziteta Crne Gore, Senat Univerziteta Crne Gore, na sjednici održanoj 19. aprila 2019. godine, donio je

O D L U K U O IZBORU U ZVANJE

Dr ANA PEJANOVIĆ bira se u akademsko zvanie vanredni profesor Univerziteta Crne Gore za oblast **Ruski jezik na studijskom programu Ruski jezik i književnost-osnovne studije (Ruski jezik 5 -Sintaksa 1, Ruski jezik 6 – Sintaksa 2, Ruski jezik 2 – Morfologija 1, Savremeni ruski jezik -I Nivo A1, Ruski jezik 4 – Leksikologija, leksikografija, frazeologija)** na Filološkom fakultetu Univerziteta Crne Gore, na period od pet godina.

Broj:03-1339
Podgorica, 19.04.2019. godine

SENAT UNIVERZITETA CRNE GORE
PREDSJEDNIK
Prof.dr Danilo Nikolić, rektor

SADRŽAJ:

1. REFERATI ZA IZBOR U ZVANJA

Elektrotehnički fakultet

Referat za izbor u akademsko zvanje za oblast:
Računarstvo i Digitalna obrada 1

Referat za izbor u akademsko zvanje za oblast:
Telekomunikacije 8

Prirodno-matematički fakultet

Referati za izbor u akademsko zvanje za oblast
Opšta grupa bioloških predmeta 14

Filološki fakultet

Referat za izbor u akademsko zvanje za oblast
Italijanistika 21

Referat za izbor u akademsko zvanje za oblast
Montenegrizika/Srbistika 27

Referat za izbor u akademsko zvanje za oblast
Romanistika-Francuski jezik 34

Referat za izbor u akademsko zvanje za oblast
Ruski jezik 38

Filozofski fakultet

Referati za izbor u akademsko zvanje za oblast
Didaktika 46

2. ODLUKE UPRAVNOG ODBORA UCG
SA SJEDNICA OD 10-11.04. I 15-16.04.2019. G. 52

3. ODLUKE SENATA UNIVERZITETA CRNE GORE
SA SJEDNICE ODRŽANE 19.04.2019. G. 53

UCG
Univerzitet Crne Gore

BILTEN

ISSN 1800-5101

Univerziteta Crne Gore

<http://www.ucg.ac.me>

Univerzitet Crne Gore
Cetinjska br. 2

Broj : 455
Godina : 2019.
Podgorica, 10. april 2019.

Broj primjeraka : 50

REFERAT

Za izbor u akademsko zvanje za oblast: **Analitička hemija** na Metalurško-tehnoškom i nematičnim fakultetima.

Konkurs je objavljen u dnevnom listu „Dan“ od 21.11.2018. godine. Na raspisani Konkurs javila se kandidatkinja **DR VESNA VUKAŠINOVIĆ-PEŠIĆ**.

BIOGRAFIJA

Rođena sam 1. 05. 1975. godine u Pljevljima, Republika Crna Gora. Osnovnu i srednju školu završila sam u Titogradu, sa odličnim uspjehom i dobitnik sam diplome "Luča".

Metalurško-tehnoški fakultet u Podgorici upisala sam školske 1993/94 i završila ga u predviđenom roku 1998. godine, sa prosječnom ocjenom u toku studija 9,10 i ocjenom 10 na diplomskom radu. Tokom studija bila sam dobitnik studentske nagrade "19 decembar", kao i nagrade za najboljeg studenta završne godine studija.

Poslijediplomske studije na Hemijskom fakultetu (katedra za Analitičku hemiju), Univerziteta u Beogradu upisala sam u novembru 1998. godine, završila ih sa prosječnom ocjenom 9,33, a inagistarski rad pod nazivom "Razvoj derivativne spektrofotometrijske metode za određivanje vitamina C u voću, povrću i sokovima" odbranila sam u aprilu 2003. godienc i tako stekla akademsko zvanje Magistra hemijskih nauka.

U decembru 2005. godine na Tehnološko-metalurškom fakultetu u Beogradu prijavila sam temu doktorske disertacije "Razvoj metoda za hemijsku analizu arsena u eko-sistemu pod uticajem termoeenergetskih objekata" koju sam odbranila u maju

2011. god. i time stekla naučni stepen Doktora tehničkih nauka iz oblasti hemije i hemijske tehnologije. Nostrifikaciju ove diplome je izvršilo Ministarstvo prosvjete i sporta Crne Gore rješenjem od 15.06. 2011. godine.

PODACI O RADNIM MJESTIMA I IZBORIMA U ZVANJA

Radni odnos na Metalurško-tehnoškom fakultetu u Podgorici zasnovala sam u januaru 1999. godine u svojstvu saradnika-poslijediplomca. U decembru 2003. godine na istom fakultetu izabrana sam u zvanje asistenta za predmete: Analitička hemija, Instrumentalne metode hemijske analize, Analiza vode, vazduha i tla i Karakterizacija materijala (hemijski dio). U januaru 2009. godine izabrana sam u zvanje stručnog saradnika za sledeće predmete: Analitička hemija I, Analitička hemija II i Instrumentalne metode na MTF-u i na Farmaciji, Ispitivanje zagađivača u životnoj sredini, Zagađivanje i degradacija životne sredine i Karakterizacija materijala na MTF-u. Nakon sticanja akademskog naziva doktora tehničkih nauka prevedena sam u zvanje viši stručni saradnik juna 2011. godine.

U zvanje docenta sam izabrana u aprilu 2014. god. za predmete: Analitička hemija I (Farmacija), Analitička hemija II (Farmacija), Analitička hemija II (MTF) i Analitička hemija u farmaceutskoj praksi (Farmacija). Pored nastave iz ovih predmeta angažovana sam da izvodim nastavu i iz Analitičke hemije (PSP Zaštita životne sredine), Odabranih poglavlja analitičke hemije I (Farmacija) i Hemijskog računa (MTF). Od oktobra 2015. god. obavljam dužnost rukovodioca studijskog programa Hemijska tehnologija.

KLASIFIKACIONA BIBLIOGRAFIJA

KVANTITATIVNA OCJENA REFERENCI DO POSLEDNJEG IZBORA

(Spisak referenci je dat u Biltenu UCG broj 315. od 03. 12. 2013. godine)

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST						UKUPNI BROJ BODOVA
1.1. Monografije	1.1.1.	1.1.2.	1.1.3.	1.1.4.	1.1.5.	
Broj referenci*broj bodova						
1.2. Radovi objavljeni u časopisima	1.2.1.	1.2.2.	1.2.3.	1.2.4.		
Broj referenci*broj bodova	3x7 2x6 2x3,5 5x3	1x4	2x0,75			60,5
1.3. Radovi na kongresima, simpozijumima, seminarima		1.3.1.	1.3.2.	1.3.3.		
Broj referenci*broj bodova		8x0,67 13x0,5 4x0,4 1x0,25	1x0,5 2x0,33			14,87
1.4. Uvodno, objavljeno plenarno predavanje			1.4.1.	1.4.2.		
Broj referenci*broj bodova						
1.5. Recenzije		1.5.1.	1.5.2.	1.5.3.		
Broj referenci*broj bodova		1x2				2
UKUPNO ZA NAUČNOISTRAŽIVAČKU DJELATNOST						77,37
3. PEDAGOŠKA DJELATNOST						
3.1. Udžbenici	3.1.1.	3.1.2.	3.1.3.	3.1.4.		
Broj referenci*broj bodova						
3.2. Priručnici		3.2.1.	3.2.2.	3.2.3.		
Broj referenci*broj bodova						
3.3. Gostujući profesor			3.3.1.	3.3.2.		
Broj referenci*broj bodova						
3.4. Mentorstvo		3.4.1.	3.4.2.	3.4.3.		

AA u realnom uzorku manja nego u sintetički dobijenim rastvorima AA.

U radu pod rednim brojem 6 („Wild Bilberry (Vaccinium myrtillus L., Ericaceae) from Montenegro as a Source of Antioxidants for Use in the Production of Nutraceuticals“) su predstavljeni rezultati ispitivanja korelacije hemijskog sastava i antioksidativne sposobnosti divlje borovnice sa područja Bjelasice, Crna Gora. Na osnovu identifikovanih vrsta fenolnih jedinjenja i velikog sadržaja esencijalnih metala u ekstraktima lista i ploda borovnice istaknuta je mogućnost korišćenja ove biljke u prehrambenoj i farmaceutskoj industriji.

U radu „Sorption of cadmium from water using neutralized red mud and activated neutralized red mud“ pod rednim brojem 7 je ispitivana mogućnost uklanjanja kadmijuma iz vodenih rastvora pomoću različitih sorbenata dobijenih transformacijom industrijskog otpada na bazi crvenog mulja, kao i uticaj pojedinih parametara na efikasnost njihovog uklanjanja. Na osnovu visoke vrijednosti sorpcionog kapaciteta i kratkog vremena koje je potrebno za sorpciju pokazano je da se korišćeni sorbeni mogu efikasno upotrijebiti.

Radovi publikovani u materijalima naučnih skupova su po tematici slični tematici navedenih naučnih radova. Generalno, broj radova svedoči o uspešnom naučno-istraživačkom radu a njihova tematika odgovara predmetima za koje je raspisan konkurs. Kandidat je bila angažovana i na recenziranju pet radova iz oblasti Analitičke hemije za časopise koji se nalaze u međunarodnim bazama podataka.

Analizirajući rezultate naučno-istraživačkog rada može se zaključiti da kandidat dr Vesna Vukašinović-Pešić ispunjava potrebne uslove za izbor u akademsko zvanje vanredni profesor, koji su predviđeni Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja, Statutom UCG i Zakonom o visokom obrazovanju.

PEDAGOŠKI RAD

Kandidat ima 20 godina univerzitetskog pedagoškog iskustva koji je ostvarila kroz izvođenje eksperimentalnih i računskih vježbi i predavanja.

Pored nastave iz predmeta na koje je birana u zvanje docenta (Analitička hemija I (Farmacija), Analitička hemija II (Farmacija), Analitička hemija II (MTF) i Analitička hemija u farmaceutskoj praksi (Farmacija) kandidat izvodi nastavu i iz Analitičke hemije (PSP Zaštita životne sredine), Odabranih poglavlja analitičke hemije I (Farmacija) i Hemijskog računa (MTF).

Kandidat izvodi predavanja prema inostranim referentnim udžbenicima.

Na osnovu anketa studenata iz predmeta na kojima je dr Vesne Vukašinović-Pešić izvodila nastavu zadnjih pet godina Vijeće Metalurško-tehnološkog fakulteta se pozitivno izjasnilo o pedagoškim aktivnostima kandidata dajući joj ocjenu 5.

Treba istaći i da kandidat od 2015. god. obavlja dužnost rukovodioca studijskog programa Hemijska tehnologija na MTF-u, Podgorica, tako da aktivno učestvuje u praćenju izvođenja nastavnog procesa na ovom studijskom programu.

Dakle u pogledu pedagoških kvaliteta, sinatram da kandidat ispunjava sve uslove za izbor u zvanje vanrednog profesora.

STRUČNI RAD

Kandidat je od poslednjeg izbora u zvanje, kao član tima, radila na realizaciji jednog nacionalnog i tri bilateralna projekta. Kandidat je bila više puta i član organizacionog odbora međunarodnog simpozijuma Ekologa Crne Gore, a član je i u uredničkom odboru časopisa Ecologica Montenegrina.

Imajući u vidu navedene aktivnosti kandidata na planu stručnog rada moguće je konstatovati da i u ovom pogledu ispunjava sve uslove tražene za izbor u zvanje vanredni profesor.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO ISTRAŽIVAČKI RAD	23	68	49,13	126,50
3. PEDAGOŠKI RAD			10	15
4. STRUČNI RAD	4	7	10	20
UKUPNO	27	75	69,13	161,5

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu priloženog konkursnog materijala i raspoloživih podataka o naučno-istraživačkim aktivnostima, pedagoškom i stručnom radu, zaključujem da kandidat dr Vesna Vukašinović-Pešić, u skladu sa priloženim bodovnim vrednovanjem, ispunjava sve uslove predviđene Zakonom i pratećim zakonskim aktima za izbor u zvanje **vanredni profesor**. Stoga, sa zadovoljstvom, predlažem Senatu Univerziteta Crne Gore da izvrše izbor dr Vesne Vukašinović-Pešić, u zvanje **vanredni profesor** za oblast Analitička hemija (predmeti „Analitička hemija I“, „Analitička hemija II“ i „Odabrana poglavlja Analitičke hemije I“ na Medicinskom fakultetu i „Analitička hemija II“ na Metalurško-tehnološkom fakultetu u Podgorici).

RECENZENT

Dr Refik Zejnilović, red. prof.
analitičke hemije u penziji
Metalurško-tehnološkog fakulteta
Univerziteta Crne Gore, Podgorica

REFERAT

Za izbor u akademsko zvanje za oblast: **Srbistika** (Srpski jezik i književnost) za grupu predmeta: *Savremeni srpski jezik3 (morfologija), Savremeni srpski jezik4 (tvorba riječi), Frazeologija srpskog jezika, Leksikologija i leksikografija srpskog jezika* na Filološkom fakultetu.

Konkurs je objavljen u dnevnim novinama od 29. juna 2018. godine. Na raspisani Konkurs javila se kandidatkinja **DR DRAGA BOJOVIĆ**.

BIOGRAFIJA

Rođena sam 24.11.1964. godine u selu Đurđevića Tara, opština Pljevlja, Crna Gora. Osnovnu školu pohađala u Đurđevića Tari i Kosanici a srednju u Pljevljima. Dobitnik sam i diplome Luča. Studije srpskohrvatskog jezika i jugoslovenskih književnosti na Odsjeku za srpskohrvatski jezik i jugoslovenske književnosti upisala 1984. godine, a završila 16.11.1989., odbranivši diplomski rad na temu *Govor Đurđevića Tare*.

Godine 1989. upisala sam postdiplomske studije na Filološkom fakultetu u Beogradu, smjer *Nauka o jeziku*, a završila 17. 2.1999. godine, odbranivši magistarski rad pod naslovom: *Kongruencija s(a) višeclanom naporednom subjekatskom sintagmom u srpskom jeziku* čime sam stekla akademski naziv *magistar filoloških nauka*.

Doktorsku disertaciju pod nazivom *Govor Potarja* odbranila sam 12. novembra 2009. godine na Filološkom fakultetu u Beogradu i stekla naučni stepen *doktora filoloških nauka*. Rješenje o nostrifikaciji potvrde, tj. diplome o stečenom akademskoj tituli izdato je 4.februara 2010. od Ministarstva prosvjete i nauke Crne Gore. U zvanje docenta izabrana sam 8. marta 2013. godine.

PODACI O RADNIM MJESTIMA I IZBORIMA U ZVANJE

Nakon završetka studija, školske godine 1989/90. radila sam u srednjoj Ekonomskoj školi u Pljevljima. Od prvog oktobra 1991. godine radim na Filozofskom fakultetu u Nikšiću u zvanju asistenta pripravnika, od 1999. u zvanju asistenta za lingvističku grupu predmeta na Odsjeku za srpski jezik i književnost, a od 2008. u

zvanju saradnika u nastavi za lingvističku grupu predmeta na Studijskom programu za srpski jezik i južnoslovenske književnosti. Dugi niz godina obavljala sam dužnost sekretara Odsjeka za srpski jezik i književnost. U zvanju asistenta pripravnika, asistenta i saradnika držala sam časove vježbi iz skoro svih lingvističkih disciplina na Odsjeku, kasnije Studijskom programu za srpski jezik i književnost i nematičnim odsjecima (*Engleski jezik i književnost, Učiteljski studij, Ruski jezik i književnost; Savremeni srpski jezik (Fonetika, fonologija i pravopis, Morfolagija i tvorba riječi, Sintaksa proste i složene rečenice, Sintaksa padeža i glagola), Dijalektologija i akcentologija, Srpski jezik I i II, Staroslovenski jezik, Istorija srpskog jezika*). Na nematičnim katedrama držala

sam časove predavanja iz *Srpskog jezika i kulture govora i Srpskog jezika I i II* na Studijskom programu za predškolsko vaspitanje i Studijskom programu za engleski jezik i književnost.

U zvanju docenta držim predavanja iz Savremenog srpskog jezika 3 i 4 na Studijskom programu za srpski jezik i književnost i maternjeg jezika na Studijskom programu za ruski i francuski jezik i književnost. Školske 2016/2017. držala sam predavanja na Studijskom programu za obrazovanje učitelja na albanskom jeziku.

Dvije školske godine od 1998. do 2000. radila sam kao lektor i predavač srpskog jezika u Rusiji, na Državnom univerzitetu u Sankt Peterburgu (Katedra za slovensku filologiju).

KLASIFIKACIONA BIBLIOGRAFIJA

KVANTITATIVNA OCJENA REFERENCI DO POSLEDNJEG IZBORA

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO ISTRAŽIVAČKI RAD		41		86.00
4. STRUČNI RAD		10		15.90
UKUPNO		51		101.90

(SPISAK REFERENCI DAT JE U BILTENU UNIVERZITETA BR. 300 OD 8.mart 2013.)

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST						UKUPNI BROJ BODOVA
1.1. Monografije	1.1.1.	1.1.2.	1.1.3.	1.1.4.	1.1.5.	
Broj referenci*broj bodova				1*3,5	1*1,5	5
1.2. Radovi objavljeni u časopisima	1.2.2.	1.2.2.	1.2.3.	1.2.4.		28
Broj referenci*broj bodova		7*22	2*6			
1.3. Radovi na kongresima, simpozijumima, seminarima	1.3.1.	1.3.2.	1.3.3.			51
Broj referenci*broj bodova	19*34	17*17				
1.4. Uvodno, objavljeno plenarno predavanje	1.4.1.	1.4.2.				2
Broj referenci*broj bodova	1*2					
1.5. Recenzije	1.5.1.	1.5.2.	1.5.3.			86
Broj referenci*broj bodova						
UKUPNO ZA NAUČNOISTRAŽIVAČKU DJELATNOST						86
4. STRUČNA DJELATNOST						15,90
4.1. Stručna knjiga	4.1.1.	4.1.2.				
Broj referenci*broj bodova						8
4.2. Urednik ili koeditor	4.2.1.	4.2.2.	4.2.3.			
Broj referenci*broj bodova						1*1
4.3. Stručni članak	4.3.1.					
Broj referenci*broj bodova	1*1					8*4
4.4. Objavljeni prikazi	4.4.1.					
Broj referenci*broj bodova	8*4					9*0,9
4.5. Popularno-stručni članci	4.5.1.					
Broj referenci*broj bodova	9*0,9					17*20
4.6. Ostala dokumentovana stručna djelatnost	4.6.1.					
Broj referenci*broj bodova	17*20					
UKUPNO ZA STRUČNU DJELATNOST						15,90

PREGLED RADOVA I BODOVA NAKON PRETHODNOG IZBORA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD	41	11	52	86	27.05	113.05
4. STRUČNI RAD	10	7		15.90	13.7	29.6
UKUPNO						142.11

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST	Br. ref.	Br. kan.
1.2.1 Радови који се налазе у међународним базама података		
1.Bojović, D. (2018), <i>Suglasnički sistem i važniji glasovni procesi u govoru Potarja u kontekstu nijašanih i prelaznih govornih tipova</i> , ANNALES-Anali za istrske in mediteranske studije, Anali di Studi istriani e mediteranei, Annals for Istrian and Mediterranean Studies-Series Historia et Sociologia, 28, 2018, 4, UDK 009, ISSN 1408-5348(Print) ISSN 2591-1775(On line), 895-906.	7	7
2.Бойовић, Д. (2019), <i>Еволуција лингвистичког и Crnogorski Jezik: sociolingvistički и</i>		

образовательный ракурс, Philological sciences, International Journal, Moscow, Russia, DOI 10.200339/PhS.19.003., 3-8, ISSN 2310-4287.	4	4	13. Исследования по славянским языкам бр. 20-1, Корейская ассоциация славистов Сеул ISSN 1226-2323. UDK2015, 109-120.	1	1
1.2.2. Радови у међународним часописима који се не налазе у базама података, а имају редовну међународну дистрибуцију			1.5.3. Радови објављени у домаћим часописима		
3. Bojović, D. (2015), <i>Tumačenje i perspektive semantizacije frazeoloških jedinica</i> , Jezikoslovni zapiski 21, 2015/2, ISSN 0354-0448.	4	4	14. Зборник радова са Научног скупа <i>Наука и евроинтеграције</i> , Филолошки факултет Универзитета у Источном Сарајеву (http://www.ffuis.edu.ba/index.php/n-ucni-s-up-vi/n-ucni-s-up-2016).	0,50	0,50
1.2.3. Радови објављени у домаћим часописима			15. Зборник радова <i>Српско језичко наслеђе на простору данашње Црне Горе и српски језик данас</i> (Херцег Нови, 2012), ISBN 978-9940-58009-4.	0,50	0,50
4. Шћепановић, М., Бојовић Д. (2018), <i>Ономастичке теме (и решења) Радмила Маројевића</i> , Српски језик XX III, 131-147, ISSN 03549259.	1,5	0,75			
5. Бојовић, Д. (2017), <i>О једном типу казне и клетве с компонентом камен у Његошеву језику</i> , Октоих: Часопис Одјелења за српски језик и књижевности Матице српске-Друштва чланова у Црној Гори VII/8, 103-108, ISSN 1800-9107.	1,5	1,5			
1.3.1. Међународни конгреси, симпозијуми, семинари			4. STRUČNA DJELATNOST	Bр. ref.	Bр. kan.
6. Бојовић, Д. (2014), <i>Значење фразеолошких јединица у дијалектским рјечницима</i> , Међународни научни скуп Дијалекти српског језика: истраживања, настава, књижевност I (књига сажетак), 43-44, ISBN 978-86-82031-31-4 (ЛКИЦ).	2	0,4	4.3. Стручни рад		
7. Бојовић, Д. (2017), <i>Национално и регионално у фразеологији</i> , Међународни научни скуп Наука без граница, <i>Зборник резимеа</i> , 40-41, ISBN 978-86-63-49-972-2.	2	0,4	16. Бојовић, Д. (2017), <i>Из (лингво)стилистике Огорјелице</i> , Коста М. Радовић, Кућа код Христа, Подгорица-Београд.	1	0,5
8. Бојовић, Д. (2013), <i>Нова „читање“ Његоша</i> , Од косовског завјета до Његошевог макрокозма, уредник проф. др Бранко Јовановић, 1-2 новембра, Косовска Митровица, 357-365, ISBN 978-86-6349-026-0.	2	2	17. Бојовић, Д. (2014), <i>Пред Вуковим спомеником, у новоду јубилеја</i> , Издавачки центар Матице Српске-Друштво чланова у Црној Гори, Октоих 5, 173-175, ISSN 1800-9107.	1	0,5
9. Бојовић, Д. (2012), <i>Научни и методолошки аспекти црногорског језика</i> , Српско језичко наслеђе на простору данашње Црне Горе и српски језик данас, уредник проф. др Јелица Стојановић, Зборник радова са Међународног научног скупа одржаног у Херцег Новом 20-23 априла, 343-352, ISBN 978-9948-580-09-4.	2	2	18. Бојовић, Д. (2018), <i>Један (п)оглед на дјелатност Вука Караџића као фразеолога</i> , НВО Актив професора српског језика и књижевности-Никшић, Слово 54, 184-195, ISSN 1800-6140.	1	0,5
1.3.2. Домаћи конгреси, симпозијуми, семинари			4.4. Објављени прикази, извјештаји, експертизе		
10. Бојовић, Д. (2012), <i>Значај источнохерцеговачког дијалекта за јединство српског књижевног језика</i> , Академија наука и уметности Републике Српске, Научни скупови. Књига XX IV, Одјелске књижевности и уметности Књига 13, Бања Лука, 255-265, ISBN 978-99938-21-43-4.	1	1	19. Бојовић, Д. (2015), <i>Вриједан допринос ономастици Радмила Жугић: Микротопонимија доњег слива Јабланице (семантичко-творбени аспект)</i> , Институт за српски језик, српска академија наука и уметности, Монографије 20, Београд 2014. (273.стр.), Октоих, Часопис Одјелења за српски језик и књижевност Матице Српске у Црној Гори, V/6 (2015), 135-138.	0,5	0,5
11. Бојовић, Д. (2015), <i>Обиљежја рода и пола код именица као морфолошке и семантичке категорије у српском језику</i> , Зборник радова са научног скупа Наука и слобода, Филолошке науке, Књига 9, том I/1, Пале 6-8. јуна 2014., 339-343, ISBN 978-99938-47-69-4.	1	1	20. Бојовић, Д. (2016), <i>приказ Зборника Дијалекти српског језика: истраживања, настава, књижевност, I</i> , уредник Радмила Жугић, Лесковачки културни центар, Педагошки факултет у Врању, Универзитет у Нишу, Лесковац-Врање; Октоих 7, 117-120, ISSN 1800-9107.	0,5	0,5
12. Бојовић, Д. (2016), <i>Семантичко-творбени потенцијал лексикс код Вука и Његоша и његово лингвокултуралне конотације (на примјеру концепта човјек)</i> , Радови са Деветог лингвистичког скупа Бошковићеве дани, 26. мај, ЦАНУ, Подгорица, 183-190, ISBN 978-86-7215-390-3.	1	1	21. Бојовић, Д. (2017), <i>приказ књиге Пут српског језика и писма Јелице Р. Стојановић</i> , Издавачки центар Матице Српске-Друштво чланова у Црној Гори, Октоих 8, 137-141, ISSN 1800-9107.	0,50	0,50
1.5.2. Рецензирање радова у међународним часописима који се не налазе у базама података, а имају редовну међународну дистрибуцију			22. Бојовић, Д. (2016), <i>приказ књиге Прстен магле Спасоја Бајовића</i> , НВО Актив професора српског језика и књижевности-Никшић, Слово 50, 182-183, ISSN 1800-6141.	0,50	0,50
			4.5. Популарно стручни чланци		
			23. Бојовић, Д. (2013), <i>Методе потискивања српског језичког идентитета у Црној Гори</i> , Научни скуп Српски језик и ћирилица основе српског идентитета, Зборник радова, 26-31, ISBN 978-9940-27-097-7.	0,1	0,1
			24. Бојовић, Д. (2017), <i>О питањима језика у савременој Црној Гори</i> , НВО Актив професора српског језика и књижевности-Никшић, Слово 52-53, 48-62.	0,1	0,1

4.6. Остала документована стручна дјелатност

Члан *Организационог одбора* скупова Српско језичко наслеђе на простору данашње Црне Горе и српски језик данас (Херцег Нови, 2012) и Српско језичко и књижевно наслеђе на простору данашње Црне Горе и српски језик и књижевност данас (Подгорица, 2017).

Сертификат за учешће у *Школи палеографије*. Српско удружење ћирилица. Требиње, 2017.

Рецензент зборника радова са *Међународног научног скупа Дијалекти српског језика: истраживање, настава, књижевност 1. Лесковац-Врање 2016*. Публикација (ZbDSJ1.pdf) је доступна на следећим сајтовима: <http://www.lkc.org.rs/index.php/izdavacki-program/zbornik> <http://www.pfvt.ni.ac.rs/publikacije.php?oblast=249>

Рецензент књиге *Говорне вјеште у науци и настави српског језика* Рада Лаловића, Центар за културу и информисање: Српско просвјетно и културно друштво Просвјета, Фоча.

Рецензент књиге *Дурмиторски говори* Миодрага Јовановића, Матица српска, Друштво чланова у Црној Гори, Посебна издања, књ.3., Никшић 2014, ISBN 978-9940-580-34-6.

Рецензент Зборника радова *Говори српски пиши* ћирилицом, Филип Вишњић, Београд 2018, ISBN 978-86-63-09.

Члан *Редакцијског одбора* за Сабрана дјела Косте Радовића, Штампар Макарије Београд, Октоих, Подгорица, Подгорица-Београд, ISBN 978-86-6311-172.

Сарадник на *пројекту ЦАНУ* Црногорски дијалекатски и ономастички комплекс;

Сарадник на *пројекту Института за језик САНУ* Дијалекатска истраживања српског језичког простора;

Члан Удружења књижевника Црне Горе;

Члан *Научног друштва за његовање и проучавање српског језика*.

Члан *Матице српске*-Друштво чланова у Црној Гори;

Члан *Савјета* Матице српске у Црној Гори;

Секретар Редакције часописа *Октоих*.

20 10

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJE LATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO ISTRAŽIVAČKI RAD	10	10	27.05	27.05
4. STRUČNI RAD			13.7	13.7
UKUPNO				41.2

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Доц. др Драга Бојовић је рођена 24.11.1964. године у селу Ђурђевића Тара, општина Пљевља, Црна Гора. Основну школу похађала је у Ђурђевића Тари и Косаници, а средњу у Пљевљима. Студије српскохрватског језика и југословенских књижевности, на Одсеку за српскохрватски језик и југословенске књижевности, уписала је 1984. године, а завршила 16. 11. 1989. године, када је одбранила дипломски рад на тему *Говор Ђурђевића Таре*. Године 1989. уписала је последијипломске студије на Филолошком факултету у Београду, смер *Наука о језику*, а завршила 17. 2. 1999. године, одбранивши магистарски рад под насловом: *Конгруенција с(а) вишечланом напоредном субјекатском синтагмом у српском језику* чиме је стекла академски назив *магистар филолошких наука*. Докторску дисертацију, с називом *Говор Потарја*, одбранила је 12. новембра 2009. године на Филолошком факултету у Београду и стекла научни степен *доктора филолошких наука*. Рјешење о нострификацији дипломе о стеченој академској титули издато је 4. фебруара 2010. од Министарства просвјете и науке Црне Горе. У звање доцента изабрана је 8. марта 2013. године.

Након завршетка студија, школске године 1989/90. радила је у средњој Економској школи у Пљевљима. Од првог октобра 1991. године ради на Филозофском факултету у Никшићу у звању асистента приправника, а од 1999. у звању асистента за лингвистичку групу предмета на Одсеку за српски језик и књижевност (од 2008. године Студијски програм за српски језик и јужнословенске књижевности). У звању асистента приправника, асистента и сарадника држала је часове вјешби из скоро свих лингвистичких дисциплина на Студијском програму за српски језик и књижевност и нематичним одсјецима (*Енглески језик и књижевност*, *Учитељски студиј*, *Руски језик и књижевност*): *Савремени српски језик* (Фонетика, фонологија и правопис, Морфологија и творба ријечи, Синтакса просте и сложене реченице, Синтакса надежа и глагола), *Дијалектологија и акцентологија*, *Српски језик I и II*, *Старословенски језик*, *Историја српског језика*, што је профилисало њено широко познавање научних и стручних проблема из области србистике и лингвистике уопште. На нематичним катедрама држала је часове предавања из *Српског језика и културе говори и Српског језика I и II* на Студијском програму за предшколско васпитање и Студијском програму за енглески језик и књижевност.

Након избора у звање доцента, држи предавања из *Савременог српског језика 3 и 4* на Студијском програму за српски језик и књижевност и матерњег језика на Студијском програму за руски и француски језик и књижевност. Школске 2016/2017. држала је предавања на Студијском програму за образовање учитеља на албанском језику.

Двије школске године, од 1998. до 2000, радила је као лектор и предавач српског језика у Русији, на Државном универзитету у Санкт Петербургу (Катедра за словенску филологију).

На основу степена образовања и досадашњих избора у звање, кандидат Драга Бојовић је стекла све услове да буде изабрана у звање ванредног професора за предмете: *Савремени српски језик 3 (морфологија)*, *Савремени српски језик 4 (творба ријечи)*, *Фразеологија српског језика*, *Лексикологија и лексикографија српског језика*.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG (UMJETNIČKOG) RADA

Др Драга Бојовић, доцент на Филолошком факултету у Никшићу за предмете *Савремени српски језик 3 (морфологија)*, *Савремени српски језик 4 (творба ријечи)*, *Српски језик I и II* и *Српски језик 2*, у свом научном раду показала је интересовање и компетенцију за врло широки дијапазон филолошко-лингвистичких истраживања, чега је резултат значајна библиографија.

Она је своја научна истраживања усмјерила на граматику савременог српског језика на свим нивоима: фонетско-фонолошком, морфонолошком, морфолошком, лексичко-

семантичком, синтаксичко-семантичком. Свој научни рад посветила је и творби ријечи и фразеологији, нарочито у посљедње вријеме. Бројем и квалитетом публикованих научних радова у водећим научним часописима у Србији и Црној Гори, као и у иностранству, задовољава услове за избор у звање ванредног професора универзитета. Кандидат доц. др Драга Бојовић, што се види из биографских и библиографских података, има иза себе велико наставно и научно искуство. Наставну каријеру градила је и изградila на Филозофском, односно Филолошком факултету у Никшићу, а значајна искуства стекла је и у иностранству (Санкт Петербургу, као лектор и предавач). Учествовала је на научним скуповима у Пољској, Бугарској, а из учешћа су проишле научне публикације, а има објављен рад и у репрезентативном славистичком часопису у Њемачкој. На научном плану постигла је изузетне резултате, што се лако види из приложене библиографије. Њена истраживања могу послужити као добар образац за постављање и разрјешавање комплексних питања из области науке о језику. Зато су њени реферати на научним скуповима у земљи и иностранству увијек изазивали пажњу и високе оцјене. Радове др Драге Бојовић налазимо у зборницима са научних скупова, научним часописима, домаћег и међународног карактера, као и у часописима који се налазе у међународним базама података. Осим тога, научну пажњу усмјерила је и на савремена социolingвистичка кретања на простору који је некада био обухваћен називом за језик – српскохрватски, што је резултирало знатним бројем радова из ове области. Резултати до којих долази испитујући језичке феномене, снажно су утемељени и веома значајни не само за србистику већ и за лингвистику уопште.

У претходном периоду, од избора у звање доцента, др Драга Бојовић објавила је десет радова које су стручним рецензентима с правом квалификовали као вриједна научна остварења и вриједне прилоге науци о језику. Објавила је три научна рада репрезентативног карактера, један рад се налази на А&HCI листи, други у међународном часопису који се налази у међународним базама података, и трећи у међународном часопису који има редовну међународну дистрибуцију (SCOPUS листа). Треба узети у обзир чињеницу да је веома тешко објавити радове из области србистике и славистике у часописима који су препоручени мјерилима, а услов су за избор у звање, јер је часопис из ове, уже научне и стручне области, веома мали број на одговарајућим листама.

Учествовала је на четири међународна и три домаћа научна скупа.

Будући да није могуће оваквом приликом давати детаљан осврт на сва њена научна достигнућа, ми ћемо овдје нешто више казати само о три рада који су нам посебно скренули пажњу.

1. Рад *Suglasnički sistem i važniji glasovni procesi u govoru Potarja (u kontekstu miješanih i prelaznih govornih tipova)* објављен је у часопису *Annales, Series Historia et Sociologia*, 28, 2018, 4, KOPER 2018, *Analiza iz istrske in mediteranske študije, Series Historia et Sociologia*, 28, 2018, 4 (UDK 009 ISSN 1408-5348, ISSN 2591-1775), часопису који се налази у међународној бази података (A&HCI листа). Аутор се у раду бави веома значајним и незаобилазним проблемима говора на формацијским границама, а у оквиру тога сугласничким системом и важнијим гласовним процесима. То су једини од најкомплекснијих проблема филологије и лингвистике јер је за њихово представљање важно узети у обзир више чинилаца: утицај граница савремених формација на историјскојезички континуитет говора, историјско наслеђе и савремени контекст. Рад је значајан и са дијалектолошког, и са историјскојезичког аспекта, а и са аспекта савремених дијалекатских кретања. Ту се преплићу и лингвистички и социolingвистички фактори, које је неопходно сагледати у међуодносу, да би се адекватно представиле карактеристике мјешаних и прелазних говора. Посебно тежак задатак за описивање и представљање језичких изоглоса, представља то што се ови говори (истог историјскојезичког наслеђа) данас налазе из тромеђи трију државотворних формација: Црне Горе, Србије, Босне и Херцеговине. Као парадигма за опис послужили су говори Потарја. У раду се показује како се језик (ареално посматран) развија у историјском континууму и како границе различитих савремених формација нијесу и границе језичких изоглоса; границе између дијалеката и говора условног су карактера: у говорима на тромеђи преплићу се особине источнохерцеговачког дијалекта (структурно најближе основици стандардног српског језика), потом особине говора

босанског типа српског језика, те зетско-рашког типа. Сва ова преплитања рефлектовала су се на језичке изоглосе које су узете за разматрање у раду, па је свака од језичких црта појединачно анализирана и стављена у шири оквир. За идентификовање, анализу и представљање овако комплексне проблематике потребно је особено стручно и научно познавање, како стања на терену (уз теренска истраживања) тако и достигнућа савремене науке о језику. Аутор је све ове моменте, сопствена истраживања и стечена знања, веома успјешно сабрао, из чега су проистекли вриједни и незаобилазни научни закључци.

2. Са становишта савремених тенденција у језику веома је занимљив рад *Обиљежја рода и 'пола' код именица као морфолошке и семантичке категорије у српском језику*, с обзиром да су се данас категорија рода и пола, под утицајем различитих идеолошких и социокултурних тенденција, почеле мијешати и, са становишта лингвистике као науке, кривотворити. У раду се разматрају граматичка, морфолошка и семантичка обиљежја рода и 'пола', историјска перспектива и савремено стање. Аутор полази од општепознате поставке у граматичи да род не значи пол: пол се тиче биолошких (физичких) разлика између јединки исте врсте што је разлика коју исказују атрибутивни опозити *мушко – женско* (или *мушкарац – жена, мушка – женка*) док је *род* у језику издвојен граматичком анализом. Савремене тенденције, као посљедња изванлингвистичких утицаја, које су често имале за посљедицу и насиље над језиком, његовом природом и историјским континуитетом, водиле су ка формирању *модификованих femininita* у српском језику, који се коси са његовом природом, што је довело до многих проблема и неспоразума, па и до насиља над језиком, његовом природом и формирањем нових творбених рјешења (најчешће несагласних са природним развојем језика) јер се, као показује аутор, од свих именица мушког рода не могу извести именске женског рода, а да се тиме не наруши језички систем, све у циљу „родне равноправности“. Међутим, заборавља се да „мушка форма“, системски гледано, не постоји у сфери именовања звања, занимања и титула, јер постоји велики број именица које су, граматички гледано, мушког рода, али нијесу потпуно маркиране. Оне су, како показује доц. др Драга Бојовић, просто име неког звања и занимања, и мушког и женског. Често управо употреба именица граматичког женског рода указује на дискриминацију, закључује се у раду на основу конкретних примјера и језичке праксе.

3. У раду *Еволуција лингвонима Crnogorski Jazik: sociolingvistički и образователнији ракурси*, којег је објављен у *Philological sciences, International Journal, Moscow, Russia*, аутор на веома поуздан и научан начин представља језичке процесе на „постсрпскохрватском“ језичком простору, са посебним акцентом на простор Црне Горе. Проблем је сагледан у четири кључна правца: 1) садржај Устава, закона и прописа и њихова примјена, 2) опредјељење друштвеног колектива, 3) опредјељења учесника наставног процеса, 4) искључивост по питању убијеника за матерњи језик. Након аналитичког представљања свих ових сегмената, аутор долази до важних и стручно и научно утемељених и образложених закључака: дезинтеграциони процеси политичког карактера бившег југословенског простора докијели су и процесе конструкције нових (не)језичких идентитета (хрватског, босњачког/босанског, црногорског). Такви процеси, одвојени од, и дијахроног и синхроног, а научног приступа питању језика (Хрватска, Босна и Херцеговина), изразито политичког (уз режимску хегемонију, након прасни, на неки начин, вољом народа, изградом неке врсте стандарда) и политиканског (Црна Гора, без воље народа, репресијом) карактера, усмјерени су на постепено потискивање српског идентитета језика. Потискивање тог идентитета у Црној Гори одвијало се и одвија путем *репресије*, преко Устава и закона који се рефлектују на образовни систем. На једној страни, како налазимо код аутора, имамо историјски, друштвени и научни континуитет српског језика, а на другој, потискивање имена српског језика и србистике, научно и историјским континуитетом утемељене дисциплине.

У раду налазимо и посебан осврт и на творбени (и лексикосемантички) аспект извођења имена за језик, па се показује да ии само именовање није изведено у складу са творбено-лексичким моделима и могућностима, већ и у том дијелу постоји неусаглашеност и некомпатибилност са научним критеријумима. Такође, сагледавајући и питање назива предмета за матерњи језик у образовном систему Црне

Горе из више угла, аутор показује да оно није ријешено на прихватљив начин. Видио је одсуство темељног научно-стручног приступа, као и одсуство демократичности, која би требало да подразумева изнајмање најбољих рјешења за цијелу друштвену заједницу, из чијих потреба се изводе одређена рјешења, прописи и закони. Обрнут процес, спровођен у Црној Гори, наметањем рјешења државних и просвјетних власти, није допринио интегрисаном образовању у Црној Гори, а камоли шире, – налазимо као закључак у раду, који ће остати као важно историјско свједочанство, како се објективно и на научно утемељеним основама рјешавају важија питања из области лингвистике, социолингвистике, па и језичке политике.

СТРУЧНА ДЈЕЛТНОСТ

Радове и прилоге др Драге Бојовић одликује стручност, методолошка заснованост и примјењеност. Упозната је са актуелном научном проблематиком и зналачки примјењује њена достигнућа. О томе свједочи објављени језички савјети, прикази књига и студија у којима се критички обрађују савремене научностручне појаве. Др Драга Бојовић је била члан програмских одбора на међународним научним конференцијама, сарадник је више научних институција у Црној Гори и Србији, члан редакција у зборницима и часописима, учествовала је у реализацији пројеката, рецензент је књига и монографија.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Др Драга Бојовић има значајно педагошко искуство стечено унверзитетским асистентским и наставним радом на факултетима у Никшићу и Санкт-Петербургу. Она је одмах по завршетку студија ступила на универзитет. Врло успјешно, савјесно, стручно и ауторитативно изводи наставу из више дисциплина. У сарадњи са студентима је непосредна и блиска, од студената је уважена и поштована. О томе свједочи и већина анкета студената. Често је била и члан комисија за одбрану дипломских и магистарских радова. Све те послове обављала је и обавља савјесно, дисциплиновано, одговорно. Студенти цијене њено знање, компетентност у струци и науци.

Приступно предавање за прво академско звање представља аутентично срочен и модерно презентован рад на актуелну проблематику родно-сензитивног језика, чиме је и потврдила педагошку оспособљеност за позив предавача, чији се погледи простиру и на актуелне лингвистичке теме. Настоји, а и постиже, да студенти изграде критичко мишљење као предуслов академској професионалности. Њена истраживања се не исцрпљују, како смо већ и рекли, на грађи из савременог језика, него појаве прати и у ширем временском контексту, а тај приступ увијек доноси научно утемељене резултате.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD	41	11	52	86	27.05	113.05
4. STRUČNI RAD	10	7	17	15.90	13.7	29.6
UKUPNO						142.65

Табела радова коју је приложила др Драга Бојовић тачна је што показују приложени радови уз конкурсни материјал. И, бодовна вриједност радова је такође тачна што нам потврђује значај и стварна вриједност сваког рада понаособ.

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

На основу свга изложенога слиједи да доцент др Драга Бојовић у складу са Законом о високом образовању (Сл. лист РЦГ, бр. 60/63), Статутом Универзитета Црне Горе, Мјерилима за избор у академски и научна звања, има изузетно вриједне научне, стручне и наставне квалитете. Присуствујући њеним наступима на научним конференцијама и

еимпозијумима, могу констатовати да је ријеч о предаиом и талентованом научнику и наставнику, одличном познаваоцу научне и стручне продукције, код нас и у свијету. У својим научним радовима испољава минуциозност, аналитичност и систематичност. Увидом у научне и стручне радове Драге Бојовић, закључујемо да испуњава све услове за избор у звање ванредног професора. Стога имам посебно задовољство да Вијећу Филолошког факултета у Никшићу и Сенату Универзитета Црне Горе предложим да доц. др Драгу Бојовић **изаберу у звање ванредног професора** за предмете *Савремени српски језик 3 (морфологија), Савремени српски језик 4 (творба ријечи), Фразеологија српског језика, Лексикологија и лексикографија српског језика*.

Предлог произилази из њене библиографије релевантне за научну област за коју се бира, као и из њене успјешне унверзитетске биографије.

RECENZENT

Проф. др Јелица Стојановић
Никшић

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

По завршетку редовног основношколског и средњошколеког степена образовања Драга Бојовић уписује студије српскохрватског језика и југословенске књижевности на Филозофском факултету у Никшићу. Већ од првих студенских дана одређила се на смјер науке о језику на коме је и дипломирала. Постдипломске студије наставља у Београду на Филозофском факултету и након одлично положених испита магистрира на смјеру Наука о језику (тема: Конгруенција с(а) вишечланом номиналном синтагмом у српском језику). На истом Факултету одбранила је докторску тезу (тема: *Говор Потарја*) и стекла докторат из науке о језику. Тиме је др Драга Бојовић испунила први и основни услов за избор у унверзитетска наставна звања.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG (UMJETNIČKOG) RADA

Доц. др Драга Бојовић, што се види из библиографских података, има богато искуство у настави и науци. Наставну праксу етицала је на Филозофском факултету у Никшићу, прво као асистент приправник, па затим асистент и доцент. Употпунила ју је радећи двије године као лектор и предавач на Државном универзитету у Санкт Петербургу, на Катедри за словенске језике.

На научно-истраживачком плану постигла је изванредне резултате. Непрекидно истражује, тумачи и осветљава језичке законитости и кретања на подручју српског језика. Тематски распони лингвистичких истраживања др Драге Бојовић су врло пространи и за једног унверзитетског наставника врло разгранати. Успјешно се бави језичком проблематиком у свим областима српског језика – дијалектологијом, акцентологијом, ономастиком, историјом језика и савременим српским језиком, творбом ријечи, лексикологијом и семантиком, нормативистиком и социолингвистиком и на свим његовим нивоима – фонетско-фонолошким, морфонолошким, морфолошким, морфолошко-творбеним, творбеним, творбено-семантичким и синтаксичким.

Посебну пажњу и са много истраживачког напора у области фонологије, морфологије и творбе ријечи, семантике и фразеологије српског језика и многим језичким феноменима унутар њих, посветила је историјској генези појединих питања, користећи грађу са терена коју је савјесно и детаљно разрадила у својој докторској дисертацији *Говор Потарја*; врло успјешно их најприје дијахроно посматра и тумачи њихову генезу од најранијих дана до савременог стања. Резултати добијени дијахроничким и синхроничким посматрањем језичких феномена значајни су и са практичног и са теоријског аспекта не само за славистику него и за науку о језику уопште. Ово тим прије јер су њене анализе и тумачења спроведени врло успјешно, прецизно и врло су поуздани.

И након положеног доктората Драга Бојовић је наставила истим темпом и еланом озбиљно да истражује народне говоре,

njihovu gramatičku strukturu. Ne snima ona samo savremeno stanje nego uvijek ide da dokuchi starije stanje, da ga proучи, опише и добро анализира. Она се, дакле, не бави само савременом дијалектологијом. Она изучава и стање у историјској дијалектологији. Тако, на примјер, испитујући неке језичке особености у паптровским исправама (16. и 17 в.), лореди их са стањем у данашњим говорима Паптровића и другим говорима у окружењу. Испитивања која је ауторка овога текста вршила репрезентују старију и данашњу дијалекатску ситуацију краја из кога потичу.

Наши дијалектолози у монографијама о народним говорима најчешће описују њихов фонетско-фонолошки, морфонолошки и прозодијски систем. Синтакса је најчешће запостављена. Драга Бојовић и на том послу има вриједне прилоге. Поред скоро урађене *Синтаксе говора Потарја* и уз њу приложене фразеологије, она је дала и неколико запажених радова из ове области који су од стручних рецензата из области науке о језику оцењени као значајни и представљају велики допринос науци о језику уопште.

За ову прилику посебно ћу се осврнути на три рада.

Д. Бојовић, *Сугласнички систем и важнији гласовни процеси у говору Потарја (у контексту мијешаних и прелазних говорних типова)* *Annales, Series Historia et Sociologia*, 28, 2018, 4, KOPER 2018, str. 895 – 906.

Овај чланак је објављен у часопису *Annales* који се налази у међународној бази података (A&HCI листа). Он представља проширен, допуњен и оригинално срочен сегмент истраживања Д. Бојовић ове лингвогеографске области која захвата велику територију. Говор је зналачки описан с обзиром на основни циљ истраживања и нивелисање граница међу дијалектима које су условне, гдје се показује да су за карактеризацију говора битни прави распостирани говорних црта и говорни типови, мијешани и прелазни. Прелазни говори дијалекатски су посебно занимљиви прије свега због тога што су иетипични. Говор Потарја који је предмет њених истраживања, с једне стране, има неке карактеристике језерско-шаранских говора односно централних говора источнохерцеговачког типа, а с друге стране, присутне су особине саничких говора или особина зетско-јужносанџачког типа. Осјећа се и утицај босанских говора. Све је то Д. Бојовић јасно, прецизно и врло суштинско показала посебно преко сугласничког система који је у основи једнак са системом у стандардном језику, али, како и констатује, за разлику од књижевног језика, са нестабилним *x* – чланом овога система, који чак сасвим изостаје у појединим подручјима овога говора, са доста лабавом употребом гласа *φ*, знатно редукованим сонантом *v* и сугласником *п*, и сасвим нестабилним денталима *т* и *д* уз присуство дијалекатских *с'* и *з'* (*с'емира*, из *ести*).

Ова област је у геоллингвистичком смислу изазовна јер укључује и „границу“ између два структурно различита дијалекта источнохерцеговачког и зетско-рашког, као и границу између држава – Црне Горе, Босне и Херцеговине и Србије. Дијалектолошки је релевантно и то да стайовиштво није конфесионално компактно. Аутор узима у обзир сву релевантну литературу, приказује и компарира објашњења неких процеса, дајући и свој допринос томе. Прилог је то и смјерница за даља фонолошка и морфонолошка истраживања дијалекатског материјала, варијантност облика, колико централног, компактног подручја говора Потарја, а још више прелазног и мијешаног говорног типа због њиховог специфичног геоллингвистичког статуса.

Д. Бојовић, *Тумачења и перспективе семантизације фразеолошких јединица у дијалекатском рјечнику (са посебним освртом на сазнања у русистици)*. *Jezikoslovní zapisi* 21, 2015, 2, стр. 149–157. (Skopus lista)

У нашој лексикографији, нажалост, још увијек немамо фразеолошких рјечника. Такви лексикографски подухвати су од непроцејиве вриједности за нашу лексикографију и културну историју. Саставање једног фразеолошког речника у коме би се класификовале фразеолошке одреднице и идентификовала њихова семантичка вриједност није ни лак ни једноставан посао. Чланак Драге Бојовић у том смислу представља један, може се слободно рећи, пионирски подухват у домаћој лексикографији. Она врло елегантно прати научну интерпретацију фразеолошких јединица у дијалекатским фразеолошким речницима и фразеолошким речницима стандардног језика у словенским језицима и с правом констатује да се „изучавање фразеологије народних говора,

треба да одвија у координацији са изучавањем фразеологије књижевног језика.“

У овом чланку Д. Бојовић наставља истраживање у области фразеологије, посебно дијалекатске, о чему је у србистици мало до сада писано. У раду се ослања на сазнања руских фразеолога који су, познато је, достигли најразвијенији ниво истраживања у овој области. На фразеолошким материјалу говора Црне Горе и лексичких речника у којима су забиљежене и ове јединице, аутор се упушта у веома сложено и неријешено питање описивања значења фразеолошких јединица чиме се крчи пут изради фразеолошких речника народних говора. То питање је од изузетног значаја јер доприноси „пуноћи експлицирања садржаја фразеолошких јединица и њиховом правилном поимању. Проблем семантизације фразеолошких јединица је једно од најважнијих теоријских питања. Драгоцјен је у том смислу преглед критеријума и параметара руских фразеолога, као и преглед литературе на које упућује Д. Бојовић. Ово питање она сагледава из разних углова: граматичког, граматичко-логичког, семантичког и указује на неопходност систематског, концептуалног и исцрпног описа типова тумачења фразеолошких јединица у речницима.

Аутор се критички осврће на рјешења у неким фразеолошким речницима општег тила којима недостају примјери за илустрацију значења фразеолошких јединица, као и на то да у дијалекатским рјечницима недостаје могућа уједначеност у лексикографском опису гдје су фразеолошке јединице протумачене кроз граматички индиферентне обрте. Уз то, ако за фразеолошку јединицу није дат минимум контекстне употребе, „корисник рјечника је у недоумици о томе како се у живој ријечи употребљава и у какве односе са ријечима ступају наведене фразеолошке јединице“. Дефиниције и описи значења могу бити различити и код фразеолошких енонима, варијаната у основи истог фразеологизма, многозначних фразеологизма, могуће је мијешање типова дефиниција својствено различитим типовима фразеологизма, нпр. адјективног и адвербијалног типа, иста јединица може бити различито забиљежена, протумачена са акцентом на појединим компонентама. И тако даље.

Узимајући све ове факторе у обзир, аутор предлаже израду фразеолошких рјечника и разрађује принципе и методе њихове израде. Она разматра сложеност описа значења дијалекатских фразеолошких јединица које се огледају у реалној говорној употреби, јер се фразеолошке јединице налазе у семантичкој и у граматичкој вези са окружењем, а лексичко значење је у вези са граматичком карактеристиком самог фразеологизма. Лексичко значење фразеолошких јединица, додаје Д. Бојовић, може се одредити само у окружењу ако се узму у обзир с каквим ријечима се може слагати фразеологизам, како се слаже с њима и у каквим околностима.

Вриједан је и закључак Драга Бојовић којим даје конкретне предлоге процеса који треба да претходе лексикографском представљању фразеолошких јединица. Њихово усвајање, како рече, може допринијети бољем изучавању фразеолошког дијалекатског система, што ће послужити дубљем поимању суштине фразеолошких јединица књижевног језика.

Д. Бојовић, *Семантичко-творбени потенцијал лексице код Вука и Његоши и његове лингвокултуралне конотације (на примјеру концепта човек)*. *Девети лингвистички скуп Бошковићевих дана*, ЦАНУ, 2016, стр. 183–190.

У науци о језику на подручју нехадашњег српскохрватског језика доскоро се мало радило на творби ријечи. Уколико се радило било је то у склопу младограматичарских схватања. Драга Бојовић је једна од рјетких сербокроатиста која је не само своју наставну дјелатност него и научно-стручну посветила творби ријечи. Сасвим успјешно савременом методологијом, уз потврде о семантичко-творбеном потенцијалу расправља о дериватима у Вукову и Његошеву језику у оквиру лексеме *човек*, на рјечничкој грађи Вукова и Његошева језика. Вукови деривати, како аутор закључује, из народних говора потарђују се касније у млађим речницима, као на примјер у РМС и РМХ и у речницима који касније слиједе па затим и у језику писаних текстова и језику писаца. Она је својим истраживачким поступком тачно утврдила да су деривати у вези са деривационим гнијездом лексеме *човек* семантички широких размјера и врло разгранати.

Анализа Д. Бојовић је важна за сагледавање укупне

концептуализације датог појма и његову еволуцију у свијести говорника српског језика. Посебно је важно у лексикографском смислу указивање на ике неадекватност у представљању појмова у рјечницима. Аутор на почетку доводи у везу творбени и етимолошки аспект лексеме *човјек*, указујући да је етимологија лексеме *човјек* у вези с етимологијом суплестивне језичко-културалне слике свијета, тј. њених фрагмената (концепата) неопходно узимати различите врсте података свих нивоа и подсистема језика. Семантички потенцијал, указује аутор, може се пратити у дијахроној перспективи сходно друштвено-историјском амбијенту. Аутор успоставља најшири могуће методолошке поставке укључујући и бинарне опозиције на изворе које примарио истражује и друге речнике кад се укаже потреба за компарацијом. Концептуална анализа се не може исцрпсти за појмове „који се не могу лако дефинисати“ у речничком опису.

Интересантна су у том правцу запажања Д. Бојовић о значењу деривата лексеме *човјек*, а то су именице са уопштеним, апстрактним, мисаоним значењем на *-ство* и именице на *-ност*, односно *-ост* и облике са префиксом *-не*. Анализа творбених деривата и њихових значења представља значајно средство у откривању и реконструкцији језичко-културалне слике појма који се истражује, функционалне и аксиолошке вриједности појма.

Све ово доприноси концептуализацији одређеног појма и његових творбених деривата који надлазе рјечничке дефиниције као семантичка проширења која у конкретном случају репрезентују концептуализацију, било као представу у свијести говорника српског језика, било као поетско-филозофске и религијске особине појмова у поетском језику.

СТРУЧНА ДЈЕЛАТНОСТ

Поред публикованих научних радова, др Драга Бојовић објавила је знатан број стручних радова (20) у којима је обрадила стручно-педагошке појаве не само у српском језику већ и у осталим словенским језицима.

Поред стручно-педагошких чланака Д. Бојовић је објавила више прилога и приказа у којима се обрађује савремена лингвистичка проблематика. Већина приказа нијесу само обични прикази на књиге. Тамо се, поред осталог, критички обрађују савремени лингвистички проблеми и, уствари, значајни су прилози култури језичког израза.

Уз публикавање научних и стручних радова др Драга Бојовић је сарадник на пројекту *Црногорски дијалекатско-ономастички комплекс* (ЦАНУ). Активан је сарадник и члан научно-образовних институција и удружења у Црној Гори и Србији; предавач на међународним конференцијама и савјетовањима. Активан је члан више програмских одбора научних скупова, рецензент и члан редакције у зборницима радова и часописима, као и у другим сферама значајним за унапређење стручне дјелатности.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Др Драга Бојовић има близу 20 година педагошког искуства. Своје прво запослење добила је на Филозофском факултету у Никшићу гдје је од 1991. године радила као асистент приправник па потом асистент и доцент. Послове асистента лингвистичке групе предмета обављала је савјесно и врло успјешно. И касније као доцент наставила је с истим еланом да ради врло одговорно. Због болести је бивала у дужим размацима одсутна што је утицало на њен индивидуални рад, каснија је на изради докторске дисертације, али студенти ниједанпут нијесу били оштећени, јер је она својим савјесним и упорним радом све изгубљено вријеме надокнадила. На послу је одговорна, пажљива и савјесна. У еталном је контакту са студентима, блиска им је и врло погодна за сарадњу. Редовно обавља консултације са студентима и показује велико интересовање у обављању наставничког позива. Боравци у иностранству на усавађавању, посебно двогодишњи боравак у Русији, учествовање на већем броју међународних научних скупова проширили су и усавађили методологију њених славистичких истраживања. Њен двогодишњи лекторски рад на Универзитету у Санкт

Петербургу – Русија (Катедра за словенску филологију) оцијењен је са највећом оцјеном што потврђује писани документ Катедре за словенску филологију достављени својевремено Катедри српскохрватског језика и југословенске књижевности у Никшићу.

У богатој двадесетогодишњој наставио-педагошкој пракси стеченој асистентским и наставним радом на Универзитету односно на Филозофском факултету у Никшићу и на Универзитету у Санкт Петербургу искристалисали су се стручно-педагошки путеви и правци у разрешавању многих стручно-језичких проблема које је она преинијела у стручно-педагошку литературу.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJEATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD	41	11	52	86	27.05	113.05
4. STRUČNI RAD	10	7	17	15.90	13.7	29.6
UKUPNO						142.65

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

У складу са Законом о високом образовању Црне Горе, Статутом Универзитета Црне Горе, Мјерилима за избор у академска и научна звања Универзитета Црне Горе, увидом у конкурсни материјал, оцјеном научних и стручних радова, квалитетом педагошког рада и познавања кандидата као студента, свог асистента и колегу, сматрам да доцент др Драга Бојовић посједује све карактеристике потребне за избор у више наставно звање – у звање **ванредног професора**. Стога предлажем Сенату Универзитета Црне Горе да др Драгу Бојовић **изабере у звање ванредног професора** за предмете: **Савремени српски језик 3 (морфологија)**, **Савремени српски језик 4 (творба ријечи)**, **Фразеологију српског језика** и **Лексикологију и лексикографију српског језика** на Филозофском факултету у Никшићу.

RECENZENT

Академик Бранислав Остојић,
проф. емеритус

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

1 Ocjena uslova

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Др Драга Бојовић, кандидат на конкурс који је расписао Универзитет Црне Горе за област Србистика (Српски језик и књижевност) за групу предмета: *Савремени српски језик 3 (морфологија)*, *Савремени српски језик 4 (творба ријечи)*, *Фразеологија српског језика*, *Лексикологија и лексикографија српског језика*. студије на Одељењу за српскохрватски језик и југословенске књижевности уписала је 1984. године, а завршила 16.11.1989., одбранивши дипломски рад на тему *Говор Ђурђевића Таре*. Године 1989. уписала је постдипломске студије на Филозофском факултету у Београду, смјер *Наука о језику*, а завршила 17. 2.1999. године, одбранивши магистарски рад под насловом: *Конгруенција (с) вишечланом субјекатском синтагмом у српском језику* чиме је стекла академски назив *магистар филолошких наука*.

Докторску дисертацију под називом *Говор Потарја* одбранила је 12. новембра 2009. године на Филозофском факултету у Београду и стекла научни степен *доктора филолошких наука*, чиме је стекла основни услов за избор у универзитетска наставна звања.

Након избора у звање доцента, држи предавања из *Савременог српског језика 3 и 4 (морфологија и творба ријечи)* на Студијском програму за српски језик и књижевност и *матерњег језика* на Студијском програму за руски и Студијском програму за француски језик и књижевност.

Школске 2016/2017. држала је предавања из Српског језика на Студијском програму за образовање учитеља на албанском језику.

На основу ових основних података јасно је да је доц. др Драга Бојовић стекла услов да буде бирана у више наставно звањско-ванредни професор.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG (UMJETNIČKOG) RADA

Др Драга Бојовић, доцент на Филолошком факултету у Никшићу, бави се озбиљним истраживањима нормативног српског језика и народних говора на свим нивоима језичке структуре – прије свега, питањима фонетике, дијалектологије, акцентологије, морфологије и лексикологије. Потврда темељног знања језичке проблематике, јесте чињеница да је у звању доцента успјешно држала предавања из Савременог српског језика (морфологија, творба ријечи) на Студијском програму за српски језик и књижевност и Српског језика на Студијском програму за руски језик и Студијском програму за француски језик. Осим тога, у радовима које пише она проширује круг свог интересовања, готово да нема области језичке проблематике којом се није бавила. За таква истраживања сложена материја, коју нуди савремени језик и народни говори, морала се посматрати и са синхронског и са дијахронског становишта, често се поредити и са ситуацијом у ближој и даљој околини, а то је др Бојовић успјешно чинила. Проф. Бојовић у свему томе показује добро познавање проблематике, високу способност за истраживачки рад, истраживачку методичност и истрајност, а њене радове одликује научна прецизност и поузданост.

За ову прилику осврнућемо се на три рада др Драге Бојовић.

1. Bojović, D. (2018), *Југославнички систем и важнији гласовни процеси у говору Потарја и контексту мјешаних и прелазних говора*, ANNALES-Anali za istrske in mediteranske studije, Anali di Studi istriani e mediteranei, Annals for Istrian and Mediterranean Studies-Series Historia et Sociologia, 28, 2018, 4, UDK 009, ISSN 1408-5348(Print) ISSN 2591-1775(On line), 895-906.

Подручје Потарја представља централни дио источнохерцеговачког дијалекта, на истоку је прелазног карактера, према зетско-рашким, а на западу са босанским говорима. У првом случају ради се о мјешању различитих дијалеката, а у другом о мјешању говора истог дијалекта са територијалним специфичностима. Поређењем њихових морфолошких особености аутор на прави начин диференцира њихове језичке карактеристике и репартицију појединих језичких феномена на подручју централних говора, те једног или другог прелазног говора. Обрађују се појаве које су дијалекатски маркантније, морфолошке црте које битније утичу на дијалекатску структуру говора Потарја. Указује се и на особености које су потврђене и у неким другим сродним говорима, па и у стандардном језику – уколико је нешто посебно значајно за одређивање мјеста говору Потарја у односу на говоре окружења.

Између новоштокавских говора Црне Горе тешко је очекивати неке оштре границе – у крају који представља исту говорну нијансу не може ни бити ријечи о неким специјалним особинама једног говора које, са мањим или већим степеном очекиваности, не бисмо забиљежили на цијелом простору, често и много даље од Црне Горе. То, међутим, никако не значи да се црногорски говори новоштокавског типа у свим елементима граматичке структуре слажу са књижевним језиком. Апсолутне идентичности између Вуковог језика и овог говорног ареала није било ни на самим почецима његова стварања. Овај реформатор је изграђујући књижевни језик вршио одабирање говорних црта, тј. има подоста особина ових говора које нијесу ушле у књижевни језик – Вук је осјећао њихов локални карактер. Чињеница да говор Потарја, као и говори окружења, припадају новоштокавским говорима које је Вук Стефановић Караџић узео за основу књижевног језика, када је у питању ситуација са сугласником *x* губи на значају. Овом реформатору, на путу усталивања гласа *x* у гласовни снетак српског књижевног језика, овај говор нијесу могли бити узор: у говору Потарја, како испитивањима на терену потврђује др Драга Бојовић, изговор овог гласа ни у једној позицији у ријечи не постоји, па је, познато је, узет из западнијих говора. Неки дијалектолози, судбину сугласника *x* у одређеном степену

детерминишу различитом конфесионалном структуром становништва у тим крајевима, као што је на примјер Драго Ћупић констатовао за говор Пљеваља и околине. С њим се слаже и др Драга Бојовић, и закључује да је "изговор консонанта *x* друшчији у говору муслимана од изговора у говору Срба", а иновационо жариште губљења овога гласа налази се у средишту језичке територије дурмиторских говора. Глас *φ* је у говору Потарја непознат и замјењује се гласом *v*: *вењер*, *вуруна*, *вес*, *Совија*, *вилововија*, *совра*. Палаталне африкате *ћ* и *ђ* редовно су у говорима Вукових предака у резултату лодира дентала *т* и *д* са сонантом *j* – јекавско јотовање (*ћерати*, *ђегојка*, *ћетати*). Дистрибуциона ограничења палаталних африката *ћ* и *ђ* на крају ријечи, тј. њихова замјена у финалној позицији сонантом *j*, јесте у одређеној мјери особина и говора Потарја. Много је више потврда за колебање у артикулацији безвучне африкате *ћ* у финалној позицији, а бројније су и категорије ријечи у којима се ова појава среће: суштинска форма инфинитива на *-ћик*: *пој*, *дој*, *изај*, *изуј*; у именицама – *помој*, *нај*, *понај*; код непромјенљивих ријечи (везиши, прилози...): *веј*, *синој*... За све ове категорије важи констатација да је варијанта са изговорним *ћ* много обичнија. Промјена *ћ* у *j* се практично своди на основне облике *куд*, *год* и њихове композите, али је извршена скоро досљедно: *куј*, *сеуј*, *однекуј*.

Битну везу између старијих и новијих црногорских дијалеката, и шире између (и)јекавских говора у ајелини, појава која представља једну од најизразитијих унутарштокавских дијалекатских граница јесте присуство палаталних гласова *с'* и *з'* у консонантском систему говора Потарја и других црногорских и уопште (и)јекавских говора. Добро су препознати и анализирани разлози умешавања сугласника *с* и *з* у чијем је резултату појава гласова *с'* и *з'*: а) у позицијама новог јотовања (*с'*утра, *пас'*и, *нас'*алук, *прос'*ак // *коз'*и) б) процесом јекавског јотовања у секвенцама *сје* и *зје*: *с'*едница, *зас'*еда, *прес'*едник, *с'*евер, *с'*ерљива вуна // *из'*ес: *из'*ести, *из'*елица в) гласовима *с'* и *з'* замјењују се гласови *с* и *з* у говору од мила, у хипокористикама: *С'*иле, *З'*илека.

Прозодиски систем говора Потарја, и поред тога што се акценат у нијансама понекад разликује и у појединим селима, те разлике нијесу толико велике да би чиниле паралелни систем Вук-Даничићевом акцентском обрасцу. Без обзира, дакле, и на неке несагласности ови говори носе све типичне особине новије акцентуације и спадају међу оне говоре који дају праве подстицаје за развијање савременог четворакцентског система српског књижевног језика. И инвентаром и дистрибуцијом прозодема Потарје представља област прогресивних ијекавских говора са развијеном политонијом гдје је преношење акцента на проклитику врло живо: *од брата*, *преко прага*, *у јаде*, *испод бачве*, у *Фочу*. У овој се говорној зони и неки бројеви могу понашати као проклитике: *дас'*е *краве*, *три бадњака*. Преношење акцената се врши и без измијене квалитета акцента: *до Бога*, у *воз*, *под дрво*, *на кроа*, *из воду*.

2. Бојовић, Д. (2017), *О једном типу казне и клетве с компонентом камен*, у *Његошеву језику*. Октобар: Часопис Одјеленија за српски језик и књижевност Матице српске-Друштва чланова у Црној Гори VII/8, 103-108, ISSN 1800-9107.

Његошевом језику лингвисти су често приписивали наглашене дијалекатске црте, и то везане за усколокални завичајни цетињско-његушки говор. У овом раду др Драга Бојовић говори о типу казне и клетве, с компонентом камен, јако присутне и у народним говорима и у Његошевом језику (у оба извора камен има богату семантику). Заиста, великим дијелом Његошева фразеологија јесте истовремено и народна, чак је тешко утврдити за поједине изразе да ли су они из народа, или су од Његоша потекли па се преточили у народ. Разлози суровости клетви налазе се у специфичности црногорског лингвокултуролошког и лингвогеографског миљеа. Тражи се извориште, анализира градиција, трансформација и значење клетви још од најстаријих времена.

Познато је да се теже клетве исказују од љуте невоље, а откуда је баш камен компонента најтежих клетви, одговоре можемо тражити у библијском предању. Према библијском предању, због своје непромјенљиве природе камен симболизује мудрост. Често га доводе у везу с водом. У речнику библијских израза и ријечи налазимо: Дати камен умјесто хљеба – камен и хљеб имају метафорично значење, јер се хљеб може довести у везу с устима (камен/камен ти у вилице).

Каменовати (тући, затрпавати грешне камењем) један је од видова казне у древној Јудеји. Тај вид казне и жртве мотив је и у народним пјесмама. Камен, или белутак, очигледно је симбол грома, средство Божје освете. Вук наводи народну закљетку: Тако ми се закаменило дијете у жени. У Горском вијенцу Његош је развио овај мотив, поетском драматизацијом: Сви главари: кажуј, бабо, рашта си лагала, / ал' на нашу душу – под камење (2185); Кнез Јанко: него кажуј, ал' ћеш под гомилиу (2195). Једну од најпрепознатљивијих и најтежих клетви у књижевности Његош је емистио у црквени амбијент: свака му ее сатвар скаменила/у љиву му сјеме скамени/у жене му ћцу екамено! (2410). У тужбалици сестре Батрићеве налазимо чак три пута клетву и тзв. емокетву, проклињање, упућену себи и главарима као најснажнији облик клетве настале услед личног бола и ојажености: кам да мије! (1945); главари се скаменили – кам' им у дом! (1960).

Није у овим Његошевим клетвама, закључује др Драга Бојовић, у питању ни понављање фолклора, ни књишка учестост, него нешто треће: народне вриједности уздигнуте личним замахом и преточене до нових синтеза.

8. Бојовић, Д. (2013), *Ново „читање“ Његоша*, Од косовског зајвџа до Његошевог макрокозма, уредник проф. др Бранко Јовановић, 1-2 новембра, Косовска Митровица, 357-365. ISBN 978-86—6349-026-0.

Очскује се да конструкција „ново читање“ у теорији књижевности и науци о језику обично има значење које подразумева откривање нових увида, могућности, синтеза тумачења, размислилажења у тумачењу појединих стихова, због њихове мисаоности, тајновитости, посебне врсте исказа - и у том смислу изазов обично бивају најзначајнији писци и дјела. Међутим у овом тексту др Драге Бојовић није тако. Она се овдје осврће на савремена збивања, која еу унијела пометњу у интерпретацију Његошевог језика и дјела. У том правцу, и славења и оспоравања Његоша она сматра произвољним критеријумима полтичке и идеолошке природе. Према интерпретацији неких аутора, Његошев поетски језик је допринос стандардизацији црногорског језика, па чак и онда када се ради о општим поетским иновацијама, чак је Његош био „дубоко свјестан свога доприноса развитку пјесничкога па стога и стандарднога црногорскога језика“. Али шта ћемо са толиким бројем етнонима Србин и Црногорац у Његошеву језику, не само поетском? И како ћемо их подијелити, ако их не дијели, иго увезује, Његошево поетско логика? – пита се ауторка овог текста. А истина је једна и једноставна, одговара на постављено питање: Његош је црногорски владика, васељенски мислилац и највећи пјесник српскога језика.

Утемељен у простору и духовности Црне Горе, одговорни државник, борац за њено ослобођење и еманципацију, црквени великодостојник, заговорник и присталица Караџићеве реформе српског језика и писма, уз Вука учесник и саучесник у тој реформи. Његошев и Вуков језик је у основи исти – језик простог народа и језик народног етваралаштва с изјасним разликама индивидуално условљеним, и е одређеним индивидуалним творачким особеностима, као незаобилазним конституентима језика у процесу уобличавања књижевног дјела и приближавања текста стварним основама живота.

СТРУЧНА ДЈЕЛАТНОСТ

Др Драга Бојовић је објавила више стручних радова (приказа, стручних извјештаја, експертиза, популарно-стручних чланака) у форми и садржају који признаје струку, а које одликују научна прецизност и поузданост. Доста је ангажована на истраживачким и стручним пројектима – између осталог: сарадник на пројекту ЦАНУ Црногорски дијалекатски и ономастички комплекс; сарадник на пројекту Института за језик САНУ Дијалекатска истраживања српског језичког простора; члан Редакцијског одбора за Сабрана дјела Косте Радовића, Штампар Макарије Београд, Октоих, Подгорица. Сарадник је и члан значајних научних институција у Црној Гори и окружењу: редовни члан Матице српске у Новом Саду; члан Научног друштва за неговање и проучавање српског језика у Београду; члан Удружења књижевника Црне Горе; члан Савјета Матице српске у Црној Гори; секретар редакције часописа Октоих. Учествовала је у организацији значајних научних скупова (на примјер: Члан Српско језичко наслеђе на простору данашње Црне Горе и српски језик данас и Српско језичко и књижевно наслеђе на простору данашње Црне Горе и српски језик и књижевност данас, одржани у Херцег Новом

и Подгорици); била је рецензент за објављивање публикација из уже и шире струке итд.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Кандидат посједује богато педагошко искуство, стечено током рада на Универзитету Црне Горе, на ком је прошао све фазе оа асистента приправника до доцента. Током досадашњег рада др Драга Бојовић изводила је најприје вјежбе из великог броја предмета: на Студијском програму за српски језик и књижевност и нематичним одсјесима (Енглески језик и књижевност, Учитељски студиј, Руски језик и књижевност). Такође, и као асистент, држала је часове предавања из Српског језика и културе говора и Српског језика I и II на нематичним катедрама: на Студијском програму за предшколско васпитање и Студијском програму за енглески језик и књижевност. Двије школске године, од 1998. до 2000. радила је као лектор и предавач српског језика у Русији, на Државном универзитету у Санкт Петербургу, на Катедри за еловену филологију. Као доцент држи предавања из Савременог српског језика 3 и 4 на Студијском програму за српски језик и књижевност и матерњег језика на Студијском програму за руски и француски језик и књижевност, тј. углавном из предмета за које је и расписан конкурс за избор у звање. У настави и другим облицима рада са студентима користи референтне домаће и иностране уџбенике, у складу са правилима Болоњске декларације, и примјењује проверене педагошке методе и иновације у циљу модернизације наставе. Све то студенти знају да цијене и правилно вреднују у анкстама о професору Драги Бојовић.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD	41	11	52	86	27.05	113.05
4. STRUČNI RAD	10	7	17	15.90	13.7	29.6
UKUPNO						142.65

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

На основу свега изложеног и увидом у конкретни конкурсни материјал сматрам да др Драга Бојовић испуњава услове предвиђене Законом о високом образовању, Статутом Универзитета Црне Горе и Мјерилима за избор у академско и научна звања за избор у академско звање ванредног професора. Због свега, предлажем Сенату Универзитета Црне Горе да др Драгу Бојовић изабере у звање ванредног професора за предмете: Савремени српски језик 3 (морфологија), Савремени српски језик 4 (творба ријечи), Фразеологија српског језика, Лексикологија и лексикографија српског језика – област србистика (српски језик и књижевност) на Филолошком факултету Никшићу.

RECENZENT

Проф. др Миодраг Јоановић,
Филолошки факултет, Никшић

REFERAT

Za izbor u akademsko zvanje za oblast: **Montenegristika/Srbistika**, -matične/nematične studije, za predmete: Književnost za djecu i omladinu - studijski program Obrazovanje učitelja - Filozofski fakultet, Književnost za djecu - studijski program Predškolsko vaspitanje i obrazovanje - Filozofski fakultet na osnovnim studijama, i Književnost za djecu i omladinu - studijski program Crnogorski jezik i južnoslovenske književnosti - Filološki fakultet, i Književnost za djecu i omladinu - studijski program Srpski jezik i južnoslovenske književnosti - Filološki fakultet na master studijama.

Konkurs je objavljen u dnevnom listu „Dan“ od 01.10.2018. godine. Na raspisani Konkurs javila se kandidatkinja **DR SVETLANA KALEZIĆ RADONJIĆ**.

BIOGRAFIJA

Rođena sam u Podgorici 1980. godine gdje sam završila osnovnu školu i gimnaziju kao jedan od najboljih učenika svoje generacije i nosilac diplome *Luča*. Završila sam u roku (1998-2002) studije srpskog jezika i književnosti na Filozofskom fakultetu u Nikšiću (Univerzitet Crne Gore) sa prosjekom 9,92. Tokom školovanja bila sam korisnik stipendije za talentovane studente koju dodjeljuje Ministarstvo prosvjete i nauke Republike Crne Gore.

Postdiplomske studije (2002-2004) završila sam sa prosjekom 9,86 na istoj ustanovi, gdje sam 2006. godine odbranila i magistarsku tezu *Umjetnost riječi Ivane Brlić-Mazuranić*. Tri godine potom, 2009. godine, na Filozofskom fakultetu (Univerzitet Srbije) u Nišu odbranila sam i doktorsku tezu pod nazivom *Tipologija crnogorskog romana za djecu i omladinu (1953-1978)* što predstavlja prvi i jedini doktorat iz ove oblasti u Crnoj Gori.

Od februara 2003. godine honorarno radim kao asistent-saradnik u nastavi na Filozofskom fakultetu u Nikšiću, a od septembra 2005. na ovoj ustanovi zasnivam stalni radni odnos. Kao najbolji student, u toku školovanja bila sam dobitnik *Plakete Univerziteta*, i dvije godine zaredom (2000, 2001) bila sam proglašena najboljim studentom Crne Gore u oblasti društvenih nauka. Dobitnica sam *Brankove nagrade* Matice srpske za najbolji diplomski rad u toku 2002. godine, kao i nagrade *Vuk Karadžić* za najbolji esej (2005). Učestvovala sam na raznim književnim manifestacijama i naučnim skupovima u zemlji i inostranstvu, a bila

sam uključena i u veliki broj skupova kao organizator/koordinator. Imala sam kraće studijske boravke u nekoliko zemalja: Francuska, Italija, Kuba, Norveška i Njemačka. Kao posebna izdanja objavila sam sedam zbirki poezije (*Iz ugla ruže* (1995), *Cveće nedeljne samilosti* (1997), *Pozni dažd* (1998), *Zauzdali bezdan* (2002), *El manuscrito del silencio* (2006) na španskom jeziku, *Algebra naricanja* (2008) i *Uporedna gramatika stradanja i strasti* (2009)) i monografiju *Oblak nad Kamenim vratima* (2011). Dobitnica sam velikog broja književnih nagrada, među kojima su od domaćih najznačajnije *Blažo Šćepanović* i *Risto Ratković*, a od međunarodnih italijanskih nagrada *Nosside*.

Odlukom Senata Univerziteta Crne Gore izabrana sam u akademsko zvanje docenta 2013. godine (odluka broj 08-142) od 27.06.2013).

Moja najuža stručna profilacija, pored velikog broja radova iz drugih oblasti (u širokom rasponu od antičke i srednjovjekovne do moderne književnosti) vezana je za književnost za djecu i omladinu što se vidi iz tema magistarskog i doktorskog rada. Dali predmet predajem na Studijskom programu za obrazovanje učitelja i Studijskom programu za predškolsko vaspitanje i obrazovanje Filozofskog fakulteta, kao i na Studijskom programu za srpski jezik i južnoslovenske književnosti Filološkog fakulteta. Septembra 2014. godine osnovala sam Institut za dječiju i omladinsku književnost čija sam izvršna direktorka. Glavnina aktivnosti Instituta tiče se popunjavanja naučnih praznina u tretmanu crnogorske dječije književnosti, a posredno i bogaćenja bibliotečkih fondova u vidu poklanjanja njegovih izdanja svim školskim i gradskim bibliotekama u Crnoj Gori.

U okviru postdoktorskog usavršavanja 2015. godine bila sam dobitnica prestižne stipendije *International Youth Library* iz Minhena za projekat koji se ticao uticaja Eriha Kestnera na jugoslovensku dječiju književnost.

Član sam Centra mladih naučnika pri Crnogorskoj akademiji nauka i umjetnosti od osnivanja i u niemu sam tokom 2011-2013 bila potpredsjednica, a u dva mandata (2014-2106) obavljala sam i dužnost predsjednice. Član sam Hrvatske udruge istraživača dječije književnosti (HIDK) i Evropske mreže za književne komparativne studije (*Réseau européen d'études littéraires comparées/ European Network for Comparative Literary Studies REELC/ENCLS*). Govorim engleski, francuski i italijanski jezik, a služim se španskim.

KLASIFIKACIONA BIBLIOGRAFIJA

KVANTITATIVNA OCJENA REFERENCI DO POSLEDNJEG IZBORA

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST						UKUPNI BROJ BODOVA
1.1. Monografije	1.1.1.	1.1.2.	1.1.3.	1.1.4.	1.1.5.	
Broj referenci*broj bodova				7	2	
1.2. Radovi objavljeni u časopisima	1.2.1.	1.2.2.	1.2.3.	1.2.4.		
Broj referenci*broj bodova		3*4, 1*3, 2*1.5	10*1, 2*1.5			
1.3. Radovi na kongresima, simpozijumima, seminarima		1.3.1.	1.3.2.	1.3.3.		
Broj referenci*broj bodova		9*2	9*1			
1.4. Uvodno, objavljeno plenarno predavanje			1.4.1	1.4.2		
Broj referenci*broj bodova						
1.5. Recenzije		1.5.1.	1.5.2.	1.5.3.		
Broj referenci*broj bodova						
UKUPNO ZA NAUČNOISTRAŽIVAČKU DJELATNOST						67
3. PEDAGOŠKA DJELATNOST						UKUPNI BROJ BODOVA
3.1. Udžbenici	3.1.1.	3.1.2.	3.1.3.	3.1.4.		
Broj referenci*broj bodova						
3.2. Priručnici		3.2.1.	3.2.2.	3.2.3.		
Broj referenci*broj bodova						
3.3. Gostujući profesor			3.3.1.	3.3.2.		
Broj referenci*broj bodova						
3.4. Mentorstvo		3.4.1.	3.4.2.	3.4.3.		
Broj referenci*broj bodova						
3.5. Kvalitet pedagoškog rada (može se koristiti ukoliko se na zvaničnim studentskim anketama najmanje tri godine uzastopno dobiju odlične ocjene za sve elemente pedagoškog rada)					5	
UKUPNO ZA PEDAGOŠKU DJELATNOST						5
4. STRUČNA DJELATNOST						UKUPNI BROJ BODOVA
4.1. Stručna knjiga		4.1.1.	4.1.2.			

Broj referenci*broj bodova			
4.2. Urednik ili koeditor	4.2.1.	4.2.2.	4.2.3.
Broj referenci*broj bodova		2*3	1*1
4.3. Stručni članak	Broj referenci*broj bodova		4.3.1.
			5*1
4.4. Objavljeni prikazi	Broj referenci*broj bodova		4.4.1.
			2*0.5
4.5. Popularno-stručni članci	Broj referenci*broj bodova		4.5.1.
			31*0.1
4.6. Ostala dokumentovana stručna djelatnost	Broj referenci*broj bodova		4.6.1.
			16
UKUPNO ZA STRUČNU DJELATNOST			32.2

PREGLED RADOVA I BODOVA NAKON PRETHODNOG IZBORA

I. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST	Br. ref.	Br. kan.
1. Monografije		
1.1.2. Dio naučne monografije izdate od strane renomiranog međunarodnog izdavača:		
1. Kalezić Radonjić, Svetlana: „Poetic Image as a Communicational Medium in Poetry of Seamus Heaney“, in: <i>Mapping the World of Anglo-American Studies at the Turn of the Century</i> , ed. A. Nikčević-Batričević, M. Knežević, Cambridge Scholars Publishing, Newcastle upon Tyne, United Kingdom, 2015, p.139-152, (ISBN (10): 1-4438-7659-3; ISBN (13): 978-1-4438-7659-9)	5	
2. Kalezić Radonjić, Svetlana: „Helen of Anjou through the Lens of Archbishop Danilo II“, in: <i>Power in Landscape. Digitising Patterns of Power</i> , ed. M. Popović, Austrian Academy of Sciences, Eudora – Verlag, Leipzig, 2018, p. 21-32, (ISBN 978-3-938533-69-7)	10	
3. Kalezić Radonjić, Svetlana: „Hagiographic Literature in Medieval Serbia“, in: <i>A Companion to Byzantium and Medieval Serbia</i> , volume 6, ed. M. St. Popović, Koninklijke Brill, Leiden, 2019, p. 15 (ISSN 22127429) https://brill.com/view/serial/BCBW	10	
1.1.5. Dio naučne monografije izdate kod nas (ili u okruženju) čiji su izdavači nacionalne akademije nauka i državni univerziteti:		
4. Kalezić Radonjić, Svetlana: „Narodna pjesma u poeziji Grigora Viteza“, u: <i>Veliki vidar. Stoljače Grigora Viteza</i> , ur. M. Protrka Štimec, D. Zalar, D. Zima, Zagreb: Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, 2013, str. 109-118, (ISBN 978-953-7210-62-5)	5	
- Dio knjige studentskog karaktera izdate kod nas:		
5. Kalezić Radonjić, Svetlana: „Omladinski romani Dragomira Čulafića“, u: <i>Savremena crnogorska književnost za djecu i omladinu I</i> , ur. S. Kalezić-Radonjić, Podgorica: RVP-IDOK, 2016, str. 39-67, (ISBN 978-9940-656-38-6; ISBN 978-9940-9691-1-0)	3,5	
6. Kalezić-Radonjić, Svetlana: „Od Elene do Hedise – transformacija simbola u poeziji Ismeta Rebrnje“, u: <i>Zbornik radova o književnom stvaralaštvu Ismeta Rebrnje</i> , ur. N. Rebrnja, Beograd: Akademska misao, 2018, str. 115-126, (ISSN 978-86-7466-756-9).	3,5	
1.2 Radovi objavljeni u časopisima		
1.2.2. Radovi objavljeni u časopisima koji se ne nalaze u bazi podataka, a imaju redovnu međunarodnu distribuciju i rezime na stranom		

jeziku:		
7. Kalezić Radonjić, Svetlana: „Novo ruho starih priča – „Iščašene bajke“ Dragana Radulovića“, u: <i>Lingua Montenegrina – časopis za jezikoslovnu, književnu i kulturna pitanja</i> , br. 19, Cetinje: FCJK, 2017, str. 157-167, (ISSN 1800-7007), (WOS, DOAJ)		4
8. Kalezić Radonjić, Svetlana: „Interdisciplinarno sagledavanje odnosa književnosti i prava na primjeru jedne grčke tragedije“, <i>Folia linguistica et litteraria. Časopis za nauku o jeziku i književnosti</i> , br. 22, ur. M. Krivokapić, Institut za jezik i književnost, Filološki fakultet Nikšić, 2018, str. 87-101, 10.31902/fil.22.2018.7, UDK 821.14*02.09 -21Sofokle, ISSN 2337-0955 (online), ISSN 1800-8542 (print) ESCI Clarivate Analytics, MLA, CEEOL, Web of Science, ANVUR CrossRef		4
9. Kalezić Radonjić, Svetlana: „Njegoš et Voltaire“, <i>Logos & Littera: Journal of Interdisciplinary Approaches to Text</i> , ed. M. Stamatović Vuković, J. Tatar Anđelić, Faculty of Philology, University of Montenegro, p.7-21 (ISSN: 2336-9884) EBSCO, Linguist List, MLA Bibliography, MLA Directory of Periodicals, DOAJ, ProQuest's LLBA, Erih Plus, CiteFactor, MIA		4
10. Kalezić Radonjić, Svetlana: „Šilerovski aspekti djela Ivane Brlić Mažuranić“, <i>Folia linguistica et litteraria. Časopis za nauku o jeziku i književnosti</i> , br. 23, ur. M. Krivokapić, Institut za jezik i književnost, Filološki fakultet Nikšić, str. 115-129, 10.31902/fil.23.2018.9, UDK 821.163.42:821.112.2, ISSN 2337-0955 (online), ISSN 1800-8542 (print) ESCI, Clarivate Analytics, MLA, CEEOL, Web of Science, ANVUR CrossRef		4
11. Kalezić Radonjić, Svetlana: „South Slavic Metamorphoses of Aryophone Dualism – Comparative Analysis of a Mythical Song“, in: <i>Context – Review for comparative literature and cultural research</i> , Skopje: Institute of Macedonian Literature, p. 7-18, (ISSN: 1857-7377) CEEOL		4
12. Kalezić Radonjić, Svetlana: „Intertekstualne veze filozofije i poezije u pjesništvu Pavla Goranovića“, <i>Anafora – časopis za znanost o književnosti</i> , god. V, br. 2, 2018, str. 275-294, (ISSN 1849-2339) CEEOL, DOAJ, EBSCO, MLA,		4
1.2.3. Radovi objavljeni u domaćim časopisima:		
13. Kalezić Radonjić, Svetlana: „Pisac kao ilustrator“, <i>Definjstvo. Časopis o književnosti za decu</i> , Novi Sad, 2014, str.51-58. (YU ISSN 0350-5286)		1,5
14. Kalezić Radonjić, Svetlana: „Sabiranje nemogućeg“, <i>Letopis matice srpske</i> , god. 189, br. 491, sv.6, (jun 2013), str. 919-922, (ISSN: 0025-5939)		1,5
15. Kalezić Radonjić, Svetlana: „Otvaranje školjke – Ogled o poeziji Igora Remsa“, <i>Slovo – časopis za srpski jezik, književnost i kulturu</i> , godina X, broj 40, 2013, str. 196-204, (ISSN		

1800-6140)		1,5			
16. Kalezić Radonjić, Svetlana: „Pejzaži ontološkog tragizma. Ogled o poeziji Huseina Bašića“, <i>Novi izraz</i> , br.71-72, Sarajevo: PEN Centar u Bosni i Hercegovini, 2018, str.54-62 (ISSN 1512-5335)		1,5			
1.2. Radovi na kongresima, simpozijumima i seminarima					
1.3.1. Međunarodni kongresi, simpozijumi i seminari:					
17. Kalezić-Radonjić, Svetlana, „Refleksi slovenske mitologije u djelu Ivane Brlić-Mažuranić“, <i>Zbornik radova sa međunarodne naučne konferencije „Jezik, književnost i mitologija“ održanog u Beogradu 25. i 26. maja 2012.</i> , ur. Nada Todorov, Beograd: Alfa univerzitet/ Fakultet za strane jezike, 2013, str. 310-328, (ISBN 978-86-83237-82-1)		2			
18. Kalezić-Radonjić, Svetlana, „Novelistička umjetnost Milenka Ratkovića“, <i>Zlatni danci 14. Savremena dječja književnost II - zbornik radova sa međunarodnoga znanstvenoga skupa održanog u Osijeku 12. i 13. travnja 2012.</i> , ur. A. Pintarić, Osijek: Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera, 2013, str. 49-60, (978-953-341-060-5)		2			
19. Kalezić-Radonjić, Svetlana, „Odlike poetskog pisma Šima Ešića“, <i>Zlatni danci 15. Dječje pjesništvo - zbornik radova sa međunarodnoga znanstvenoga skupa održanog u Osijeku 4. i 5. travnja 2014.</i> , ur. A. Pintarić, Osijek: Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera, 2014, str. 59-70, (ISBN 978-953-314-071-1)		2			
20. Kalezić Radonjić, Svetlana: „Changing Criteria for Canonicity: The Case of the Montenegrin Children's Novel“, in: <i>Book of Abstracts - Canon Constitution and Canon Change in Children's Literature</i> , University of Tübingen, 11-13. september 2014, p. 38.		0,4			
21. Kalezić Radonjić, Svetlana: „Abandon et adaption dans les romans pour la jeunesse monténégrins“, dans <i>Histoires de famille: filiation, transmission, réinvention?</i> , Université Paris 13, 27 et 28 novembre 2014, p. 16.		0,4			
22. Kalezić Radonjić, Svetlana: „The Discours of Power in Milton's <i>Paradise Lost</i> and Njegoš's <i>The Ray of Microcosm</i> “, in: <i>The Discourse of Power in Anglo-American Literature. XI International Conference on Anglo-American Literary Studies</i> , Faculty of Philosophy Nikšić, September 11-12 2015, p. 16.		0,4			
23. Kalezić Radonjić, Svetlana: „Petrarka, Leopardi i Ungaretti u poeziji Pavla Goranovića“, u: <i>Crna Gora i Italija - književne, kulturne i jezičke veze: radovi sa naučnog skupa održanog u Podgorici 31. oktobra 2016.</i> , ur. Niko Martinović, Podgorica: CANU, 2017, str. 91-103, (ISBN 978-86-7215-403-0)		2			
24. Kalezić Radonjić, Svetlana: „Pobjeda za djecu - ideologija i uređivačka politika“, u: <i>Časopisi za decu: Jugoslovensko nasleđe (1918-1991)</i> , zbornik radova sa međunarodnim učešćem održan u Beogradu 7. i 8. decembra 2017, ur. T. Tripić, S. Barać, Beograd: Institut za književnost i umetnost, 2019, 14 str. (in print)		2			
25. Kalezić Radonjić, Svetlana: „Fantastika i humor u trilogiji Čeda Vukovića“, u: <i>Marginalni i marginalizovani žanrovi u književnosti</i> , zbornik radova sa međunarodnim učešćem, Beograd: Institut za književnost i umetnost, 2019, 26 str. (in print)		2			
1.3.2. Domaći kongresi, simpozijumi i seminari:					
26. Kalezić Radonjić, Svetlana: „Oproštaj za crnosuh ili Zanijhati zvono u bezdan zvonasti. Ogled o poeziji Jasne Č. Vuković“, u:					
<i>Sivaraštvo žena u Crnoj Gori: radovi sa naučnog skupa održanog u Podgorici 15. decembra 2011.</i> , ur. Zoran Lakić, Podgorica: CANU, 2015, str. 55-62, (ISBN 978-86-7215-369-9)				1	
27. Kalezić Radonjić, Svetlana: „Tajne riznice zanebesja“, u: <i>Svetlo iz oćeve kolibe - zbornik radova o pesništvu Selimira Radulovića</i> , ur. Jovan Delić, Novi Sad: Orpheus, Plužine: Centar za kulturu, 2015, str. 56-60, (ISBN 978-86-7954-142-0)				1	
28. Kalezić Radonjić, Svetlana: „Proučavanje književnosti za djecu i mlade u Crnoj Gori“, u: <i>Mladi naučnici i istraživači Crne Gore - aktuelnosti u radu: radovi sa naučnog skupa održanog u Podgorici 13. novembra 2013.</i> , ur. Đorđe Borozan, 2015, str. 113-121, (ISBN 978-86-7215-373-6)				1	
29. Kalezić Radonjić, Svetlana: „Savremena književna kritika i etika“, u: <i>Mladi naučnici i etika u XXI vijeku</i> , ur. Igor Đurović, Podgorica: CANU, 2015, str. 97-115, (ISBN 978-86-7215-368-2)				1	
1.5.Recenziranje					
1.5.2. Recenziranje radova u međunarodnim časopisima koji se ne nalaze u bazama podataka, a imaju redovnu međunarodnu distribuciju:					
30. Croatian Journal of Education (Centar za izdavaštvo Učiteljskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu (ISSN 1848-5197), rad <i>Influence of Popular Culture on Character Formation in the Contemporary Croatian Children's Novel</i>				1	
1.5.3. Recenziranje radova objavljenih u domaćim časopisima					
31. Zbornik radova sa međunarodnog naučnog skupa <i>Stoljeće „Priča iz davnine“ Ivane Brlić-Mažuranić</i> (Zagreb, HIDK), dva rada („ <i>Priča iz davnine</i> “ u obitelji Ivane Brlić-Mažuranić i <i>Ljepota duše kao osnova za bolji svijet u „Pričama iz davnine“ Ivane Brlić-Mažuranić</i>)				0,5 x 2	
3. PEDAGOŠKA DJELATNOST			Br. ref.	Br. kan.	
3.1.2. Korišćenje referentnog inostranog udžbenika kod nas:					
1. Marija Nikolajeva <i>Introduction to the Theory of Children's Literature</i> , Tallin: Pedagogical University, 1996 (ISBN 9985-58-017-6)					
2. Peter Hunt (ed.) <i>Understanding Children's Literature</i> , London, New York: Routledge, 1999, (ISBN 0-415-19546-2)					
3. Sandra L. Beckelt (ed.) <i>Transcending Boundaries. Writing for a Dual Audience of Children and Adults</i> , New York, London: Garland Publishing, Inc, 1999 (ISBN 0-8153-3359-5).			5	5	
3.4. Mentorstvo					
3.4.3. Na dodiplomskom studiju					
4. Milica Tomašević, 12/11, <i>Struktura dječijeg krimi-romana</i> (Emil i detektiivi Ertha Kestnera i Uzbuna na Zelenom vrhu Ivana Kušana), diplomski rad, odbranjen 26.09.2013.			0,5	0,5	
5. Bojana Škatorić, 51/01, <i>Prosvetiteljske tendencije u avanturizmu (na primjeru romana Robinson Kruso Danijela Defoa)</i> , diplomski rad odbranjen 30.06. 2014.			0,5	0,5	
6. Milena Jačimović 31/03, <i>Literarne osobenosti romana Doživljaji Toma Sojera Marka Twena</i> , diplomski rad odbranjen 29.12.2014.			0,5	0,5	
7. Vasilije Savić, 3/13, <i>Naučna fantastika: Između nauke i književnosti (na primjerima djela Žila Verna 20 000 milja pod morem i Pariz u XX vijeku)</i> , diplomski rad odbranjen 30.06.2015.			0,5	0,5	

3.5. Kvalitet pedagoškog rada		
- Kvalitet pedagoškog rada je u studentskim anketama ocijenjen visokim ocjenama od 4,82 do 5,00 (prilog se nalazi u dokumentaciji)	5	5

4. STRUČNA DJELATNOST	Br. ref.	Br. kan.
4.2.2. Urednik ili koeditor časopisa ili knjige u zemlji		
1. Kalezić Radonjić, Svetlana (ur.) <i>Stvaralaštvo Dragana Radulovića</i> , naučna monografija, Podgorica: IDOK, 2015, (ISBN 978-9940-9691-0-3)	4	4
2. Kalezić Radonjić, Svetlana (ur.) <i>Savremena crnogorska književnost za djecu i omladinu I</i> , naučna monografija, Podgorica, Bijelo Polje: RVP, IDOK, 2016, (ISBN 978-9940-656-38-6)	4	4
4.3. Stručni članak		
3. Kalezić Radonjić, Svetlana : „Nebo počinje od glave“, predgovor knjizi Nataše Šotra <i>Bilješke običnog čovjeka</i> , Podgorica: Nova Pobjeda, 2015, str. 5-8, (ISBN 978-86-309-0428-8)	1	1
4. Kalezić Radonjić, Svetlana : „Predgovor“, predgovor u: Karlo Kolodi <i>Pinokio</i> , Podgorica: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, 2015, str. 5-8, (ISBN 978-86-303-1888-7)	1	1
5. Kalezić Radonjić, Svetlana : „Kad jole zašume i progovore“, predgovor u: Johana Špiri <i>Hajdi</i> , Podgorica: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, 2017, str. 7-11 (ISBN 978-86-303-2053-8)	1	1
6. Kalezić Radonjić, Svetlana : „Preživjeti pjesmu, poroči pepeo“, predgovor knjizi M. J. Tlomotijeva <i>Šaplač u groblju</i> , Bar: Kulturni centar Bar, 2015, str. 7-12, (ISBN 978-86-7004-064-9)	1	1
4.6. Ostala dokumentovana stručna aktivnost		
Članstvo u uredništvima časopisa i u žirijama za dodjelu književnih nagrada:		
7. Član uredništva časopisa <i>Lipar</i> (2012-2018)		
8. Član uređivačkog odbora zbornika radova sa međunarodne konferencije <i>Jezik, književnost, mitologija</i> , održane u Beogradu 25. i 26. maja 2012.		
9. Član žirija za dodjelu nagrade <i>Linskih večeri poezije</i> (2013-2018)		
10. Član žirija za dodjelu nagrade <i>Mali princ</i> (2013-2018)		
11. Selektor za Crnu Goru za dodjelu nagrade <i>Mali princ</i> (2013-2018)		
12. Član žirija za dodjelu nagrade <i>Ratkovićevih večeri poezije</i> (2013, 2014)		
Koordinacija i organizacija naučnih skupova:		
13. Koordinatorica naučnog skupa <i>Interdisciplinarni pristup književnosti</i> , Podgorica, CANU, 20. novembar 2012.		
14. Koordinatorica naučnog skupa <i>Komparatistika u novom ključu</i> , CANU, 23. mart 2013.		
15. Član programsko-organizacionog odbora Simpozijuma <i>Žene, rat, umetnost</i> Centra za naučnoistraživački rad SANU i Univerziteta u Nišu, 5. septembar 2014.		
16. Koordinatorica naučnog skupa <i>Crna Gora i Francuska – književne, kulturne i jezičke veze</i> , Podgorica, CANU, 26. maj 2015.		
17. Organizatorica naučnog skupa <i>Stvaralaštvo Dragana Radulovića</i> , Podgorica, Zavod za školstvo, 16. decembar 2014.		
18. Organizatorica naučnog skupa <i>Savremena crnogorska književnost za djecu i omladinu</i> ,		

Bijelo Polje, Centar za kulturu, 28. maj 2015.		
19. Koordinatorica naučnog skupa <i>Književnost i filozofija – intertekstualne veze</i> , Podgorica, CANU, 22. novembar 2017.		
Članstva u akademskim organizacijama:		
20. Član Centra mladih naučnika pri CANU (2010-2018)		
21. Potpredsjednica Centra mladih naučnika pri CANU (2011-2013)		
22. Predsjednica Centra mladih naučnika pri CANU (2014-2016)		
23. Član Hrvatske udruge istraživača dječije književnosti (2011-2018)		
24. Član Evropske mreže za književne komparativne studije (Réseau européen d'études littéraires comparées/ European Network for Comparative Literary Studies REELC/ENCLS)		
25. Osnivač i izvršna direktorka <i>Instituta za dječiju i omladinsku književnost</i> (2014-2018)		
Učešće u međunarodnim projektima:		
26. Rukovoditeljica dvogodišnjeg bilateralnog projekta sa Filozofskim fakultetom Univerziteta u Ljubljani pod naslovom <i>Siromaštvo i socijalna pravda kroz prizmu književnosti za djecu</i> finansiranog od Vlade Crne Gore i Vlade Republike Slovenije		
Stipendije:		
27. Dobitnica stipendije <i>International Youth Library</i> iz Minhena, maj-avgust 2015.	20	20

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO ISTRAŽIVAČKI RAD	31	69	86,2	153,2
3. PEDAGOŠKI RAD	7	8	12	17
4. STRUČNI RAD	27	69	32	64,2
UKUPNO	65	146	130,2	234,4

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Doc. dr Svetlana Kalezić-Radonjić završila je studije srpskog jezika i književnosti na Filozofskom fakultetu u Nikšiću (Univerzitet Crne Gore), gdje je i magistrirala 2006. godine. Doktorirala je na Filozofskom fakultetu u Nišu (Univerzitet Srbije) 2009. godine. Od februara 2003. honorarno radi kao asistent-suradnik u nastavi na Filozofskom fakultetu u Nikšiću, a od septembra 2005. na toj ustanovi zasniva stalni radni odnos. U zvanje docenta izabrana je 2013. godine. Stoga utvrđujem da je s obzirom na stepen obrazovanja te dosadašnje nastavne i naučne aktivnosti kandidatkinja ispunila sve uslove propisane Zakonom o visokom obrazovanju i Statutom Univerziteta Crne Gore.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA

Bibliografija naučno-istraživačkih radova Svetlane Kalezić-Radonjić otkriva širok raspon fenomena kojima se ova naučnica bavi: počevši od antičke i srednjovjekovne, pa do moderne i postmoderne književnosti. Ipak, glavni istraživački interes kolegice Kalezić-Radonjić usmjeren je književnosti za djecu i omladinu. Takvu profilaciju odredila je već i temama svojeg magistarskoga i doktorskoga rada, kao i brojnim radovima koji su nastali kasnije.

Od posljednjeg izbora u akademsko zvanje Svetlana Kalezić-Radonjić objavila je čak tri rada kao dijelove naučnih monografija

izdatih od strane renomiranih međunarodnih izdavača. U radu "Poetic Image as a Communicational Medium in Poetry of Seamus Heaney", objavljenom 2013. u naučnoj monografiji *Mapping the World of Anglo-American Studies at the Turn of the Century* (urednice A. Nikčević-Batričević i M. Knežević) u ediciji renomiranog britanskog izdavača Cambridge Scholars Publishing, bavi se poezijom Nobelovca Seamusa Heaneya. Pokazuje kako Heaneyeva poezija podriva uobičajene književne pristupe istodobnim dvostrukim kodiranjem poetskih slika (domenom osjećajnosti i jezičnim formama, domenom doslovne stvarnosti i alegorijskih konstrukata) čime se intenzivira dinamika poetskih slika i otvaraju nove mogućnosti pjesničke komunikacije s čitateljem. U radu „Helen of Anjou through the Lens of Archbishop Danilo II“ objavljenom 2018. u monografiji *Power in Landscape - Geographic and Digital Approaches on Historical Research* (urednici M. Popović, V. Polloczek, B. Kosehicek, S. Eichert), u izdanju Eudora-Verlag Leipzig Ralf C. Müller, Kalezić-Radonić analizira hagiografiju Jelene Anžuske koju je pod naslovom *Život kraljice Jelene* napisao arhiepiskop Danilo II. te pokazuje kako autor izmiče obrascima karakterističnima za oblikovanje srednjovjekovnih biografija. Ukazuje na činjenicu da je Danilo II. oblikovao tekst koji je istodobno memoarski te koji tradicionalnu hagiografsku formu zamjenjuje svojim pozicioniranjem između književnosti i historiografije, što je osobito vidljivo u prezentaciji glavnoga ženskoga lika. Rezultati istraživanja kolegice Kalezić-Radonić pokazuju da se Danilo II. odmaknuo i od tradicionalne kompozicijske sheme usloznavanjem unutarnje strukture interpolacijom različitih žanrova kao što su lementacije, molitve, posvete i slično. Autor hagiografije smanjio je udio nadnaravnih elemenata onim realističnima, što je je moguće tumačiti činjenicom da je tekst nastao neposredno nakon smrti kraljice Jelene, u vrijeme kada su svjedoci njezina života još bili prisutni. Kalezić-Radonić, nakon detaljne elaboracije, zaključuje da navedena hagiografija predstavlja rijetkost u kontekstu srpske književnosti na brojnim razinama, pa i time što je posvećena ženi i što je pisana iz pozicije duboke osobne povezanosti njezina autora s glavnim junakinjom kojoj je bio ispovjednik i najbliži suradnik. Rad „Hagiographic Literature in Medieval Serbia, uvršten u *A Companion to Byzantium and Medieval Serbia* (urednik M. Popović,) u izdanju čuvenoga nizozemskog izdavača Koninklijke Brill N.V. (<https://brill.com/view/serial/BCBW>) problematizira karakteristike žitija kao žanra i njegov istorijal, pri čemu je težište i glavni naučni doprinos rada u ukazivanju na razvoj žanra u kontekstu srpske književnosti i njegove specifičnosti u određenim kulturnim kontekstima i autorskim poetikama. Sva tri navedena rada povezuju vrlo zahtjevne, kompleksne teme koje nisu samo od presudne važnosti za specifičnu autorsku, nacionalnu ili žanrovsku poetiku, već determiniraju postupke i mehanizme kojima se neki književni fenomen uklapa u širi književnopovijesni, književnoteorijski, geografski ili socijalni kontekst što je zasigurno bilo prepoznato i od renomiranih europskih izdavača.

I velik broj drugih radova Svetlane Kalezić-Radonić raskrsljuje zahtjevne i slojevitne književne fenomene, u prvom redu one s područja književnosti za djecu i omladinu. Kolegica se tako bavi poezijom Grigora Viteza s obzirom na fenomenologiju utjecaja narodne pjesme na poetiku ovog klasika dječje poezije, omladinskim romanima Dragomira Čulafića, *Iščašenim bajkama* Dragana Radulovića, ideologijom i uređivačkim politikama u dječjim časopisima, fantastikom i humorom u trilogiji Čeda Vukovića, šilerovskim aspektima i elementima slavenske mitologije u djelu Ivane Brlić-Mažuranić, odnosom verbalnog i vizualnog u knjigama za djecu Moma Kapora, novelističkom umjetnošću glasovitog crnogorskog pisca za djecu Milenka Ratkovića, odlikama poznatog bosansko-hercegovačkog pjesnika za djecu Šima Ešića, i mnogim drugima. Upravo je problematika djela Ivane Brlić-Mažuranić, autorice koja je obilježila dječju književnost 20. stoljeća na ovim prostorima, jedna od centralnih točaka naučnih interesa Svetlane Kalezić-Radonić, iniciranih još njezinim magistarskim radom i ukoričenih znanstvenom monografijom *Oblak nad kamenim vratima* (2011). U svojim radovima Kalezić-Radonić primjenjuje suvremene teorijske postavke i kontekstualizira književnoteorijsku i/ili književnopovijesnu problematiku relevantnim kulturnim i sociološkim aspektima bitnima za razumijevanje književnih činjenica. Naučnu širinu, koja je kompatibilna i njezinom nastavnom usmjerenju, potvrđuje i stalnim paralelnim participiranjem u sferi dječje književnosti i književnosti za odrasle.

Svoj aktivan naučni angažman kolegica potvrđuje i velikim brojem naučnih konferencija i simpozijuma u zemlji i inozemstvu, kao i recenziranjem naučnih članaka za domaće i strane časopise. Također, Svetlana Kalezić-Radonić posebno se istakla u

organizaciji i koordinaciji naučnih skupova u Crnoj Gori i šire – bila je u svojstvu organizatorice, koordinatorice ili članice programsko-organizacionog odbora čak sedam znanstvenih skupova u razdoblju od 2012. do 2017. godine. Utemeljiteljica je Instituta za dječju i omladinsku književnost koji od 2014. godine uvelike radi na podizanju naučnog tretmana dječje književnosti (prije svega organiziranjem naučnih skupova te publiciranjem naučnih monografija), kao i svijesti o važnosti dječje književnosti generalno. Dobitnica je prestižne stipendije vezane za dječju književnost *International Youth Library* iz Münchena, gdje je boravila od maja do avgusta 2015.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Svetlana Kalezić-Radonić u svom je nastavnom radu profesionalna, kompetentna i izrazito cijenjena među studentima, što pokazuju i rezultati studentskoga vrednovanja u kojima je kolegica Kalezić-Radonić redovito ocjenjivana vrlo visokim i najvišim ocjenama (od 4,82 do 5,00). Zanimljivost i prihvaćenost njezina nastavnoga rada potvrđuju i radovi studenata na dodiplomskom studiju koje je mentorirala s različitim temama iz dječje i omladinske književnosti. Također, o njezinom upućenom i suvremenom nastavnom radu svjedoči i korištenje recentne međunarodne literature, tj. referentnih inostranih udžbenika iz područja dječje književnosti.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD	38	31	69	67	86.2	153.2
3. PEDAGOŠKI RAD	1	7	8	5	12	17
4. STRUČNI RAD	42	27	69	32.2	32	64.2
UKUPNO	81	65	146	104.2	130.2	234.4

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Temeljem priloženog konkursnog materijala i njegove analize evidentno je da kandidatkinja ispunjava uslove predviđene čl. 76 Zakona o visokom obrazovanju Crne Gore, čl. 88 Statuta Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademsko i naučna zvanja. Prilikom vrednovanja, uvažene su i Preporuke Naučnog odbora Senata Crne Gore. Stoga s velikim zadovoljstvom predlažem Vijeću Filozofskog fakulteta i Senatu Univerziteta Crne Gore da doe. dr. Svetlanu Kalezić - Radonić izaberu u zvanje **vanrednog profesora** iz oblasti Montenegristika/ Srbistika, za predmete: Književnost za djecu i omladinu - studijski program Obrazovanje učitelja - Filozofski fakultet, Književnost za djecu - studijski program Predškolsko vaspitanje i obrazovanje - Filozofski fakultet na osnovnim studijama, Književnost za djecu i omladinu - studijski program Crnogorski jezik i južnoslovenske književnosti - Filološki fakultet, te Književnost za djecu i omladinu - studijski program Srpski jezik i južnoslovenske književnosti - Filološki fakultet na master studijama.

RECENZENT

Izv. prof. dr. sc. Andrijana Kos-Lajtnan
Zagreb

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

STEPEN OBRAZOVANJA

Svetlana Kalezić-Radonić izabrana je u akademsko zvanje docenta 2013. godine odlukom Senata Univerziteta Crne Gore (br. 08-1421, od 27. juna 2013).

Prethodno je studije srpskog jezika i književnosti (1998-2002) na Filozofskom fakultetu u Nikšiću (Univerzitet Crne Gore) završila u roku sa prosjekom 9,92. Tokom školovanja bila je korisnik stipendije za talentovane studente koju dodjeljuje Ministarstvo

prosvjete i nauke Republike Crne Gore. Postdiplomske studije (2002-2004) završila je s prosjekom 9,86 na istoj ustanovi, gdje je 2006. godine odbranila i magistarsku tezu *Umjetnost riječi Ivane Brlić-Mazuranić*. Doktorirala je 2009. godine na Filozofskom fakultetu (Univerzitet Srbije) u Nišu tezom *Tipologija crnogorskog romana za djecu i omladinu (1953-1978)*.

NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD

Naučni i istraživački interes kandidatkinje doc. dr. Svetlane Kalezić Radonjić pokriva najvećim dijelom oblast književnosti za djecu i omladinu. Uvidom u priložene radove, ali i u cjelokupan njen angažman, stiče se utisak o predanom i sistematičnom naporu da se pitanja vezana za ovaj vid stvaralaštva naučno artikulišu i izbore za zasluženu pažnju akademske ali i šire društvene zajednice.

Posmatran u cjelini, ovaj segment njenog rada karakterišu interdisciplinarnost i komparativni pristup, pri čemu osnovna (polazna) građa ostaje uvijek u fokusu, prije svega zahvaljujući metodološkoj odluci da se glavni argumenti za teze i zaključke nalaze, poslije svega, u samom analiziranom književnom tekstu. Tu se kao područja njenog interesa, ali i kao vrhovi njenog dosadašnjeg opusa, izdvajaju tekstovi o Ivani Brlić-Mazuranić i Draganu Raduloviću, a osim njih i oni o Grigoru Vitezu i Šimi Ekiću.

Iako navedene bibliografije kvalitetom izbora i brojem jedinica potvrđuju spremnost i sposobnost istraživačice da teorijski osigura i utemelji svoju argumentaciju, kvalitet cjeline dolazi prije svega od uvjerljivih i na dobrim primjerima izvedenih analiza.

Zahvaljujući ovom talentu, koji ponekad, nažalost, mora da se obuzdava pred akademskim formalizmom, članci koje čitamo su zanimljivi i izdašni u korisnim bibliografskim podacima. Oni mapiraju jedan mogući *periodni sistem* književnosti za djecu i mlade u Crnoj Gori, i kao takvi su inspirativni i otvoreni za različite vrste pojedinačnih i kolektivnih doprinosa. U tom smislu ovdje se može izdvojiti kao primjer članak *Pobjedu za djecu – ideologija i uređivačka politika*. Tu kandidatkinja precizno detektuje kompleksnost ove važne teme, za koju je jasno da ne može biti apsolvirana u kratkom kalupu; na primjeru jednog podlistka ona otvara niz važnih pitanja, demonstrirajući pri tome zašto se pozitivistički metod ne smije i ne treba odbacivati kao metod nauke o književnosti. Članak je važan i kao jedan od više takvih koji se hrabro okreću savremenoj produkciji.

Taj interes za savremeno stvaralaštvo donosi u opus Svetlane Kalezić Radonjić i nekoliko kritika poezije za *odrasle*. Osim pomenute analitičnosti (na nivou stiha, sintagme, leksike, stila), ovdje se kao kvalitet izdvaja sposobnost sintetiziranja, tačnije: kontekstualiziranja u šire poetičke okvire.

Od priložena 33 rada teško je za potrebe ove recenzije izdvojiti tri, kao najznačajniji doprinosa kandidata u izvještajnom periodu. Moguće je izdvojiti tri cjeline, ili tri smjera interesa; pored kritike i književnosti za djecu, treća bi bila književna istorija, koju reprezentuju tekstovi *Hagiographic Literature in Medieval Serbia, Introduction – A Brief History of Hagiography As A Genre* (objavljen kod holandskog Brilla, koji je na listi renomiranih izdavača UCG) i *Helen of Anjou through the Lens of Archbishop Danilo II* (u izdanju Austrijske akademije nauka). Posebno u drugom kandidatkinja demonstrira vještinu uspješnog sazimanja građe i izvođenja efektne sinteze. Ali je najvažnije na ovom mjestu ukazati na širinu njenih interesa, nesputanu radoznalost i analitičku izvrsnost.

STRUČNA DJELATNOST

O posljednjeg izbora kandidatkinja je osnovala Institut za dječiju i omladinsku književnost (2014) čija je izvršna direktorka. Glavnina aktivnosti Instituta tiče se popunjavanja naučnih praznina u tretmanu crnogorske dječije književnosti, a posredno i bogaćenja bibliotečkih fondova u vidu poklanjanja njegovih izdanja svim školskim i gradskim bibliotekama u Crnoj Gori. U okviru postdoktorskog usavršavanja 2015. godine bila je dobitnica prestižne stipendije *International Youth Library* iz Minhena za projekat koji se tieao uticaja Eriha Kestnera na jugoslovensku dječiju književnost. Članica je Centra mladih naučnika pri Crnogorskoj akademiji nauka i umjetnosti od osnivanja i u njemu je tokom dva mandata (2014-2016) obavljala dužnost predsjednice. Članica je Hrvatske udruge istraživača dječije književnosti (HIDK) i Evropske mreže za književne komparativne studije (Réseau européen d'études littéraires comparées/ European Network for Comparative Literary Studies REELC/ENCLS).

PEDAGOŠKA OSPOSOBLJENOST

U periodu od izbora kandidatkinja je izvodila nastavu na predmetu Književnost za djecu i omladinu na Studijskom programu za obrazovanje učitelja i Studijskom programu za predškolsko vaspitanje i obrazovanje Filozofskog fakulteta, kao i na Studijskom programu za srpski jezik i južnoslovenske književnosti Filološkog fakulteta. Pored toga držala je i časove vježbi na predmetima Srednjovjekovna književnost, Prosvjetiteljstvo i romantizam, Realizam, Specijalni kurs Ljubiša i Matavulj, Književnost prve polovine XX vijeka. U studentskim evaluacijama, kvalitet njenog pedagoškog rada ocijenjen je u rasponu od 4,82 do 5,00 (od 5,00).

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD	38	31	69	67	86.2	153.2
3. PEDAGOŠKI RAD	1	7	8	5	12	17
4. STRUČNI RAD	42	27	69	32.2	32	64.2
UKUPNO	81	65	146	104.2	130.2	234.4

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu iznesenog, uvidom u priložene radove, ali i kroz višegodišnju saradnju u kojoj sam Svetlanu Kalezić Radonjić upoznao kao odgovornu, korektnu, ažurnu i nadasve predanu i posvećenu istraživačicu i urednicu, nemam dilema o tome da će njen izbor u zvanje vanredne profesorice biti na dobrobit univerziteta Crne Gore, ali i šire naučne zajednice. Uz konstataciju da dr. Svetlana Kalezić Radonjić, docentica na Filozofskom fakultetu u Nikšiću Univerziteta Crne Gore ispunjava sve uslove predviđene Zakonom o visokom obrazovanju Republike Crne Gore, Statutom Univerziteta Crne Gore, Preporukama Naučnog odbora Senata UCG i Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja Univerziteta Crne Gore za izbor u zvanje vanredne profesorice, predlažem Senatu Univerziteta Crne Gore da je **izabere u akademsko zvanje vanredne profesorice** na Filozofskom fakultetu: iz oblasti Srpsika / Montenegristika, matične/nematične studije, za predmete: Književnost za djecu i omladinu – studijski program Obrazovanje učitelja – Filozofski fakultet, Književnost za djecu – studijski program Predškolsko vaspitanje i obrazovanje – Filozofski fakultet na osnovnim studijama, Književnost za djecu i omladinu – studijski program Crnogorski jezik i južnoslovenske književnosti – Filološki fakultet i Književnost za djecu i omladinu – studijski program Srpski jezik i južnoslovenske književnosti – Filološki fakultet na master studijama.

RECENZENT

Prof. dr. Nenad Veličković
Univerzitet u Sarajevu, Filozofski fakultet

IZVEŠTAJ REČENZENTA

I OCENA USLOVA

СТЕПЕН ОБРАЗОВАЊА

У складу са Законом о високом образовању Републике Црне Горе, Статутом Универзитета Црне Горе, Мјерилима за избор у академска и научна звања Универзитета Црне Горе доц. др Светлана Калезић Радоњић испуњава све услове за избор у звање ванредног професора. После одбрањеног магистарског рада 2006. и, затим, одбрањене докторске дисертације из области науке о књижевности (књижевности за децу и младе) на Филозофском факултету Универзитета у Нишу 2009, Светлана Калезић Радоњић изабрана је у академско звање доцента 2013. године одлуком Сената Универзитета Црне Горе (бр. 08-1421, од 27. јуна 2013). Током 2015. године добила је тромесечив научно-истраживачку стипендију *The International Youth Library's fellowship programme* коју додељује Влада Републике Немачке за истраживања из области књижевности за

децу и младе, што показује перманентну посвећеност савршавању у овом пољу књижевности. Самим тим, она испуњава све услове у вези са степеном образовања.

НАУЧНО-ИСТРАЖИВАЧКИ РАД

Доц. др Светлана Калезић Радоњић приложила је на увид тридесет три своја научна и стручна текста објављена после избора у звање доцента, на основу којих закључујемо да њен научно-истраживачки рад има изразито широк распон истраживања и одликује га примена разноврсних метода у складу са предметом тумачења. Разуђени корпус истраживаних подручја подразумева кретање међу различитим историјским епохама и периодима, од народне, средњовековне, преко књижевности романтизма, до савремене књижевности и књижевности за децу, укључујући интердисциплинарни и интермедиијални истраживања. Овакав опсег научног рада са једне стране био је условљен наставним ангажманом на студијским предметима Средњовековна књижевност, Специјални курсе Љубиша и Матавуљ, Српска књижевност просветитељства и романтизма у јужнословенском контексту, Српска књижевност реализма у јужнословенском контексту, Књижевност прве половине 20. вијека и Књижевност за децу и омладину, па је природно да је Светлана Калезић Радоњић желела да дубље истражи природу ових научних дисциплина и у њима пружи свој аутентични научни допринос. То јој, уосталом, даје потпунији научни легитимитет у науци о књижевности.

Колегиница често примењује компаративистички приступ, испитујући везе европске књижевне традиције са значајним делима српске и јужнословенских књижевности. Примери за то су тумачење митског контекста у народној песми „Изједен овчар“ у раду „South Slavic Metamorphoses of Argophone Dualism – Comparative Analysis of a Mythical Song“, два одлична рада о Његову („Njegoš et Voltaire“, „The Discourse of Power in Milton's *Paradise Lost* and Njegoš' *The Ray of Microcosm*“), радovi о Ивану Брлић Мажурану („Шилеровски аспекти дјела Ивана Брлић Мажурановић“ и „Рефлекси словенске митологије у дјелу Ивана Брлић Мажурановић“) и Павлу Горановићу („Пстарка, Лепарди и Унгарети у поезији Павла Горановића“). Са друге стране, у свету савремене науке (посебно у групацији друштвено-хуманистичких наука) приметна је тежња ка интердисциплинарним приступима, зближавању сродних наука и испитивању научног проблема из различитих научних дискурса, што рађа нове увиде у изучавану материју. Овакве тенденције заступљене су у научном раду Светлане Калезић Радоњић, која истражује везе књижевности и правних наука, књижевности и филозофије, културне политике и идеологије, као и културолошки контекст књижевности за децу. О томе сведоче радovi „Побједа за децу – идеологија и уређивачка политика“, „Интердисциплинарно сагледавање односа књижевности и права на примјеру једне грчке трагедије“, „Интертекстуалне везе филозофије и поезије у pjesништву Павла Горановића“ и сарадња у часописима *Logos & Littera: Journal of Interdisciplinary Approaches to Text and Context - Review for Comparative Literature and Cultural Research*. Не мање изазовна су и интермедиијална истраживања, сродна пољу књижевности за децу и младе, па се у раду „Писац као илустратор“ тумаче везе ликовне и књижевне уметности, односно питање мултимедијалног деловања Мома Капора, а у раду „Ново рухо старих прича“ анализира се телевизијска реинтерпретација бајки писца, сликара и медијског ствараоца Драгана Радуловића. У том смислу, приступање књижевном тексту из плуралистичке, интердисциплинарне перспективе даје пуну актуелност научним истраживањима Светлане Калезић Радоњић.

Кандидаткиња је приложила три дела научних монографија које су издали реномирани међународни издавачи (Cambridge Scholars Publishing, Austrian Academy of Sciences, Eudora – Verlag, Leipzig и Koninklijke Brill, Leiden – од којих се Brill налази на препорученој листи издавача Универзитета Црне Горе). Једна монографија посвећена је савременој англоамеричкој књижевности а остале две византијском наслеђу и средњовековној књижевности.

Две библиографске јединице из области средњовековне књижевности су студија о биографији Јелене Анжујске Архиепископа Данила Другог („Helen of Anjou through the Lens of Archbishop Danilo II“ у монографији аустријско-немачког издавача *Power in Landscape. Digitising Patterns of Power*) и студија о хагиографијама као књижевном жанру

средњовековне српске књижевности и његовим најважнијим писцима и делима („Hagiographic Literature in Medieval Serbia“) у монографији *A Companion to Byzantium and Medieval Serbia*. Ауторка нетиче како је биографија посвећена жени владарки неубичајни текст по својој тематици и по приповедном тону, који се разликује се од осталих биографија Архиепископа Данила. Док су други биографи избегавали да пишу о женама, он читаво дело посвећује краљици у циљу њене канонизације, наглашавајући њену племенитост, скромност и духовност, у складу са жанровским и поетичким начелима епохе – са топлином и дивљењем које указује на посебну везу писца и јунакиње која ово дело чини несвакидашњим. Ауторка тумачи преламање источне и западне културе у обликовању лика жене странкиње, српске владарке, као и преплетање фикције и стварности.

Део монографије *Mapping the World of Anglo-American Studies at the Turn of the Century* објављене у Великој Британији посвећен је изучавању савремене књижевности, односно теоријом песничке слике у стварању најбољег савременог ирског песника и нобеловца Шејмуса Хинија („Poetic Image as a Communicational Medium in Poetry of Seamus Heaney“). Ауторка показује како је песник доживљавао поезију као алтерирање аполонијског и дионизијског начела. Хинијеве песме писане су као реакција на чулни свет који га окружује, и на друштвена превраћања као део тог света, чиме песник реагује на драматичну стварност, па се стиче утисак да он дословно преноси стварноне топониме и догађаје, али уз примену имажинарне евокације, заснивањем песничких елика на имагинарним топонимима проистеклим из хетеростварности, онтолошки другачијег света фикције. Ауторка стога тумачи специфичну удвостручену позицију у певању, истовремени нитимизам и поспољеност, произашли из укрштања интимног и јавног / колективног плана. Студија о Хинију указује на значајно поље интересовања ауторке а то је савремена поезија. Поезији прилази не само као научница, већ и са осетљивошћу онога ко поезију и сам ствара (објавила је више песничких збирки), па је изнутра разумева. Афинитет за тумачење поезије видљив је у великом броју текстова о делима савременика различитих генерација (Исмета Реброње, Хусеина Башића, Селимира Радуловића, Павла Горановића, Игор Ремса, Јасне Вуковић итд.) а из овог корпуса издавају се изузетно успела тумачења песничких поетика Исмета Реброње и Хусеина Башића.

Научно-истраживачко поље од нарочитог интереса за избор у звање Светлане Калезић Радоњић јесте књижевност за децу и младе, у којој се кандидаткиња у претходном периоду потврдила као еминентни проучавалац својим књигама, чланцима и студијама. После одласка највећег стручњака за ову област, проф. др Нова Вуковића, ње даљи научни развој преко је потребан Универзитету Црне Горе. Својим вишеструким ангажманом – саопштењима на научним скуповима у земљи и иностранству (у Хрватској, Србији, Француској и Немачкој), учешћем у међународним часописима и зборницима, радovima о писцима за децу и, посебно значајно, подстицањем проучавалаца да се баве књижевношћу за децу и младе кроз оснивање и вођење Института за дјечију и омладинску књижевност, уређивање научних монографија посвећених значајним писцима за децу из Црне Горе (*Стваралаштво Драгана Радуловића*, 2015; *Савремена црногорска књижевност за децу и омладину*, 2016) – Светлана Калезић Радоњић формира се не само као одличан стручњак за ову област, већ и као она која се труди да побуди и однегује нове научне капацитете своје средине. Од ње се у будућности очекују лепо научни резултати а очекивања се посебно тичу систематичније, синтетичке типологизације стваралаштва за децу и младе на подручју Црне Горе.

На основу приложених радова из ове области, а реч је о студијама, деловима монографија, научним чланцима и есејима, видљиво је да се кандидаткиња бави превасходно проучавањем књижевних дела писца са територије Црне Горе и, затим, ауторима јужнословенских књижевности. Радovi сведоче о укрштању различитих приступа и научних метода и намери да се књижевност за децу посматра из општије поетичке и књижевно-историјске перспективе и кроз испитивање особности индивидуалних појанка. Калезић Радоњић бави се питањима канона и реканонизације, проблемским подручјима историјске поезије жанра (успостављање романа у књижевности за децу на подручју Црне Горе, специфичности научнофантастичног и омладинског романа и сл.), као и испитивањем индивидуалне поезије

писаца (радови о краћим прозама Миленка Ратковића, о поезији Шима Ешића) – а занима је и продуктивна примена образаца усмене књижевности и мита, чему су посвећени радови о Григору Витезу и Ивану Брлић Мажураћу, као и спомињања интермедјална природа књижевног дела за децу.

Потреба да се темељно типологизује и периодизује књижевност за децу и младе на територији Црне Горе и начини њеног проучавања видљива је у њеним радовима. У раду посвећеном проучавању књижевности за децу у Црној Гори, остварен је сажети увид у заснивање науке о књижевности за децу у Црној Гори и споменути су неки њени значајнији тумачи. Међутим, сматрамо да место и значај научног дела Нова Вуковића, једног од најбољих проучавалаца књижевности за децу на простору бивше Југославије, није подробно и темељно истражено, па Светлана Калезић Радоњић предстоји и тај посао.

У својим саопштењима на међународним научним скуповима ауторка се бавила каноном романа за децу у књижевности после Другог светског рата („Changing Criteria for Canonicity: The Case of the Montenegrin Children's Novel“ на скупу Универзитета у Тибингену, „Abandon et adoption dans les romans pour la jeunesse monténégrins“, на скупу Универзитета у Паризу), истичући како је послератна poetika социјализма била превладавајући научнофантастичним романима, те како ова етапа није дуго трајала пошто су је сменили романи са ратном тематиком. Питање канонизације додатно је постављено у раду о романескној трилогији Чеда Вуковића који поседује шире, књижевносторјеске претензије. У уводном поглављу истражују се почети књижевности за децу у Црној Гори (од Сундечићеве збирке, која је имала друго издање на Цетињу, до писаца друге половине 19. века), преко развоја књижевности за децу у социјалистичком периоду. Осим у културноисторијском контексту, стварање Чеда Вуковића се посматра и из рецепцијске позиције која је необично важна пошто сведочи и о трајању једног писца и његовом утискивању у књижевно и културно памћење. Овај покретач романескног жанра за децу у Црној Гори 50-их година 20. века и родоначелник научнофантастичног романа у Југославији био је дуго заступљен у наставним плановима и програмима за основне школе у Србији и Црној Гори, чиме је утицао на бројне генерације читалаца и на својеврстан начин обликовао књижевност за децу друге половине 20. века. Ауторка рада указује и на poetичке специфичности жанра у Вуковићевим романима, наводећи како није реч о типичном, већ хибридном виду научне фантастике који у себи обједињује научну и фолклорну фантастику, као и својеврсну пародију бајке. На сличан начин, у тексту о романескној прози Драгомира Ђулафића ауторка истражује специфичности poetике омладинског романа на територији Црне Горе.

Да сумирамо, укупан научно-истраживачки рад Светлане Калезић Радоњић, обиман и разубен у пољима истраживања, обухваћеним књижевносторјеским периодима, примењеним научним методама, књижевносторјеским, интердисциплинарним и интермедјалним истраживањима, представља оригиналан и значајан допринос науци о књижевности и најављује леп даљи развој научне каријере, посебно у пољу проучавања књижевности за децу и младе.

СТРУЧНА ДЕЛАТНОСТ

Светлана Калезић Радоњић је изузетно ангажована у промовисању књижевности, књижевности за децу и науке о књижевности. Она представља цењеног стручњака књижевности за децу и младе у оквиру регионалне академске и стручне заједнице. То се види у њеним бројним и разноврсним ангажманима у научним, професионалним и стручним организацијама и институцијама у земљи и иностранству, што сведочи о великом пожртвовању, радном елану и жељи за сталним научним и професионалним усавршавањем. У то спада поменути тромесечни студијски боравак у Минхену 2015. у оквиру стипендије *The International Youth Library's fellowship programme* за истраживања из области књижевности за децу и младе (ова престижна стипендија коришћена је за истраживање утицаја књижевног дела Ериха Кестнера на југословенску књижевност за децу). Затим, то је, свакако, и чланство у значајним регионалним професионалним удружењима: Хрватској удрузи истраживача дјечије књижевности (2011–2018) и Европској мрежи за књижевне компаративне студије (*Réseau européen d'études littéraires comparées / European Network for Comparative Literary Studies REELC/ENCLS*).

Светлана Калезић Радоњић је и селектор за Црну Гору и члан жирија регионалне награде *Мали принц* (2013–2018), као и члан жирија за доделу награде Лимских вечери поезије (2013–2018) и за доделу награде Ратковићевих вечери поезије (2013, 2014). Такође, руководи и двогодишњим билатералним пројектом Филозофског факултета Универзитета Црне Горе и Филозофског факултета Универзитета у Љубљани. Осим што пише стручне приказе и чланке, она уређује и координира научне монографије и зборнике радова са међународних конференција (*Језик, књижевност, митологија*, Београд, 2012); координаторка је и организаторка научних скупова ЦАНУ (*Интердисциплинарни приступ књижевности*, 2012; *Компаративистика у новом кључу*, 2013; *Црна Гора и Француска – књижевне, културне и језичке везе*, 2015; *Књижевност и филозофија – интертекстуалне везе*, 2017), координаторка симпозијума *Жене, рат, уметност* који су организовале две институције, Центар за научноистраживачки рад САНУ и Универзитет у Нишу (2014) и чланица је уредничког одбора часописа *Личар* (2012–2018).

Посебно треба истаћи пловирски труд у проучавању, периодизацији и систематизовању корпуса књижевности за децу из Црне Горе – везан за оснивање Института за дјечју и омладинску књижевност (2014). Ова организација опстаје захваљујући руковођењу Светлане Калезић Радоњић, која је организовала већ два научна скупа (2014. и 2015.) а она су резултовала вредним монографијама. Активности Института нису, међутим, само научне и стручне, већ се тичу и популаризације овог поља књижевности, што подразумева сарадњу са школским и градским библиотекама и установама културе. Опште узев, све побројане активности сведоче о професионалном угледу Светлане Калезић Радоњић који превазилази институционалне оквире.

ПЕДАГОШКА ОСПОСОБЉЕНОСТ

Доц.др Светлана Калезић Радоњић градила је своју академску и наставну каријеру пуних петнаест година: прво као асистент сарадник, од 2003-ће, па затим од 2005. као асистент и као доцент од 2013. године. Њено главно поље научног интересовања свакако чини књижевност за децу и омладину, па је у оквиру тог предмета држала вежбе и предавања на различитим студијским програмима. Труд да наставу заснује на савременим књижевним приступима видљива је из употребе научних монографија најзначајнијих проучавалаца књижевности за децу данас (Марије Николаре и Питера Ханта). Осим тога, Светлана Калезић Радоњић била је наставно ангажована у оквиру других студијских предмета: Средњовековне књижевности, Специјалног курса Љубиша и Матавуле, Српске књижевности просветитељства и романтизма у јужнословенском контексту, Српске књижевности реализма у јужнословенском контексту и Књижевности прве половине 20. вијека. Њен професионални и креативни однос према настави, као и вишегодишње наставно искуство стечено дуж академске и наставне вертикале омогућили су формирање доброг и преданог универзитетског наставника од ког се очекује даљи развој у будућности. То искуство и умеће у комуникацији, проистекло из осећаја за наставни процес и потребе студената, препознали су и студенти, изразивши се веома похвално о њеном приступу и посвећености настави, о чему сведоче изразито високе оцене о квалитету педагошког рада у студентским анкетама (4,82–5,00). Своју компетентност показала је и менторством у изради више додипломских радова.

II ВЕРИФИКАЦИЈА БОДОВАЊА

ЗБИРНИ ПРЕГЛЕД УКУПНОГ БРОЈА РЕФЕРЕНЦИ ПО ОБЛАСТИМА ДЕЛАТНОСТИ И БОДОВА

ДЕЛАТНОСТ	Број радова			Број бодова		
	Пре избора	После избора	Укупно	Пре избора	После избора	Укупно
1. НАУЧНО-ИСТРАЖИВАЧКИ РАД	38	31	69	67	86,2	153,2
3. ПЕДАГОШКИ РАД	1	7	8	5	12	17
4. СТРУЧНИ РАД	42	27	69	32,2	32	64,2
УКУПНО	81	65	146	104,2	130,2	234,4

III МИШЉЕЊЕ ЗА ИЗБОР У ЗВАЊЕ

BIOGRAFIJA

Светлана Калезић Радоњић представља цењеног стручњака у области књижевности за децу и омладину у оквиру регионалне академске и стручне заједнице – првог у националним оквирима. На основу изнетих података и увида који из њих произилазе, др Светлана Калезић Радоњић, доцент на Филозофском факултету у Никшићу Универзитета Црне Горе, испуњава све услове предвиђене Законом о високом образовању Републике Црне Горе, Статутом Универзитета Црне Горе, Препорукама Научног одбора Сената УЦГ и Мјерилима за избор у академска и научна звања Универзитета Црне Горе за избор у звање ванредног професора. Због тога имам велику част и задовољство да предложим Сенату Универзитета Црне Горе да је изабере у академско звање ванредног професора на Филозофском факултету: из области Србистика / Монтенегристике, матичне/нематичне студије, за предмете: Књижевност за децу и омладину – студјски програм Образовање учитеља – Филозофски факултет, Књижевност за децу – студјски програм Предшколског васпитања и образовања – Филозофски факултет на основним студијама, Књижевност за децу и омладину – студјски програм Црногорски језик и јужнословенске књижевности – Филозофски факултет и Књижевност за децу и омладину – студјски програм Српски језик и јужнословенске књижевности – Филозофски факултет на мастер студијама.

РЕЦЕНЗЕНТ

Проф. др Зорана Опачић
Универзитет у Београду,
Учитељски факултет у Београду

REFERAT

Za izbor u akademsko zvanje za oblast: **Anglistika** (nematične studije - Pravni fakultet, Ekonomski fakultet), na studijskom programu Engleski jezik i književnost (Engleski jezik 3 – na Pravnom fakultetu, Strani jezik - Engleski 3 na Ekonomskom fakultetu, Prevod pravnih tekstova sa engleskog jezika sa osnovama uređivanja teksta (revizije), Prevod ekonomskih tekstova sa engleskog jezika sa osnovama terminologije, Teorija prevodenja 3 sa osnovama istraživanja u translatoologiji).

Konkurs je objavljen u dnevnom listu Dan i Dnevne novine 06.06.2018. godine. Na raspisani Konkurs javila se kandidatkinja **DR JELENA PRALAS.**

KLASIFIKACIONA BIBLIOGRAFIJA

KVANTITATIVNA OCJENA REFERENCI DO POSLEDNJEG IZBORA

(SPISAK REFERENCI DAT JE U BILTENU UNIVERZITETA BR288 OD 11. septembra 2012. godine)

I. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST						UKUPNI BROJ BODOVA
1.1. Monografije	1.1.1.	1.1.2.	1.1.3.	1.1.4.	1.1.5.	
Broj referenci*broj bodova					2/8.5	8.5
1.2. Radovi objavljeni u časopisima	1.2.1.	1.2.2.	1.2.3.	1.2.4.	1.2.5.	
Broj referenci*broj bodova		3/12		2/1		13
1.3. Radovi na kongresima, simpozijumima, seminarima	1.3.1.	1.3.2.	1.3.3.	1.3.4.	1.3.5.	
Broj referenci*broj bodova	10/18	1/0.5				18.5
1.4. Uvodno, objavljeno plenarno predavanje	1.4.1.	1.4.2.	1.4.3.	1.4.4.	1.4.5.	
Broj referenci*broj bodova						
1.5. Recenzije	1.5.1.	1.5.2.	1.5.3.	1.5.4.	1.5.5.	
Broj referenci*broj bodova						
UKUPNO ZA NAUČNOISTRAŽIVAČKU DJELATNOST						40
3. PEDAGOŠKA DJELATNOST						
3.1. Udžbenici	3.1.1.	3.1.2.	3.1.3.	3.1.4.	3.1.5.	
Broj referenci*broj bodova		5/5				5
3.2. Priručnici	3.2.1.	3.2.2.	3.2.3.	3.2.4.	3.2.5.	
Broj referenci*broj bodova		1/0.5				0.5
3.3. Gostujući profesor	3.3.1.	3.3.2.	3.3.3.	3.3.4.	3.3.5.	
Broj referenci*broj bodova						
3.4. Mentorstvo	3.4.1.	3.4.2.	3.4.3.	3.4.4.	3.4.5.	
Broj referenci*broj bodova						

Rođena sam 5.11.1971. godine u Osijeku u Republici Hrvatskoj.

Nakon završene opšte gimnazije (Centar za usmjereno obrazovanje Braća Ribar, Osijek), 1990. godine započela sam studije na Sveučilištu Josipa Juraja Štrosmajera u Osijeku, a 1991 godine nastavila na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Novom Sadu gdje sam 1995.godine diplomirala sa visokim prosjekom. Iste godine upisala sam postdiplomske studije na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Novom Sadu (Odsjek: Nauka o književnosti), gdje sam 2002. godine stekla akademski naziv magistra književnih nauka odbranivši magistarsku tezu pod naslovom „Egzili unutrašnji i spoljašnji – život i romani Idit Vorton i Virdžinije Vulf“.

Doktorsku disertaciju pod naslovom „Prevodenje kulturoloških obrazaca u prozi Džulijana Barnsa“ odbranila sam na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Novom Sadu 27. Novembra 2011. godine, stekavši naziv doktora književnih nauka (datum nostrifikacije 08.02.2012.).

U toku rada na disertaciji, pohađala sam 2006. godine u Londonu Ljetnju školu za istraživače u oblasti prevodilačkih studija (*Translation Research Summer School*) u organizaciji tri britanska univerziteta (Univerzitet u Manchesteru, Univerzitet u Edinburgu, Univerzitetski koledž – London).

U periodu nakon izbora u zvanje docenta, učestvovala sam u Najdinoj školi prevodilačkih studija u svojstvu saradnika istraživača (*Nida School of Translation Studies*, 2014.), koja se svake godine održava u Italiji (Misano Adriatico - San Pellegrino University Foundation).

PODACI O RADNIM MJESTIMA I IZBORIMA U ZVANJE

U decembru mjesecu 1995. godine zasnova sam radni odnos sa Institutom za strane jezike kao saradnik stipendista. Jula meseca 2003. izabrana sam u zvanje predavača više škole, a u martu 2009. postavljena sam za saradnika s magistraturom.

U februaru 2013. godine izabrana sam u akademsko zvanje docent za predmete Engleska književnost V, Engleska književnost VI na osnovnim studijama, Prevodenje tekstova pravne struke sa engleskog jezika na specijalističkim studijama, Prevodenje tekstova ekonomske struke sa engleskog jezika na specijalističkim studijama na Institutu za strane jezike, Engleski jezik-opšti, Engleski jezik-stručni I na osnovnim studijama na Pravnom fakultetu i Engleski jezik V stepen na Ekonomskom fakultetu.

3.5. Kvalitet pedagoškog rada (može se koristiti ukoliko se na zvaničnim studentskim anketama najmanje tri godine uzastopno dobiju odlične ocjene za sve elemente pedagoškog rada)	5
UKUPNO ZA PEDAGOŠKU DJELATNOST	10.5
4. STRUČNA DJELATNOST	
4.1. Stručna knjiga	4.1.1. 4.1.2.
Broj referenci*broj bodova	
4.2. Urednik ili koeditor	4.2.1. 4.2.2. 4.2.3.
Broj referenci*broj bodova	4/4
4.3. Stručni članak	4.3.1.
Broj referenci*broj bodova	
4.4. Objavljeni prikazi	4.4.1.
Broj referenci*broj bodova	
4.5. Popularno-stručni članci	4.5.1.
Broj referenci*broj bodova	
4.6. Ostala dokumentovana stručna djelatnost	4.6.1.
Broj referenci*broj bodova	17/15
UKUPNO ZA STRUČNU DJELATNOST	19

PREGLED RADOVA I BODOVA NAKON PRETHODNOG IZBORA

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST	Br. ref.	Br. kan.
1.2. Radovi objavljeni u časopisima		
1.2.1 Radovi objavljeni u časopisima koji se nalaze u međunarodnim bazama		
1. Pralas J. and Kusovac O. (2017) <i>Flaubert's Parrot: Transfiction in Disguise or Geoffrey Braithwaite's Quest for the Invariant. Translation and Interpreting Studies</i> Vol. 12, No 3, pp. 449-468. ISSN 1932-2798 (SSCI, A&HCI)	7	7
1.2.2 Radovi objavljeni u časopisima koji se ne nalaze u bazi podataka, a imaju redovnu međunarodnu distribuciju i rezime na stranom jeziku		
2. Kusovac O. and Pralas J. (2017) Repetition as Trapped Emotion in Tennessee Williams's Play <i>The Glass Menagerie</i> . <i>Studia Anglica Posnaniensia</i> Vo. 51, No. 4, pp. 29 – 51. ISSN 0081-6272, 2082-5102 (SCOPUS)	4	4
3. Lakić, I. and Pralas, J. (2016). Translation Training for the EU: The Case of Montenegro. <i>Current Trends in Translation Teaching and Learning E</i> , Vol. 2016, No. 3, pp. 87-118. ISSN 2342-7205. (Emerging Source Citation Index)	4	4
4. Pralas J. (2018) Politika i prevodenje: uloga prevodioca u prevodenju romana <i>Bodjickovo prase</i> Džulijana Barnsa. <i>Lingua Montenegrina</i> , God. XI, Vol. I, No. 21, pp. 89 – 106. ISSN 1800-7007	4	4
1.3. Radovi na kongresima, simpozijumima i seminarima		
1.3.1 Međunarodni kongresi, simpozijumi i seminari		
5. Pralas J. (2014) Legal Interpreting in Montenegrin Context. In: Conference Programme and the Book of Abstracts, 5 th International Conference of the Institute of Foreign Languages (ICIFL5) and the Society of Applied Linguistics of Montenegro "Word Across Cultures". Podgorica, 12-13 jun 2014.	2	0,4
6. Pralas J. (2014) Using Mini Team Projects in Translation Classes to Achieve Competences Defined in the EMT Reference Framework, Third Iatis Regional Workshop in Western Balkans on Translator and Interpreting Training. Novi Sad, 25 – 26. Septembar 2014. Zbornik: Topics in Translator and Interpreting Training, ed. Borislava Eraković, Marija Todorova, Novi Sad, ISBN 978-86-6065-299-9	2	2

7. Pralas J. and Lakić I. (2015) Bridging the Gap between Pedagogy and Profession in the Processes of Students' Translation Assessment at the Post-Graduate Translation Course. In: Programme and Book of Abstracts, New Perspectives in Assessment in Translation Training: Bridging the Gap Between Academic and Professional Assessment, University of Westminster, Ujedinjeno Kraljevstvo, 4. septembar 2015.	2	0,4
8. Pralas J. (2016) Julian Barnes's <i>The Porcupine</i> and its Translations as Responses to the Trauma Caused by the Fall of Communism. In: Conference Schedule and Book of Abstracts, Translation and Modernism: Twentieth-Century Crises and Traumas, University of Warwick, Ujedinjeno Kraljevstvo, 22 – 23. Januar 2016.	2	0,4
9. Pralas J. (2016) Fikcionalizovana biografija i svijet iza gvozdena zavjeste u romanu Džulijana Barnsa. U: program i knjizi apstrakata sa Naučnog skupa CANU Savremene tendencije u anglo-američkoj književnosti, Podgorica 3. Oktobar 2016.	2	0,4
1.5. Recenziranje		
1.5.2. Radova u međunarodnim časopisima koji se ne nalaze u bazama podataka, a imaju redovnu međunarodnu distribuciju		
10. Logos et Littera ISSN 2336-9884 – 2 rada	2	2

3. PEDAGOŠKA DJELATNOST	Br. ref.	Br. kan.
3.1. Univerzitetski udžbenik		
3.1.2. Korišćenje referentnog inostranog udžbenika kod nas		
11. Alcaraz E. and Hughes B. (2002). <i>Legal Translation Explained</i> . St Jerome Publishing, Manchester and Northampton. ISBN 1-900650-46-0		
12. Asensio R. M. (2003) <i>Translating Official Documents</i> , St. Jerome Publishing, Manchester. ISBN 1-900650-65-7		
13. Williams J. and Chesterman A. (2002). <i>A Beginner's Guide to Doing Research in Translation Studies</i> . St. Jerome Publishing, Manchester. ISBN 1-900650-54-1		
14. Kuhiwczak P. and Littau K. ed. (2007) <i>A Companion to Translation Studies</i> . Multilingual Matters Ltd, Clavedon, Buffalo, Toronto ISBN-13: 978-1-85359-956-9		
15. Krois-Lindner and Firth M. (2013) <i>Introduction to International Legal English</i> , Cambridge University Press, Cambridge		
16. Krois-Lindner (2008) <i>International Legal English</i> . Cambridge University Press, Cambridge		
17. Tullis G. and Trappe T. (2003), <i>New Insights into</i>		

Business. Longman. UK. ISBN 0582 335531				
18. Carter R. and McRae J. (2001) <i>The Penguin Guide to Literature in English</i> , Pearson Education Limited, Essex. ISBN 0 582 46567 2				
19. Matz J., (2004) <i>The Modern Novel</i> . Blackwell Publishing, Cornwall. ISBN 1-4051-0049-4	5	5		
3.4. Mentorstvo				
3.4.3. Mentorstvo na dodiplomskom studiju				
Specijalistički radovi				
20. Biljana Konatar: Note-taking in consecutive interpreting (Specijalistički rad) (2017)	0,5	0,5		
21. Jelena Rakočević: Multilingualism in the EU (Specijalistički rad) (2017)	0,5	0,5		
22. Milica Četković: Prevod Tokijske konvencije iz 1963. godine (Specijalistički rad) (2017)	0,5	0,5		
23. Radivoje Vuković: Uloga prevodilaca u Evropskoj uniji (Specijalistički rad) (2017)	0,5	0,5		
24. Marijana Peković: Analysis of Translation Issues in the Area of Corruption and Bribery of Public Officials (Specijalistički rad) (2016)	0,5	0,5		
25. Mina Kračunov: Characteristics of Translating Texts Dealing with Fight against Terrorism (Specijalistički rad) (2016)	0,5	0,5		
26. Jelena Pešić: Translation for European Union: rules, sources, system of engagements of translators (Specijalistički rad) (2016)	0,5	0,5		
27. Aleksandar Nenadović: Specifičnosti prevodjenja tekstova sa engleskog jezika u oblasti medicine (Specijalistički rad) (2016)	0,5	0,5		
28. Marijana Cvijović: Ocjena kvaliteta prevoda-Poređenje različitih modela (Specijalistički rad) (2016)	0,5	0,5		
29. Maja Kovačević: Analiza prevodilačkih postupaka i strategija u oblasti visokog obrazovanja (Specijalistički rad) (2016)	0,5	0,5		
30. Milena Nikolić: Analysis of Strategies in Translating in the Area of Telecommunications (Specijalistički rad) (2015)	0,5	0,5		
31. Vesna Šćepanović: Posebni problemi u prevodenju tekstova vezanih za rad lokalne samouprave (Specijalistički rad) (2015)	0,5	0,5		
32. Radonjić Aleksandar: Process of Translation in the Field of NATO Integration: Case of Montenegro (Specijalistički rad) (2014)	0,5	0,5		
33. Milica Vukmanović: Prevodjenje u oblasti unutrašnje finansijske kontrole u javnom sektoru (Specijalistički rad) (2013)	0,5	0,5		
34. Ivana Radoman: Prevodjenje tekstova u oblasti računarskog kriminala (Specijalistički rad) (2013)	0,5	0,5		
35. Dragana Roganović: Analiza prevodilačkih problema i njihovih uzroka u prevodenju tekstova u oblasti građanskog prava (Specijalistički rad) (2013)	0,5	0,5		
36. Anica Bulatović: Analiza terminoloških problema u prevodenju tekstova u oblasti borbe protiv korupcije (Specijalistički rad) (2013)	0,5	0,5		
37. Zorica Milašinović: Posebne karakteristike prevodenja dokumenata Evropskog suda za ljudska prava (Specijalistički rad) (2013)	0,5	0,5		
Diplomski radovi				
38. Ivo Janjušević: The Elusive Notion of Truth in Biographies Based on the Example of Flaubert's Parrot by Julian Barnes (Diplomski rad) (2016)	0,5	0,5		
39. Anđela Đurović: Drame Oskara Vajlda (Diplomski rad) (2015)	0,5	0,5		
40. Jelena Bogdanović: Theme of Woman in "A Room with a View" by E.M. Forster (Diplomski rad) (2014)	0,5	0,5		
41. Drobnjak Nikoleta: Playing with Genres in John Fowles' <i>The French Lieutenant's Woman</i> (Diplomski rad) (2014)	0,5	0,5		
42. Balša Lipovina: Lucky Jim by Kingsley Amis as a Predecessor of Academic Novel (Diplomski rad) (2014)	0,5	0,5		
43. Milijana Božović: Utopia and dystopia in the 20th century novel – George Orwell, Aldous Huxley (Diplomski rad) (2014)	0,5	0,5		
44. Milica Raičević: Characteristics of the Academic or Campus Novel – David Lodge (Diplomski rad) (2013)	0,5	0,5		
45. Tamara Vučković: Elements of Victorian Novel and Elements of Postmodernism in "The French Lieutenant's Woman" by John Fowles (Diplomski rad) (2013)	0,5	0,5		
46. Željka Vujačić: Magic realism of Angela Carter (Diplomski rad) (2013)	0,5	0,5		
47. Isidora Bulatović: Kazuo Ishiguro "Remains of the Day" Reflections of Japanese and British culture and values (Diplomski rad) (2013)	0,5	0,5		
48. Armira Kadić: Agatha Christie's Detective Novels in Comparison with Early Detective Novels (Diplomski rad) (2013)	0,5	0,5		
49. Ivona Bušković: Floberov papagaj kao vjerodostojna Floberova biografija (Diplomski rad) (2013)	0,5	0,5		
50. Dragana Vukašinović: The Englishness of English Literature (Late XIX century and Brideshead Revisited – Evelyn Waugh) (Diplomski rad) (2013)	0,5	0,5		
3.5. Kvalitet pedagoškog rada (na osnovu rezultata studentskih anketa nakon prethodnog izbora u zvanje, prosječna ocjena 4,6)	5	5		
4. STRUČNA DJELATNOST			Br. ref.	Br. kan.
4.1. Stručna knjiga				
4.1.2. U zemlji				
51. Lakić, I., Pralas J., Komnenić, N. i Mijanović, I. (2016) <i>Parliamentary Lexicon</i> , Skupština Crne Gore, ISBN 978-9940-9325-7-2			3	3
4.2.3. Prevod monografije				
52. Andrijašević, Ž. (2017) <i>Duke Gavro Vuković - Minister of Foreign Affairs – Principality of Montenegro</i> . Diplomatska Akademija Ministarstva vanjskih poslova Crne Gore, Podgorica. ISBN 978-9940-614-23-2 (Prevod na engleski jezik Jelena Pralas)			3	3
53. Government of Montenegro. (2014) <i>Report on Millennium Development Goals in Montenegro 2010-2013</i> . Government of Montenegro and UN System in Montenegro. Podgorica. ISBN 978-86-85751-07-3 (Prevod na engleski jezik Jelena Pralas, Azra Kosovae)			3	2
54. Katnić, Milorad. (2016) <i>Neformalni rad od izazova do rješenja – Nacionalni izvještaj o razvoju po mjeri čovjeka</i> . UNDP Crna Gora, Podgorica. (Prevod Jelena Pralas) ISBN 978-9940-614-14-0.			3	3
55. Popović, Saša (2014) <i>Resource Efficiency and Sustainable Human Development – National Human Development Report – Montenegro</i> . UNDP Montenegro, Podgorica. (Prevod Jelena Pralas i Azra Kosovae)			3	2
4.6. Ostala dokumentovana stručna djelatnost				
Članstva u odborima				
56. Članica sam uređivačkog odbora časopisa <i>Logos & Littera: Journal of Interdisciplinary Approaches to Text</i> . Faculty of Philology, University of Montenegro. ISSN 2336-9884 (http://www.ll.ac.me/editorial.html)				
Učešće u upravljanju				
57. Obavljala sam funkciju Rukovodioca Specijalističkog studija Prevodilaštvo Instituta za strane jezike (2012-2015).				
58. Obavljala sam funkciju Rukovodioca Kurseva stranih jezika za građanstvo Instituta za strane jezike (2012-2015).				

Projekti

59. Vodila sam Projekat saradnje sa Britanskim savjetom u okviru Regionalnog PELT projekta – obuka pripadnika Vojske Crne Gore i Ministarstva odbrane u oblasti engleskog jezika (2013 – 2014.)

60. Vodila sam Projekat Instituta za strane jezike i Američke ambasade posvećen realizaciji kurseva za djecu i poslovnog engleskog jezika za odrasle u cilju unapređenja njihove konkurentnosti na tržištu rada (2014.)

Mobilnost

61. U okviru programa Erasmus + realizovala sam mobilnost za svrhe podučavanja i osposobljavanja na Filozofskom fakultetu Univerziteta Josip Juraj Štrosmajer u Osijeku u januaru 2017. godine

Predstavljanje fakulteta i Univerziteta na međunarodnim sastancima

62. Kao predstavnik Univerziteta učestvovala sam na Seminaru *Senior Officials's Seminar "Future Challenges in Teaching Interpretation"* u organizaciji Evropske komisije u Briselu 4. decembra 2014. godine

63. Kao predstavnik Instituta za strane jezike učestvovala sam na konferenciji *Translating and Interpreting for our Citizens* u organizaciji Evropske komisije u Briselu 27-28. marta 2014. godine

64. Predstavnicom sam i osoba za kontakt Filološkog fakulteta u međunarodnoj mreži *Eliu Exchange* za povezivanje studija i studenata prevodilaštva sa privredom

Obuke

65. Završila sam obuku Instruktor za nastavnike usmenog prevodenja u Briselu u organizaciji Evropske komisije 8 – 12. Septembar 2014.

66. Učestvovala sam u Najdinoj školi prevodilačkih studija u svojstvu saradnika istraživača (*Nida School of Translation Studies*, 2014.), koja se svake godine održava u Italiji (Misano Adriatico - San Pellegrino University Foundation).

Izrada programa

67. Učestvovala sam u izradi planova i programa za Master Prevodilaštva na Filološkom fakultetu

68. Učestvovala sam u izradi planova i programa za predmete Engleski jezik 1, 2 i 3 na Pravnom fakultetu i Strani jezik – engleski 1, 2 i 3 na Ekonomskom fakultetu

69. Po ugovoru sam za Zavod za školstvo izradila predmetni program za specijalizovana odjeljenja Filološke gimnazije za predmet Teorija i tehnika prevodenja

Ispitne komisije

70. Rješenjem Ministra pravde 03-745-3483/17 od 13. marta 2017. godine postavljena sam za člana Komisije za polaganje ispita za (sudske) tumače nakon čega sam u Komisiji u periodu mart-oktobar 2017. godine obavila ispite za preko 200 kandidata iz cijele Crne Gore

Recenziranje

71. **Zbornik:** English Studies Today: Prospects and Perspectives, ed. Zorica Đergović-Joksimović, Sabina Halupka-Rešetar, Novi Sad 2014, ISBN 978-86-6065-265-4

72. **Zbornik:** Inter Alia: Language for Specific Purposes: Opportunities and Challenges of Teaching and Research, ed. Slavica Čepin, Ljubljana, 2018

73. **Monografija:** Izgarjanje i Prodanović-Stankić D. (2015) *Approaches to Metaphor: Cognitive, Translation and Literature Studies Perspective*,

Filozofski fakultet u Novom Sadu, Novi Sad, ISBN 978-86-6065-327-9

Stručno prevodenje

74. Bavim se stručnim pisanim prevodenjem i ostvarujem saradnju sa državnim i međunarodnim institucijama.

75. Bavim se stručnim usmenim prevodenjem kako konsekvativnim tako i simultanim i u svojstvu prevodioca angažovana sam na skupovima najvišeg nivoa u zemlji i inostranstvu. Akreditovana sam kao konferencijski simultani i konsekvativni prevodilac za sljedeće međunarodne organizacije: Evropska unija (SCIC), Savjet Evrope, Evropski sud za ljudska prava u Strazburu, NATO, Ujedinjene nacije.

76. Rješenjem Ministra pravde br. 03-745-3469/17 postavljena sam za tumača za engleski jezik.

20

20

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO ISTRAŽIVAČKI RAD	9	27	24.6	64.6
3. PEDAGOŠKI RAD			25,5	35,5
4. STRUČNI RAD	5	14	33	52
UKUPNO			83.1	152.1

IZVJEŠTAJ RECENZENTA**I OCJENA USLOVA****STEPEN OBRAZOVANJA**

Doc. dr. Jelena Pralas je 1990. godine, nakon završene gimnazije, započela studije na Sveučilištu Josipa Juraja Štrosmajera u Osijeku koje je 1991. godine nastavila na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Novom Sadu, gdje je 1995. godine diplomirala sa visokim prosjekom i stekla zvanje profesora engleskog jezika i književnosti. Na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Novom Sadu (Odsjek: Nauka o književnosti) upisala je i postdiplomske studije i 2002. godine stekla akademski naziv magistra književnih nauka, odbranivši magistarsku tezu pod naslovom „Egzili unutrašnji i spoljašnji – život i romani Idit Vorton i Virdžinije Vulf“

U novembru 2011. godine odbranila je doktorsku disertaciju pod naslovom „Prevodenje kulturoloških obrazaca u prozi Džulijana Barnesa“ takođe na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Novom Sadu i stekla naziv doktora književnih nauka.

U toku rada na disertaciji, pohađala je 2006. godine u Londonu Ljetnju školu za istraživače u oblasti prevodilačkih studija (Translation Research Summer School) u organizaciji tri britanska univerziteta (Univerzitet u Mančesteru, Univerzitet u Edinburgu, Univerzitetski koledž – London), dok je nakon izbora u zvanje docenta, učestvovala u Najdinoj školi prevodilačkih studija u svojstvu saradnika istraživača (Nida School of Translation Studies, 2014.) (Misano Adriatico - San Pellegrino University Foundation).

Na Institutu za strane jezike Univerziteta Crne Gore zasnovala je radni odnos u decembru 1995. godine kao saradnik stipendista. U julu 2003. godine izabrana je u zvanje predavača više škole, a u martu 2009. za saradnika s magistraturom. U februaru 2013. godine izabrana je u akademsko zvanje docent za predmete Engleska književnost V, Engleska književnost VI na osnovnim studijama Instituta za strane jezike, Prevodenje tekstova pravne struke sa engleskog jezika na specijalističkim studijama, Prevodenje tekstova ekonomske struke sa engleskog jezika na specijalističkim studijama na Institutu za strane jezike, Engleski jezik - opšti, Engleski jezik - stručni I na osnovnim studijama na Pravnom fakultetu i Engleski jezik - V stepen na Ekonomskom fakultetu.

NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD

Na osnovu uvida u konkursni materijal može se konstatovati da se Doc. dr. Jelena Pralas u periodu od izbora u zvanje docenta

2013. g. primarno bavila translatologijom, odnosno temama u oblasti prevodilačkih studija, što je u potpunosti u skladu sa oblašću (Anglistika) i predmetima za koje konkuriše (naročito Prevod pravnih tekstova sa engleskog jezika sa osnovama uređivanja teksta (revizije), Prevod ekonomskih tekstova sa engleskog jezika sa osnovama terminologije, Teorija prevođenja 3 sa osnovama istraživanja u translatologiji na studijskom programu Engleski jezik i književnost).

Naučni rad Doc. dr Jelene Pralas u pomenutom periodu rezultirao je naučnim radovima objavljenim u renomiranim međunarodnim časopisima. Kvalitet samih radova, ali i ugled časopisa svjedoče o dubokoj posvećenosti i ozbiljnosti kandidatkinje u bavljenju istraživačkim radom. Dominantna karakteristika cjelokupnog njenog naučnog rada jeste posvećenost interdisciplinarnosti koja predstavlja važan aktuelni element u daljem razvoju nauke. U ovom smislu, istakao bih rad pod rednim brojem 1 (*Flaubert's Parrot: Transfiction in Disguise or Geoffrey Braithwaite's Quest for the Invariant*), koji je objavljen u prestižnom časopisu Američkog udruženja prevodilačkih studija (SSCI i A&HCI), i koji na najbolji način reprezentuje specifičnosti i kvalitet naučnog rada kandidatkinje. Kreativno i suvereno demonstrirajući susret prevodilačkih studija i studija književnosti, rad predstavlja Barnsov roman *Floberov papagaj* kao djelo koje se na prikriven način bavi u teoriji prevođenja uvijek aktuelnim pitanjem odnosa izvornog i ciljnog teksta odnosno izvorne i ciljne kulture i time se svrstava u relativno skoro prepoznati žanr – *transfiction* – koji obuhvata književnost koja se eksplicitno ili implicitno bavi prevođenjem i/ili prevodiocima. Analiza Brajtvajtovih potraga za papagajem iz perspektive teorije prevođenja i koncepta „invarijantnog“ kao odraza postmoderne potrage za istinom vrlo je inspirativna i podstiče na razmišljanje, uspješno pokazujući da ovakav pristup, u kojem teorija prevođenja postaje paradigma za književnu analizu, otvara jedan međugranični prostor za istraživanje. U tom smislu, u radu se u pravom smislu te riječi, na originalan i provokativan način, vodi dijalog sa najsavremenijim trendovima u nauci. Osim toga, rad je rezultat plodonosnog koautorstva, što u svjetlu savremenih trendova podsticanja i podržavanja timskog rada na zajedničkim projektima predstavlja dodatnu vrijednost.

Isto koautorstvo rezultiralo je i radom *Repetition as trapped emotion in Tennessee Williams' The Glass Menagerie*, koji je objavljen u časopisu *Studia Anglica Posnaniensia*. Fokus je u ovom radu u određenoj mjeri odmaknut od translatologije i bliže se bavi ponavljanjem kao lingvističkim i stilističkim sredstvom koje Tenesi Vilijams u velikoj mjeri koristi u svojim djelima. Autorke pokušavaju da kombinuju funkciju ponavljanja kao pokazatelja zarobljenih emocija pisca, te pouzdanom naučnim metodom, detaljnom analizom ovog komada izvlače zaključak da ponavljanje nisu izraz samo Vilijamsovog karaktera, već i njegovih frustracija, nemira i nade. Ponavljanja su, dakle, alter ego samog pisca, ali i članova njegove porodice, što, po autorkama, doprinosi uvjerljivosti ovog poznatog komada.

Ostali radovi Doc. Dr Jelene Pralas u potpunosti su posvećeni translatologiji i to njenim različitim segmentima. Tako se u radu *Translation Training for the EU: The case of Montenegro*, koji je rezultat koautorstva sa Prof. dr Igorom Lakićem, kandidatkinja bavi statusom studija prevođenja na Univerzitetu Crne Gore u kontekstu međunarodnih standarda, pažljivo odmeravajući prevodilački studije Univerziteta Crne Gore u odnosu na kriterijume za članstvo u Evropskoj mreži master programa prevodilaštva.

U radu *Politika i prevođenje: uloga prevodioca u prevođenju romana Bodljikavo prase Džulijana Barnsa*, objavljenog u časopisu *Lingua Montenegrina*, posebno interesantnom za razvoj translatologije u regionu koji obuhvata post-komunistička društva, kandidatkinja se bavi odnosom politike i prevođenja, naročito se fokusirajući na problem politizacije prevoda i ulogu prevodioca u politici prevođenja i politizaciji prevoda. Kao ilustraciju za teorijske postavke Doc. dr Jelena Pralas koristi analizu procesa prevođenja kratkog romana Džulijana Barnsa *Bodljikavo prase* na bugarski i kasnije na srpski jezik. Sasvim je jasno iz rada kandidatkinje u kojoj je mjeri vrijedno bilo analizirati upravo proces prevođenja ovog romana koji govori o bezimenoj postkomunističkoj zemlji (Bugarskoj) o kojoj Barns piše u vrijeme turbulentnog prelaska iz komunističkog društva u novi poredak. U samom procesu stvaranja romana prevoditeljka na bugarski jezik odigrala je značajnu ulogu inspirišući i savjetujući autora, da bi roman prevela i on bio objavljen naprijem u prevodu na bugarski, a tek onda u originalnoj verziji na engleskom jeziku. Objavljen u toku suđenja bivšem diktatoru kao roman koji upravo govori o samom tom suđenju, ovaj roman i njegov prevod probili su u velikoj mjeri

ontološke granice i donekle uticali na stvarnost te postkomunističke zemlje. Isto se dogodilo kada je roman preveđen na srpski jezik u Srbiji u trenucima snažnih pokreta za smjenjivanje i osuđivanje tadašnjeg lidera koji će ostati u istoriji zabilježen kao diktator.

U oblasti translatologije Doc. Dr Jelena Pralas aktivno je izlagala na brojnim konferencijama, od kojih neizostavno treba istaći konferencije na univerzitetima u Ujedinjenom Kraljevstvu: *New Perspectives in Assessment in Translation Training: Bridging the Gap Between Academic and Professional Assessment*, na Univerzitetu *Westminster* gdje se kandidatkinja bavila problematikom ocjenjivanja kvaliteta prevoda studenata, te validiranjem rezultata samih prevodilačkih studija kroz praćenje uspješnosti studenata na tržištu rada; i *Translation and Modernism: Twentieth-Century Crises and Traumas*, na Univerzitetu *Warwick* gdje se bavila prevođenjem kao reakcijom na traumu. I na konferencijama u regionu kandidatkinja se bavila interesantnim temama u oblasti nastave prevođenja, prevođenja u oblasti prava, ali i u oblasti književnosti.

PEDAGOŠKA DJELATNOST

Bogato pedagoško iskustvo Doc. dr Jelene Pralas takođe je obilježeno interdisciplinarnošću. Na osnovnom i specijalističkom studiju ranije Instituta za strane jezike, sada Filološkog fakulteta, predavala je ili predaje Teoriju prevođenja, Englesku književnost 20. vijeka, Prevod pravnih tekstova sa engleskog jezika, Prevod ekonomskih tekstova sa engleskog jezika, ali i jezik struke na Ekonomskom i Pravnom fakultetu. U pedagoškom radu ona kombinuje teorijska saznanja i istraživački rad u oblasti translatologije, književnosti, poslovnog i pravnog engleskog jezika sa svojim bogatim prevodilačkim iskustvom, koristi relevantne međunarodne udžbenike i savremene metode u nastavi o kojima promišlja i poboljšava ih uvodeći novine. Mentor je za izradu trideset specijalističkih i diplomskih radova. U okviru Erasmus+ programa boravila je na Sveučilištu Josipa Jurija Šturmajera u Osijeku, gdje takođe postoji studij prevodilaštva i gdje je držala nastavu i obavljala istraživanje iz oblasti translatologije. Njeno učešće na više ljetnjih škola iz oblasti translatologije u Italiji, Belgiji i Ujedinjenom Kraljevstvu, umnogome je doprinijelo kvalitetu njenog naučnog, ali pedagoškog rada.

OSTALA STRUČNA DJELATNOST

Kandidatkinja Doc. dr Jelena Pralas ima veoma bogatu stručnu djelatnost. Stručna knjiga *Parliamentary lexicon / Parlamentiarni leksikon*, u izdanju Skupštine Crne Gore, gdje je kandidatkinja jedan od četiri autora značajan je doprinos leksikografskoj djelatnosti u Crnoj Gori, dok je prevodilačka aktivnost kandidatkinje, i u pisanom i u usmenom (konferencijskom prevođenju) izuzetno zapažena i nadasve korisna i za njen naučni i pedagoški rad. Kandidatkinja je nosilac akreditacija najprestižnijih međunarodnih subjekata koji se bave akreditacijom prevodilaca (Evropska komisija, Evropski parlament, Sud pravde Evropske unije, Savjet Evrope, NATO, Ujedinjene nacije).

Rješenjem Ministra pravde br. 03-745-3469/17 postavljena je za tumača za engleski jezik. Zahvaljujući svom radu, rješenjem Ministra pravde 03-745-3483/17 postavljena je za člana Komisije za polaganje ispita za (sudske) tumače, nakon čega je u od marta 2017. godine do sada obavila ispite za preko 200 kandidata iz cijele Crne Gore.

Kandidatkinja se stalno obučava u oblastima u kojima radi. Učestvovala je u Najdinoj školi prevodilačkih studija u svojstvu saradnika istraživača (*Nida School of Translation Studies*, 2014.), koja se svake godine održava u Italiji (Misano Adriatico - San Pellegrino University Foundation). Kao predstavnik Instituta za strane jezike učestvovala je na konferenciji *Translating and Interpreting for our Citizens* u organizaciji Evropske komisije u Briselu 2014. godine. Predstavnica je i osoba za kontakt Filološkog fakulteta u međunarodnoj mreži *Elia Exchange* za povezivanje studija i studenata prevodilaštva sa privredom, a završila je i obuku za nastavnike konferencijskog prevođenja u organizaciji Evropske komisije u Briselu.

Kandidatkinja je obavljala funkciju rukovodioca Specijalističkog studija Prevodilaštvo Instituta za strane jezike (2012-2015), i funkciju rukovodioca kurseva stranih jezika za građanstvo Instituta za strane jezike (2012-2015). Vodila je Projekat saradnje sa Britanskim savjetom u okviru Regionalnog PELT projekta – obuka pripadnika Vojske Crne Gore i Ministarstva odbrane u oblasti engleskog jezika (2013 – 2014.) i Projekat Instituta za strane jezike i Američke ambasade posvećen realizaciji

kurseva za djecu i poslovnog engleskog jezika za odrasle u cilju unapređenja njihove konkurentnosti na tržištu rada.

Koleginica Pralas dala je značajan doprinos razvoju studija Prevodilaštva na Institutu za strane jezike, kroz pisanje planova i programa, kao i izvođenje nastave.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO ISTRAŽIVAČKI RAD	9	27	24,6	64,6
3. PEDAGOŠKI RAD			25,5	35,5
4. STRUČNI RAD	5	14	33	52
UKUPNO			83,1	152,1

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu uvida u konkursnu dokumentaciju Doc. dr Jelene Pralas, može se zaključiti da njen kvalitetan, temeljan i kreativan naučno-istraživački rad, te njene stručne aktivnosti i predani pedagoški angažman na Univerzitetu Crne Gore zavređuju visoku ocjenu i preporučuju je za više akademsko zvanje. Stoga sa zadovoljstvom predlažem da se Doc. dr Jelena Pralas **izabere u zvanje vanrednog profesora** za oblast Anglistika na studijskom programu Engleski jezik i književnost (za predmete Prevod pravnih tekstova sa engleskog jezika sa osnovama uređivanja teksta (revizije), Prevod ekonomskih tekstova sa engleskog jezika sa osnovama terminologije, Teorija prevođenja 3 sa osnovama istraživanja u translatologiji), te za nematične studije - Pravni fakultet, Ekonomski fakultet, (Engleski jezik 3 - na Pravnom fakultetu, Strani jezik - Engleski 3 na Ekonomskom fakultetu).

RECENZENT

Prof. dr Vojko Gorjanc, redovni profesor
Odsjek za prevodilaštvo, Filozofski fakultet
Univerzitet u Ljubljani

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

STEPEN OBRAZOVANJA

Dr Jelena Pralas je završila gimnaziju (Centar za usmjereno obrazovanje „Braća Ribar“, Osijek) – smjer živi jezici, nakon čega je 1990. godine započela studije na Sveučilištu Josipa Juraja Štrosmajera u Osijeku, a 1991. godine nastavila studije engleskog jezika na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Novom Sadu, gdje je 1995. godine diplomirala sa visokim prosjekom. Iste godine upisala je postdiplomske studije na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Novom Sadu (Odsjek: Nauka o književnosti). Na istom fakultetu je 2002. godine stekla akademski naziv magistra književnih nauka, odbranivši magistarsku tezu pod naslovom „Egzili unutrašnji i spoljašnji – život i romani Idit Vorton i Virdžinije Vulf“.

Doktorsku disertaciju pod naslovom „Prevođenje kulturoloških obrazaca u prozi Džulijana Barnsa“ odbranila je na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Novom Sadu 27. novembra 2011. godine, stekavši naziv doktora književnih nauka (datum nostrifikacije 08.02.2012.).

U toku rada na disertaciji, pohađala je 2006. godine u Londonu Ljetnju školu za istraživače u oblasti prevodilačkih studija (Translation Research Summer School) u organizaciji tri britanska univerziteta (Univerzitet u Mančesteru, Univerzitet u Edinburgu, Univerziteti koledž – London).

U periodu nakon izbora u zvanje docenta, učestvovala je u Najdinoj školi prevodilačkih studija u svojstvu saradnika istraživača (Nida School of Translation Studies, 2014.), koja se svake godine održava u Italiji (Misano Adriatico - San Pellegrino University Foundation).

U decembru 1995. godine zasnovala je radni odnos na Institutu za strane jezike kao saradnik stipendista. Julia mjeseca

2003. izabrana je u zvanje predavača više škole, a u martu 2009. za saradnika s magistraturom. U februaru 2013. godine izabrana je u akademsko zvanje docent za predmete Engleska književnost V, Engleska književnost VI na osnovnim studijama, Prevođenje tekstova pravne struke sa engleskog jezika na specijalističkim studijama, Prevođenje tekstova ekonomske struke sa engleskog jezika na specijalističkim studijama na Institutu za strane jezike, Engleski jezik - opšti, Engleski jezik - stručni I na osnovnim studijama na Pravnom fakultetu i Engleski jezik - V stepen na Ekonomskom fakultetu.

NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD

Na temelju uvida u priložene radove vidljivo je da se kandidatkinja u razdoblju od izbora u zvanje docentice 2013. g primarno bavila translatologijom i znanošću o književnosti, te objavila radove uglavnom na engleskom jeziku, što u potpunosti odgovara oblasti za koju se prijavila (Anglistika). Objavila je četiri znanstvena rada koji su indeksirani u bazama relevantnim za humanističke znanosti, te prezentirala još 5 radova na znanstvenim skupovima u zemlji i inozemstvu. Od zadnjeg izbora, na temelju znanstveno-istraživačkog rada stekla je 24,6 bodova.

Uvid u radove kandidatkinje svjedoči o njezinom vrlo uspješnom **interdisciplinarnom** pristupu istraživanjima, koja se temelje na spoju dostignuća znanosti o književnosti i translatologije. To se posebice odnosi na rad Pralas J. and Kusovac O. (2017) *Flaubert's Parrot: Transfiction in Disguise or Geoffrey Braithwaite's Quest for the Invariant*, objavljen u časopisu *Translation and Interpreting Studies* 12(3) u izdanju John Benjaminsa, u kojem se tematizira prijevod kao interpretativna paradigma za književnost i alat književne kritike, te propituje Barnesova spisateljska praksa kao 'transfiksija'. Sličan spoj predstavlja i rad Pralas, J. (2018) *Politika i prevođenje: ulogu prevodioca u prevođenju romana Bodljikavo prase Džulijana Barnsa*, objavljen u časopisu *Lingua Monetrina XI/1*, u kojem se tematiziraju politika i prevođenje, a posebno proces prevođenja u postkomunističkim zemljama, a koji je prilog stvaranju korpusa postsocijalističkih studija prevođenja.

Nadalje, još jedna odlika krase znanstveni rad kandidatkinje – **internacionalizacija**. U radu Lakić, I. and Pralas, J. (2016). *Translation Training for the EU: The Case of Montenegro* objavljen u časopisu *Current Trends in Translation Teaching and Learning* 3, autori daju pregled razvoja prevoditeljskih studija u Crnoj Gori, koji se temelje na međunarodnim kriterijima europskih diplomskih studija *European Masters' in Translation*.

Kao vrlo pohvalnu praksu valja istaknuti **timski rad** kandidatkinje, koji je vidljiv iz popisa objavljenih radova i njezine uspješnu suradnju s različitim koautorima na znanstvenim i stručnim radovima, kao npr. u radu Kusovac O. and Pralas J. (2017) *Repetition as Trapped Emotion in Tennessee Williams's Play The Glass Menagerie*, objavljen u *Studia Anglica Posnaniensia*.

PEDAGOŠKA DJELATNOST

Kandidatkinja je od prethodnog izbora predavala niz kolegija iz prevođenja i književnosti na Univerzitetu Crne Gore, a u nastavi je koristila čitav niz referentnih međunarodnih udžbenika. Bila je mentorica 18 specijalističkih i 12 diplomskih radova, a njezin su nastavni rad studenti ocijenili vrlo visokom prosječnom ocjenom 4,6. U okviru programa međunarodne mobilnosti Erasmus+ boravila je na Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku u svrhu stručnog osposobljavanja i održavanja nastave. Njezin je boravak bio izuzetno dobro prihvaćen na ustanovi domaćinu i od strane studenata i nastavnika na studijama prevođenja. Osim toga, sudjelovala je na čitavom nizu ljetnih škola, obuka i tečajeva iz područja poučavanja prevođenja u Italiji, Belgiji i Ujedinjenoj Kraljevini, što doprinosi razvoju mobilnosti, razmjene i internacionalizacije. Na temelju nastavnog rada od zadnjeg je izbora ostvarila 25,5 bodova.

OSTALA STRUČNA DJELATNOST

Stručni rad kandidatkinje može se kvalificirati kao izuzetno intenzivan i vrlo plodonosan. Kandidatkinja je objavila jednu iznimno vrijednu stručnu knjigu, kao prijevode četiriju monografija. Bila je aktivna članica uređivačkog odbora časopisa *Logos & Littera: Journal of Interdisciplinary Approaches to Text*. Vodila je i dva stručna projekta u suradnji s Britanskim savjetom i Američkom ambasadam. Bila je članica brojnih stručnih povjerenstava i komisija, kao i recenzentica dvaju zbornika i jedne monografije.

Osim znanstvenim i nastavnim radom, kandidatkinja se bavi stručnim konferencijskim prevodenjem na visokoj razini u zemlji i inozemstvu, i stručni je tumač za engleski jezik. Ukupno je na temelju stručnih aktivnosti stekla 33 boda nakon prethodnog izbora.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO ISTRAŽIVAČKI RAD	9	27	24,6	64,6
3. PEDAGOŠKI RAD			25,5	35,5
4. STRUČNI RAD	5	14	33	52
UKUPNO			83,1	152,1

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na temelju uvida u kandidatkinjinu znanstvenu, nastavnu i stručnu djelatnost, smatram da je doc. dr. sc. Jelena Pralas iznimno kvalitetna, produktivna i perspektivna znanstvenica i sveučilišna nastavnica koja u svim područjima svoga djelovanja ispunjava sve zakonski propisane uvjete za izbor u zvanje izvanredne profesorice. Njezin rad krasi interdisciplinarnost, internacionalizacija i timski rad. Svojim je predanim znanstvenim radom značajno pridonijela istraživanjima iz područja translatologije i znanosti o književnosti, a rezultatima objavljenim u međunarodnim publikacijama i ugledu cmogorske znanosti na međunarodnoj razini. Svojim nastavnim radom neprestano unapređuje kvalitetu visokoškolske nastave, ne samo temeljeći je na znanstvenim uvidima u probleme o kojima poučava i nastojanjima da se uskladi s međunarodnim standardima, nego i predanim pristupom studentima i mentorstvu. Jednako visokim ocjenama može se ocijeniti i njezina bogata stručna djelatnost, iz koje također crpi inspiraciju za istraživanja i nastavu. Na temelju svega iznesenog predlažem da se doc. dr. Jelena Pralas izabere u akademsko zvanje izvanredne profesorice za oblast Anglistika na studijskom programu Engleski jezik i književnost (za predmete Prevod pravnih tekstova sa engleskog jezika sa osnovama uređivanja teksta (revizije), Prevod ekonomskih tekstova sa engleskog jezika sa osnovama terminologije, Teorija prevodenja 3 sa osnovama istraživanja u translatologiji), te za nematične studije - Pravni fakultet, Ekonomski fakultet, (Engleski jezik 3 – na Pravnom fakultetu, Strani jezik - Engleski 3 na Ekonomskom fakultetu).

RECENZENTICA

Prof. dr. sc. Marija Omazić
Odsjek za anglistiku, Filozofski fakultet
Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera
u Osijeku

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

STEPEN OBRAZOVANJA

Dr. Jelena Pralas je završila opštu gimnaziju (Centar za usmjereno obrazovanje „Braća Ribar“, Osijek), nakon čega je 1990. godine započela studije na Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, a 1991. godine nastavila studije engleskog jezika na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Novom Sadu, gdje je 1995. godine diplomirala sa visokim prosjekom. Iste godine upisala je postdiplomske studije na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Novom Sadu (Odsjek: Nauka o književnosti), gdje je 2002. godine stekla akademski naziv magistra književnih nauka, odbranivši magistarsku tezu pod naslovom „Egzili unutrašnji i spoljašnji – život i romani Idit Vorton i Virđinije Vulf“.

Doktorsku disertaciju pod naslovom „Prevodenje kulturoloških obrazaca u prozi Džulijana Barusa“ odbranila je na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Novom Sadu 27. novembra 2011. godine, stekavši naziv doktora književnih nauka (datum nostrifikacije 08.02.2012.)

U toku rada na disertaciji, pohađala je 2006. godine u Londonu Ljetnju školu za istraživače u oblasti prevodilačkih studija (Translation Research Summer School) u organizaciji tri britanska univerziteta (Univerzitet u Mančesteru, Univerzitet u Edinburgu, Univerzitetski koledž – London).

U periodu nakon izbora u zvanje docenta, učestvovala je u Najdinoj školi prevodilačkih studija u svojstvu saradnika istraživača (Nida School of Translation Studies, 2014.), koja se svake godine održava u Italiji (Misano Adriatico - San Pellegrino University Foundation).

U decembru 1995. godine zasnovala je radni odnos na Institutu za strane jezike kao saradnik stipendista. Jula meseca 2003. izabrana je u zvanje predavača više škole, a u martu 2009. za saradnika s magistraturom. U februaru 2013. godine izabrana je u akademsko zvanje docent za predmete Engleska književnost V, Engleska književnost VI na osnovnim studijama, Prevodenje tekstova pravne struke sa engleskog jezika na specijalističkim studijama, Prevodenje tekstova ekonomske struke sa engleskog jezika na specijalističkim studijama na Institutu za strane jezike, Engleski jezik - opšti, Engleski jezik - stručni I na osnovnim studijama na Pravnom fakultetu i Engleski jezik - V stepen na Ekonomskom fakultetu.

NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD

Naučno-istraživački rad kolegice Pralas karakteriše orijentacija na književnost i prevodilaštvo, pojedinačno ali i u njihovoj kombinaciji, što, uz primjenu drugih metoda istraživanja, vodi do interdisciplinarnog i transdisciplinarnog pristupa istraživanjima.

Tako rad *Transfiction in disguise or Gefreyy Braithwaite's quest for the invariant*, objavljen u časopisu *Translation and Interpreting Studies*, koji se nalazi na Tomson Reuters listi, predstavlja vrlo uspješan spoj književnih i prevodilačkih studija. Polazeći od najnovijih teorija u oblasti translatologije, rad ide dalje od pojma interdisciplinarnosti i predmet analiza posmatra iz transdisciplinarnog ugla. Pri tome, transfikcija omogućava da prevod bude interpretativna paradigma za književnost. Svoje tvrdnje autorke Jelena Pralas i Olivera Kusovac dokazuju na poznatom romanu „Floverov papagaj“ engleskog pisca Džulijana Barusa, posmatrajući odnos između izvornog i ciljnog teksta. Po zaključku autorki, Barus je dobar primjer kako transfikcija i hermeneutički model zajedno stvaraju nov prostor za translatologiju i književnost i kako ove veze mogu biti vrlo korisne i plodonosne, što je ovim radom više nego uspješno demonstrirano.

Rad *Repetition as trapped emotion in Tennessee Williams' The Glass Menagerie*, objavljen u časopisu *Studia Anglica Posnaniensis*, u kojem su kolegice Pralas i Kusovac korepondentni autori, bavi se ponavljanjem kao lingvističkim i stilističkim sredstvom koje Tenesi Vilijams u velikoj mjeri koristi u svojim djelima. S druge strane, jedan broj istraživača povlači paralelu između tema Vilijamsovih drama i njegovih vlastitih psiholoških iskustava i emocionalnih konflikata. Autorke upravo pokušavaju da kombinuju ove dvije perspektive, odnosno funkciju ponavljanja kao pokazatelja zarobljenih emocija pisca, koje se prenose i na likove *Staklene menažerije*, jednog od najpoznatijih komada Tencsi Vilijamsa. Koristeći se pouzdanom naučnim metodom, autorke detaljnom analizom ovog komada izvlače zaključak da ponavljanja nisu izraz samo Vilijamsovog karaktera, već i njegovih frustracija, nemira i nade. Ponavljanja su, dakle, alter ego samog pisca, ali i članova njegove porodice, što, po autorkama, doprinosi uvjerljivosti ovog poznatog komada.

Rad *Translation Training for the EU: The case of Montenegro*, u koautorsvu sa Igorom Lakićem, bavi se studijama prevodenja na Univerzitetu Crne Gore, postavljajući principe osnivanja ovakvih studija na osnovu međunarodnih standarda i konkretnih potreba Crne Gore za prevodiocima. Ovo uključuje različite vrste interjezičkog i interkulturnog posredovanja, kao i aktivnosti poput lokalizacije. Objašnjavajući teorijske i metodološke principe ugrađene u ovaj pristup studiju, autori posebnu pažnju poklanjaju kompetencijama koje je postavila Evropska Unija kroz svoju Evropsku mrežu master programa u prevodilaštvu. Pored jezičke i interkulture kompetencije, ova grupa uključuje i interpersonalnu i produktivnu dimenziju prevodenja, informacionu, tematsku i tehnološku kompetenciju. Posebna pažnja u ovom radu posvećena je i validaciji ovog studijskog programa na osnovu upitnika koji je urađen sa diplomiranim studentima. Između ostalog, utvrđeno da je najveći broj diplomiranih studenata našao zaposlenje, iako prije studija većina njih nisu bili zaposleni na poslovima prevodenja,

uključujući i rad za međunarodne organizacije. Autori predlažu da se u narednim koracima u nastavu uvedu CAT alati u većoj mjeri kako bi se pojačala tehnološka kompetencija.

U radu *Politika i prevođenje: uloga prevodioca u prevođenju romana Bodljikavo prase Džulijana Barnsa*, objavljenog u časopisu *Lingua Montenegrina*, kolegica Pralas se bavi procesom prevođenja u postkomunističkim zemljama, kroz analizu odnosa politike i prevođenja, pri čemu i jedno i drugo mogu odstupati od opšteprihvaćenih principa. Prevod se tako povinuje njegovoj politizaciji i koristi se kao instrument za političko djelovanje, uključujući u to i književne prevode. Ovo je analizirano na primjeru jednog kratkog političkog romana Džulijana Barnsa, gdje je radnja smještena u bezimenu postkomunističku zemlju, vjerovatno Bugarsku. Prevoditeljica romana je imala neuobičajenu ulogu ne samo u prevođenju romana na bugarski, već i u njegovom pisanju, pa su njeni komentari postali dio samog teksta romana. Čak je predložila da se u prevodu na bugarski promijeni kraj romana. U prevodu na naš jezik, desilo se da je prevodilac Zoran Paunović napisao pogovor za ovaj roman. Tako je Barnsov roman, u prevodima, počeo da živi nezavisno od svog autora i dobio svojevrstno mjesto i ulogu u postkomunističkim društvima. U svojoj analizi, Jelena Pralas daje širi politički, istorijski i društveni okvir koji je doprinio da proces prevođenja bude kombinovan sa procesom revidiranja i dopunjavanja teksta, čime prevodilac postaje aktivni učesnik procesa pisanja romana.

I drugi radovi dr Jelene Pralas, kao i izlaganja na konferencijama, slijede ovaj interdisciplinarni pristup u analizi književnosti i prevođenja, dajući na taj način translatologiji jedan novi i drugačiji ugao gledanja na tekst.

PEDAGOŠKA DJELATNOST

Dr Jelena Pralas ima bogato iskustvo u nastavi na osnovnom i specijalističkom studiju ranije Instituta za strane jezike, sada Filološkog fakulteta, gdje je predavala ili predaje Teoriju prevođenja, Englesku književnost 20. vijeka, Prevod pravnih tekstova sa engleskog jezika, prevod ekonomskih tekstova sa engleskog jezika, ali i jezik struke na Ekonomskom i Pravnom fakultetu. Na ovaj način, svoje bogato prevodilačko iskustvo, kao i istraživački rad, najbolje prenosi studentima Univerziteta Crne Gore, koristeći savremene metode u nastavi i uvodeći novine. Mentor je za izradu specijalističkih radova. U okviru Erasmus+ programa baravila je na Sveučilištu Josipa Jurija Strossmayera u Osijeku, gdje takođe postoji studij prevodilaštva i gdje je držala nastavu i obavljala istraživanje iz oblasti translatologije. Učestvovala je na više ljetnjih škola iz oblasti translatologije u Italiji, Belgiji i Ujedinjenom Kraljevstvu, što je takođe bilo od velikog značaja kako za njen naučni, tako i za njen pedagoški rad. U nastavi koristi relevantne strane udžbenike na engleskom jeziku, a autor je i skripti za studente Pravnog fakulteta.

OSTALA STRUČNA DJELATNOST

Dr Jelena Pralas je jedan od četiri autora stručne knjige *Parliamentary lexicon / Parlamentarni leksikon*, u izdanju Skupštine Crne Gore, koja predstavlja značajni doprinos leksikografskoj djelatnosti kod nas, ali i generalno političkom životu Crne Gore, i koja prevodiocima i studentima prevodilaštva nudi bogat izbor terminologije i objašnjenja, čime se u velikoj mjeri olakšava prevodilački posao.

Posebno treba naglasiti prevodilačku aktivnost kolegice Pralas, kako u pismenom, tako i u konferencijskom (simultanom i konsekvativnom prevođenju). U ovoj oblasti stekla je ogromno iskustvo i spada u red naših najboljih prevodilaca. Član je Upravnog odbora Udruženja konferencijskih prevodilaca Crne Gore. Završila je obuku za instruktora za nastavnike usmenog prevođenja u Biriselu u organizaciji Evropske komisije. Akreditovana je u Evropskoj komisiji kao konferencijski prevodilac za institucije Evropske unije (SCIC). Jedna je od svega šest prevodilaca iz Crne Gore koji su zvanični prevodioci Savjeta Evrope u Strazburu. Zvanični je prevodilac i za NATO i sistem Ujedinjenih nacija u Cmoj Gori.

Rješenjem Ministra pravde br. 03-745-3469/17 postavljena je za tumača za engleski jezik. Zahvaljujući svom radu, rješenjem Ministra pravde 03-745-3483/17 postavljena je za člana Komisije za polaganje ispita za (sudske) tumače, nakon čega je u od marta 2017. godine do sada obavila ispite za preko 200 kandidata iz cijele Crne Gore.

Učestvovala je u Najdinoj školi prevodilačkih studija u svojstvu saradnika istraživača (*Nida School of Translation Studies*, 2014.), koja se svake godine održava u Italiji (Misano Adriatico - San Pellegrino University Foundation). Kao predstavnik Instituta za strane jezike učestvovala je na konferenciji *Translating and Interpreting for our Citizens* u organizaciji Evropske komisije u Briselu 2014. godine. Predstavnicu je i osoba za kontakt Filološkog fakulteta u međunarodnoj mreži *Elia Exchange* za povezivanje studija i studenata prevodilaštva sa privredom.

Kolegica Pralas je obavljala funkciju rukovodioca Specijalističkog studija Prevodilaštvo Instituta za strane jezike (2012-2015), kao i funkciju rukovodioca kurseva stranih jezika za građanstvo Instituta za strane jezike (2012-2015). Vodila je Projekat saradnje sa Britanskim savjetom u okviru Regionalnog PELT projekta – obuka pripadnika Vojske Crne Gore i Ministarstva odbrane u oblasti engleskog jezika (2013 – 2014.) i Projekat Instituta za strane jezike i Američke ambasade posvećen realizaciji kurseva za djecu i poslovnog engleskog jezika za odrasle u cilju unapređenja njihove konkurentnosti na tržištu rada.

Kolegica Pralas dala je značajan doprinos razvoju studija Prevodilaštva na Institutu za strane jezike, kroz pisanje planova i programa, kao i izvođenje nastave.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO ISTRAŽIVAČKI RAD	9	27	24.6	64.6
3. PEDAGOŠKI RAD			25,5	35,5
4. STRUČNI RAD	5	14	33	52
UKUPNO			83.1	152.1

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu uvida u klasifikacionu bibliografiju, može se zaključiti da je dr Jelena Pralas ostvarila uslove neophodne za izbor u naredno akademsko zvanje, uključujući i rad na Thomson Reuters listi. Dr Jelena Pralas se bavi naučnim radom u oblasti translatologije i prevodilaštva. Dr Pralas spada u rijetke kolegice i kolege koji u svom radu kombinuju istraživanja u oblasti translatologije i književnosti, koristeći nove naučne metode, kroz izrazito interdisciplinarni pristup, čime daje značajan naučni doprinos ovim oblastima.

Imajući vidu njene naučne i stručne reference, kao i njen pedagoški rad, preporučujem da se dr Jelena Pralas izabere u zvanje vanrednog profesora za oblast Anglistika (nematične studije - Pravni fakultet, Ekonomski fakultet), na studijskom programu Engleski jezik i književnost (Engleski jezik 3 – na Pravnom fakultetu, Strani jezik - Engleski 3 na Ekonomskom fakultetu, Prevod pravnih tekstova sa engleskog jezika sa osnovama uređivanja teksta (revizije), Prevod ekonomskih tekstova sa engleskog jezika sa osnovama terminologije, Teorija prevođenja 3 sa osnovama istraživanja u translatologiji).

RECENZENT

Prof. dr Igor Lakić, vanredni profesor
Filološki fakultet
Univerzitet Crne Gore

SADRŽAJ:**1. REFERATI ZA IZBOR U ZVANJA****Metalurško-tehnoški fakultet**

Referat za izbor u akademsko zvanje za oblast:

Analitička hemija 1

Filološki fakultet

Referat za izbor u akademsko zvanje za oblast

Srbistika 7

Referat za izbor u akademsko zvanje za oblast

Montenegristika/Srbistika 17

Referat za izbor u akademsko zvanje za oblast

Anglistika 25